

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA KOMISIJE (EU) 2017/1485

z dne 2. avgusta 2017

o določitvi smernic za obratovanje sistema za prenos električne energije

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 18(3)(d) in člena 18(5) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V celoti delujoč in medsebojno povezan notranji trg z energijo je ključen za ohranjanje zanesljive oskrbe z energijo, povečanje konkurenčnosti in zagotavljanje, da lahko vsi odjemalci kupujejo energijo po dostopnih cenah.
- (2) V Uredbi (ES) št. 714/2009 so določena nediskriminatorna pravila, ki urejajo dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije, da se zagotovi pravilno delovanje notranjega elektroenergetskega trga.
- (3) Za zagotovitev jasnega pravnega okvira za obratovanje sistema, spodbujanje trgovanja z električno energijo v vsej Uniji, zagotovitev sigurnosti sistema, zagotovitev razpoložljivosti in izmenjave potrebnih podatkov in informacij med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij ter med njimi in vsemi drugimi zainteresiranimi stranmi, spodbujanje vključevanja obnovljivih virov energije, omogočanje učinkovitejše uporabe omrežja in povečanje konkurence v korist potrošnikov bi bilo treba določiti harmonizirana pravila za obratovanje sistema za sistemske operaterje prenosnih omrežij, sistemske operaterje distribucijskih omrežij in pomembne uporabnike omrežja.
- (4) Za zagotovitev obratovalne sigurnosti interkonekcijskega prenosnega sistema je bistveno, da se opredeli skupen sklop minimalnih zahtev za obratovanje sistema v vsej Uniji, čezmejno sodelovanje med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij ter uporabo zadevnih karakteristik priključenih sistemskih operaterjev distribucijskih omrežij in pomembnih uporabnikov omrežja.
- (5) Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij bi morali upoštevati skupne minimalne zahteve za postopke, potrebne za pripravo obratovanja v realnem času, oblikovanje posameznih in zagotovitev skupnih modelov omrežja, olajšanje učinkovite in usklajene uporabe popravnih ukrepov, ki so potrebni za obratovanje v realnem času, da se ohranijo obratovalna sigurnost, kakovost in stabilnost interkonekcijskega prenosnega sistema, ter za podporo učinkovitemu delovanju evropskega notranjega elektroenergetskega trga in olajševanje vključevanja obnovljivih virov energije.
- (6) Čeprav je zdaj več prostovoljnih pobud za regionalno sodelovanje pri operacijah sistema, ki jih spodbujajo sistemski operaterji prenosnih omrežij, je za obravnavanje preoblikovanja trga Unije z električno energijo

⁽¹⁾ UL L 211, 14.8.2009, str. 15.

potrebno formalizirano usklajevanje med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij pri upravljanju prenosnega sistema Unije. Pravila za obratovanje sistema iz te uredbe zahtevajo institucionalni okvir za okrepljeno usklajevanje med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, vključno z obveznim sodelovanjem teh sistemskih operaterjev v okviru regijskih koordinatorjev sigurnega obratovanja. Skupne zahteve za vzpostavitev regijskih koordinatorjev sigurnega obratovanja in njihove naloge, določene v tej uredbi, pomenijo prvi korak k nadaljnjemu regionalnemu usklajevanju in povezovanju obratovanja sistema ter bi morale olajšati izpolnjevanje ciljev Uredbe (ES) št. 714/2009 in zagotoviti višje standarde zanesljivosti oskrbe v Uniji.

- (7) Ta uredba bi morala oblikovati okvir za obvezno sodelovanje sistemskih operaterjev prenosnih omrežij na podlagi imenovanja regijskih koordinatorjev sigurnega obratovanja. Regijski koordinatorji sigurnega obratovanja bi morali izdati priporočila sistemskim operaterjem prenosnih omrežij z območja določanja zmogljivosti, za katera so imenovani. Sistemski operaterji prenosnih omrežij bi morali individualno sprejeti odločitve, ali bodo upoštevali priporočila regijskega koordinatorja sigurnega obratovanja. Sistemski operater prenosnega omrežja bi moral ostati odgovoren za vzdrževanje obratovalne sigurnosti svojega regulacijskega območja.
- (8) Pravila o usposabljanju in certificiranju na področju obratovanja so potrebna za zagotovitev ustreznega znanja in usposobljenosti zaposlenih pri sistemskem operaterju in drugega osebja, odgovornega za obratovanje, ter tega, da so zaposleni pri sistemskem operaterju, odgovorni za obratovanje v realnem času, certificirani za sigurno obratovanje prenosnega sistema v vseh obratovalnih situacijah. S pravili o usposabljanju in certificiranju se krepijo in formalizirajo veljavne dobre prakse med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij ter zagotavlja, da vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij v Uniji uporabljajo minimalne standarde.
- (9) Namen zahtev glede preskušanja v obratovanju in spremljanja je zagotoviti pravilno delovanje elementov prenosnega sistema, distribucijskega sistema in opreme uporabnikov omrežja. Načrtovanje in usklajevanje preskusov v obratovanju sta potrebna za čim večje zmanjšanje motenj stabilnosti, v obratovanju in gospodarske učinkovitosti interkonekcijskega sistema.
- (10) Glede na to, da načrtovani izklopi vplivajo tudi na stabilnost omrežja zunaj regulacijskega območja sistema operaterja prenosnega omrežja, bi moral vsak sistemski operater prenosnega omrežja v okviru načrtovanja obratovanja spremljati izvedljivost načrtovanih izklopov za vsako časovno obdobje in jih po potrebi usklajevati s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij in pomembnimi uporabniki omrežja ter med njimi, kadar navedeni izklopi vplivajo na čezmejne pretoke, ki vplivajo na obratovalno sigurnost prenosnih sistemov.
- (11) Obratovalni procesi in postopki načrtovanja vozniških redov, potrebni za predvidevanje težav z obratovalno sigurnostjo v realnem času ter razvoj ustreznih popravilnih ukrepov, zahtevajo pravočasno in ustrezno izmenjavo podatkov. Zato takšnih izmenjav ne bi smele omejevati ovire med različnimi vključenimi akterji.
- (12) Eden najpomembnejših procesov pri zagotavljanju obratovalne sigurnosti ob visoki stopnji zanesljivosti in kakovosti je regulacija delovne moči in frekvence. Učinkovita regulacija delovne moči in frekvence je mogoča samo, če morajo sistemski operaterji prenosnih omrežij in sistemski operaterji distribucijskih omrežij, na katere so priključeni viri rezerv, sodelovati, da interkonekcijski prenosni sistemi obratujejo kot en subjekt ter da elektroenergijski moduli in odjemni objekti dobaviteljev izpolnjujejo zadevne minimalne tehnične zahteve.
- (13) Namen določb o regulaciji delovne moči in frekvence ter rezervah je določiti jasne, objektivne in harmonizirane zahteve za sistemske operaterje prenosnih omrežij, sistemske operaterje distribucijskih omrežij, na katere so priključeni viri rezerv, ter elektroenergijske module in odjemne objekte dobaviteljev, da se zagotovi sigurnost sistema ter prispeva k nediskriminaciji, učinkoviti konkurenci in učinkovitemu delovanju notranjega trga z električno energijo. Določbe o regulaciji delovne moči in frekvence ter rezervah zagotavljajo tehnični okvir, potreben za razvoj čezmejnih izravnalnih trgov.
- (14) Za zagotovitev kakovosti skupne sistemske frekvence je bistveno, da se opredeli skupen sklop minimalnih zahtev in načel za regulacijo delovne moči in frekvence ter rezerve za vso Unijo kot osnova za čezmejno sodelovanje med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij in po potrebi za uporabo karakteristike priključenih proizvodnih, odjemnih in distribucijskih sistemov. Zato se v tej uredbi obravnavajo struktura regulacije delovne moči in frekvence ter njena operativna pravila, merila in cilji glede kakovosti, določanje obsega rezerv, izmenjava, souporaba in distribucija rezerv ter spremljanje v zvezi z regulacijo delovne moči in frekvence.
- (15) Sinhrona območja se ne končajo na mejah Unije in lahko vključujejo ozemlje tretjih držav. Unija, države članice in sistemski operaterji prenosnih omrežij bi si morali prizadevati za sigurno obratovanje sistema na vseh sinhronih območjih po celotni Uniji. Tretje države bi morali podpreti pri uporabi podobnih pravil, kot jih vsebuje ta uredba. ENTSO za električno energijo bi moral olajšati sodelovanje med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij v Uniji in sistemskimi operaterji prenosnih omrežij tretjih držav na področju sigurnega obratovanja sistema.

- (16) V skladu s členom 8 Uredbe (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ bi morala Agencija za sodelovanje energetskih regulatorjev (v nadaljnjem besedilu: Agencija) sprejeti odločitev, če se pristojni regulativni organi ne bi mogli sporazumeti o skupnih pogojih ali metodologijah.
- (17) Ta uredba je bila pripravljena v tesnem sodelovanju z Agencijo, združenjem evropskih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij (v nadaljnjem besedilu: ENTSO za električno energijo) in zainteresiranimi stranmi, da bi se na pregleden in participativen način sprejela učinkovita, uravnotežena in sorazmerna pravila. Komisija se bo v skladu s členom 18(3) Uredbe (ES) št. 714/2009 pred predlaganjem sprememb te uredbe posvetovala z Agencijo, ENTSO za električno energijo in drugimi zadevnimi zainteresiranimi stranmi.
- (18) Ukrepi, predvideni s to uredbo, so v skladu z mnenjem odbora iz člena 23(1) Uredbe (ES) št. 714/2009 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

DEL I

SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Predmet

Da bi se ohranila raven obratovalne sigurnosti, kakovosti frekvence ter učinkovite uporabe interkonekcijskega sistema in virov, ta uredba določa podrobne smernice o:

- (a) zahtevah in načelih na področju obratovalne sigurnosti;
- (b) pravilih in odgovornostih za usklajevanje in izmenjavo podatkov med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij in sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij ter med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij ali sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij in pomembnimi uporabniki omrežja pri načrtovanju obratovanja in obratovanju blizu realnega časa;
- (c) pravilih za usposabljanje in certificiranje zaposlenih pri sistemskih operaterjih;
- (d) zahtevah za usklajevanje izklopov;
- (e) zahtevah za načrtovanje vozniških redov med regulacijskimi območji sistemskih operaterjev prenosnih omrežij in
- (f) pravilih za vzpostavitev okvira Unije za regulacijo delovne moči in frekvence ter rezerve.

Člen 2

Področje uporabe

1. Pravila in zahteve iz te uredbe se uporabljajo za naslednje pomembne uporabnike omrežja:
 - (a) obstoječe in nove elektroenergijske module, ki so ali bi bili razvrščeni kot tip B, C in D v skladu z merili iz člena 5 Uredbe Komisije (EU) 2016/631 ⁽²⁾;
 - (b) obstoječe in nove odjemne objekte, priključene na prenosna omrežja;
 - (c) obstoječe in nove zaprte distribucijske sisteme, priključene na prenosna omrežja;
 - (d) obstoječe in nove odjemne objekte, zaprte distribucijske sisteme in tretje osebe, če ti zagotavljajo prilagajanje odjema neposredno sistemskemu operaterju prenosnega omrežja v skladu z merili iz člena 27 Uredbe Komisije (EU) 2016/1388 ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 713/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o ustanovitvi Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (UL L 211, 14.8.2009, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) 2016/631 z dne 14. aprila 2016 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za zahteve za priključitev proizvajalcev električne energije na omrežje (UL L 112, 27.4.2016, str. 1).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) 2016/1388 z dne 17. avgusta 2016 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za priključitev odjemalcev (UL L 223, 18.8.2016, str. 10).

- (e) dobavitelje ponovnega dispečiranja elektroenergijskih modulov ali odjemnih objektov z agregacijo in dobavitelje rezerv delovne moči v skladu z naslovom 8 dela IV te uredbe ter
- (f) obstoječe in nove visokonapetostne sisteme prenosa z enosmernim tokom (sisteme HVDC) v skladu z merili iz člena 3(1) Uredbe Komisije (EU) 2016/1447 ⁽¹⁾.

2. Ta uredba se uporablja za vsa prenosna omrežja, distribucijska omrežja in povezovalne daljnovode v Uniji ter regijske koordinatorje sigurnega obratovanja, razen za prenosna in distribucijska omrežja ali dele prenosnih in distribucijskih omrežij na otokih držav članic, ki ne obratujejo sinhrono s sinhronim območjem celinske Evrope, Velike Britanije, severne Evrope, Irske in Severne Irske ali Baltika.

3. Kadar je v državi članici več sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, se ta uredba uporablja za vse sistemske operaterje prenosnih omrežij v državi članici. Kadar sistemski operater prenosnega omrežja nima funkcije, ki ustreza eni ali več obveznostim iz te uredbe, lahko države članice v okviru nacionalnega regulativnega sistema zagotovijo, da se odgovornost sistema operaterja prenosnega omrežja za skladnost z eno, več ali vsemi obveznostmi iz te uredbe dodeli enemu ali več določenim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij.

4. Sistemski operaterji prenosnih omrežij Litve, Latvije in Estonije so izvzeti iz uporabe določb Priloge I k tej uredbi, dokler in kolikor obratujejo sinhrono na sinhronem območju, na katerem zakonodaja Unije ni zavezujoča za vse države, razen če ni drugače predvideno v sporazumu o sodelovanju s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij tretjih držav, ki je v skladu s členom 13 podlaga za njihovo sodelovanje na področju sigurnega obratovanja sistema.

5. Če mora zahteve na podlagi te uredbe določiti zadevni sistemski operater, ki ni sistemski operater prenosnega omrežja, lahko države članice določijo, da je namesto tega za določitev zadevnih zahtev pristojen sistemski operater prenosnega omrežja.

Člen 3

Opredelitev pojmov

1. V tej uredbi se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 2 Uredbe (ES) št. 714/2009, člena 2 Uredbe Komisije (EU) 2015/1222 ⁽²⁾, člena 2 Uredbe (EU) 2016/631, člena 2 Uredbe (EU) 2016/1388, člena 2 Uredbe (EU) 2016/1447, člena 2 Uredbe Komisije (EU) 2016/1719 ⁽³⁾, člena 2 Uredbe Komisije (EU) št. 543/2013 ⁽⁴⁾ o predložitvi in objavi podatkov na trgih z električno energijo ter člena 2 Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁾.

2. Poleg tega se uporabljajo še naslednje opredelitve pojmov:

- 1. „obratovalna sigurnost“ pomeni zmogljivost prenosnega sistema za ohranjanje normalnega obratovalnega stanja ali čimprejšnjo vrnitev v normalno obratovalno stanje, označujejo pa jo meje obratovalne sigurnosti;
- 2. „omejitev“ pomeni situacijo, v kateri je treba pripraviti in aktivirati popravni ukrep, da se upoštevajo meje obratovalne sigurnosti;
- 3. „N-situacija“ pomeni situacijo, v kateri noben element prenosnega sistema ni nerazpoložljiv zaradi pojava nepredvidenega dogodka;
- 4. „seznam nepredvidenih dogodkov“ pomeni seznam nepredvidenih dogodkov, ki jih je treba simulirati, da se preskusi skladnost z mejami obratovalne sigurnosti;

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) 2016/1447 z dne 26. avgusta 2016 o vzpostavitvi kodeksa omrežja za zahteve za priključitev visokonapetostnih sistemov prenosa z enosmernim tokom in modulov v proizvodnem polju, priključenih na enosmerni tok, na omrežje (UL L 241, 8.9.2016, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) 2015/1222 z dne 24. julija 2015 o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti (UL L 197, 25.7.2015, str. 24).

⁽³⁾ Uredba Komisije (EU) 2016/1719 z dne 26. septembra 2016 o določitvi smernic za terminsko dodeljevanje zmogljivosti (UL L 259, 27.9.2016, str. 42).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (EU) št. 543/2013 z dne 14. junija 2013 o predložitvi in objavi podatkov na trgih z električno energijo ter spremembi Priloge I k Uredbi (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 163, 15.6.2013, str. 1).

⁽⁵⁾ Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 55).

5. „normalno obratovalno stanje“ pomeni situacijo, v kateri je sistem v mejah obratovalne sigurnosti v N-situaciji in po pojavu katerega koli nepredvidenega dogodka s seznama nepredvidenih dogodkov, pri čemer se upošteva učinek razpoložljivih popravnih ukrepov;
6. „rezerve za vzdrževanje frekvenca“ (v nadaljnjem besedilu: RVF) pomeni rezerve delovne moči, ki so na voljo za vzdrževanje sistemske frekvenca po pojavu odstopanja;
7. „rezerve za povrnitev frekvenca“ (v nadaljnjem besedilu: RPF) pomeni rezerve delovne moči, ki so na voljo za povrnitev sistemske frekvenca na nazivno frekvenco in povrnitev izravnave delovne moči po voznem redu za sinhrono območje, sestavljeno iz več kot enega območja regulacije delovne moči in frekvenca;
8. „rezerve za nadomestitev“ (v nadaljnjem besedilu: RN) pomeni rezerve delovne moči, ki so na voljo za povrnitev zahtevanega obsega RPF ali podporo takemu obsegu, pri čemer se te rezerve pripravijo za dodatna sistemska odstopanja, vključno s proizvodnimi rezervami;
9. „dobavitelj rezerve“ pomeni pravno osebo, ki ima zakonsko ali pogodbeno obveznost, da zagotavlja RVF, RPF ali RN iz vsaj ene enote za zagotavljanje rezerv ali skupine za zagotavljanje rezerv;
10. „enota za zagotavljanje rezerv“ pomeni elektroenergijski modul in/ali odjemno enoto ali skupino elektroenergijskih modulov in/ali odjemnih enot, priključenih na skupno priključno točko, ki izpolnjuje zahteve za zagotavljanje RVF, RPF ali RN;
11. „skupina za zagotavljanje rezerv“ pomeni skupino elektroenergijskih modulov, odjemnih enot in/ali enot za zagotavljanje rezerv, priključenih na več kot eno skupno priključno točko, ki izpolnjuje zahteve za zagotavljanje RVF, RPF ali RN;
12. „območje regulacije delovne moči in frekvenca“ (v nadaljnjem besedilu: območje RDMF) pomeni del sinhronega območja ali celotno sinhrono območje, ki je fizično razmejeno z merilnimi mesti na povezovalnih daljnovodih do drugih območij regulacije delovne moči in frekvenca, ga upravlja en ali več sistemskih operaterjev prenosnih omrežij ter izpolnjuje obveznosti regulacije delovne moči in frekvenca;
13. „čas povrnitve frekvenca“ pomeni najdaljši predvideni čas po pojavu odstopanja trenutne moči, ki je manjše ali enakovredno referenčnemu incidentu, v katerem se sistemska frekvenca povrne na območje za povrnitev frekvenca za sinhrona območja s samo enim območjem RDMF, v primeru sinhronih območij z več kot enim območjem RDMF pa najdaljši predvideni čas po pojavu odstopanja trenutne moči območja RDMF, v katerem se odstopanje izravna;
14. „kriterij (N-1)“ pomeni pravilo, v skladu s katerim so elementi, ki po pojavu nepredvidenega dogodka še naprej obratujejo na regulacijskem območju sistemskega operaterja prenosnega omrežja, sposobni prilagoditve na novo obratovalno situacijo brez preseganja meja obratovalne sigurnosti;
15. „situacija (N-1)“ pomeni situacijo v prenosnem sistemu, ko se je pojavil en nepredvideni dogodek s seznama nepredvidenih dogodkov;
16. „rezerva delovne moči“ pomeni rezerve za izravnavo, ki so na voljo za ohranjanje frekvenca;
17. „stanje pripravljenosti“ pomeni stanje sistema, ko je ta v mejah obratovalne sigurnosti, vendar je bil odkrit nepredvideni dogodek s seznama nepredvidenih dogodkov, v primeru njegovega pojava pa razpoložljivi popravni ukrepi ne zadostujejo za ohranitev normalnega obratovalnega stanja;
18. „blok za regulacijo delovne moči in frekvenca“ (v nadaljnjem besedilu: blok RDMF) pomeni del sinhronega območja ali celotno sinhrono območje, ki je fizično razmejeno z merilnimi mesti na povezovalnih daljnovodih do drugih blokov za regulacijo delovne moči in frekvenca, sestavljeno je iz enega ali več območij RDMF, upravlja ga en ali več sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, izpolnjuje pa obveznosti regulacije delovne moči in frekvenca;
19. „odstopanje regulacijskega območja“ pomeni vsoto odstopanja izmenjave moči (ΔP), tj. razlike v realnem času med izmerjeno dejansko vrednostjo izmenjave moči v realnem času (P) in programom regulacije (P_0) določenega območja RDMF ali bloka RDMF, in odstopanja regulacije frekvenca ($K * \Delta f$), tj. produkta faktorja K in odstopanja frekvenca navedenega območja ali bloka RDMF, pri čemer je odstopanje regulacijskega območja enako $\Delta P + K * \Delta f$;
20. „program regulacije“ pomeni niz zelenih vrednosti za neto izmenjavo moči območja ali bloka RDMF po povezovalnih daljnovodih za izmenični tok (AC);
21. „regulacija napetosti“ pomeni ukrepe za ročno ali avtomatsko regulacijo na generatorskem vzlišču, na končnih vzliščih vodov za izmenični tok ali sistemih HVDC, na transformatorjih ali drugih sredstvih, da se ohrani določen nivo napetosti ali določena vrednost jalove moči;
22. „stanje razpada“ pomeni stanje sistema, v katerem prenosni sistem ali njegov del preneha obratovati;

23. „notranji nepredvideni dogodek“ pomeni nepredvideni dogodek na regulacijskem območju systemskega operaterja prenosnega omrežja, vključno s povezovalnimi daljnovodi;
24. „zunanj nepredvideni dogodek“ pomeni nepredvideni dogodek zunaj regulacijskega območja systemskega operaterja prenosnega omrežja, ki ne zadeva povezovalnih daljnovodov in katerega vplivni faktor presega prag vpliva nepredvidenega dogodka;
25. „vplivni faktor“ pomeni številčno vrednost za količinsko opredelitev največjega učinka izklopa elementa prenosnega sistema, ki je zunaj regulacijskega območja systemskega operaterja prenosnega omrežja, ki ne vključuje povezovalnih daljnovodov, v smislu spremembe pretokov moči ali napetosti, ki jo povzroči navedeni izklop, na katerem koli elementu prenosnega sistema. Večja vrednost pomeni večji učinek;
26. „prag vpliva nepredvidenega dogodka“ pomeni številčno mejno vrednost, s katero se primerjajo vplivni faktorji, pri čemer se šteje, da pojav nepredvidenega dogodka zunaj regulacijskega območja systemskega operaterja prenosnega omrežja z vplivnim faktorjem, večjim od praga vpliva nepredvidenega dogodka, pomembno vpliva na regulacijsko območje systemskega operaterja prenosnega omrežja, vključno s povezovalnimi daljnovodi;
27. „analiza nepredvidenih dogodkov“ pomeni računalniško simulacijo nepredvidenih dogodkov s seznama nepredvidenih dogodkov;
28. „kritični čas odprave okvare“ pomeni najdaljše trajanje okvare, med katero prenosni sistem nemoteno stabilno obratuje;
29. „okvara“ pomeni vse vrste kratkih stikov (eno-, dvo- in trifazne, z dotikom z zemljo ali brez njega), pokvarjen vodnik, prekinjen tokokrog ali nestalno povezavo, ki povzročijo trajno nerazpoložljivost prizadetega elementa prenosnega sistema;
30. „element prenosnega sistema“ pomeni kateri koli sestavni del prenosnega sistema;
31. „motnja“ pomeni nenačrtovan dogodek, ki lahko povzroči odstopanje prenosnega sistema od normalnega obratovalnega stanja;
32. „dinamična stabilnost“ je krovni izraz, ki vključuje kotno stabilnost, frekvenčno stabilnost in napetostno stabilnost;
33. „ocena dinamične stabilnosti“ pomeni sigurnostno oceno obratovanja v smislu dinamične stabilnosti;
34. „frekvenčna stabilnost“ pomeni zmogljivost prenosnega sistema, da ohranja stabilno frekvenco v N-situaciji in po pojavu motnje;
35. „napetostna stabilnost“ pomeni zmogljivost prenosnega sistema, da ohranja sprejemljive napetosti na vseh vozliščih prenosnega sistema v N-situaciji in po pojavu motnje;
36. „stanje sistema“ pomeni obratovalno stanje prenosnega sistema v zvezi z mejami obratovalne sigurnosti, obsega pa normalno obratovalno stanje, stanje pripravljenosti, krizno stanje, stanje razpada in stanje ponovne vzpostavitve sistema;
37. „krizno stanje“ pomeni stanje sistema, kadar je prekoračena ena ali več meja obratovalne sigurnosti;
38. „stanje ponovne vzpostavitve sistema“ pomeni stanje sistema, v katerem je cilj vseh dejavnosti v prenosnem sistemu ponovna vzpostavitev obratovanja sistema in ohranitev obratovalne sigurnosti po stanju razpada ali kriznem stanju;
39. „izredni nepredvideni dogodek“ pomeni sočasen pojav več nepredvidenih dogodkov zaradi skupnega razloga;
40. „odstopanje frekvence“ pomeni razliko med dejansko in nazivno frekvenco sinhronnega območja, ki je lahko negativna ali pozitivna;
41. „systemska frekvenca“ pomeni električno frekvenco sistema, ki se lahko izmeri v vseh delih sinhronnega območja, pri čemer se predpostavlja, da je v omrežju v sekundnem časovnem okviru njena vrednost skladna ter da so razlike med različnimi lokacijami meritev majhne;
42. „proces povrnitve frekvence“ (v nadaljnjem besedilu: PPF) pomeni proces, katerega namen sta povrnitev frekvence na nazivno frekvenco, in proces, katerega namen je povrniti izravnavo delovne moči po voznem redu za sinhrona območja, sestavljena iz več kot enega območja RDMF;
43. „odstopanje regulacije pri povrnitvi frekvence“ (v nadaljnjem besedilu: ORPF) pomeni odstopanje regulacije za PPF, ki je enako odstopanju regulacijskega območja območja RDMF ali odstopanju frekvence, če območje RDMF geografsko ustreza sinhronemu območju;

44. „vozni red“ pomeni referenčni sklop vrednosti, ki predstavljajo proizvodnjo, odjem ali izmenjavo električne energije za določeno časovno periodo;
45. „faktor K območja ali bloka RDMF“ pomeni vrednost, izraženo v megavatih na hertz (MW/Hz), ki je kar najbližja vsoti ali presega vsoto avtomatske regulacije proizvodnje, samoregulacije bremena in prispevka k rezervi za vzdrževanje frekvence v zvezi z največjim stacionarnim odstopanjem frekvence;
46. „lokalno stanje“ pomeni opredelitev stanja pripravljenosti, kriznega stanja ali stanja razpada, kadar ni nevarnosti, da bi se posledice razširile ter presegle regulacijsko območje, vključno s povezovalnimi daljnovodi, priključenimi na to regulacijsko območje;
47. „največje stacionarno odstopanje frekvence“ pomeni največje predvideno odstopanje frekvence po pojavu odstopanja, ki je enako referenčnemu incidentu ali manjše od referenčnega incidenta, pri katerem se sistemska frekvenca v skladu z načrti stabilizira;
48. „opazovano območje“ pomeni lastni prenosni sistem systemskega operaterja prenosnega omrežja ter pomembne dele distribucijskih sistemov in prenosnih sistemov sosednjih systemskih operaterjev prenosnih omrežij, v zvezi s katerimi systemski operater prenosnega omrežja izvaja spremljanje v realnem času in modeliranje, da ohrani obratovalno sigurnost na svojem regulacijskem območju, vključno s povezovalnimi daljnovodi;
49. „sosednji systemski operaterji prenosnih omrežij“ pomeni systemske operaterje prenosnih omrežij, ki so neposredno povezani prek vsaj enega povezovalnega daljnovođa za izmenični ali enosmerni tok;
50. „sigurnostna analiza obratovanja“ pomeni vse računalniške, ročne in avtomatske dejavnosti, ki se izvedejo, da se ocenijo obratovalna sigurnost prenosnega sistema in popravni ukrepi, potrebni za ohranitev obratovalne sigurnosti;
51. „kazalniki sigurnosti obratovanja“ pomeni kazalnike, ki jih systemski operaterji prenosnih omrežij uporabljajo za spremljanje obratovalne sigurnosti v smislu stanja sistema ter okvar in motenj, ki vplivajo na obratovalno sigurnost;
52. „razvrščanje obratovalne sigurnosti“ pomeni razvrščanje, ki ga systemski operaterji prenosnih omrežij uporabljajo za spremljanje obratovalne sigurnosti na podlagi kazalnikov sigurnosti obratovanja;
53. „preskusi v obratovanju“ pomeni preskuse, ki jih systemski operater prenosnega omrežja ali systemski operater distribucijskega omrežja izvaja za vzdrževanje, razvoj praks obratovanja sistema in usposabljanja ter za pridobitev informacij o obnašanju prenosnega sistema v neobičajnih razmerah v sistemu, ter preskuse, ki jih za podobne namene na svojih objektih izvajajo pomembni uporabniki omrežja;
54. „navadni nepredvideni dogodek“ pomeni pojav nepredvidenega dogodka na eni veji ali pri injekciji;
55. „neobvladljiv nepredvideni dogodek“ pomeni sočasen pojav več nepredvidenih dogodkov, ki nimajo skupnega razloga, ali izgubo elektroenergijskih modulov, pri čemer skupna izguba proizvodne zmogljivosti presega referenčni incident;
56. „gradient spreminjanja moči“ pomeni hitrost spremembe delovne moči, ki jo povzroči elektroenergijski modul, odjemni objekt ali sistem HVDC;
57. „rezerva jalove moči“ pomeni jalovo moč, ki je na voljo za ohranjanje napetosti;
58. „referenčni incident“ pomeni največje trenutno pozitivno ali negativno odstopanje moči med proizvodnjo in odjemom na sinhronem območju, ki se upošteva pri določanju obsega RVF;
59. „kotna stabilnost“ pomeni sposobnost sinhronskih strojev, da ostanejo v sinhronizmu v N-situaciji in po pojavu motnje;
60. „varnostni načrt“ pomeni načrt, ki vsebuje oceno tveganja za kritična sredstva systemskega operaterja prenosnega omrežja na podlagi scenarijev večjih fizičnih in kibernetskih nevarnosti ter oceno morebitnih učinkov;
61. „meje stabilnosti“ pomeni dovoljene meje za obratovanje prenosnega sistema v smislu upoštevanja meja napetostne stabilnosti, kotne stabilnosti in frekvenčne stabilnosti;
62. „stanje širšega območja“ pomeni opredelitev stanja pripravljenosti, kriznega stanja ali stanja razpada, če obstaja tveganje širitve na interkonekcijske prenosne sisteme;
63. „načrt ohranitve sistema“ pomeni tehnične in organizacijske ukrepe, ki se izvedejo za preprečitev širjenja ali poslabšanja motnje v prenosnem sistemu, da se preprečita motnja stanja širšega območja in stanje razpada;

64. „topologija“ pomeni podatke v zvezi s povezljivostjo različnih elementov prenosnega sistema ali distribucijskega sistema v postaji ter vključuje električno konfiguracijo in položaj odklopnikov in ločilnikov;
65. „dovoljene prehodne preobremenitve“ pomeni začasne preobremenitve elementov prenosnega sistema, ki so dopustne za določeno periodo in ne povzročajo fizične škode elementom prenosnega sistema, če se upoštevajo opredeljeno trajanje in pragi;
66. „navidezni povezovalni daljnovod“ pomeni dodaten vhodni signal regulatorjev zadevnih območij RDMF, ki ima enak učinek kot merjena vrednost fizičnega povezovalnega daljnovoda in omogoča izmenjavo električne energije med posameznimi območji;
67. „naprave za krmiljenje pretokov moči v omrežju“ (v nadaljnjem besedilu: naprave FACTS) pomeni opremo za prenos električne energije z izmeničnim tokom, ki zagotavlja večjo možnost regulacije in zmogljivost prenosa delovne moči;
68. „zadostnost“ pomeni sposobnost območja za napajanje odjema na navedenem območju;
69. „agregirani neto zunanji vozni red“ pomeni vozni red, ki predstavlja neto agregacijo vseh zunanjih voznih redov systemskega operaterja prenosnega omrežja in čezmejnih zunanjih voznih redov med dvema območjema voznih redov ali med območjem voznih redov in skupino drugih območij voznih redov;
70. „načrt razpoložljivosti“ pomeni kombinacijo vseh načrtovanih statusov razpoložljivosti ključnega sredstva za določeno časovno periodo;
71. „status razpoložljivosti“ pomeni sposobnost elektroenergijskega modula, elementa omrežja ali odjemnega objekta, da zagotavlja storitev za določeno časovno periodo ne glede na to, ali obratuje;
72. „blizu realnega časa“ pomeni, da med zadnjim zaprtjem trgovanja znotraj dneva in realnim časom preteče največ 15 minut;
73. „vozni red odjema“ pomeni vozni red, ki predstavlja odjem odjemnega objekta ali skupine odjemnih objektov;
74. „podatkovno okolje za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo“ pomeni nabor programov in opreme za shranjevanje, izmenjavo in upravljanje podatkov, ki jih sistemski operaterji prenosnih omrežij uporabljajo pri postopkih načrtovanja obratovanja;
75. „zunanji komercialni vozni red“ pomeni vozni red, ki predstavlja komercialno izmenjavo električne energije med udeleženci na trgu z različnih območij voznih redov;
76. „zunanji vozni red systemskega operaterja prenosnega omrežja“ pomeni vozni red, ki predstavlja izmenjavo električne energije med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij na različnih območjih voznih redov;
77. „nujni izklop“ pomeni nenačrtovani umik ključnega sredstva iz obratovanja iz katerega koli nujnega razloga, nad katerim operater zadevnega sredstva pri operativnem vodenju obratovanja nima nadzora;
78. „vozni red proizvodnje“ pomeni vozni red, ki predstavlja proizvodnjo električne energije elektroenergijskega modula ali skupine elektroenergijskih modulov;
79. „notranji komercialni vozni red“ pomeni vozni red, ki predstavlja komercialno izmenjavo električne energije na območju voznih redov med različnimi udeleženci na trgu;
80. „notranje ključno sredstvo“ pomeni ključno sredstvo, ki je del regulacijskega območja systemskega operaterja prenosnega omrežja, ali ključno sredstvo, ki je v distribucijskem sistemu, vključno z zaprtim distribucijskim sistemom, ki je neposredno ali posredno priključen na regulacijsko območje navedenega systemskega operaterja prenosnega omrežja;
81. „netiran vozni red AC-izmenjav“ pomeni neto agregacijo vseh zunanjih voznih redov AC-izmenjav območja;
82. „regija za usklajevanje izklopov“ pomeni skupino regulacijskih območij, za katero sistemski operaterji prenosnih omrežij opredelijo postopke za spremljanje in po potrebi uskladijo status razpoložljivosti ključnih sredstev v vseh časovnih obdobjih;
83. „ključni odjemni objekt“ pomeni odjemni objekt, ki sodeluje pri usklajevanju izklopov in katerega status razpoložljivosti vpliva na čezmejno obratovalno sigurnost;
84. „ključno sredstvo“ pomeni vsak ključni odjemni objekt, elektroenergijski modul ali element omrežja, ki sodeluje pri usklajevanju izklopov;

85. „ključni element omrežja“ pomeni vsako komponento prenosnega sistema, vključno s povezovalnimi daljnovodi, ali distribucijskega sistema, vključno z zaprtim distribucijskim sistemom, kot je vod, tokokrog, transformator, prečni transformator ali naprava za kompenzacijo jalove moči, ki sodeluje pri usklajevanju izklopov in katere status razpoložljivosti vpliva na čezmejno obratovalno sigurnost;
86. „nezdržljivost načrtovanih izklopov“ pomeni stanje, v katerem kombinacija statusa razpoložljivosti enega ali več ključnih elementov omrežja, elektroenergijskih modulov in/ali odjemnih objektov ter najboljše ocene predvidenega stanja omrežja povzroči prekoračitev meja obratovalne sigurnosti, pri čemer se upoštevajo popravni ukrepi brez stroškov, ki so na voljo sistemskemu operaterju prenosnega omrežja;
87. „agent za načrtovanje izklopov“ pomeni subjekt, katerega naloga je načrtovanje statusa razpoložljivosti ključnega elektroenergijskega modula, odjemnega objekta ali elementa omrežja;
88. „ključni elektroenergijski modul“ pomeni elektroenergijski modul, ki sodeluje pri usklajevanju izklopov in katerega status razpoložljivosti vpliva na čezmejno obratovalno sigurnost;
89. „regijski koordinator sigurnega obratovanja“ pomeni subjekt ali subjekte, ki jih imajo v lasti ali jih nadzirajo sistemski operaterji prenosnih omrežij, na enem ali več območjih določanja zmogljivosti, ki opravljajo naloge, povezane z regionalnim usklajevanjem sistemskih operaterjev prenosnih omrežij;
90. „agent za vozne rede“ pomeni subjekt ali subjekte, katerih naloga je zagotavljanje voznih redov od udeležencev na trgu do sistemskih operaterjev prenosnih omrežij ali, kjer je primerno, tretjih oseb;
91. „območje voznih redov“ pomeni območje, na katerem zaradi obratovalnih ali organizacijskih potreb veljajo obveznosti sistemskih operaterjev prenosnih omrežij glede voznih redov;
92. „za teden vnaprej“ pomeni v tednu pred koledarskim tednom obratovanja;
93. „za leto vnaprej“ pomeni v letu pred koledarskim letom obratovanja;
94. „prizadeti sistemski operater prenosnega omrežja“ pomeni sistemskega operaterja prenosnega omrežja, za katerega analizo in ohranjanje obratovalne sigurnosti so potrebne informacije o izmenjavi rezerv in/ali souporabi rezerv in/ali postopku netiranja odstopanj in/ali procesu čezmejne aktivacije;
95. „rezervna zmogljivost“ pomeni obseg RVF, RPF ali RN, ki mora biti na voljo sistemskemu operaterju prenosnega omrežja;
96. „izmenjava rezerv“ pomeni možnost sistemskega operaterja prenosnega omrežja, da dostopa do rezervne zmogljivosti, priključene na drugo območje RDMF, blok RDMF ali sinhrono območje, da izpolni zahteve za rezerve, ki jih opredeli na podlagi svojega postopka določanja obsega RVF, RPF ali RN, pri čemer je navedena rezervna zmogljivost namenjena izključno navedenemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja in je drugi sistemski operaterji prenosnih omrežij ne upoštevajo pri izpolnjevanju zahtev za rezerve, ki jih opredelijo na podlagi svojih postopkov določanja obsega rezerv;
97. „souporaba rezerv“ pomeni mehanizem, v okviru katerega več sistemskih operaterjev prenosnih omrežij upošteva isto rezervno zmogljivost – RVF, RPF ali RN –, da izpolnijo svoje zahteve glede rezerv, ki jih opredelijo na podlagi svojih postopkov določanja obsega rezerv;
98. „čas sprožitve stanja pripravljenosti“ pomeni čas, potreben za aktivacijo stanja pripravljenosti;
99. „avtomatska RPF“ pomeni RPF, ki jo lahko aktivira avtomatski regulacijski sistem;
100. „zakasnitev aktivacije avtomatske RPF“ pomeni časovno periodo med tem, ko regulator za povrnitev frekvence določi novo želeno vrednost, in začetkom fizične dobave avtomatske RPF;
101. „čas za polno aktivacijo avtomatske RPF“ pomeni časovno periodo med tem, ko regulator za povrnitev frekvence določi novo želeno vrednost, in ustrezno aktivacijo ali deaktivacijo avtomatske RPF;
102. „podatki o povprečnem ORPF“ pomeni nabor podatkov, ki obsegajo povprečno vrednost evidentiranega trenutnega ORPF območja RDMF ali bloka RDMF v določeni izmerjeni časovni periodi;
103. „regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja“ pomeni sistemskega operaterja prenosnega omrežja, ki sproži aktivacijo svoje rezervne zmogljivosti za regulacijsko zmogljivost prejemajočega sistemskega operaterja prenosnega omrežja pod pogoji iz sporazuma o souporabi rezerv;

104. „regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja“ pomeni sistemskega operaterja prenosnega omrežja, ki izračuna rezervno zmogljivost ob upoštevanju rezervne zmogljivosti, dostopne prek regulacijsko zmogljivost zagotavljajočega sistemskega operaterja prenosnega omrežja pod pogoji iz sporazuma o souporabi rezerv;
105. „postopek uporabe meril“ pomeni postopek izračuna ciljnih parametrov za sinhrono območje, blok RDMF in območje RDMF na podlagi podatkov, pridobljenih s postopkom zbiranja in zagotavljanja podatkov;
106. „postopek zbiranja in zagotavljanja podatkov“ pomeni postopek zbiranja nabora podatkov, potrebnih za izvedbo meril za oceno kakovosti frekvenca;
107. „proces čezmejne aktivacije RPF“ pomeni proces, o katerem se dogovorijo sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri procesu, ki omogoča aktivacijo RPF, priključene na drugem območju RDMF, z ustreznim popravkom vhodnega signala vključenih PPF;
108. „proces čezmejne aktivacije RN“ pomeni proces, o katerem se dogovorijo sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri procesu, ki omogoča aktivacijo RN, priključene na drugem območju RDMF, z ustreznim popravkom vhodnega signala vključenih procesov nadomestitve rezerve;
109. „incident za določanje obsega rezerv“ pomeni največje predvideno trenutno odstopanje delovne moči v bloku RDMF v pozitivni in negativni smeri;
110. „odstopanje sinhronnega časa“ pomeni časovno razliko med sinhronim časom in usklajenim svetovnim časom (UTC);
111. „odstopanje frekvenca pri polni aktivaciji RVF“ pomeni naznačeno vrednost odstopanja frekvenca, pri kateri se v celoti aktivira RVF na sinhronem območju;
112. „čas za polno aktivacijo RVF“ pomeni časovno periodo med pojavom referenčnega incidenta in ustrezno polno aktivacijo RVF;
113. „obveznost za RVF“ pomeni tisti del celotne RVF, za katerega je odgovoren sistemski operater prenosnega omrežja;
114. „proces vzdrževanja frekvenca“ (v nadaljnjem besedilu: PVF) pomeni proces za stabilizacijo sistemske frekvenca z izravnavo odstopanj z uporabo ustreznih rezerv;
115. „postopek spajanja frekvenca“ pomeni postopek, o katerem se dogovorijo vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij dveh sinhronih območij in ki omogoča povezovanje aktivacije RVF s prilagoditvijo pretokov HVDC med sinhronima območjema;
116. „parameter, ki določa kakovost frekvenca“ pomeni glavne spremenljivke sistemske frekvenca, ki opredeljujejo načela kakovosti frekvenca;
117. „ciljni parameter kakovosti frekvenca“ pomeni glavno ciljno sistemsko frekvenco, na podlagi katere se v normalnem obratovalnem stanju oceni obnašanje procesov aktivacije RVF, RPF in RN;
118. „merila za oceno kakovosti frekvenca“ pomeni nabor izračunov na podlagi meritev sistemske frekvenca, ki omogoča oceno kakovosti sistemske frekvenca v primerjavi s ciljnimi parametri kakovosti frekvenca;
119. „podatki za oceno kakovosti frekvenca“ pomeni nabor podatkov, ki omogoča izračun meril za oceno kakovosti frekvenca;
120. „območje za obnovev frekvenca“ pomeni območje sistemske frekvenca, na katero se po pričakovanju v času obnovev frekvenca vrne sistemka frekvenca na sinhronih območjih Velike Britanije ter Irske in Severne Irske po pojavu odstopanja, ki je enako ali manjše od referenčnega incidenta;
121. „čas obnovev frekvenca“ za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske pomeni najdaljši predvideni čas po pojavu odstopanja, ki je manjše ali enako referenčnemu incidentu, v katerem se sistemka frekvenca vrne na največje stacionarno odstopanje frekvenca;
122. „območje za povrnitev frekvenca“ pomeni območje sistemske frekvenca, na katero se po pričakovanju v času povrnitve frekvenca vrne sistemka frekvenca na sinhronih območjih Velike Britanije, Irske in Severne Irske ter severne Evrope po pojavu odstopanja, ki je enako ali manjše od referenčnega incidenta;

123. „ciljni parametri ORPF“ pomeni glavne ciljne spremenljivke bloka RDMF, na podlagi katerih se določijo in ocenijo merila za določanje obsega RPF in RN bloka RDMF ter ki kažejo obnašanje bloka RDMF v normalnem obratovanju;
124. „izmenjava moči za povrnitev frekvence“ pomeni moč, ki se izmenja med območji RDMF v okviru procesa čezmejne aktivacije RPF;
125. „želena vrednost frekvence“ pomeni ciljno vrednost frekvence, ki se uporabi pri PPF in je opredeljena kot vsota nazivne sistemske frekvence in izravnalne vrednosti, potrebne za zmanjšanje odstopanja sinhronega časa;
126. „zahteve glede razpoložljivosti RPF“ pomeni sklop zahtev v zvezi z razpoložljivostjo RPF, ki jih opredelijo sistemski operaterji prenosnih omrežij bloka RDMF;
127. „pravila o določanju obsega RPF“ pomeni specifikacije za postopek določanja obsega RPF bloka RDMF;
128. „postopek netiranja odstopanj“ pomeni postopek, o katerem se dogovorijo sistemski operaterji prenosnih omrežij in ki omogoča preprečevanje sočasne aktivacije RPF v nasprotnih smereh, in sicer z upoštevanjem posameznih ORPF in aktivirane RPF ter ustreznim popravkom vhodnega signala pri vključenih PPF;
129. „izmenjava moči za netiranje odstopanj“ pomeni moč, ki se izmenja med območji RDMF v okviru postopka netiranja odstopanj;
130. „prvotna obveznost RVF“ pomeni obseg RVF, dodeljen sistemskemu operaterju prenosnega omrežja na podlagi ključa delitve;
131. „podatki o trenutni frekvenci“ pomeni nabor podatkov o meritvah splošne sistemske frekvence za sinhrono območje, pri čemer perioda merjenja traja eno sekundo ali manj, podatki pa se uporabljajo za oceno kakovosti sistemske frekvence;
132. „trenutno odstopanje frekvence“ pomeni nabor podatkov o meritvah odstopanj splošne sistemske frekvence za sinhrono območje, pri čemer perioda merjenja traja eno sekundo ali manj, podatki pa se uporabljajo za oceno kakovosti sistemske frekvence;
133. „podatki o trenutnem ORPF“ pomeni nabor podatkov o ORPF bloka RDMF, pri čemer perioda merjenja traja deset sekund ali manj, podatki pa se uporabljajo za oceno kakovosti sistemske frekvence;
134. „1. stopnja območja ORPF“ pomeni prvo območje, ki se uporablja za oceno kakovosti sistemske frekvence na ravni bloka RDMF in na katerem bi bilo treba ORPF ohraniti za določen delež časa;
135. „2. stopnja območja ORPF“ pomeni drugo območje, ki se uporablja za oceno kakovosti sistemske frekvence na ravni bloka RDMF in na katerem bi bilo treba ORPF ohraniti za določen delež časa;
136. „obratovalni sporazum bloka RDMF“ pomeni večstranski sporazum med vsemi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF, če ga upravlja več kot en sistemski operater prenosnega omrežja, in metodologijo za obratovanje bloka RDMF, ki jo enostransko sprejme zadevni sistemski operater prenosnega omrežja, če blok RDMF upravlja samo en sistemski operater prenosnega omrežja;
137. „izmenjava moči za nadomestitev“ pomeni moč, ki se izmenja med območji RDMF v okviru procesa čezmejne aktivacije RN;
138. „odstopanja bloka RDMF“ pomeni vsoto ORPF, aktivacije RPF in aktivacije RN v bloku RDMF ter izmenjave moči za netiranje odstopanj, izmenjave moči za povrnitev frekvence in izmenjave moči za nadomestitev med tem blokom RDMF in drugimi bloki RDMF;
139. „nadzornik bloka RDMF“ pomeni sistemskega operaterja prenosnega omrežja, odgovornega za zbiranje podatkov o merilih za oceno kakovosti frekvence in uporabo navedenih meril za blok RDMF;
140. „struktura regulacije delovne moči in frekvence“ pomeni osnovno strukturo, ki zajema vse zadevne vidike regulacije delovne moči in frekvence, zlasti posamezne odgovornosti in obveznosti ter vrste rezerv delovne moči in njihove namene;
141. „struktura odgovornosti pri procesih“ pomeni strukturo za določitev odgovornosti in obveznosti v zvezi z rezervami delovne moči na podlagi strukture regulacije sinhronega območja;

142. „struktura aktivacije procesov“ pomeni strukturo za razvrščanje procesov v zvezi z različnimi vrstami rezerv delovne moči glede na namen in aktivacijo;
143. „čas za polno aktivacijo ročne RPF“ pomeni časovno periodo med spremembo želene vrednosti in ustrezno aktivacijo ali deaktivacijo ročne RPF;
144. „največje trenutno odstopanje frekvence“ pomeni največjo predvideno absolutno vrednost trenutnega odstopanja frekvence po pojavu odstopanja, ki je enako referenčnemu incidentu ali manjše od njega, pri večjem odstopanju pa se aktivirajo krizni ukrepi;
145. „območje nadzora“ pomeni celotno sinhrono območje ali njegov del, ki je fizično razmejeno z merilnimi mesti na povezovalnih daljnovodih do drugih območij nadzora in ga upravlja en ali več sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, ki izpolnjujejo obveznosti območja nadzora;
146. „predhodno ugotavljanje sposobnosti“ pomeni postopek preverjanja skladnosti enote ali skupine za zagotavljanje rezerv z zahtevami, ki jih določi sistemski operater prenosnega omrežja;
147. „obdobje spreminjanja moči“ pomeni časovno periodo, ki poteka od določene začetne točke in v kateri se vhodna in/ali izhodna delovna moč poveča ali zmanjša;
148. „sistemski operater prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerv“ pomeni sistema operaterja prenosnega omrežja, odgovornega za podajanje navodil enoti ali skupini za zagotavljanje rezerv v zvezi z aktivacijo RPF in/ali RN;
149. „sistemski operater distribucijskega omrežja, na katerega je priključen vir rezerve“ pomeni sistema operaterja distribucijskega omrežja, odgovornega za distribucijsko omrežje, na katero je priključena enota ali skupina za zagotavljanje rezerv, ki zagotavlja rezerve sistemskemu operaterju prenosnega omrežja;
150. „sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv“ pomeni sistema operaterja prenosnega omrežja, odgovornega za območje nadzora, na katero je priključena enota ali skupina za zagotavljanje rezerv;
151. „sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve“ pomeni sistema operaterja prenosnega omrežja, ki sodeluje pri izmenjavi s sistemskim operaterjem prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in/ali enoto ali skupino za zagotavljanje rezerv, priključeno na drugo območje nadzora ali območje RDMF;
152. „proces nadomestitve rezerve“ (v nadaljnjem besedilu: PNR) pomeni proces za povrnitev aktivirane RPF, za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske pa tudi za povrnitev aktivirane RVF;
153. „zahteve glede razpoložljivosti RN“ pomeni sklop zahtev v zvezi z razpoložljivostjo RN, ki jih opredelijo sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF;
154. „pravila o določanju obsega RN“ pomeni specifikacije za postopek določanja obsega RN bloka RDMF;
155. „standardno frekvenčno območje“ pomeni opredeljen simetrični interval okrog nazivne frekvence, v okviru katerega mora obratovati sistemska frekvenca sinhronnega območja;
156. „standardno odstopanje frekvence“ pomeni absolutno vrednost odstopanja frekvence, ki omejuje standardno frekvenčno območje;
157. „stacionarno odstopanje frekvence“ pomeni absolutno vrednost odstopanja frekvence po pojavu odstopanja in stabilizaciji sistemske frekvence;
158. „nadzornik sinhronnega območja“ pomeni sistema operaterja prenosnega omrežja, odgovornega za zbiranje podatkov o merilih za oceno kakovosti frekvence in uporabo navedenih meril za sinhrono območje;
159. „proces regulacije sinhronnega časa“ pomeni proces za regulacijo časa, pri čemer je regulacija časa regulacijski ukrep, izveden za vrnitev odstopanja sinhronnega časa, tj. razlike med sinhronim časom in usklajenim svetovnim časom, na nič.

Člen 4

Cilji in regulativni vidiki

1. Cilji te uredbe so:
 - (a) določiti skupne zahteve in načela glede obratovne sigurnosti;
 - (b) določiti skupna načela načrtovanja obratovanja interkonekcijskih sistemov;

- (c) določiti skupne procese in strukture regulacije delovne moči in frekvence;
 - (d) zagotoviti pogoje za ohranjanje obratovalne sigurnosti v vsej Uniji;
 - (e) zagotoviti pogoje za ohranjanje ravni kakovosti frekvence vseh sinhronih območij v Uniji;
 - (f) spodbujati usklajenost obratovanja sistema in načrtovanja obratovanja sistema;
 - (g) zagotavljati in krepiti preglednost in zanesljivost informacij o obratovanju prenosnega omrežja;
 - (h) prispevati k učinkovitemu delovanju in razvoju sistema za prenos električne energije ter elektroenergetskega sektorja v Uniji.
2. Države članice, pristojni organi in sistemski operaterji pri uporabi te uredbe:
- (a) uporabljajo načeli sorazmernosti in nediskriminacije;
 - (b) zagotavljajo preglednost;
 - (c) uporabljajo načelo optimizacije med najvišjim celotnim izkoristkom in najnižjimi skupnimi stroški za vse vključene strani;
 - (d) zagotavljajo, da sistemski operaterji prenosnih omrežij za zagotovitev sigurnosti in stabilnosti omrežja čim bolj uporabljajo tržne mehanizme;
 - (e) spoštujejo odgovornost zadevnega systemskega operaterja prenosnega omrežja, da se zagotovi sigurnost sistema, tudi v skladu z zahtevami nacionalne zakonodaje;
 - (f) se posvetujejo z zadevnimi SODO in upoštevajo morebitne učinke na njihov sistem ter
 - (g) upoštevajo dogovorjene evropske standarde in tehnične specifikacije.

Člen 5

Pogoji ali metodologije sistemskih operaterjev prenosnih omrežij

1. Sistemski operaterji prenosnih omrežij razvijejo pogoje ali metodologije, potrebne v skladu s to uredbo, ter jih v ustreznih rokih iz te uredbe predložijo v odobritev pristojnim regulativnim organom v skladu s členom 6(2) in (3) ali subjektu, ki ga je imenovala država članica, v skladu s členom 6(4).
2. Če mora predlog pogojev ali metodologij v skladu s to uredbo oblikovati in o njem doseči soglasje več kot en sistemski operater prenosnega omrežja, udeleženi sistemski operaterji prenosnih omrežij tesno sodelujejo. Sistemski operaterji prenosnih omrežij s pomočjo ENTSO za električno energijo o napredku pri razvoju navedenih pogojev ali metodologij redno obveščajo regulativne organe in Agencijo.
3. Če sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki odločajo o predlogih pogojev ali metodologij v skladu s členom 6(2), ne morejo doseči soglasja, sprejmejo odločitev s kvalificirano večino. Za kvalificirano večino za predloge v skladu s členom 6(2) je potrebna večina:
 - (a) sistemskih operaterjev prenosnega omrežja, ki predstavljajo najmanj 55 % držav članic, ter
 - (b) sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, ki predstavljajo države članice, v katerih je najmanj 65 % prebivalcev Unije.
4. Manjšina, ki lahko prepreči sprejetje odločitev v skladu s členom 6(2), mora zajemati systemske operaterje prenosnih omrežij, ki predstavljajo najmanj štiri države članice, v nasprotnem primeru se šteje, da je kvalificirana večina dosežena.
5. Če so zadevne regije sestavljene iz več kot pet držav članic in če sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki odločajo o predlogih pogojev ali metodologij v skladu s členom 6(3), ne morejo doseči soglasja, sprejmejo odločitev s kvalificirano večino. Za kvalificirano večino za predloge v skladu s členom 6(3) je potrebna večina:
 - (a) sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, ki predstavljajo najmanj 72 % zadevnih držav članic, ter
 - (b) sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, ki predstavljajo države članice, v katerih je najmanj 65 % prebivalcev zadevne regije.

6. Manjšina, ki lahko prepreči sprejetje odločitev v skladu s členom 6(3), mora vključevati vsaj najmanjše število sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, ki predstavljajo več kot 35 % prebivalcev udeleženih držav članic, ter sistemske operaterje prenosnih omrežij, ki predstavljajo vsaj še eno zadevno državo članico, v nasprotnem primeru se šteje, da je kvalificirana večina dosežena.
7. Sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki odločajo o predlogih pogojev ali metodologij v skladu s členom 6(3) v zvezi z regijami, ki jih sestavlja pet držav članic ali manj, odločajo s soglasjem.
8. Pri odločanju sistemskih operaterjev prenosnih omrežij v skladu z odstavkoma 3 in 4 se dodeli en glas na državo članico. Če je na ozemlju države članice več kot en sistemski operater prenosnega omrežja, država članica razdeli glasovalne pravice med sistemske operaterje prenosnih omrežij.
9. Če sistemski operaterji prenosnih omrežij ne predložijo predloga pogojev ali metodologij regulativnim organom v skladu s členom 6(2) in (3) ali subjektom, ki so jih imenovala države članice, v skladu s členom 6(4), v rokih iz te uredbe, pristojnim regulativnim organom in Agenciji predložijo ustrezne osnutke pogojev ali metodologij ter pojasnijo, zakaj niso sprejeli dogovora. Agencija obvesti Komisijo in v sodelovanju s pristojnimi regulativnimi organi na zahtevo Komisije razišče razloge, zaradi katerih dogovor ni bil sprejet, ter o njih obvesti Komisijo. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, da omogoči sprejetje zahtevanih pogojev ali metodologij v štirih mesecih po prejemu informacij Agencije.

Člen 6

Odobritev pogojev ali metodologij sistemskih operaterjev prenosnih omrežij

1. Vsak regulativni organ odobri pogoje ali metodologije, ki jih razvijejo sistemski operaterji prenosnih omrežij, v skladu z odstavkoma 2 in 3. Subjekt, ki ga imenuje država članica, odobri pogoje ali metodologije, ki jih razvijejo sistemski operaterji prenosnih omrežij, v skladu z odstavkom 4. Imenovani subjekt je regulativni organ, razen če država članica ne določi drugače.
2. Predloge naslednjih pogojev ali metodologij odobrijo vsi regulativni organi Unije, pri čemer lahko država članica predloži mnenje o predlogih zadevnemu regulativnemu organu:
 - (a) ključne organizacijske zahteve, vloge in odgovornosti za izmenjavo podatkov v zvezi z obratovalno sigurnostjo v skladu s členom 40(6);
 - (b) metodologijo za oblikovanje skupnih modelov omrežja v skladu s členom 67(1) in členom 70;
 - (c) metodologijo za usklajeno sigurnostno analizo obratovanja v skladu s členom 75.
3. Predloge naslednjih pogojev ali metodologij odobrijo vsi regulativni organi zadevne regije, pri čemer lahko država članica predloži mnenje o predlogih zadevnemu regulativnemu organu:
 - (a) metodologijo za vsako sinhrono območje za opredelitev minimalne vztrajnosti v skladu s členom 39(3)(b);
 - (b) skupne določbe za vsako območje določanja zmogljivosti za regionalno usklajevanje sigurnosti obratovanja v skladu s členom 76;
 - (c) metodologijo, vsaj za posamezno sinhrono območje, za oceno pomembnosti sredstev za usklajevanje izklopov v skladu s členom 84;
 - (d) metodologije, pogoje in vrednosti, vključene v obratovalne sporazume sinhronih območij v skladu s členom 118, ki zadevajo:
 - (i) parametre, ki določajo kakovost frekvence, in ciljni parameter kakovosti frekvence v skladu s členom 127;
 - (ii) pravila o določanju obsega za RVF v skladu s členom 153;
 - (iii) dodatne lastnosti RVF v skladu s členom 154(2);
 - (iv) za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske ukrepe za zagotovitev obnovitve zbiralnikov energije v skladu s členom 156(6)(b);

- (v) za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope najkrajša perioda aktivacije, ki jo morajo dobavitelji RVF zagotoviti v skladu s členom 156(10);
 - (vi) za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope domneve in metodologijo za analizo stroškov in koristi v skladu s členom 156(11);
 - (vii) za sinhrona območja, ki niso sinhrono območje celinske Evrope, po potrebi omejitve za izmenjavo RVF med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij v skladu s členom 163(2);
 - (viii) za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske metodologijo za določitev najmanjše zagotovljene zmogljivosti rezerve za RVF med sinhronimi območji, opredeljeno v skladu s členom 174(2)(b);
 - (ix) omejitve obsega izmenjave RPF med sinhronimi območji, opredeljenimi v skladu s členom 176(1), in omejitve obsega souporabe RPF med sinhronimi območji, opredeljenimi v skladu s členom 177(1);
 - (x) omejitve obsega izmenjave RN med sinhronimi območji, opredeljenimi v skladu s členom 178(1), in omejitve obsega souporabe RN med sinhronimi območji, opredeljenimi v skladu s členom 179(1);
- (a) metodologije in pogoje, vključene v obratovalne sporazume blokov RDMF v členu 119, ki zadevajo:
- (i) omejitve spreminjanja moči za izhodno delovno moč v skladu s členom 137(3) in (4);
 - (ii) ukrepe za usklajevanje za zmanjšanje ORPF v skladu s členom 152(14);
 - (iii) ukrepe za zmanjšanje ORPF z zahtevo za spremembe proizvodnje ali odjema delovne moči pri elektroenergijskih modulih in odjemnih enotah v skladu s členom 152(16);
 - (iv) pravila o določanju obsega RPF v skladu s členom 157(1);
- (e) blažilne ukrepe za posamezno sinhrono območje ali blok RDMF v skladu s členom 138;
- (f) skupne predloge za posamezno sinhrono območje za določitev blokov RDMF v skladu s členom 141(2).
4. Razen če država članica ne določi drugače, naslednje pogoje ali metodologije odobri vsak posamezen subjekt, ki ga v skladu z odstavkom 1 imenuje država članica:
- (a) za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske predlog vsakega sistemskega operaterja prenosnega omrežja, v katerem je navedena stopnja izgube odjema, na kateri je prenosni sistem v stanju razpada;
 - (b) obseg izmenjave podatkov s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij in pomembnimi uporabniki omrežja v skladu s členom 40(5);
 - (c) dodatne zahteve za skupine za zagotavljanje RVF v skladu s členom 154(3);
 - (d) izvzetje skupin za zagotavljanje RVF iz zagotavljanja RVF v skladu s členom 154(4);
 - (e) za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope predlog v zvezi z najkrajšo vmesno periodo aktivacije, ki jo morajo dobavitelji RVF zagotoviti na predlog sistemskega operaterja prenosnega omrežja v skladu s členom 156(9);
 - (f) tehnične zahteve za RPF, ki jih sistemski operater prenosnega omrežja opredeli v skladu s členom 158(3);
 - (g) zavrnitev zagotavljanja RPF skupinam za zagotavljanje RPF v skladu s členom 159(7);
 - (h) tehnične zahteve za priključitev enot za zagotavljanje RN in skupin za zagotavljanje RN, ki jih sistemski operater prenosnega omrežja opredeli v skladu s členom 161(3), ter
 - (i) zavrnitev zagotavljanja RN skupinam za zagotavljanje RN v skladu s členom 162(6).
5. Kadar se od posameznega zadevnega sistemskega operaterja ali zadevnega sistemskega operaterja prenosnega omrežja s to uredbo zahteva ali mu dovoljuje, da določi zahteve, ki jih odstavek 4 ne obsega, oziroma se o njih dogovori, lahko države članice od pristojnega regulativnega organa zahtevajo predhodno odobritev teh zahtev.

6. Predlog pogojev ali metodologij vključuje predlagani časovni okvir za njihovo izvajanje in opis njihovega pričakovanega vpliva na cilje te uredbe. Predlogi pogojev ali metodologij, ki jih mora odobriti več regulativnih organov ali vsi regulativni organi, se hkrati s predložitvijo regulativnim organom predložijo tudi Agenciji. Agencija na zahtevo pristojnih regulativnih organov v treh mesecih izda mnenje o predlogih pogojev ali metodologij.

7. Če je za odobritev pogojev ali metodologij potrebna odločitev več kot enega regulativnega organa, se pristojni regulativni organi posvetujejo, tesno sodelujejo med seboj in se usklajujejo, da sprejmejo dogovor. Kadar Agencija izda mnenje, ga pristojni regulativni organi upoštevajo. Regulativni organi sprejmejo odločitve o predloženih pogojih ali metodologijah v skladu z odstavkoma 2 in 3 v šestih mesecih od datuma, ko regulativni organ, oziroma kjer je primerno, zadnji zadevni regulativni organ prejme pogoje ali metodologije.

8. V skladu s členom 8(1) Uredbe (ES) št. 713/2009 o predloženih predlogih pogojev ali metodologij v šestih mesecih odloči Agencija, če se regulativni organi niso mogli sporazumeti v časovnem obdobju iz odstavka 7 ali na njihovo skupno zahtevo.

9. Če je za odobritev pogojev ali metodologij potrebna odločitev enega samega imenovanega subjekta v skladu z odstavkom 4, ta sprejme odločitev v šestih mesecih po prejemu pogojev ali metodologij.

10. Vsaka stranka se lahko pritoži zoper zadevnega systemskega operaterja ali systemskega operaterja prenosnega omrežja v zvezi z obveznostmi ali odločitvami navedenega zadevnega systemskega operaterja ali systemskega operaterja prenosnega omrežja iz te uredbe ter lahko pritožbo predloži regulativnemu organu, ki deluje kot organ za reševanje sporov in sprejme odločitve v dveh mesecih po prejemu pritožbe. Navedeni rok se lahko podaljša za dva meseca, če regulativni organ zahteva dodatne informacije. Navedeni podaljšani rok se lahko dodatno podaljša s soglasjem pritožnika. Odločitev regulativnega organa je zavezujoča, dokler se ne ovrže s pritožbo.

Člen 7

Spremembe pogojev ali metodologij systemskih operaterjev prenosnih omrežij

1. Kadar eden ali več regulativnih organov zahteva spremembo zaradi odobritve pogojev ali metodologij, predloženih v skladu z odstavkoma 2 in 3 člena 6, zadevni systemski operaterji prenosnih omrežij v dveh mesecih od zahteve regulativnih organov v odobritev predložijo predlog spremenjenih pogojev ali metodologij. Pristojni regulativni organi o spremenjenih pogojih ali metodologijah odločijo v dveh mesecih po njihovi predložitvi.

2. Kadar imenovani subjekt zahteva spremembo zaradi odobritve pogojev ali metodologij, predloženih v skladu s členom 6(4), zadevni systemski operater prenosnega omrežja v dveh mesecih od zahteve imenovanega subjekta v odobritev predloži predlog spremenjenih pogojev ali metodologij. Imenovani subjekt o spremenjenih pogojih ali metodologijah odloči v dveh mesecih po njihovi predložitvi.

3. V skladu s členom 8(1) Uredbe (ES) št. 713/2009 o spremenjenih pogojih ali metodologijah v šestih mesecih odloči Agencija, če se pristojni regulativni organi ne sporazumejo o pogojih ali metodologijah v skladu z odstavkoma 2 in 3 člena 6 v roku dveh mesecev, ali na njihovo skupno zahtevo. Če zadevni systemski operaterji prenosnih omrežij ne predložijo predloga spremenjenih pogojev ali metodologij, se uporablja postopek iz člena 5(7).

4. Systemski operaterji prenosnih omrežij, pristojni za pripravo predloga pogojev ali metodologij, ali regulativni organi ali imenovani subjekti, pristojni za njihovo sprejetje v skladu z odstavki 2, 3 in 4 člena 6, lahko zahtevajo spremembe navedenih pogojev ali metodologij. Predlogi sprememb pogojev ali metodologij se po potrebi predložijo v posvetovanje v skladu s postopkom iz člena 11 ter odobrijo v skladu s postopkom iz členov 5 in 6.

Člen 8

Objava na internetu

1. Sistemski operaterji prenosnih omrežij, pristojni za določitev pogojev ali metodologij v skladu s to uredbo, te pogoje ali metodologije objavijo na internetu, ko jih odobrijo pristojni regulativni organi, ali kadar taka odobritev ni potrebna, po njihovi določitvi, razen kadar se take informacije štejejo za zaupne v skladu s členom 12.
2. Objava zadeva tudi:
 - (a) izboljšave orodij za obvladovanje obratovanja omrežja v skladu s členom 55(1)(e);
 - (b) ciljne parametre ORPF v skladu s členom 128;
 - (c) omejitve spreminjanja moči na ravni sinhronega območja v skladu s členom 137(1);
 - (d) omejitve spreminjanja moči na ravni bloka RDMF v skladu s členom 137(3);
 - (e) ukrepe, sprejete v stanju pripravljenosti zaradi nezadostnih rezerv delovne moči v skladu s členom 152(11), ter
 - (f) zahtevo, ki jo sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv predloži dobavitelju RVF, glede dajanja informacij na voljo v realnem času v skladu s členom 154(11).

Člen 9

Vračilo stroškov

1. Stroške, ki jih imajo sistemski operaterji in so predmet reguliranja omrežnih tarif in ki izhajajo iz obveznosti iz te uredbe, ocenijo zadevni regulativni organi. Stroški, ki se ocenijo kot razumni, učinkoviti in sorazmerni, se povrnejo z omrežnimi tarifami ali drugimi ustreznimi mehanizmi.
2. Če zadevni regulativni organi tako zahtevajo, sistemski operaterji iz odstavka 1 v treh mesecih po zahtevi zagotovijo informacije, potrebne za oceno nastalih stroškov.

Člen 10

Sodelovanje zainteresiranih strani

Agencija v tesnem sodelovanju z ENTSO za električno energijo organizira udeležbo zainteresiranih strani v zvezi s sigurnim obratovanjem sistema in drugimi vidiki izvajanja te uredbe. Takšna udeležba vključuje redne sestanke z zainteresiranimi stranmi, na katerih se opredelijo težave in predlagajo izboljšave, ki so povezane s sigurnim obratovanjem sistema.

Člen 11

Javno posvetovanje

1. Sistemski operaterji prenosnih omrežij, pristojni za predložitev predlogov pogojev ali metodologij ali njihove spremembe v skladu s to uredbo, se z zainteresiranimi stranmi, med drugim z zadevnimi organi posamezne države članice, posvetujejo o osnutkih predlogov pogojev ali metodologij iz člena 6(2) in (3). Posvetovanje traja najmanj en mesec.
2. Predlogi pogojev ali metodologij, ki jih sistemski operaterji prenosnih omrežij predložijo na ravni Unije, se objavijo in predložijo v javno posvetovanje na ravni Unije. Predlogi, ki jih sistemski operaterji prenosnih omrežij predložijo na regionalni ravni, se predložijo v javno posvetovanje vsaj na regionalni ravni. Stranke, ki predložijo predloge na dvostranski ali večstranski ravni, izvedejo javno posvetovanje vsaj v zadevnih državah članicah.
3. Sistemski operaterji prenosnih omrežij, pristojni za pripravo predloga pogojev ali metodologij, pred predložitvijo predloga v regulativno odobritev ustrezno upoštevajo stališča zainteresiranih strani, ki izhajajo iz posvetovanj. V vseh primerih se ob predložitvi predloga zagotovi tehtna utemeljitev razlogov za vključitev ali izključitev stališč, ki izhajajo iz posvetovanja, ter se pravočasno objavi pred objavo predloga pogojev ali metodologij ali hkrati z njo.

Člen 12

Obveznosti glede zaupnosti

1. Za vse zaupne informacije, ki se prejmejo, izmenjajo ali posredujejo v skladu s to uredbo, veljajo pogoji o varovanju poslovne skrivnosti iz odstavkov 2, 3 in 4.
2. Obveznost varovanja poslovne skrivnosti se uporablja za vse osebe, za katere veljajo določbe te uredbe.
3. Brez poseganja v zadeve, za katere velja nacionalno pravo, druge določbe te uredbe ali druga zadevna zakonodaja Unije, se zaupne informacije, ki jih osebe ali regulativni organi iz odstavka 2 prejmejo pri opravljanju svojih dolžnosti, ne smejo razkriti nobeni drugi osebi ali organu.
4. Brez poseganja v zadeve, za katere velja nacionalna zakonodaja ali zakonodaja Unije, lahko regulativni organi, organi ali osebe, ki prejmejo zaupne informacije v skladu s to uredbo, te uporabijo le za opravljanje svojih dolžnosti na podlagi te uredbe.

Člen 13

Sporazumi s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, ki jih ta uredba ne zavezuje

Kadar sinhrono območje zajema sistemske operaterje prenosnih omrežij Unije in tretjih držav, si vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij Unije na zadevnem sinhronem območju prizadevajo, da bi v 18 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij tretjih držav, ki jih ta uredba ne zavezuje, sklenili sporazum, s katerim se določijo temelji sodelovanja na področju sigurnega obratovanja sistema in ureditve za skladnost sistemskih operaterjev prenosnih omrežij iz tretjih držav z obveznostmi, ki jih določa ta uredba.

Člen 14

Spremljanje

1. ENTSO za električno energijo spremlja izvajanje te uredbe v skladu s členom 8(8) Uredbe (ES) št. 714/2009. Spremljanje zajema vsaj naslednje zadeve:
 - (a) kazalnike sigurnosti obratovanja v skladu s členom 15;
 - (b) regulacijo delovne moči in frekvence v skladu s členom 16;
 - (c) oceno regionalnega usklajevanja v skladu s členom 17;
 - (d) opredelitev razlik v izvajanju te uredbe, kar zadeva pogoje ali metodologije iz člena 6(3), na nacionalni ravni;
 - (e) opredelitev dodatnih izboljšav orodij in storitev v skladu s pododstavkoma (a) in (b) člena 55 poleg izboljšav, ki jih sistemski operaterji prenosnih omrežij opredelijo v skladu s členom 55(e);
 - (f) opredelitev izboljšav v letnem poročilu o lestvici za razvrščanje incidentov v skladu s členom 15, potrebnih za podporo trajnostni in dolgoročni obratovalni sigurnosti, ter
 - (g) opredelitev morebitnih težav v zvezi s sodelovanjem pri sigurnem obratovanju sistema s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij iz tretjih držav.
2. Agencija v sodelovanju z ENTSO za električno energijo v 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe pripravi seznam zadevnih informacij, ki jih ENTSO za električno energijo Agenciji posreduje v skladu s členom 8(9) in členom 9(1) Uredbe (ES) št. 714/2009. Seznam zadevnih informacij se lahko posodablja. ENTSO za električno energijo informacije, ki jih zahteva Agencija, hrani v digitalnem arhivu podatkov, in to v izčrpnem in standardiziranem formatu.
3. Zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij ENTSO za električno energijo predložijo informacije, potrebne za izvajanje nalog iz odstavkov 1 in 2.

4. Sistemski operaterji distribucijskih omrežij na podlagi zahteve regulativnega organa sistemskim operaterjem prenosnih omrežij predložijo informacije na podlagi odstavka 2, razen če niso navedene informacije regulativnim organom, sistemskim operaterjem prenosnih omrežij, Agenciji ali ENTSO za električno energijo že na voljo v zvezi z njihovimi nalogami spremljanja izvajanja, da se prepreči podvajanje informacij.

Člen 15

Letno poročilo o kazalnikih sigurnosti obratovanja

1. ENTSO za električno energijo do 30. septembra objavi letno poročilo na podlagi lestvice za razvrščanje incidentov, sprejete v skladu s členom 8(3)(a) Uredbe (ES) št. 714/2009. Agencija lahko zagotovi svoje mnenje o formatu in vsebini navedenega letnega poročila, vključno z geografskim območjem sporočenih incidentov, električnimi soodvisnostmi regulacijskih območij sistemskih operaterjev prenosnih omrežij in vsemi zadevnimi preteklimi informacijami.

2. Sistemski operaterji prenosnih omrežij vsake države članice do 1. marca zagotovijo ENTSO za električno energijo podatke in informacije, potrebne za pripravo letnih poročil na podlagi lestvice za razvrščanje incidentov iz odstavka 1. Podatki, ki jih zagotovijo sistemski operaterji prenosnih omrežij, zajemajo predhodno leto.

3. Letna poročila iz odstavka 1 vsebujejo vsaj naslednje kazalnike sigurnosti obratovanja, pomembne za obratovalno sigurnost:

- (a) število izklopov elementov prenosnega sistema na sistemskega operaterja prenosnega omrežja na leto;
- (b) število izklopov objektov za proizvodnjo električne energije na sistemskega operaterja prenosnega omrežja na leto;
- (c) nedobavljeno energijo na leto zaradi nenačrtovanega izklopa odjemnih objektov na sistemskega operaterja prenosnega omrežja;
- (d) trajanje in število primerov, ko so bili sistemski operaterji prenosnih omrežij v pripravljenosti, in kriznih stanj;
- (e) trajanje in število dogodkov, pri katerih je bilo ugotovljeno pomanjkanje rezerv, na sistemskega operaterja prenosnega omrežja;
- (f) trajanje in število odstopanj napetosti, ki so presegala območja iz preglednic 1 in 2 Priloge II, na sistemskega operaterja prenosnega omrežja;
- (g) število minut zunaj standardnega frekvenčnega območja in število minut zunaj 50 % največjega stacionarnega odstopanja frekvence na sinhrono območje;
- (h) število ločitev sistema ali lokalnih stanj razpada ter
- (i) število razpadov, ki so zajemali dva ali več sistemskih operaterjev prenosnih omrežij.

4. Letno poročilo iz odstavka 1 vsebuje naslednje kazalnike sigurnosti obratovanja, pomembne za načrtovanje obratovanja:

- (a) število dogodkov, pri katerih je incident s seznama nepredvidenih dogodkov povzročil poslabšanje obratovalnega stanja sistema;
- (b) število dogodkov iz točke (a), pri katerih so se obratovalne razmere sistema poslabšale zaradi nepričakovanih razlik pri prognozah obremenitve ali proizvodnje;
- (c) število dogodkov, pri katerih so se obratovalne razmere sistema poslabšale zaradi izrednega nepredvidenega dogodka;
- (d) število dogodkov iz točke (c), pri katerih so se obratovalne razmere sistema poslabšale zaradi nepričakovanih razlik pri prognozah obremenitve ali proizvodnje, ter
- (e) število dogodkov, ki so povzročili poslabšanje obratovalnih razmer sistema zaradi pomanjkanja rezerv delovne moči.

5. V letnih poročilih so pojasnjeni razlogi za incidente na stopnjah 2 in 3 lestvice za razvrščanje obratovalne sigurnosti, kar je v skladu z lestvico za razvrščanje incidentov, ki jo sprejme ENTSO za električno energijo. Navedena pojasnila temeljijo na preiskavah incidentov, ki jih opravijo sistemski operaterji prenosnih omrežij po postopku, določenem v lestvici za razvrščanje incidentov. Sistemski operaterji prenosnih omrežij obvestijo regulativne organe o preiskavi dovolj časa pred njenim začetkom. Regulativni organi in Agencija lahko sodelujejo pri preiskavah, če to sami zahtevajo.

Člen 16

Letno poročilo o regulaciji delovne moči in frekvence

1. ENTSO za električno energijo do 30. septembra objavi letno poročilo o regulaciji delovne moči in frekvence na podlagi informacij, ki jih sistemski operaterji prenosnih omrežij zagotovijo v skladu z odstavkom 2. Letno poročilo o regulaciji delovne moči in frekvence vsebuje informacije, navedene v odstavku 2, za vsako državo članico.
2. Sistemski operaterji prenosnih omrežij vsake države članice od 14. septembra 2018 ENTSO za električno energijo do 1. marca vsako leto posredujejo naslednje informacije za predhodno leto:
 - (a) opredelitev blokov RDMF, območij RDMF in območij nadzora v državi članici;
 - (b) opredelitev blokov RDMF, ki niso v državi članici, vključujejo pa območja RDMF in območja nadzora, ki so v državi članici;
 - (c) opredelitev sinhronih območij, h katerim spada posamezna država članica;
 - (d) podatke v zvezi z merili za oceno kakovosti frekvence za vsako sinhrono območje in vsak blok RDMF iz pododstavkov (a), (b) in (c), ki zajema vsak mesec vsaj dveh preteklih koledarskih let;
 - (e) obveznost za RVF in prvotno obveznost RVF vsakega sistema operaterja prenosnega omrežja, ki obratuje v državi članici, pri čemer je treba zajeti vse mesece vsaj dveh preteklih koledarskih let, ter
 - (f) opis in datum izvedbe blažilnih ukrepov in zahtev glede spreminjanja moči za zmanjšanje bistvenih odstopanj frekvence, sprejetih v prejšnjem koledarskem letu v skladu s členoma 137 in 138, pri katerih so sodelovali sistemski operaterji prenosnih omrežij države članice.
3. Podatki, ki jih zagotovijo sistemski operaterji prenosnih omrežij, zajemajo predhodno leto. Informacije o sinhronih območjih, blokih RDMF, območjih RDMF in območjih nadzora v pododstavkih (a), (b) in (c) se sporočijo enkrat. Če se ta območja spremenijo, se to sporoči do 1. marca prihodnjega leta.
4. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja ali iz bloka RDMF po potrebi sodelujejo pri zbiranju podatkov iz odstavka 2.

Člen 17

Letno poročilo o oceni regionalnega usklajevanja

1. ENTSO za električno energijo do 30. septembra objavi letno poročilo o oceni regionalnega usklajevanja na podlagi letnih poročil o oceni regionalnega usklajevanja, ki jih predložijo regijski koordinatorji sigurnega obratovanja v skladu z odstavkom 2, oceni težave v zvezi z interoperabilnostjo ter predlaga spremembe za izboljšanje uspešnosti in učinkovitosti pri usklajevanju obratovanja sistema.
2. Vsak regijski koordinator sigurnega obratovanja do 1. marca pripravi in ENTSO za električno energijo predloži letno poročilo z naslednjimi informacijami v zvezi z nalogami, ki jih opravlja:
 - (a) številom dogodkov, povprečnim trajanjem in razlogi za neizpolnitev svojih nalog;
 - (b) statističnimi podatki v zvezi z omejitvami, vključno z njihovim trajanjem, lokacijo in številom pojavitev, skupaj s povezanimi aktiviranimi popravnimi ukrepi in njihovimi stroški, če so nastali;
 - (c) številom primerov, ko sistemski operaterji prenosnih omrežij niso želeli izvesti popravilnih ukrepov, ki jih je priporočil regijski koordinator sigurnega obratovanja, in njihovimi razlogi;
 - (d) številom nezdružljivosti izklopov, odkritih v skladu s členom 80, ter
 - (e) opisom primerov, ko je bilo ocenjeno pomanjkanje regionalne zadostnosti, in opisom uvedenih blažilnih ukrepov.
3. Podatki, ki jih ENTSO za električno energijo zagotovijo regijski koordinatorji sigurnega obratovanja, zajemajo predhodno leto.

DEL II

OBRATOVALNA SIGURNOST

NASLOV 1

ZAHTEVE GLEDE OBRATOVALNE SIGURNOSTI

POGLAVJE 1

Stanja sistema, popravni ukrepi in meje obratovalne sigurnosti

Člen 18

Razvrstitev stanj sistema

1. Prenosni sistem je v normalnem obratovalnem stanju, kadar so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:
 - (a) napetost in pretoki moči so v mejah obratovalne sigurnosti, opredeljenih v skladu s členom 25;
 - (b) frekvenca izpolnjuje naslednja merila:
 - (i) stacionarno odstopanje sistemske frekvence je v standardnem frekvenčnem območju ali
 - (ii) absolutna vrednost stacionarnega odstopanja sistemske frekvence ne presega največjega stacionarnega odstopanja frekvence, meje sistemske frekvence, določene za stanje pripravljenosti, pa niso dosežene;
 - (c) rezerve delovne in jalove moči zadostujejo za odpornost proti nepredvidenim dogodkom s seznama nepredvidenih dogodkov, opredeljenega v skladu s členom 33, ne da bi bile presežene meje obratovalne sigurnosti;
 - (d) obratovanje regulacijskega območja zadevnega sistemskega operaterja prenosnega omrežja je in bo ostalo v mejah obratovalne sigurnosti po aktivaciji popravilnih ukrepov po pojavu nepredvidenega dogodka s seznama nepredvidenih dogodkov, opredeljenega v skladu s členom 33.
2. Prenosni sistem je v stanju pripravljenosti, kadar:
 - (a) napetost in pretoki moči so v mejah obratovalne sigurnosti, opredeljenih v skladu s členom 25, ter
 - (b) rezervna zmogljivost sistemskega operaterja prenosnega omrežja se zmanjša za več kot 20 % in za več kot 30 minut, sredstva za izravnavo navedenega zmanjšanja pri obratovanju sistema v realnem času pa niso na voljo, ali
 - (c) frekvenca izpolnjuje naslednja merila:
 - (i) absolutna vrednost stacionarnega odstopanja sistemske frekvence ne presega največjega stacionarnega odstopanja frekvence ter
 - (ii) absolutna vrednost stacionarnega odstopanja sistemske frekvence stalno presega 50 % največjega stacionarnega odstopanja frekvence v časovni periodi, ki je daljša od časa sprožitve stanja pripravljenosti, ali standardno frekvenčno območje v časovni periodi, ki je daljša od časa povrnitve frekvence, ali
 - (d) vsaj en nepredvideni dogodek s seznama nepredvidenih dogodkov, opredeljenega v skladu s členom 33, povzroči prekoračitev meja obratovalne sigurnosti sistemskega operaterja prenosnega omrežja, in to tudi po aktivaciji popravilnih ukrepov.
3. Prenosni sistem je v kriznem stanju, kadar je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:
 - (a) pojavi se vsaj ena prekoračitev meja obratovalne sigurnosti sistemskega operaterja prenosnega omrežja, opredeljenih v skladu s členom 25;
 - (b) frekvenca ne izpolnjuje meril za normalno obratovalno stanje in stanje pripravljenosti, opredeljenih v skladu z odstavkoma 1 in 2;
 - (c) aktivira se vsaj en ukrep iz načrta ohranitve sistema sistemskega operaterja prenosnega omrežja;
 - (d) pojavi se okvara obratovanja orodij, sredstev in objektov, opredeljenih v skladu s členom 24(1), zaradi katere navedena orodja, sredstva in objekti niso razpoložljivi več kot 30 minut.

4. Prenosni sistem je v stanju razpada, kadar je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev:
- (a) izguba več kot 50 % odjema na regulacijskem območju zadevnega systemskega operaterja prenosnega omrežja;
 - (b) vsaj tri minute ni na regulacijskem območju zadevnega systemskega operaterja prenosnega omrežja popolnoma nobene napetosti, kar sproži aktivacijo načrtov za ponovno vzpostavitev sistema.

Sistemi operater prenosnega omrežja sinhronih območij Velike Britanije ter Irske in Severne Irske lahko pripravi predlog in v njem navede stopnjo izgube odjema, na kateri je prenosni sistem v stanju razpada. Sistemi operaterji prenosnih omrežij sinhronih območij Velike Britanije ter Irske in Severne Irske o takem primeru obvestijo ENTSO za električno energijo.

5. Prenosni sistem je v stanju ponovne vzpostavitve sistema, ko začne sistemski operater prenosnega omrežja, ki je v kriznem stanju ali stanju razpada, aktivirati ukrepe iz svojega načrta za ponovno vzpostavitev sistema.

Člen 19

Spremljanje in določitev stanj sistema s strani sistemskih operaterjev prenosnih omrežij

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri obratovanju v realnem času določi stanje svojega prenosnega sistema.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja v realnem času na svojem regulacijskem območju na podlagi meritev, izvedenih s telemetrijo v realnem času, ali izračunanih vrednosti s svojega opazovanega območja spremlja naslednje parametre prenosnega sistema, pri čemer upošteva strukturne podatke in podatke v realnem času v skladu s členom 42:
 - (a) pretoke delovne in jalove moči;
 - (b) napetosti zbiralke;
 - (c) frekvenco in odstopanje regulacije pri povrnitvi frekvence na svojem območju RDMF;
 - (d) rezerve delovne in jalove moči ter
 - (e) proizvodnjo in obremenitev.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja za opredelitev stanja sistema opravi analizo nepredvidenih dogodkov vsaj vsakih 15 minut, pri čemer spremlja parametre prenosnega sistema, opredeljene v skladu z odstavkom 2, glede na meje obratovalne sigurnosti, opredeljene v skladu s členom 25, in merila za stanja sistema, opredeljena v skladu s členom 18. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja spremlja tudi obseg razpoložljivih rezerv glede na rezervno zmogljivost. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri analizi nepredvidenih dogodkov upošteva učinek popravilnih ukrepov in ukrepov iz načrta ohranitve sistema.
4. Če prenosni sistem ni v normalnem obratovalnem stanju in je navedeno stanje sistema opredeljeno kot stanje širšega območja, sistemski operater prenosnega omrežja:
 - (a) obvesti vse systemske operaterje prenosnih omrežij o stanju svojega prenosnega sistema prek orodja IT za izmenjavo podatkov v realnem času na vseevropski ravni ter
 - (b) tem sistemskim operaterjem prenosnih omrežij zagotovi dodatne informacije o elementih svojega prenosnega sistema, ki so del opazovanega območja drugih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij.

Člen 20

Popravni ukrepi pri obratovanju sistema

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja si prizadeva ohraniti normalno obratovalno stanje svojega prenosnega sistema in je odgovoren za obvladovanje kršitev obratovalne sigurnosti. V ta namen vsak sistemski operater prenosnega omrežja načrtuje, pripravi in aktivira popravne ukrepe ob upoštevanju njihove razpoložljivosti, časa in sredstev, potrebnih za njihovo aktivacijo, ter vseh drugih pogojev zunaj prenosnega sistema, ki so pomembni za vsak popravni ukrep.
2. Popravni ukrepi, ki jih sistemski operaterji prenosnih omrežij uporabijo pri obratovanju sistema v skladu z odstavkom 1 in členi od 21 do 23 te uredbe, so skladni s popravilnimi ukrepi, upoštevanimi pri izračunu zmogljivosti v skladu s členom 25 Uredbe (EU) 2015/1222.

Člen 21

Načela in merila, ki se uporabljajo za popravne ukrepe

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri aktivaciji in usklajevanju popravnih ukrepov v skladu s členom 23 uporabi naslednja načela:
 - (a) za kršitve obratovalne sigurnosti, ki jih ni treba usklajeno obvladovati, sistemski operater prenosnega omrežja načrtuje, pripravi in aktivira popravne ukrepe, razvrščene v kategorije iz člena 22, za ponovno vzpostavitev normalnega obratovalnega stanja sistema in preprečitev širjenja stanja pripravljenosti ali kriznega stanja z regulacijskega območja sistema operaterja prenosnega omrežja;
 - (b) za kršitve obratovalne sigurnosti, ki jih je treba usklajeno obvladovati, sistemski operater prenosnega omrežja načrtuje, pripravi in aktivira popravne ukrepe ob usklajevanju z drugimi zadevnimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij v skladu z metodologijo za usklajeno pripravo popravnih ukrepov na podlagi člena 76(1)(b) in ob upoštevanju priporočila regijskega koordinatorja sigurnega obratovanja v skladu s členom 78(4).
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri izbiri ustreznih popravnih ukrepov uporabi naslednja merila:
 - (a) aktivirajo se najučinkovitejši in ekonomsko smotni popravni ukrepi;
 - (b) popravni ukrepi se aktivirajo čim bližje realnemu času, pri čemer se upoštevata pričakovani čas aktivacije in nujnost situacije obratovanja sistema, ki jo je treba z njimi rešiti;
 - (c) pri uporabi razpoložljivih popravnih ukrepov se upoštevajo tveganja okvar in njihov vpliv na obratovalno sigurnost, kot so:
 - (i) tveganja okvare ali kratkega stika zaradi sprememb topologije;
 - (ii) tveganja izklopov zaradi sprememb delovne ali jalove moči v elektroenergijskih modulih ali odjemnih objektih in
 - (iii) tveganja nepravilnega delovanja zaradi obnašanja opreme;
 - (d) prednost imajo popravni ukrepi, ki v okviru vseh meja obratovalne sigurnosti omogočijo največjo prenosno zmogljivost med trgovalnimi območji za dodeljevanje zmogljivosti.

Člen 22

Kategorije popravnih ukrepov

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja uporabi naslednje kategorije popravnih ukrepov:
 - (a) sprememba trajanja načrtovanega izklopa ali ponovne vzpostavitve obratovanja elementov prenosnega omrežja za dosego obratovalne razpoložljivosti navedenih elementov prenosnega omrežja;
 - (b) dejaven vpliv na pretoke moči s:
 - (i) spremembami odcepov močnostnih transformatorjev;
 - (ii) spremembami odcepov prečnih transformatorjev;
 - (iii) spremembo topologij;
 - (c) regulacija napetosti in upravljanje jalove moči s:
 - (i) spremembami odcepov močnostnih transformatorjev;
 - (ii) vklopom ali izklopom kondenzatorjev in dušilk;
 - (iii) vklopom ali izklopom naprav močnostne elektronike za obvladovanje napetosti in jalove moči;

- (iv) navodilom sistemskim operaterjem distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, in pomembnim uporabnikom omrežja, priključenim na prenosno omrežje, naj blokirajo avtomatsko regulacijo napetosti in jalove moči transformatorjev ali na svojih objektih aktivirajo popravne ukrepe iz točk od (i) do (iii), če poslabšanje napetosti ogroža obratovalno sigurnost ali bi lahko povzročilo napetostni zlom v prenosnem sistemu;
- (v) zahtevo za spremembo izhodne jalove moči ali zelene vrednosti napetosti sinhronsko povezanih elektroenergijskih modulov, priključenih na prenosno omrežje;
- (vi) zahtevo za spremembo jalove moči pretvornikov asinhrono povezanih elektroenergijskih modulov, priključenih na prenosno omrežje;
- (d) ponovni izračun prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji za dan vnaprej in znotraj dneva v skladu z Uredbo (EU) 2015/1222;
- (e) ponovno dispečiranje uporabnikov omrežja, priključenih na prenosno ali distribucijsko omrežje, na regulacijskem območju sistemskega operaterja prenosnega omrežja med dvema ali več sistemskimi operaterji prenosnih omrežij;
- (f) kompenzacijski posli med dvema trgovalnima območjema ali več;
- (g) prilagoditev pretokov delovne moči prek sistemov HVDC;
- (h) aktivacija postopkov za upravljanje odstopanja frekvence;
- (i) omejitve že dodeljene prenosne zmogljivosti med trgovalnimi območji v skladu s členom 16(2) Uredbe (ES) št. 714/2009 v krizni situaciji, kadar uporaba navedene zmogljivosti ogroža obratovalno sigurnost ter če se s tako prilagoditvijo strinjajo vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na zadevnem povezovalnem daljnovodu, ponovno dispečiranje ali kompenzacijski posli pa niso mogoči, in
- (j) ročno razbremenjevanje, kadar je primerno, tudi v normalnem obratovalnem stanju ali stanju pripravljenosti.

2. Kadar je potrebno in upravičeno zaradi ohranitve obratovalne sigurnosti, lahko vsak sistemski operater prenosnega omrežja pripravi in aktivira dodatne popravne ukrepe. Sistemski operater prenosnega omrežja o takih primerih vsaj enkrat na leto po aktivaciji dodatnih popravilnih ukrepov obvesti zadevni regulativni organ in po potrebi državo članico ter utemelji svojo odločitev. Zadevna poročila in utemeljitve se prav tako objavijo. Evropska komisija ali Agencija lahko od zadevnega regulativnega organa zahtevata, naj zagotovi dodatne informacije v zvezi z aktivacijo dodatnih popravilnih ukrepov v takih primerih, če vplivajo na sosednje prenosno omrežje.

Člen 23

Priprava, aktivacija in usklajevanje popravilnih ukrepov

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pripravi in aktivira popravne ukrepe v skladu z merili iz člena 21(2), da prepreči poslabšanje stanja sistema, na podlagi naslednjih elementov:

- (a) spremljanja in določitve stanja sistema v skladu s členom 19;
- (b) analize nepredvidenih dogodkov pri obratovanju v realnem času v skladu s členom 34 in
- (c) analize nepredvidenih dogodkov pri načrtovanju obratovanja v skladu s členom 72.

2. Zadevni sistemski operater prenosnega omrežja pri pripravi in aktivaciji popravilnega ukrepa, vključno s ponovnim dispečiranjem ali kompenzacijskimi posli v skladu s členoma 25 in 35 Uredbe (EU) 2015/1222, ali postopka iz svojega načrta ohranitve sistema, ki vpliva na druge sistemske operaterje prenosnih omrežij, ob usklajevanju z zadevnimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij oceni vpliv takšnega popravilnega ukrepa ali ukrepa na svoje regulacijsko območje in območje zunaj njega v skladu s členom 75(1), členom 76(1)(b) ter členom 78(1), (2) in (4) ter jim zagotovi informacije o tem vplivu.

3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri pripravi in aktivaciji popravilnih ukrepov, ki vplivajo na pomembne uporabnike omrežja, priključene na prenosno omrežje, in sistemske operaterje distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, ob usklajevanju s prizadetimi pomembnimi uporabniki omrežja in sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij oceni vpliv takšnih popravilnih ukrepov, če je njegov prenosni sistem v normalnem obratovalnem stanju ali stanju pripravljenosti, ter izbere popravne ukrepe, ki prispevajo k ohranitvi normalnega obratovalnega stanja in sigurnega obratovanja vseh vključenih strank. Vsak prizadeti pomembni uporabnik omrežja in sistemski operater distribucijskega omrežja sistemskemu operaterju prenosnega omrežja zagotovi vse informacije, potrebne za usklajevanje.

4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pripravo in aktivacijo popravilnih ukrepov kar najbolj usklajuje s prizadetimi pomembnimi uporabniki omrežja, priključenimi na prenosno omrežje, in sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, če njegov prenosni sistem ni v normalnem obratovalnem stanju ali stanju pripravljenosti, da se ohranita obratovalna sigurnost in celovitost prenosnega sistema.

Ko sistemski operater prenosnega omrežja aktivira popravni ukrep, vsak pomembni uporabnik omrežja, priključen na prenosno omrežje, in sistemski operater distribucijskega omrežja, priključenega na prenosno omrežje, na katerega vpliva popravni ukrep, izvede navodila, ki jih izda sistemski operater prenosnega omrežja.

5. Kadar imajo omejitve zgolj posledice za lokalno stanje na regulacijskem območju sistema operaterja prenosnega omrežja in kršitve obratovalne sigurnosti ni treba usklajeno obvladovati, se lahko sistemski operater prenosnega omrežja, pristojen za njeno obvladovanje, odloči, da popravilnih ukrepov s stroški za njihovo odpravo ne bo aktiviral.

Člen 24

Razpoložljivost sredstev, orodij in objektov sistema operaterja prenosnega omrežja

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi razpoložljivost, zanesljivost in redundanco naslednjega:
 - (a) objektov za spremljanje stanja prenosnega sistema, vključno z aplikacijami za oceno stanja, ter objektov za regulacijo delovne moči in frekvence;
 - (b) sredstev za regulacijo vklopa in izklopa odklopnikov, odklopnikov spojnega polja, regulacijskih stikal transformatorja in druge opreme za krmiljenje elementov prenosnega sistema;
 - (c) sredstev za komuniciranje s centri vodenja drugih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij in regijskimi koordinatorji sigurnega obratovanja;
 - (d) orodij za sigurnostno analizo obratovanja ter
 - (e) orodij in komunikacijskih sredstev, ki jih sistemski operaterji prenosnih omrežij potrebujejo za lažjanje čezmejnih operacij na trgu.
2. Kadar orodja, sredstva in objekti sistema operaterja prenosnega omrežja iz odstavka 1 vplivajo na sistemske operaterje distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, ali pomembne uporabnike omrežja, priključene na prenosno omrežje, ki sodelujejo pri zagotavljanju izravnalnih storitev, sistemskih storitev, ohranitvi sistema, ponovni vzpostavitvi ali zagotavljanju podatkov o obratovanju v realnem času v skladu s členi 44, 47, 50, 51 in 52, zadevni sistemski operater prenosnega omrežja ter navedeni sistemski operaterji distribucijskih omrežij in pomembni uporabniki omrežja sodelujejo in se med seboj usklajujejo, da določijo in zagotovijo razpoložljivost, zanesljivost in redundanco navedenih orodij, sredstev in objektov.

3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja v 18 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe sprejme načrt neprekinjenega poslovanja, v katerem podrobno opredeli svoje odzive na izgubo kritičnih orodij, sredstev in objektov ter ki vsebuje določbe za njihovo vzdrževanje, nadomestitev in razvoj. Vsak sistemski operater vsaj enkrat na leto pregleda svoj načrt neprekinjenega poslovanja in ga posodobi, kakor je to potrebno oziroma v vsakem primeru po pomembni spremembi kritičnih orodij, sredstev in objektov ali zadevnih razmer obratovanja sistema. Tiste dele načrta neprekinjenega poslovanja, ki vplivajo na sistemske operaterje distribucijskih omrežij in pomembne uporabnike omrežja, jim sistemski operater prenosnega omrežja tudi posreduje.

Člen 25

Meje obratovalne sigurnosti

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja določi meje obratovalne sigurnosti za vsak element svojega prenosnega sistema, pri čemer upošteva vsaj naslednje fizične karakteristike:
 - (a) meje napetosti v skladu s členom 27;
 - (b) meje kratkostičnega toka v skladu s členom 30 ter
 - (c) meje toka v smislu določanja termične zmogljivosti, vključno z dovoljenimi prehodnimi preobremenitvami.

2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri opredelitvi meja obratovalne sigurnosti upošteva zmogljivosti pomembnih uporabnikov omrežja, da bi preprečil, da bi območja napetosti in frekvenčne meje v normalnem obratovalnem stanju in stanju pripravljenosti povzročili njihov izklop.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja v primeru spremembe enega od elementov svojega prenosnega sistema potrdi in po potrebi posodobi meje obratovalne sigurnosti.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja se s sosednjim sistemskim operaterjem prenosnega omrežja za vsak povezovalni daljnovod dogovori o skupnih mejah obratovalne sigurnosti v skladu z odstavkom 1.

Člen 26

Varnostni načrt za zaščito kritične infrastrukture

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja ob upoštevanju člena 5 Direktive Sveta 2008/114/ES⁽¹⁾ določi zaupen varnostni načrt, ki vsebuje oceno tveganja za sredstva, ki jih ima v lasti ali jih upravlja, pri čemer ta načrt zajema scenarije večjih fizičnih ali kibernetičnih nevarnosti, ki jih določi država članica.
2. Varnostni načrt obravnava morebitne vplive na evropske interkonekcijske prenosne sisteme ter vključuje organizacijske in fizične ukrepe za ublažitev ugotovljenih tveganj.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja redno pregleduje varnostni načrt, da obravnava spremembe scenarijev nevarnosti in ga usklajuje z razvojem prenosnega sistema.

POGLAVJE 2

Regulacija napetosti in upravljanje jalove moči

Člen 27

Obveznosti vseh sistemskih operaterjev prenosnih omrežij glede meja napetosti

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja si v skladu s členom 18 prizadeva zagotoviti, da v normalnem obratovalnem stanju napetost na priključnih točkah prenosnega sistema ostane stacionarna ter na območjih iz preglednic 1 in 2 Priloge II.
2. Če zadevni sistemski operater prenosnega omrežja v Španiji v skladu s členom 16(2) Uredbe Komisije (EU) 2016/631 zahteva, da so elektroenergijski moduli, priključeni na nazivne napetosti med 300 in 400 kV, neomejeno dolgo priključeni na območju napetosti od 1,05 do 1,0875 pu, zadevni sistemski operater prenosnega omrežja v Španiji navedeno dodatno območje napetosti upošteva pri doseganju skladnosti z odstavkom 1.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja opredeli referenčno vrednosti napetosti za pu sistem.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja si prizadeva zagotoviti, da v normalnem obratovalnem stanju in po pojavu nepredvidenega dogodka napetost ostane na širših območjih napetosti za omejene časovne periode obratovanja, če obstaja dogovor o navedenih širših območjih napetosti s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, lastniki objektov za proizvodnjo električne energije v skladu s členom 16(2) Uredbe EU 2016/631 ali lastniki sistemov HVDC v skladu s členom 18 Uredbe (EU) 2016/1447.
5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja se s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, in pomembnimi uporabniki omrežja, priključenimi na prenosno omrežje, dogovori o območjih napetosti na priključnih točkah z napetostjo, manjšo od 110 kV, če so navedena območja napetosti pomembna za ohranjanje meja obratovalne sigurnosti. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja si prizadeva zagotoviti, da napetost ostane na dogovorjenem območju v normalnem obratovalnem stanju in po pojavu nepredvidenega dogodka.

⁽¹⁾ Direktiva Sveta 2008/114/ES dne 8. decembra 2008 o ugotavljanju in določanju evropske kritične infrastrukture ter o oceni potrebe za izboljšanje njene zaščite (UL L 345, 23.12.2008, str. 75).

Člen 28

Obveznosti pomembnih uporabnikov omrežja glede regulacije napetosti in upravljanja jalove moči pri obratovanju sistema

1. Vsi pomembni uporabniki omrežja, ki so elektroenergijski moduli, priključeni na prenosno omrežje, za katere ne velja člen 16 Uredbe (EU) 2016/631, ali sistemi HVDC, za katere ne velja člen 18 Uredbe (EU) 2016/1447, v treh mesecih po začetku veljavnosti te uredbe svojega sistemskega operaterja prenosnega omrežja obvestijo o svojih zmožnostih glede na zahteve v zvezi z napetostjo iz člena 16 Uredbe (EU) 2016/631 ali iz člena 18 Uredbe (EU) 2016/1447 ter navedejo svoje napetostne zmožnosti obratovanja in pri tem trajanje zmožnosti obratovanja brez izklopa.
2. Pomembni uporabniki omrežja, ki so odjemni objekti, za katere veljajo zahteve iz člena 3 Uredbe (EU) 2016/1388, se ne izklopijo zaradi motnje na območjih napetosti iz člena 27. Pomembni uporabniki omrežja, ki so odjemni objekti, priključeni na prenosno omrežje, za katere ne velja člen 3 Uredbe (EU) 2016/1388, v treh mesecih po začetku veljavnosti te uredbe svojega sistemskega operaterja prenosnega omrežja obvestijo o svojih zmožnostih glede na zahteve v zvezi z napetostjo iz Priloge II k Uredbi (EU) 2016/1388 ter navedejo svoje napetostne zmožnosti obratovanja in pri tem trajanje zmožnosti obratovanja brez izklopa.
3. Vsak pomembni uporabnik omrežja, ki je odjemni objekt, priključen na prenosno omrežje, ohranja zelene vrednosti jalove moči, območja faktorja moči in zelene vrednosti napetosti za regulacijo napetosti na območju, za katero se je dogovoril s svojim sistemskim operaterjem prenosnega omrežja v skladu s členom 27.

Člen 29

Obveznosti vseh sistemskih operaterjev prenosnih omrežij glede regulacije napetosti in upravljanja jalove moči pri obratovanju sistema

1. Če je napetost na priključni točki na prenosni sistem zunaj območij iz preglednic 1 in 2 Priloge II k tej uredbi, vsak sistemski operater prenosnega omrežja uporabi popravne ukrepe za regulacijo napetosti in upravljanje jalove moči v skladu s členom 22(1)(c) te uredbe, da povrne napetost na priključni točki na območje, opredeljeno v Prilogi II, ter v časovno periodo iz člena 16 Uredbe (EU) 2016/631 in člena 13 Uredbe (EU) 2016/1388.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri sigurnostni analizi obratovanja upošteva vrednosti napetosti, pri katerih se lahko izklopijo pomembni uporabniki omrežja, ki so priključeni na prenosno omrežje in za katere ne veljajo zahteve iz Uredbe (EU) 2016/631 ali Uredbe (EU) 2016/1388.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi rezerve delovne moči v zadostnem obsegu in s primernim časovnim odzivom, da napetosti na svojem regulacijskem območju in povezovalnih daljnovodih ohrani na območjih iz Priloge II.
4. Sistemski operaterji prenosnih omrežij, povezani prek povezovalnih daljnovodov za izmenični tok, skupaj določijo ureditev za zadostno regulacijo napetosti, da zagotovijo skladnost s skupnimi mejami obratovalne sigurnosti, določenimi v skladu s členom 25(4).
5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja se z vsakim sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja, priključenega na prenosno omrežje, dogovori o zelenih vrednostih jalove moči, območjih faktorja moči in zelenih vrednostih napetosti za regulacijo napetosti na priključni točki med sistemskim operaterjem prenosnega omrežja in sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja v skladu s členom 15 Uredbe (EU) 2016/1388. Vsak sistemski operater distribucijskega omrežja, priključen na prenosno omrežje, za zagotovitev ohranjanja navedenih parametrov uporabi svoje vire jalove moči in ima pravico, da pomembnim uporabnikom omrežja, priključenim na distribucijsko omrežje, poda navodila glede regulacije napetosti.
6. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja lahko na svojem regulacijskem območju uporablja vse razpoložljive sposobnosti zagotavljanja jalove moči, priključene na prenosno omrežje, za učinkovito upravljanje jalove moči in ohranjanje območij napetosti iz preglednic 1 in 2 Priloge II k tej uredbi.
7. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja na svojem regulacijskem območju neposredno ali posredno, po potrebi ob usklajevanju s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, priključenimi na prenosno omrežje, upravlja vire jalove moči, vključno z blokiranjem avtomatske regulacije napetosti/jalove moči transformatorjev, zmanjšanjem napetosti in izklopom odjemalcev v primeru prenizke napetosti, da ohrani meje obratovalne sigurnosti in prepreči napetostni zlom prenosnega sistema.

8. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja določi ukrepe za regulacijo napetosti ob usklajevanju s pomembnimi uporabniki omrežja, priključenimi na prenosno omrežje, in sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, ter sosednjimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij.
9. Sistemski operater prenosnega omrežja lahko ob usklajevanju s sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja od pomembnega uporabnika omrežja, priključenega na distribucijsko omrežje, zahteva, naj izpolni navodila glede regulacije napetosti, če je to pomembno za regulacijo napetosti in upravljanje jalove moči prenosnega sistema.

POGLAVJE 3

Upravljanje kratkostičnega toka

Člen 30

Kratkostični tok

Vsak sistemski operater prenosnega omrežja določi:

- (a) največji kratkostični tok, pri katerem je nazivna zmogljivost odklopnikov in druge opreme presežena, ter
- (b) najmanjši kratkostični tok za pravilno obratovanje zaščitne opreme.

Člen 31

Izračun kratkostičnega toka in povezani ukrepi

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja opravi izračune kratkostičnega toka, da oceni vpliv sosednjih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij in pomembnih uporabnikov omrežja, priključenih na prenosno omrežje, ter distribucijskih sistemov, priključenih na prenosno omrežje, vključno z zaprtimi distribucijskimi sistemi, na nivoje kratkostičnega toka v prenosnem sistemu. Kadar distribucijski sistem, priključen na prenosno omrežje, vključno z zaprtim distribucijskim sistemom, vpliva na nivoje kratkostičnega toka, se vključi v izračune kratkostičnega toka prenosnega sistema.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri izračunih kratkostičnega toka:
- (a) uporabi najbolj točne in visokokakovostne razpoložljive podatke;
 - (b) upošteva mednarodne standarde ter
 - (c) kot osnovo za izračun največjega kratkostičnega toka upošteva obratovalne razmere, ki zagotavljajo največji možni nivo kratkostičnega toka, vključno s kratkostičnim tokom iz drugih prenosnih in distribucijskih sistemov, vključno z zaprtimi distribucijskimi sistemi.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja uporablja ukrepe v obratovanju ali druge ukrepe, da prepreči odstopanje od meja največjega in najmanjšega kratkostičnega toka iz člena 30, v vseh časovnih okvirih in za vso zaščitno opremo. Če se pojavi takšno odstopanje, aktivira popravne ukrepe ali uporabi druge ukrepe, da zagotovi ponovno vzpostavitev meja iz člena 30. Odstopanje od navedenih meja je dovoljeno samo med zaporedji stikalnih manipulacij.

POGLAVJE 4

Upravljanje pretoka moči

Člen 32

Meje pretoka moči

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja ohrani pretoke moči v opredeljenih mejah obratovalne sigurnosti v normalnem obratovalnem stanju sistema in po pojavu nepredvidenega dogodka s seznama nepredvidenih dogodkov iz člena 33(1).

2. V situaciji (N-1) sistemski operater prenosnega omrežja v normalnem obratovalnem stanju ohrani pretoke moči v okviru dovoljenih prehodnih preobremenitev iz člena 25(1)(c) ter pripravi popravne ukrepe, ki se uporabijo in izvajajo v časovnem okviru, dovoljenem za dovoljene prehodne preobremenitve.

POGLAVJE 5

Analiza in obravnava nepredvidenih dogodkov

Člen 33

Seznami nepredvidenih dogodkov

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pripravi seznam nepredvidenih dogodkov, vključno z notranjimi in zunanji nepredvidenimi dogodki na njegovem opazovanem območju, tako da oceni, ali kateri od njih ogroža obratovalno sigurnost njegovega regulacijskega območja. Seznam nepredvidenih dogodkov vključuje navadne in izredne nepredvidene dogodke, odkrite z uporabo metodologije, razvite v skladu s členom 75.

2. Za pripravo seznama nepredvidenih dogodkov vsak sistemski operater prenosnega omrežja razvrsti vsak nepredvideni dogodek na podlagi tega, ali je navaden, izreden ali neobvladljiv, ob upoštevanju verjetnosti pojava in naslednjih načel:

(a) vsak sistemski operater prenosnega omrežja razvrsti nepredvidene dogodke za svoje regulacijsko območje;

(b) ko se verjetnost izrednega nepredvidenega dogodka bistveno poveča zaradi obratovalnih ali vremenskih razmer, ga vsak sistemski operater prenosnega omrežja vključi na svoj seznam nepredvidenih dogodkov ter

(c) vsak sistemski operater prenosnega omrežja vključi izredne nepredvidene dogodke z velikim vplivom na njegov ali sosednji prenosni sistem na svoj seznam nepredvidenih dogodkov, da jih lahko upošteva.

3. Vsak sistemski operater distribucijskega omrežja, priključenega na prenosno omrežje, in pomembni uporabnik omrežja, priključen na prenosno omrežje, ki je objekt za proizvodnjo električne energije, zagotovi vse informacije, pomembne za analizo nepredvidenih dogodkov, ki jih zahteva sistemski operater prenosnega omrežja, vključno s prognozami in podatki v realnem času, pri čemer je možno agregiranje podatkov v skladu s členom 50(2).

4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja usklajuje svojo analizo nepredvidenih dogodkov glede na usklajene sezname nepredvidenih dogodkov vsaj s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij s svojega opazovanega območja v skladu s členom 75.

5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja obvesti sistemske operaterje prenosnih omrežij na svojem opazovanem območju o zunanjih nepredvidenih dogodkih, ki jih je vključil na svoj seznam nepredvidenih dogodkov.

6. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja dovolj vnaprej obvesti zadevne sistemske operaterje prenosnih omrežij na svojem opazovanem območju o vseh načrtovanih spremembah topologije elementov svojega prenosnega sistema, ki so kot zunanji nepredvideni dogodki uvrščene na sezname nepredvidenih dogodkov zadevnih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij.

7. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi ustrezno točnost podatkov v realnem času, da omogoči zblíževanje izračunov pretokov moči, ki se opravijo pri analizi nepredvidenih dogodkov.

Člen 34

Analiza nepredvidenih dogodkov

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja na svojem opazovanem območju opravi analizo nepredvidenih dogodkov, da opredeli nepredvidene dogodke, ki ogrožajo ali bi lahko ogrozili obratovalno sigurnost njegovega regulacijskega območja, ter morebitne popravne ukrepe, potrebne za njihov obravnavo, vključno z blažitvijo vpliva izrednih nepredvidenih dogodkov.

2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi, da morebitne prekoračitve meja obratovalne sigurnosti na njegovem regulacijskem območju, opredeljene na podlagi analize nepredvidenih dogodkov, ne ogrožajo obratovalne sigurnosti njegovega prenosnega sistema ali interkonekcijskih prenosnih sistemov.

3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja opravi analizo nepredvidenih dogodkov na podlagi prognoz obratovalnih podatkov in obratovalnih podatkov v realnem času s svojega opazovanega območja. Izhodišče za analizo nepredvidenih dogodkov v N-situaciji je zadevna topologija prenosnega sistema, ki vključuje načrtovane izklope v fazah načrtovanja obratovanja.

Člen 35

Obravnava nepredvidenih dogodkov

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja oceni tveganja, povezana z nepredvidenimi dogodki, po tem, ko izvede simulacijo vsakega nepredvidenega dogodka s svojega seznama nepredvidenih dogodkov in oceni, ali lahko svoj prenosni sistem ohrani v mejah obratovalne sigurnosti v situaciji (N-1).
2. Ko sistemski operater prenosnega omrežja oceni, da so tveganja, povezana z nepredvidenim dogodkom, tako velika, da morda ne bi mogel pravočasno pripraviti in aktivirati popravilnih ukrepov, da bi se preprečila neizpolnitev merila (N-1), ali da obstaja tveganje širitve motnje na interkonekcijski prenosni sistem, pripravi in aktivira popravne ukrepe, da se čim prej doseže skladnost z merilom (N-1).
3. V primeru situacije (N-1), ki jo je povzročila motnja, vsak sistemski operater prenosnega omrežja aktivira popravni ukrep za zagotovitev, da se prenosni sistem čim prej povrne v normalno obratovalno stanje in da se ta situacija (N-1) spremeni v novo N-situacijo.
4. Sistemskemu operaterju prenosnega omrežja ni treba izpolnjevati merila (N-1) v naslednjih situacijah:
 - (a) med zaporedji stikalnih manipulacij;
 - (b) v časovnem obdobju, potrebnem za pripravo in aktivacijo popravilnih ukrepov.
5. Če država članica ne določi drugače, sistemskemu operaterju prenosnega omrežja ni treba izpolnjevati merila (N-1), dokler so posledice na regulacijskem območju sistema operaterja prenosnega omrežja zgolj lokalne.

POGLAVJE 6

Varovanje

Člen 36

Splošne zahteve glede zaščite

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja upravlja svoj prenosni sistem z zaščitno in rezervno zaščitno opremo, da samodejno prepreči širjenje motenj, ki bi lahko ogrozile obratovalno sigurnost njegovega prenosnega sistema in interkonekcijskega sistema.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja vsaj enkrat vsakih pet let pregleda svojo strategijo in koncepte zaščite ter jih po potrebi posodobi, da zagotovi pravilno delovanje zaščitne opreme in ohranitev obratovalne sigurnosti.
3. Sistemski operater prenosnega omrežja po operaciji za zaščito, katere vpliv je presegel njegovo regulacijsko območje, vključno s povezovalnimi daljnovodi, oceni, ali je zaščitna oprema na njegovem regulacijskem območju delovala v skladu z načrti, in po potrebi sprejme korektivne ukrepe.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja določi zelene vrednosti za zaščitno opremo svojega prenosnega sistema, ki zagotavljajo zanesljivo, hitro in selektivno odpravo okvare, vključno z rezervno zaščito za odpravo okvare v primeru nepravilnega delovanja osnovnega zaščitnega sistema.
5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja se pred začetkom obratovanja zaščitne in rezervne zaščitne opreme ali po vseh spremembah s sosednjimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij dogovori o opredelitvi zelenih vrednosti za zaščito za povezovalne daljnovode ter se z njimi uskladi pred spremembo nastavitvev.

Člen 37

Posebne zaščitne sheme

Kadar sistemski operater prenosnega omrežja uporablja posebno zaščitno shemo:

- (a) zagotovi, da je vsaka posebna zaščitna shema selektivna, zanesljiva in učinkovita;
- (b) pri njenem načrtovanju oceni posledice njenega morebitnega nepravilnega delovanja za prenosni sistem, pri čemer upošteva vpliv na zadevne sistemske operaterje prenosnih omrežij;
- (c) preveri, da je zanesljivost posebne zaščitne sheme primerljiva z zanesljivostjo zaščitnih sistemov, ki se uporabljajo za osnovno zaščito elementov prenosnega sistema;
- (d) upravlja prenosni sistem s posebno zaščitno shemo v mejah obratovalne sigurnosti, določenih v skladu s členom 25, ter
- (e) uskladi funkcije posebne zaščitne sheme, načela aktivacije in zelene vrednosti s sosednjimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij in prizadetimi sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, vključno z zaprtimi distribucijskimi sistemi in prizadetimi pomembnimi uporabniki omrežja, priključenimi na prenosno omrežje.

Člen 38

Spremljanje in ocena dinamične stabilnosti

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja spremlja dinamično stabilnost prenosnega sistema s študijami, ki se ne izvajajo v obratovanju, v skladu z odstavkom 6. Z drugimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij na svojem sinhronem območju si izmenjuje ustrezne podatke za spremljanje dinamične stabilnosti prenosnega sistema.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja opravlja ocene dinamične stabilnosti vsaj enkrat na leto, da opredeli meje stabilnosti in morebitne težave s stabilnostjo na svojem prenosnem sistemu. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij vsakega sinhronega območja usklajujejo ocene dinamične stabilnosti, ki zajemajo celotno sinhrono območje ali njegove posamezne dele.
3. Zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij pri izvajanju usklajenih ocen dinamične stabilnosti določijo:
 - (a) obseg usklajene ocene dinamične stabilnosti, vsaj v smislu skupnega modela omrežja;
 - (b) nabor podatkov, ki si jih zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij izmenjujejo za usklajeno oceno dinamične stabilnosti;
 - (c) seznam skupno določenih scenarijev v zvezi z usklajeno oceno dinamične stabilnosti ter
 - (d) seznam skupno določenih nepredvidenih dogodkov ali motenj, katerih vpliv se oceni na podlagi usklajene ocene dinamične stabilnosti.
4. V primeru težav s stabilnostjo zaradi slabo dušenih medsystemskih nihanj, ki vplivajo na več sistemskih operaterjev prenosnih omrežij na sinhronem območju, vsak sistemski operater prenosnega omrežja takoj, ko je to izvedljivo, sodeluje pri usklajeni oceni dinamične stabilnosti na ravni sinhronega območja in zagotovi podatke, potrebne za navedeno oceno. Tako oceno začnejo in izvedejo zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij ali ENTSO za električno energijo.
5. Ko sistemski operater prenosnega omrežja ugotovi morebiten vpliv na napetostno, kotno ali frekvenčno stabilnost v zvezi z drugimi interkonekcijskimi prenosnimi sistemi, zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij usklajujejo metode, ki se uporabljajo pri oceni dinamične stabilnosti, pri čemer zagotavlja potrebne podatke in načrtuje skupne popravne ukrepe za izboljšanje stabilnosti, vključno s postopki sodelovanja med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij.
6. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri izbiri metod, ki se uporabljajo pri oceni dinamične stabilnosti, upošteva naslednja pravila:
 - (a) če so v zvezi s seznamom nepredvidenih dogodkov meje stacionarnega stanja dosežene pred mejami stabilnosti, sistemski operater prenosnega omrežja kot osnovo za oceno dinamične stabilnosti uporabi samo študije stabilnosti, ki se ne izvedejo v obratovanju, temveč v fazi dolgoročnega načrtovanja obratovanja;

- (b) če so v razmerah načrtovanega izklopa v zvezi s seznamom nepredvidenih dogodkov meje stacionarnega stanja blizu mejam stabilnosti ali so meje stabilnosti dosežene pred mejami stacionarnega stanja, sistemski operater prenosnega omrežja opravi oceno dinamične stabilnosti v fazi načrtovanja obratovanja za dan vnaprej, medtem ko se navedene razmere ne spremenijo. Sistemski operater prenosnega omrežja načrtuje popravne ukrepe tako, da se po potrebi uporabijo v obratovanju v realnem času, ter
- (c) če je prenosni sistem v N-situaciji v zvezi s seznamom nepredvidenih dogodkov in so meje stabilnosti dosežene pred mejami stacionarnega stanja, sistemski operater prenosnega omrežja opravi oceno dinamične stabilnosti v vseh fazah načrtovanja obratovanja in po odkritju večje spremembe N-situacije čim prej znova oceni meje stabilnosti.

Člen 39

Upravljanje dinamične stabilnosti

1. Kadar ocena dinamične stabilnosti kaže, da so meje stabilnosti presežene, sistemski operaterji prenosnih omrežij z regulacijskega območja, na katerem se je to zgodilo, načrtujejo, pripravijo in aktivirajo popravne ukrepe za ohranitev stabilnosti prenosnega sistema. Navedeni popravni ukrepi lahko vključujejo pomembne uporabnike omrežja.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi, da so časi odprave okvare za okvare, ki lahko povzročijo nestabilnost prenosnega sistema v stanju širšega območja, krajši od kritičnega časa odprave okvare, ki ga izračuna v svojih ocenah dinamične stabilnosti, izvedenih v skladu s členom 38.
3. V zvezi z zahtevami glede minimalne vztrajnosti, ki so pomembne za frekvenčno stabilnost na ravni sinhronega območja:
 - (a) vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij navedenega sinhronega območja najpozneje dve leti po začetku veljavnosti te uredbe opravijo skupno študijo za sinhrono območje, da opredelijo, ali je treba določiti minimalno zahtevano vztrajnost, pri čemer upoštevajo stroške in koristi ter morebitne druge možnosti. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij o svojih študijah obvestijo svoje regulativne organe. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij vsaki dve leti opravijo reden pregled in posodobijo navedene študije;
 - (b) kadar je iz študij iz točke (a) razvidna potreba po opredelitvi minimalne zahtevane vztrajnosti, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z zadevnega sinhronega območja skupaj razvijejo metodologijo za opredelitev minimalne vztrajnosti, potrebne za ohranjanje obratovalne sigurnosti in preprečevanje preseganja meja stabilnosti. Pri navedeni metodologiji je treba upoštevati načeli učinkovitosti in sorazmernosti, razviti pa jo je treba v šestih mesecih po končanju študij iz točke (a) in posodobiti v šestih mesecih po tem, ko se študije posodobijo in dajo na voljo, ter
 - (c) vsak sistemski operater prenosnega omrežja na svojem regulacijskem območju uporablja minimalno vztrajnost v obratovanju v realnem času v skladu z opredeljeno metodologijo in rezultati, pridobljenimi v skladu z odstavkom (b).

NASLOV 2

IZMENJAVA PODATKOV

POGLAVJE 1

Splošne zahteve glede izmenjave podatkov

Člen 40

Organizacija, vloge, odgovornosti in kakovost izmenjave podatkov

1. Kolikor je mogoče, izmenjava in zagotavljanje podatkov in informacij v skladu s tem naslovom kažeta realno in prognozirano situacijo prenosnega sistema.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja je odgovoren za zagotavljanje in uporabo podatkov in informacij visoke kakovosti.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zbira naslednje informacije o svojem opazovanem območju in te podatke izmenjuje z vsemi drugimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, kolikor je to potrebno za izvedbo sigurnostne analize obratovanja v skladu s členom 72:
 - (a) proizvodnja;
 - (b) odjem;

- (c) vozni redi;
- (d) bilančne pozicije;
- (e) načrtovani izklopi in topologije postaj ter
- (f) prognoze.

4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja predstavi informacije iz odstavka 3 kot injekcije in odjeme na vsakem vozlišču posameznega modela omrežja sistema operaterja prenosnega omrežja iz člena 64.

5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja ob usklajevanju s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij in pomembnimi uporabniki omrežja določi uporabo in obseg izmenjave podatkov na podlagi naslednjih kategorij:

- (a) strukturnih podatkov v skladu s členom 48;
- (b) podatkov o voznih redih in prognozah v skladu s členom 49;
- (c) podatkov v realnem času v skladu s členi 44, 47 in 50 ter
- (d) določb v skladu s členi 51, 52 in 53.

6. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe na podlagi skupnega dogovora določijo ključne organizacijske zahteve, vloge in odgovornosti v zvezi z izmenjavo podatkov. Navedene organizacijske zahteve, vloge in odgovornosti upoštevajo in po potrebi dopolnjujejo obratovalne razmere metodologije podatkov o proizvodnji in obremenitvi, oblikovane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) 2015/1222. Uporabljajo se za vse določbe o izmenjavi podatkov iz tega naslova ter vključujejo organizacijske zahteve, vloge in odgovornosti za naslednje elemente:

- (a) obveznosti sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, da vsem sosednjim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij brez odlašanja sporočijo vse spremembe zaščitnih nastavitvev, toplotnih meja in tehničnih zmogljivosti na povezovalnih daljnovodih med svojimi regulacijskimi območji;
- (b) obveznosti sistemskih operaterjev distribucijskih omrežij, priključenih neposredno na prenosni sistem, da sistemske operaterje prenosnih omrežij, na katera so priključeni, v dogovorjenih rokih obvestijo o vseh spremembah podatkov in informacij v skladu s tem naslovom;
- (c) obveznosti sosednjih sistemskih operaterjev distribucijskih omrežij in/ali med sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja, ki je nižje v distribucijski verigi, in sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja, ki je višje v distribucijski verigi, da se v dogovorjenih rokih medsebojno obvestijo o vseh spremembah podatkov in informacij v skladu s tem naslovom;
- (d) obveznosti pomembnih uporabnikov omrežja, da svojega sistema operaterja prenosnega omrežja ali sistema operaterja distribucijskega omrežja v dogovorjenih rokih obvestijo o vseh pomembnih spremembah podatkov in informacij, določenih v skladu s tem naslovom;
- (e) podrobnosti glede vsebine podatkov in informacij, določenih v skladu s tem naslovom, vključno z glavnimi načeli, vrsto podatkov, komunikacijskimi sredstvi, formatom in standardi, ki se uporabljajo, časovnimi okviri in odgovornostmi;
- (f) časovno značko in pogostost posredovanja podatkov in informacij, ki jih zagotovijo sistemski operaterji distribucijskih omrežij in pomembni uporabniki omrežja, sistemski operaterji prenosnih omrežij pa uporabijo v različnih rokih. Opredeli se pogostost izmenjav informacij za podatke v realnem času, podatke o voznih redih in posodobitve strukturnih podatkov ter
- (g) format sporočanja podatkov in informacij, določenih v skladu s tem naslovom.

Organizacijske zahteve, vloge in odgovornosti objavi ENTSO za električno energijo.

7. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja se v 18 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe z zadevnimi sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij dogovori o uspešnih, učinkovitih in sorazmernih postopkih za zagotavljanje in upravljanje medsebojne izmenjave podatkov, vključno z zagotavljanjem podatkov v zvezi z distribucijskimi sistemi in pomembnimi uporabniki omrežja, kadar je to potrebno za učinkovito obratovanje omrežja. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja se brez poseganja v določbe odstavka 6(g) z zadevnimi sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij dogovori o formatu za izmenjavo podatkov.

8. Pomembni uporabniki omrežja, priključeni na prenosno omrežje, imajo dostop do podatkov, povezanih z njihovimi omrežnimi napravami, ki obratujejo na priključni točki.

9. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja se s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, dogovori o obsegu dodatnih informacij, ki se bodo med njimi izmenjevale, v zvezi z omrežnimi napravami v obratovanju.

10. Sistemski operaterji distribucijskih omrežij s priključno točko v prenosnem sistemu lahko od zadevnih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij prejemajo ustrezne strukturne informacije, informacije o voznih redih in informacije v realnem času ter od sosednjih sistemskih operaterjev distribucijskih omrežij pridobivajo ustrezne strukturne informacije, informacije o voznih redih in informacije v realnem času. Sosednji sistemski operaterji distribucijskih omrežij usklajeno določijo obseg informacij, ki se lahko izmenjujejo.

POGLAVJE 2

Izmenjava podatkov med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij

Člen 41

Izmenjava strukturnih podatkov in podatkov o prognozah

1. Sosednji sistemski operaterji prenosnih omrežij si izmenjujejo vsaj naslednje strukturne informacije v zvezi z opazovanim območjem:

- (a) redno topologijo postaj in druge ustrezne podatke glede na nivo napetosti;
- (b) tehnične podatke o prenosnih vodih;
- (c) tehnične podatke o transformatorjih, na katere so priključeni sistemski operaterji distribucijskih omrežij, pomembnih uporabnikih omrežja, ki so odjemni objekti, in blokovnih transformatorjih generatorjev pomembnih uporabnikov omrežja, ki so objekti za proizvodnjo električne energije;
- (d) informacije o največji in najmanjši delovni in jalovi moči pomembnih uporabnikov omrežja, ki so elektroenergijski moduli;
- (e) tehnične podatke o prečnih transformatorjih;
- (f) tehnične podatke o sistemih HVDC;
- (g) tehnične podatke o dušilkah, kondenzatorjih in statičnih VAr kompenzatorjih ter
- (h) informacije o mejah obratovalne sigurnosti, ki jih vsak sistemski operater prenosnega omrežja opredeli v skladu s členom 25.

2. Sosednji sistemski operaterji prenosnih omrežij si za usklajevanje zaščite svojih prenosnih sistemov izmenjajo želene vrednosti za zaščito vodov, za katere so nepredvideni dogodki v sezname nepredvidenih dogodkov vključeni kot zunanji nepredvideni dogodki.

3. Za usklajevanje sigurnostne analize obratovanja in določitev skupnega modela omrežja v skladu s členi 67, 68, 69 in 70 si vsak sistemski operater prenosnega omrežja vsaj z vsemi drugimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij z istega sinhronnega območja izmenja vsaj naslednje podatke:

- (a) topologijo prenosnih sistemov z napetostjo 220 kV in več na svojem regulacijskem območju;
- (b) model ali ekvivalent prenosnega sistema z napetostjo, manjšo od 220 kV, in pomembnim vplivom na prenosni sistem navedenega sistema operaterja prenosnega omrežja;
- (c) toplotne meje elementov prenosnega sistema ter
- (d) realističen in točen prognoziran agregiran obseg injekcij in odjemov za vsak primarni vir energije na vsakem vozlišču prenosnega sistema za različna časovna obdobja.

4. Za usklajevanje ocen dinamične stabilnosti v skladu s členom 38(2) in (4) ter njihovo izvedbo si vsak sistemski operater prenosnega omrežja z drugimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij z istega sinhronnega območja ali njegovega zadevnega dela izmenja naslednje podatke:

- (a) podatke v zvezi s pomembnimi uporabniki omrežja, ki so elektroenergijski moduli, med drugim v zvezi z:
 - (i) električnimi parametri generatorja, primernimi za oceno dinamične stabilnosti, vključno s skupno vztrajnostjo;
 - (ii) modeli zaščite;
 - (iii) generatorjem in pogonskim strojem;

- (iv) opisom blokovnega transformatorja;
 - (v) najmanjšo in največjo jalovo močjo;
 - (vi) modeli napetosti in modeli regulatorja hitrosti ter
 - (vii) modeli pogonskih strojev in modeli vzbujalnega sistema, primernimi za velike motnje;
- (b) podatke o vrsti regulacije in območju regulacije napetosti v zvezi z regulacijskimi stikali, vključno z opisom obstoječih regulacijskih stikal, ter podatke o vrsti regulacije in območju regulacije napetosti v zvezi z blokovnimi in omrežnimi transformatorji ter
- (c) podatke v zvezi s sistemi HVDC in napravami FACTS o dinamičnih modelih sistema ali napravami in povezano regulacijo, primerno za velike motnje.

Člen 42

Izmenjava podatkov v realnem času

1. V skladu s členoma 18 in 19 si vsak sistemski operater prenosnega omrežja z drugimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij z istega sinhronega območja izmenjuje naslednje podatke o stanju svojega prenosnega sistema z uporabo orodja IT za izmenjavo podatkov v realnem času na vseevropski ravni, kot določa ENTSO za električno energijo:

- (a) frekvenco;
- (b) odstopanje regulacije pri povrnitvi frekvence;
- (c) izmerjene izmenjave delovne moči med območji RDMF;
- (d) agregiran dovod proizvodnje;
- (e) stanje sistema v skladu s členom 18;
- (f) želeno vrednost regulatorja delovne moči in frekvence ter
- (g) izmenjavo moči prek navideznih povezovalnih daljnovodov.

2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja si z drugimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij s svojega opazovanega območja izmenjuje naslednje podatke o svojem prenosnem sistemu z uporabo izmenjave podatkov v realnem času med sistemi sistemskih operaterjev prenosnih omrežij za nadzor, krmiljenje in pridobivanje podatkov (SCADA) in sistemi upravljanja z energijo:

- (a) dejansko topologijo postaje;
- (b) delovno in jalovo moč na daljnovodnem polju, vključno s pomembnimi uporabniki omrežja, ki so priključeni na prenosni sistem, distribucijski sistem in vode;
- (c) delovno in jalovo moč na transformatorskem polju, vključno s transformatorji, ki so priključeni na prenosni sistem, distribucijski sistem in pomembne uporabnike omrežja;
- (d) delovno in jalovo moč na polju objekta za proizvodnjo električne energije;
- (e) regulacijske položaje transformatorjev, vključno s prečnimi transformatorji;
- (f) izmerjeno ali ocenjeno napetostjo zbiralke;
- (g) jalovo moč na polju dušilke in kondenzatorja ali iz statičnega VAR-kompenzatorja ter
- (h) omejitve sposobnosti zagotavljanja delovne in jalove moči v zvezi z opazovanim območjem.

3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja ima pravico, da od vseh sistemskih operaterjev prenosnih omrežij s svojega opazovanega območja zahteva, naj z regulacijskega območja navedenega sistema operaterja prenosnega omrežja zagotovijo posnetke podatkov o oceni stanja v realnem času, če je to pomembno za obratovalno sigurnost prenosnega sistema sistema sistema operaterja prenosnega omrežja, ki pošlje zahtevo.

POGLAVJE 3

Izmenjava podatkov med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij in sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij na regulacijskem območju sistema prenosnega omrežja

Člen 43

Izmenjava strukturnih podatkov

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja določi opazovano območje distribucijskih sistemov, priključenih na prenosno omrežje, kar sistemski operater prenosnega omrežja potrebuje za točno in učinkovito določitev stanja sistema na podlagi metodologije, razvite v skladu s členom 75.
2. Če sistemski operater prenosnega omrežja meni, da ima distribucijski sistem, ki ni priključen na prenosno omrežje, pomemben vpliv v smislu napetosti, pretokov moči ali drugih električnih parametrov za predstavitev obnašanja prenosnega omrežja, tak distribucijski sistem opredeli kot del opazovanega območja v skladu s členom 75.
3. Strukturne informacije v zvezi z opazovanim območjem iz odstavkov 1 in 2, ki jih vsak sistemski operater distribucijskega omrežja zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja, vključujejo vsaj:
 - (a) postaje glede na napetost;
 - (b) vode, ki povezujejo postaje iz točke (a);
 - (c) transformatorje iz postaj iz točke (a);
 - (d) pomembne uporabnike omrežja ter
 - (e) dušilke in kondenzatorje, priključene na postaje iz točke (a).
4. Vsak sistemski operater distribucijskega omrežja, priključenega na prenosno omrežje, zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja posodobljene strukturne informacije v skladu z odstavkom 3 vsaj vsakih šest mesecev.
5. Vsaj enkrat na leto vsak sistemski operater distribucijskega omrežja, priključen na prenosno omrežje, zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja za vsak primarni vir energije skupno agregirano proizvodno zmogljivost elektroenergijskih modulov tipa A, za katere veljajo zahteve iz Uredbe (EU) 2016/631, in najboljše možne ocene proizvodne zmogljivosti elektroenergijskih modulov tipa A, za katere ne velja Uredba (EU) 2016/631 ali od nje odstopajo in ki so priključeni na distribucijski sistem navedenega sistema prenosnega omrežja, ter povezane informacije v zvezi z obnašanjem njihove frekvence.

Člen 44

Izmenjava podatkov v realnem času

- Razen če sistemski operater prenosnega omrežja ne določi drugače, vsak sistemski operater distribucijskega omrežja svojemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja v realnem času zagotovi informacije v zvezi z opazovanim območjem sistema prenosnega omrežja, kot je določeno v členu 43(1) in (2), vključno z:
- (a) dejansko topologijo postaje;
 - (b) delovno in jalovo močjo na daljnovodnem polju;
 - (c) delovno in jalovo močjo na transformatorskem polju;
 - (d) injekcijo delovne in jalove moči na polju objekta za proizvodnjo električne energije;
 - (e) odcepi transformatorjev, priključenih na prenosni sistem;
 - (f) napetostmi zbiralke;
 - (g) jalovo močjo na polju dušilke in kondenzatorja;
 - (h) najboljšimi razpoložljivimi podatki za agregirano proizvodnjo za vsak primarni vir energije na območju sistema prenosnega omrežja ter
 - (i) najboljšimi razpoložljivimi podatki za agregiran odjem na območju sistema prenosnega omrežja.

POGLAVJE 4

Izmenjava podatkov med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, lastniki povezovalnih daljnovodov ali drugih vodov in elektroenergijskimi moduli, priključenimi na prenosni sistem

Člen 45

Izmenjava strukturnih podatkov

1. Vsak pomembni uporabnik omrežja, ki je lastnik elektroenergijskega modula tipa D, priključenega na prenosno omrežje, sistemskemu operaterju prenosnega omrežja zagotovi vsaj naslednje podatke:

- (a) splošne podatke o elektroenergijskem modulu, vključno z nameščeno zmogljivostjo in primarnim virom energije;
- (b) podatke o turbini in objektu za proizvodnjo električne energije, vključno s časom za hladni in topli zagon;
- (c) podatke za izračun kratkostičnega toka;
- (d) podatke o transformatorju objekta za proizvodnjo električne energije;
- (e) podatke o RVF za elektroenergijske module, ki ponujajo ali zagotavljajo navedeno storitev, v skladu s členom 154;
- (f) podatke o RPF za elektroenergijske module, ki ponujajo ali zagotavljajo navedeno storitev, v skladu s členom 158;
- (g) podatke o RN elektroenergijskih modulov, ki ponujajo ali zagotavljajo navedeno storitev, v skladu s členom 161;
- (h) podatke, potrebne za povrnitev prenosnega sistema;
- (i) podatke in modele, potrebne za simulacijo dinamičnega stanja;
- (j) podatke o zaščiti;
- (k) podatke, potrebne za določitev stroškov popravilnih ukrepov v skladu s členom 78(1)(b); če sistemski operater prenosnega omrežja uporablja tržne mehanizme v skladu s členom 4(2)(d), se določitev cene, ki jo plača sistemski operater prenosnega omrežja, šteje za zadostno;
- (l) zmogljivost regulacije napetosti in jalove moči.

2. Vsak pomembni uporabnik omrežja, ki je lastnik elektroenergijskega modula tipa B ali tipa C, priključenega na prenosno omrežje, sistemskemu operaterju prenosnega omrežja zagotovi vsaj naslednje podatke:

- (a) splošne podatke o elektroenergijskem modulu, vključno z nameščeno zmogljivostjo in primarnim virom energije;
- (b) podatke za izračun kratkostičnega toka;
- (c) podatke o RVF v skladu z opredelitvijo in zahtevami iz člena 173 za elektroenergijske module, ki ponujajo ali zagotavljajo navedeno storitev;
- (d) podatke o RPF za elektroenergijske module, ki ponujajo ali zagotavljajo navedeno storitev;
- (e) podatke o RN za elektroenergijske module, ki ponujajo ali zagotavljajo navedeno storitev;
- (f) podatke o zaščiti;
- (g) zmogljivost regulacije jalove moči;
- (h) podatke, potrebne za določitev stroškov popravilnih ukrepov v skladu s členom 78(1)(b); če sistemski operater prenosnega omrežja uporablja tržne mehanizme v skladu s členom 4(2)(d), se določitev cen, ki jih plača sistemski operater prenosnega omrežja, šteje za zadostno;
- (i) podatke, potrebne za izvajanje ocene dinamične stabilnosti v skladu s členom 38.

3. Kadar je ustrezno, lahko sistemski operater prenosnega omrežja od lastnika elektroenergijskega modula, priključenega na prenosno omrežje, zahteva, naj zagotovi dodatne podatke za sigurnostno analizo obratovanja v skladu z naslovom 2 dela III.
4. Vsak lastnik sistema HVDC ali lastnik povezovalnega daljnovoda zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja naslednje podatke v zvezi s sistemom HVDC ali povezovalnim daljnovodom:
- (a) podatke z napisne ploščice naprave;
 - (b) podatke o transformatorjih;
 - (c) podatke o filtrih in bankah filtrov;
 - (d) podatke o izravnavi jalove moči;
 - (e) zmogljivost regulacije delovne moči;
 - (f) zmogljivost regulacije jalove moči in napetosti;
 - (g) prednostno razvrščanje načina delovanja delovne in jalove moči, če obstaja;
 - (h) sposobnost frekvenčnega odziva;
 - (i) dinamične modele za simulacijo dinamičnega stanja;
 - (j) podatke o zaščiti ter
 - (k) zmožnost neprekinjenega obratovanja pri znižani napetosti zaradi okvare v omrežju.
5. Vsak lastnik povezovalnega daljnovoda za izmenični tok zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja vsaj naslednje podatke:
- (a) podatke z napisne ploščice naprave;
 - (b) električne parametre;
 - (c) povezane zaščite.

Člen 46

Izmenjava podatkov o voznih redih

1. Vsak pomembni uporabnik omrežja, ki je lastnik elektroenergijskega modula tipa B, C ali D, priključenega na prenosno omrežje, sistemskemu operaterju prenosnega omrežja zagotovi vsaj naslednje podatke:
- (a) obseg in razpoložljivost izhodne delovne moči in rezerv delovne moči, in sicer za dan vnaprej in znotraj dneva;
 - (b) vsako načrtovano nerazpoložljivost ali omejitev delovne moči, in sicer brez odlašanja;
 - (c) vse prognozirane omejitve zmogljivosti regulacije jalove moči ter
 - (d) v regijah z osrednjim sistemom dispečiranja podatke, ki jih sistemski operater prenosnega omrežja zahteva za pripravo svojega voznega reda izhodne delovne moči, kot izjema od točk (a) in (b).
2. Vsak sistemski operater sistema HVDC zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja vsaj naslednje podatke:
- (a) vozni red in razpoložljivost delovne moči za dan vnaprej in znotraj dneva;
 - (b) svojo načrtovano nerazpoložljivost ali omejitev delovne moči, in sicer brez odlašanja, ter
 - (c) vse prognozirane omejitve zmogljivosti regulacije jalove moči ali napetosti.
3. Vsak operater povezovalnega daljnovoda ali voda za izmenični tok zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja podatke o svoji načrtovani nerazpoložljivosti ali omejitvi delovne moči.

Člen 47

Izmenjava podatkov v realnem času

1. Razen če sistemski operater prenosnega omrežja ne določi drugače, vsak pomembni uporabnik omrežja, ki je lastnik elektroenergijskega modula tipa B, C ali D, zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja v realnem času vsaj naslednje podatke:

- (a) položaj odklopnikov na priključni točki ali drugi točki interakcije v skladu z dogovorom s sistemskim operaterjem prenosnega omrežja;
- (b) delovno in jalovo moč na priključni točki ali drugi točki interakcije v skladu z dogovorom s sistemskim operaterjem prenosnega omrežja ter
- (c) neto delovno in jalovo moč v primeru objekta za proizvodnjo električne energije z odjemom, ki ni pomožni odjem.

2. Razen če sistemski operater prenosnega omrežja ne določi drugače, vsak lastnik sistema HVDC ali povezovalnega daljnovoda za izmenični tok zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja v realnem času vsaj naslednje podatke v zvezi s priključno točko sistema HVDC ali povezovalnega daljnovoda za izmenični tok:

- (a) položaj odklopnikov;
- (b) obratovalno stanje ter
- (c) delovno in jalovo moč.

POGLAVJE 5

Izmenjava podatkov med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij in elektroenergijskimi moduli, priključenimi na distribucijsko omrežje

Člen 48

Izmenjava strukturnih podatkov

1. Razen če sistemski operater prenosnega omrežja ne določi drugače, vsak lastnik elektroenergijskega modula, ki je pomembni uporabnik omrežja v skladu s členom 2(1)(a), in z agregacijo pomembnih uporabnikov omrežja v skladu s členom 2(1)(e), priključenih na distribucijsko omrežje, zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja in sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja, na katerem ima priključno točko, vsaj naslednje podatke:

- (a) splošne podatke o elektroenergijskem modulu, vključno z nameščeno zmogljivostjo in primarnim virom energije ali vrsto goriva;
- (b) podatke o RVF v skladu z opredelitvijo in zahtevami iz člena 173 za objekte za proizvodnjo električne energije, ki ponujajo ali zagotavljajo storitev RVF;
- (c) podatke o RPF za objekte za proizvodnjo električne energije, ki ponujajo ali zagotavljajo storitev RPF;
- (d) podatke o RN za elektroenergijske module, ki ponujajo ali zagotavljajo storitev RN;
- (e) podatke o zaščiti;
- (f) zmogljivost regulacije jalove moči;
- (g) sposobnost oddaljenega dostopa do odklopnika;
- (h) podatke, potrebne za izvajanje simulacije dinamičnega stanja v skladu z določbami Uredbe (EU) 2016/631, ter
- (i) nivo napetosti in lokacijo vsakega elektroenergijskega modula.

2. Vsak lastnik elektroenergijskega modula, ki je pomembni uporabnik omrežja v skladu s členom 2(1)(a) in členom 2(1)(e), sistema operaterja prenosnega omrežja in sistema operaterja distribucijskega omrežja, na katerem ima priključno točko, v dogovorjenem roku in najpozneje ob prvem začetku obratovanja ali spremembah obstoječe naprave obvesti o vseh spremembah obsega in vsebine podatkov iz odstavka 1.

Člen 49

Izmenjava podatkov o voznih redih

Razen če sistemski operater prenosnega omrežja ne določi drugače, vsak lastnik elektroenergijskega modula, ki je pomembni uporabnik omrežja v skladu s členom 2(1)(a) in členom 2(1)(e), priključenega na distribucijski sistem, zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja in sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja, na katerem ima priključno točko, vsaj naslednje podatke:

- (a) svojo načrtovano nerazpoložljivost, načrtovano omejitev delovne moči in svojo prognozo voznega reda izhodne delovne moči na priključni točki;
- (b) vse prognozirane omejitve zmogljivosti regulacije jalove moči ter
- (c) v regijah z osrednjim sistemom dispečiranja podatke, ki jih sistemski operater prenosnega omrežja zahteva za pripravo svojega voznega reda izhodne delovne moči, kot izjema od točk (a) in (b).

Člen 50

Izmenjava podatkov v realnem času

1. Razen če sistemski operater prenosnega omrežja ne določi drugače, vsak lastnik elektroenergijskega modula, ki je pomembni uporabnik omrežja v skladu s členom 2(1)(a) in členom 2(1)(e), priključenega na distribucijski sistem, zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja in sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja, na katerem ima priključno točko, v realnem času vsaj naslednje podatke:

- (a) status stikalnih naprav in odklopnikov na priključni točki ter
- (b) pretoke delovne in jalove moči, tok in napetost na priključni točki.

2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja ob usklajevanju s pristojnimi sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij določi pomembne uporabnike omrežja, ki se lahko oprostijo zagotavljanja podatkov v realnem času, navedenih v odstavku 1, neposredno sistemskemu operaterju prenosnega omrežja. V takih primerih se pristojni sistemski operaterji prenosnih omrežij in sistemski operaterji distribucijskih omrežij dogovorijo o agregiranih podatkih v realnem času o zadevnih pomembnih uporabnikih omrežja, ki jih je treba predložiti sistemskemu operaterju prenosnega omrežja.

Člen 51

Izmenjava podatkov med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij in sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij v zvezi s pomembnimi elektroenergijskimi moduli

1. Razen če sistemski operater prenosnega omrežja ne določi drugače, vsak sistemski operater distribucijskega omrežja zagotavlja svojemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja informacije, opredeljene v členih 48, 49 in 50, pri čemer so informacije tako podrobne, zagotavljanje pa tako pogosto, kot zahteva sistemski operater prenosnega omrežja.

2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja da sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja, na katero so priključeni pomembni uporabniki omrežja, na voljo informacije, opredeljene v členih 48, 49 in 50, v skladu z zahtevo sistema operaterja distribucijskega omrežja.

3. Sistemski operater prenosnega omrežja lahko od lastnika elektroenergijskega modula, ki je v skladu s členom 2(1)(a) in členom 2(1)(e) pomembni uporabnik omrežja, priključen na distribucijsko omrežje, zahteva dodatne podatke, če so potrebni za sigurnostno analizo obratovanja in potrditev modelov.

POGLAVJE 6

Izmenjava podatkov med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij in odjemnimi objekti

Člen 52

Izmenjava podatkov med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij in odjemnimi objekti, priključenimi na prenosno omrežje

1. Razen če sistemski operater prenosnega omrežja ne določi drugače, vsak lastnik odjemnega objekta, priključenega na prenosno omrežje, zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja naslednje strukturne podatke:

- (a) električne podatke o transformatorjih, priključenih na prenosni sistem;

- (b) karakteristike obremenitve odjemnega objekta ter
 - (c) karakteristike regulacije jalove moči.
2. Razen če sistemski operater prenosnega omrežja ne določi drugače, vsak lastnik odjemnega objekta, priključenega na prenosno omrežje, zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja naslednje podatke:
- (a) vozni red odjema delovne moči in prognozo odjema jalove moči za dan vnaprej in znotraj dneva, vključno z vsemi spremembami navedenih vozni redov ali napovedi;
 - (b) vse prognozirane omejitve zmogljivosti regulacije jalove moči
 - (c) v primeru sodelovanja pri prilagajanju odjema vozni red svojega strukturnega območja najmanjše in največje moči, ki se omeji, ter
 - (d) v regijah z osrednjim sistemom dispečiranja podatke, ki jih sistemski operater prenosnega omrežja zahteva za pripravo svojega voznega reda izhodne delovne moči, kot izjema od točke (a).
3. Razen če sistemski operater prenosnega omrežja ne določi drugače, vsak lastnik odjemnega objekta, priključenega na prenosno omrežje, zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja naslednje podatke v realnem času:
- (a) delovno in jalovo moč na priključni točki ter
 - (b) območje najmanjše in največje moči, ki se omeji.
4. Vsak lastnik odjemnega objekta, priključenega na prenosno omrežje, svojemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja zagotovi opis svojega obnašanja na območjih napetosti iz člena 27.

Člen 53

Izmenjava podatkov med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij in odjemnimi objekti, priključenimi na distribucijsko omrežje, ali tretjimi osebami, ki sodelujejo pri prilagajanju odjema

1. Razen če sistemski operater prenosnega omrežja ne določi drugače, vsak pomembni uporabnik omrežja, ki je odjemni objekt, priključen na distribucijsko omrežje, in ki sodeluje pri prilagajanju odjema brez tretje osebe, sistemskemu operaterju prenosnega omrežja in sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja zagotovi naslednje podatke o vozni redih in podatke v realnem času:
- (a) strukturno najmanjšo in največjo delovno moč, ki je na voljo za prilagajanje odjema, ter najdaljše in najkrajše trajanje morebitne uporabe te moči za prilagajanje odjema;
 - (b) prognozo neomejene delovne moči, ki je na voljo za prilagajanje odjema, in vsako načrtovano prilagajanje odjema;
 - (c) delovno in jalovo moč na priključni točki ter
 - (d) potrditev, da se uporabljajo ocene dejanskih vrednosti prilagajanja odjema.
2. Razen če sistemski operater prenosnega omrežja ne določi drugače, vsak pomembni uporabnik omrežja, ki je tretja oseba, ki sodeluje pri prilagajanju odjema v skladu s členom 27 Uredbe (EU) 2016/1388, zagotovi sistemskemu operaterju prenosnega omrežja in sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja naslednje podatke za dan vnaprej in znotraj dneva v skoraj realnem času in za vse svoje odjemne objekte, priključene na distribucijsko omrežje:
- (a) strukturno najmanjšo in največjo delovno moč, ki je na voljo za prilagajanje odjema, ter najdaljše in najkrajše trajanje morebitne aktivacije prilagajanja odjema na posebnem geografskem območju, ki ga opredelita sistemski operater prenosnega omrežja in sistemski operater distribucijskega omrežja;
 - (b) prognozo neomejene delovne moči, ki je na voljo za prilagajanje odjema, in načrtovani obseg prilagajanja odjema na posebnem geografskem območju, ki ga opredelita sistemski operater prenosnega omrežja in sistemski operater distribucijskega omrežja;
 - (c) delovno in jalovo moč v realnem času ter
 - (d) potrditev, da se uporabljajo ocene dejanskih vrednosti prilagajanja odjema.

NASLOV 3

SKLADNOST

POGLAVJE 1

Vloge in odgovornosti

Člen 54

Odgovornost pomembnih uporabnikov omrežja

1. Vsak pomembni uporabnik omrežja pred izvedbo obvesti sistemskega operaterja prenosnega omrežja ali sistemskega operaterja distribucijskega omrežja, na katerem ima priključno točko, o vseh načrtovanih spremembah svojih tehničnih zmogljivosti, ki bi lahko vplivale na njegovo skladnost z zahtevami iz te uredbe.
2. Vsak pomembni uporabnik omrežja obvesti sistemskega operaterja prenosnega omrežja ali sistemskega operaterja distribucijskega omrežja, na katerem ima priključno točko, o vseh motnjah obratovanja svojega objekta, ki bi lahko vplivale na njegovo skladnost z zahtevami iz te uredbe, čim prej po njihovem pojavu.
3. Vsak pomembni uporabnik omrežja pravočasno in pred izvedbo obvesti sistemskega operaterja prenosnega omrežja ali sistemskega operaterja distribucijskega omrežja, na katerem ima priključno točko, o načrtovanih programih in postopkih preskušanj, ki jih je treba upoštevati pri preverjanju skladnosti svojega objekta z zahtevami iz te uredbe. Sistemski operater prenosnega omrežja ali sistemski operater distribucijskega omrežja dovolj zgodaj in brez nerazumnega zadržanja potrdi načrtovane programe in postopke preskušanj. Kadar ima pomembni uporabnik omrežja priključno točko na sistemskem operaterju distribucijskega omrežja in je njegova interakcija v skladu z odstavkom 2 omejena zgolj na sistemskega operaterja distribucijskega omrežja, lahko sistemski operater prenosnega omrežja od zadevnega sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zahteva rezultate preskušanj skladnosti, ki so pomembni za obratovalno sigurnost njegovega prenosnega sistema.
4. Pomembni uporabnik omrežja na zahtevo sistemskega operaterja prenosnega omrežja ali sistemskega operaterja distribucijskega omrežja v skladu s členom 41(2) Uredbe (EU) 2016/631 in členom 35(2) Uredbe (EU) 2016/1388 izvede preskuse skladnosti in simulacije v skladu z navedenima uredbama kadar koli v celotni življenjski dobi svojega objekta in zlasti po okvari, spremembi ali zamenjavi opreme, ki bi lahko vplivala na skladnost objekta z zahtevami iz te uredbe v zvezi z zmogljivostjo objekta, da doseže sporočene vrednosti, zahtevami glede časa, ki se uporabljajo za navedene vrednosti, ter razpoložljivostjo ali pogodbenim zagotavljanjem sistemskih storitev. Tretje osebe, ki zagotavljajo prilagajanje odjema neposredno sistemskemu operaterju prenosnega omrežja, dobavitelji ponovnega dispečiranja v elektroenergijskih moduli ali odjemnih objektih z agregacijo in drugi dobavitelji rezerv delovne moči zagotovijo, da objekti iz njihovega portfelja izpolnjujejo zahteve iz te uredbe.

Člen 55

Naloge sistemskih operaterjev prenosnih omrežij v zvezi z obratovanjem sistema

Vsak sistemski operater prenosnega omrežja je odgovoren za obratovalno sigurnost svojega regulacijskega območja ter zlasti:

- (a) razvija in izvaja orodja za obvladovanje obratovanja omrežja, ki so pomembna za njegovo regulacijsko območje ter se nanašajo na obratovanje v realnem času in načrtovanje obratovanja;
- (b) razvija in uvaja orodja in rešitve za preprečevanje in odpravo motenj;
- (c) uporablja storitve, ki jih zagotavljajo tretje osebe, na podlagi javnega naročanja, kadar je to potrebno, kot so ponovno dispečiranje ali kompenzacijski posli, storitve upravljanja prezasedenosti, proizvodne rezerve in druge sistemske storitve;
- (d) upošteva lestvico za razvrščanje incidentov, ki jo sprejme ENTSO za električno energijo v skladu s členom 8(3)(a) Uredbe (ES) št. 714/2009, ter ENTSO za električno energijo zagotavlja informacije, potrebne za izvajanje nalog za izdelavo lestvice za razvrščanje incidentov, ter
- (e) vsako leto spremlja ustreznost orodij za obvladovanje obratovanja omrežja, uvedenih v skladu s točkama (a) in (b) ter potrebnih za ohranitev obratovalne sigurnosti. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja opredeli ustrezne izboljšave navedenih orodij za obvladovanje obratovanja omrežja, pri čemer upošteva letna poročila, ki jih ENTSO za električno energijo pripravi na podlagi lestvice za razvrščanje incidentov v skladu s členom 15. Sistemski operater prenosnega omrežja pozneje izvede vse opredeljene izboljšave.

POGLAVJE 2

Preskušanje v obratovanju

Člen 56

Namen in odgovornosti

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja in sistemski operater distribucijskega omrežja, priključenega na prenosno omrežje, ali pomembni uporabnik omrežja, priključen na prenosno omrežje, lahko v simuliranih obratovalnih razmerah in za omejen čas izvede preskušanje v obratovanju v zvezi s svojimi elementi prenosnega sistema in svojimi objekti. Pri tem pravočasno in pred začetkom preskusa pošlje obvestilo o tem ter čim bolj zmanjša vpliv na obratovanje sistema v realnem času. Namen preskušanja v obratovanju je zagotoviti:

- (a) dokaz o skladnosti z vsemi zadevnimi tehničnimi in organizacijskimi obratovalnimi določbami te uredbe za nov element prenosnega sistema ob prvem začetku obratovanja;
- (b) dokaz o skladnosti z vsemi zadevnimi tehničnimi in organizacijskimi obratovalnimi določbami te uredbe za nov objekt pomembnega uporabnika omrežja ali sistema operaterja distribucijskega omrežja ob prvem začetku obratovanja;
- (c) dokaz o skladnosti z vsemi zadevnimi tehničnimi in organizacijskimi obratovalnimi določbami te uredbe ob spremembi elementa prenosnega sistema ali objekta pomembnega uporabnika omrežja ali sistema operaterja distribucijskega omrežja, ki je pomembna za obratovanje sistema;
- (d) oceno morebitnih negativnih vplivov okvare, kratkega stika ali drugega nenačrtovanega in nepričakovanega incidenta v obratovanju sistema na element prenosnega sistema ali objekt pomembnega uporabnika omrežja ali sistema operaterja distribucijskega omrežja.

2. Sistemski operater prenosnega omrežja, sistemski operater distribucijskega omrežja ali pomembni uporabnik omrežja uporablja rezultate preskušanja v obratovanju iz odstavka 1, da:

- (a) sistemski operater prenosnega omrežja zagotavlja pravilno delovanje elementov prenosnega sistema;
- (b) sistemski operater distribucijskega omrežja in pomembni uporabniki omrežja zagotavljajo pravilno delovanje distribucijskih sistemov in objektov pomembnih uporabnikov omrežja;
- (c) sistemski operater prenosnega omrežja, sistemski operater distribucijskega omrežja ali pomembni uporabnik omrežja ohranja obstoječe in razvija nove prakse obratovanja;
- (d) sistemski operater prenosnega omrežja zagotavlja izpolnjevanje sistemskih storitev;
- (e) sistemski operater prenosnega omrežja, sistemski operater distribucijskega omrežja ali pomembni uporabnik omrežja pridobi informacije o delovanju elementov prenosnega sistema in objektov pomembnih uporabnikov omrežja in sistemskih operaterjev distribucijskih omrežij pod pogoji in v skladu z vsemi zadevnimi obratovalnimi določbami te uredbe, kar zadeva:
 - (i) nadzorovano uporabo sprememb frekvence ali napetosti za zbiranje informacij o obnašanju prenosnega sistema in elementov ter
 - (ii) preskuse praks obratovanja v kriznem stanju in stanju ponovne vzpostavitve sistema.

3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi, da preskušanje v obratovanju ne ogroža obratovalne sigurnosti njegovega prenosnega sistema. Vsako preskušanje v obratovanju se lahko preloži ali prekine zaradi nenačrtovanih razmer v sistemu ali varnosti zaposlenih, širše javnosti, elektrarne ali naprave, ki se preskuša, ali elementov prenosnega sistema ali objektov sistema operaterja distribucijskega omrežja ali pomembnega uporabnika omrežja.

4. V primeru poslabšanja stanja prenosnega sistema, v katerem se izvaja preskušanje v obratovanju, lahko zadevni sistemski operater prenosnega omrežja prekine preskušanje v obratovanju. Če izvedba preskusa vpliva na drugega sistema operaterja prenosnega omrežja in se tudi poslabša stanje njegovega sistema, sistemski operater prenosnega omrežja ali pomembni uporabnik omrežja ali sistemski operater distribucijskega omrežja, ki izvaja preskus, po prejemu obvestila drugega sistema operaterja prenosnega omrežja nemudoma prekine preskus v obratovanju.

5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi, da se rezultati zadevnih preskusov v obratovanju, izvedenih skupaj z vsemi povezanimi analizami:

- (a) vključijo v postopek usposabljanja in certificiranja zaposlenih, odgovornih za obratovanje v realnem času;

- (b) uporabijo kot vhodni podatki pri raziskavah in razvoju ENTSO za električno energijo ter
- (c) uporabijo za izboljšanje praks obratovanja, vključno z navedenimi praksami v kriznem stanju in stanju ponovne vzpostavitve sistema.

Člen 57

Izvajanje preskusov v obratovanju in analize

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja ali sistemski operater distribucijskega omrežja, na katerem ima pomembni uporabnik omrežja priključno točko, ohrani pravico, da kadar koli v celotni življenjski dobi objekta preskusi skladnost pomembnega uporabnika omrežja z zahtevami te uredbe, pričakovani odjem ali proizvodnjo pomembnega uporabnika omrežja ter pogodbeno zagotavljanje sistemskih storitev pomembnega uporabnika omrežja. Sistemski operater prenosnega omrežja ali sistemski operater distribucijskega omrežja obvesti pomembnega uporabnika omrežja o postopku za navedene preskuse v obratovanju pravočasno pred njegovim začetkom.

2. Sistemski operater prenosnega omrežja ali sistemski operater distribucijskega omrežja, na katerem ima pomembni uporabnik omrežja priključno točko, objavi seznam informacij in dokumentov, ki jih je treba predložiti, ter zahtev, ki jih mora pomembni uporabnik omrežja izpolniti za preskušanje skladnosti v obratovanju. Tak seznam zajema vsaj naslednje informacije:

- (a) celotno dokumentacijo in certifikate opreme, ki jih predloži pomembni uporabnik omrežja;
- (b) podrobne tehnične podatke o objektu pomembnega uporabnika omrežja, ki so pomembni za obratovanje sistema;
- (c) zahteve za modele za oceno dinamične stabilnosti ter
- (d) po potrebi študije pomembnega uporabnika omrežja, iz katerih je razviden pričakovani rezultat ocene dinamične stabilnosti.

3. Kadar je primerno, vsak sistemski operater prenosnega omrežja ali sistemski operater distribucijskega omrežja objavi dodelitev odgovornosti pomembnega uporabnika omrežja in sistemskega operaterja prenosnega omrežja ali sistemskega operaterja distribucijskega omrežja za preskušanje skladnosti v obratovanju.

NASLOV 4

USPOSABLJANJE

Člen 58

Program usposabljanja

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja v 18 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe razvije in sprejme:

- (a) program začetnega usposabljanja za certificiranje in tekoči program za nadaljnje usposabljanje svojih zaposlenih, odgovornih za obratovanje prenosnega sistema v realnem času;
- (b) program usposabljanja za svoje zaposlene, odgovorne za načrtovanje obratovanja. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja prispeva k razvoju in sprejetju programov usposabljanja za zaposlene pri zadevnih regijskih koordinatorjih sigurnega obratovanja;
- (c) program usposabljanja za svoje zaposlene, odgovorne za izravnavo.

2. Programi usposabljanja sistemskih operaterjev prenosnih omrežij vključujejo znanje o elementih prenosnega sistema, obratovanju prenosnega sistema, uporabi sistemov in postopkov na delovnem mestu, operacijah med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, tržnih ureditvah, prepoznavanju izrednih situacij v obratovanju sistema in odzivanju nanje ter dejavnostih in orodjih za načrtovanje obratovanja.

3. Zaposleni pri sistemskem operaterju prenosnega omrežja, odgovorni za obratovanje prenosnega sistema v realnem času, v okviru začetnega usposabljanja opravijo usposabljanje v zvezi s težavami z interoperabilnostjo prenosnih sistemov, ki temelji na izkušnjah z obratovanjem in povratnih informacijah, pridobljenih v okviru skupnega usposabljanja, izvedenega s sosednjimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij v skladu s členom 63. Navedeno usposabljanje v zvezi s težavami z interoperabilnostjo vključuje pripravo in aktivacijo usklajenih popravilnih ukrepov, ki se zahtevajo za vsa stanja sistema.

4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja v program usposabljanja za zaposlene, odgovorne za obratovanje prenosnega sistema v realnem času, vključi pogostost usposabljanja in naslednje sestavne dele:

- (a) opis elementov prenosnega sistema;

- (b) obratovanje prenosnega sistema v vseh stanjih sistema, vključno s stanjem ponovne vzpostavitve sistema;
- (c) uporabo sistemov in postopkov na delovnem mestu;
- (d) usklajevanje operacij med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij in tržnih ureditev;
- (e) prepoznavanje izrednih obratovalnih situacij in odzivanje nanje;
- (f) zadevna področja močnostne elektrotehnike;
- (g) zadevne vidike notranjega trga Unije z električno energijo;
- (h) zadevne vidike omrežnih kodeksov ali smernic, sprejetih v skladu s členoma 6 in 18 Uredbe (ES) št. 714/2009;
- (i) varnost in zaščito oseb, jedrske in druge opreme pri obratovanju prenosnega sistema;
- (j) sodelovanje sistemskih operaterjev prenosnih omrežij in usklajevanje med njimi pri obratovanju v realnem času in načrtovanju obratovanja na ravni glavnih centrov vodenja, pri katerem se uporablja angleščina, če ni opredeljeno drugače;
- (k) skupno usposabljanje s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, in pomembnimi uporabniki omrežja, priključenimi na prenosno omrežje, kadar je ustrezno;
- (l) vedenjske veščine s posebnim poudarkom na obvladovanju stresa, človeškem ravnanju v kritični situaciji, odgovornosti in motivacijskih spretnostih ter
- (m) prakse in orodja za načrtovanje obratovanja, vključno s tistimi, ki se uporabljajo z zadevnimi regijskimi koordinatorji sigurnega obratovanja pri načrtovanju obratovanja.

5. Program usposabljanja za zaposlene, odgovorne za načrtovanje obratovanja, vključuje vsaj vidike iz točk (c), (f), (g), (h), (j) in (m) odstavka 4.

6. Program usposabljanja za zaposlene, odgovorne za izravnavo, vključuje vsaj vidike iz točk (c), (g) in (h) odstavka 4.

7. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja hrani evidence o programih usposabljanja za zaposlene, dokler so zaposleni pri njem. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja na zahtevo zadevnega regulativnega organa sporoči obseg in podrobnosti o svojih programih usposabljanja.

8. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pregleda svoje programe usposabljanja vsaj enkrat na leto ali po pomembnih spremembah sistema. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja posodablja svoje programe usposabljanja, tako da ti upoštevajo spreminjajoče se obratovalne razmere, pravila trga, konfiguracijo omrežja in karakteristike sistema, pri čemer se poseben poudarek nameni novim tehnologijam, spreminjajočim se vzorcem proizvodnje in odjema ter razvoju trga.

Člen 59

Pogoji usposabljanja

1. Programi usposabljanja vsakega sistema operaterja prenosnega omrežja za zaposlene, odgovorne za obratovanje v realnem času, vključujejo usposabljanje na delovnem mestu in usposabljanje, ki se ne izvaja v obratovanju. Usposabljanje na delovnem mestu se izvaja pod nadzorom izkušenega zaposlenega, odgovornega za obratovanje v realnem času. Usposabljanje, ki se ne izvaja v obratovanju, se izvaja v simuliranem okolju centra vodenja, pri čemer podrobnosti modela omrežja ustrezajo ravni nalog, za katere se zaposleni usposablja.

2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja izvede usposabljanje za zaposlene, odgovorne za obratovanje v realnem času, na podlagi modela izčrpne zbirke podatkov o svojem omrežju, ki vključuje vsaj ustrezne podatke iz drugih omrežij z opazovanega območja, pri čemer raven podrobnosti zadostuje za natančno posnemanje težav z obratovanjem med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij. Scenariji za usposabljanje temeljijo na dejanskih in simuliranih razmerah v sistemu. Kadar je ustrezno, se izvede tudi simulacija vlog drugih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, sistemskih operaterjev distribucijskih omrežij in pomembnih uporabnikov omrežja, priključenih na prenosno omrežje, razen če so lahko neposredno zastopani pri skupnem usposabljanju.

3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja usposabljanje, ki se ne izvaja v obratovanju, za zaposlene, odgovorne za obratovanje v realnem času, celovito in sorazmerno usklajuje s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, in pomembnimi uporabniki omrežja, priključenimi na prenosno omrežje, kar zadeva vpliv njihovih objektov na obratovanje prenosnega sistema v realnem času, pri čemer se upoštevajo najnovejša topologija omrežja in karakteristike sekundarne opreme. Kadar je ustrezno, sistemski operaterji prenosnih omrežij ter sistemski operaterji distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, in pomembni uporabniki omrežja, priključenih na prenosno omrežje, izvajajo skupne simulacije za usposabljanje, ki se ne izvaja v obratovanju, ali delavnice za usposabljanje.

Člen 60

Koordinatorji in izvajalci usposabljanja

1. Odgovornosti koordinatorja usposabljanja vključujejo načrtovanje, spremljanje in posodabljanje programov usposabljanja ter določitev:

- (a) kvalifikacij in izbirnega postopkov za zaposlene pri sistemskem operaterju prenosnega omrežja, ki se bodo usposabljali;
- (b) usposabljanja, potrebnega za certificiranje zaposlenih pri sistemskem operaterju, odgovornih za obratovanje v realnem času;
- (c) postopkov, vključno z zadevno dokumentacije, za programe začetnega usposabljanja in tekoče programe usposabljanja;
- (d) postopka za certificiranje zaposlenih pri sistemskem operaterju, odgovornih za obratovanje v realnem času ter
- (e) postopka za podaljšanje obdobja usposabljanja in obdobja certificiranja zaposlenih pri sistemskem operaterju, odgovornih za obratovanje v realnem času.

2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja določi spretnosti, znanje in stopnjo usposobljenosti izvajalcev usposabljanja na delovnem mestu. Izvajalci usposabljanja na delovnem mestu imajo ustrezno raven izkušenj z obratovanjem, pridobljenih po opravljenem certificiranju.

3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja vodi register zaposlenih pri sistemskem operaterju, odgovornih za obratovanje v realnem času, ki opravljajo naloge izvajalcev usposabljanja na delovnem mestu, in pregleda njihovo sposobnost izvajanja praktičnega usposabljanja, ko odloča o podaljšanju njihovega certificiranja.

Člen 61

Certificiranje zaposlenih pri sistemskem operaterju, odgovornih za obratovanje v realnem času

1. Posameznik lahko postane zaposleni pri sistemskem operaterju, odgovoren za obratovanje v realnem času, če opravi usposabljanje in ga imenovani predstavnik njegovega sistema prenosnega omrežja certificira za zadevne naloge za obdobje, opredeljeno v programu usposabljanja. Zaposleni pri sistemskem operaterju, ki je odgovoren za obratovanje v realnem času, a ni certificiran, ne opravlja nalog v centru vodenja brez nadzora.

2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja v 18 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe opredeli in izvede postopek, vključno s stopnjo usposobljenosti, za certificiranje zaposlenih pri sistemskem operaterju, odgovornih za obratovanje v realnem času.

3. Zaposleni pri sistemskem operaterju prenosnega omrežja, odgovorni za obratovanje v realnem času, se certificirajo po uspešno opravljenem formalnem ocenjevanju, ki obsega ustni in/ali pisni izpit, in/ali praktičnem ocenjevanju na podlagi predhodno opredeljenih meril uspešnosti.

4. Sistemski operater prenosnega omrežja hrani kopijo izdanega certifikata in rezultatov formalnega ocenjevanja. Sistemski operater prenosnega omrežja na zahtevo regulativnega organa predloži kopijo evidenc o preverjanju znanja za certificiranje.

5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja evidentira obdobje veljavnosti vsakega certificiranja, izdanega zaposlenemu, odgovornemu za obratovanje v realnem času.

6. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja določi najdaljše obdobje certificiranja, ki ni daljše od petih let, vendar se lahko podaljša na podlagi meril, ki jih določi vsak sistemski operater prenosnega omrežja, pri čemer se lahko upoštevajo udeležba zaposlenih, odgovornih za obratovanje v realnem času, v programu nadaljnega izobraževanja in ustrezne praktične izkušnje.

Člen 62

Skupni jezik komuniciranja med zaposlenimi pri sistemskem operaterju, odgovornimi za obratovanje v realnem času

1. Skupni jezik komuniciranja med zaposlenimi pri sosednjih sistemskih operaterjih prenosnih omrežij je angleščina, razen če ni določeno drugače.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja izvaja usposabljanje za svoje zaposlene, da pridobijo ustrezno znanje skupnih jezikov komuniciranja, dogovorjenih s sosednjimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij.

Člen 63

Sodelovanje med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij pri usposabljanju

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja redno organizira usposabljanje s sosednjimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij za izboljšanje znanja o karakteristikah sosednjih prenosnih sistemov ter komunikacije in usklajevanja med njihovimi zaposlenimi, odgovornimi za obratovanje v realnem času. Usposabljanje med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij vključuje poglobljeno znanje o usklajenih ukrepih, potrebnih v vsakem stanju sistema.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja v sodelovanju vsaj s sosednjim sistemskim operaterjem prenosnega omrežja določi potrebo in pogostost skupnega usposabljanja, vključno z osnovno vsebino in najmanjšim obsegom navedenega usposabljanja, pri čemer upošteva stopnjo medsebojnega vpliva in potrebnega operativnega sodelovanja. To usposabljanje med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij lahko vključuje skupne delavnice in simulacije, vendar ne bi smelo biti omejeno nanje.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja vsaj enkrat na leto sodeluje z drugimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij pri usposabljanju o upravljanju težav z obratovanjem v realnem času med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij. Pogostost se določi ob upoštevanju stopnje medsebojnega vpliva prenosnih sistemov in vrste interkonekcijskih povezav za enosmerni/izmenični tok.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja si s sosednjimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, sistemskim operaterjem prenosnega omrežja, s katerim poteka ali je potekala interakcija pri obratovanju, in zadevnimi regijskimi koordinatorji sigurnega obratovanja izmenjuje izkušnje z obratovanjem v realnem času, vključno z obiski in izmenjavo izkušenj med zaposlenimi pri sistemskih operaterjih, odgovornimi za obratovanje v realnem času.

DEL III

NAČRTOVANJE OBRATOVANJA

NASLOV 1

PODATKI ZA SIGURNOSTNO ANALIZO OBRATOVANJA PRI NAČRTOVANJU OBRATOVANJA

Člen 64

Splošne določbe v zvezi s posameznimi in skupnimi modeli omrežja

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja za izvedbo sigurnostne analize obratovanja v skladu z naslovom 2 tega dela pripravi posamezne modele omrežja v skladu z metodologijami, vzpostavljenimi na podlagi člena 17 Uredbe (EU) 2015/1222 in člena 18 Uredbe Komisije (EU) 2016/1719, za vsako od naslednjih časovnih obdobj, pri čemer uporabi format podatkov, določen v skladu s členom 114(2):
 - (a) za leto vnaprej v skladu s členi 66, 67 in 68;
 - (b) po potrebi za teden vnaprej v skladu s členom 69;
 - (c) za dan vnaprej v skladu s členom 70 ter
 - (d) znotraj dneva v skladu s členom 70.
2. Posamezni modeli omrežja vključujejo strukturne informacije in podatke iz člena 41.

3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja oblikuje posamezne modele omrežja, vsak regijski koordinator sigurnega obratovanja pa prispeva k oblikovanju skupnih modelov omrežja, pri čemer uporabi format podatkov, določen v skladu s členom 114(2).

Člen 65

Scenariji za leto vnaprej

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij skupaj razvijejo skupni seznam scenarijev za leto vnaprej, na podlagi katerih ocenijo obratovanje interkonekcijskega prenosnega sistema za naslednje leto. Navedeni scenariji omogočajo opredelitev in oceno vpliva interkonekcijskega prenosnega sistema na obratovalno sigurnost. Vključujejo naslednje spremenljivke:

- (a) odjem električne energije;
- (b) pogoje v zvezi s prispevkom obnovljivih virov energije;
- (c) določene uvozne/izvozne položaje, vključno z dogovorjenimi referenčnimi vrednostmi, ki omogočajo združevanje;
- (d) vzorec proizvodnje z v celoti razpoložljivim proizvodnim poljem;
- (e) razvoj omrežja za leto vnaprej.

2. Sistemski operaterji prenosnih omrežij pri razvoju skupnega seznama scenarijev upoštevajo naslednje elemente:

- (a) običajne vzorce čezmejnih izmenjav za različne obsege odjema ter obnovljivih virov energije in običajne proizvodnje;
- (b) verjetnost uresničitve scenarijev;
- (c) morebitna odstopanja od meja obratovalne sigurnosti za vsak scenarij;
- (d) obseg proizvodnje in odjema električne energije v objektih za proizvodnjo električne energije in odjemnih objektih, priključenih na distribucijske sisteme.

3. Kadar sistemskim operaterjem prenosnih omrežij ne uspe določiti skupnega seznama scenarijev iz odstavka 1, uporabijo naslednje privzete scenarije:

- (a) konična vrednost pozimi, 3. sredi v januarju tega leta, 10.30 po srednjeevropskem času;
- (b) najnižja vrednost pozimi, 2. nedelja v januarju tega leta, 3.30 po srednjeevropskem času;
- (c) konična vrednost spomladi, 3. sredi v aprilu tega leta, 10.30 po srednjeevropskem času;
- (d) najnižja vrednost spomladi, 2. nedelja v aprilu tega leta, 3.30 po srednjeevropskem času;
- (e) konična vrednost poleti, 3. sredi v juliju prejšnjega leta, 10.30 po srednjeevropskem času;
- (f) najnižja vrednost poleti, 2. nedelja v juliju prejšnjega leta, 3.30 po srednjeevropskem času;
- (g) konična vrednost jeseni, 3. sredi v oktobru prejšnjega leta, 10.30 po srednjeevropskem času;
- (h) najnižja vrednost jeseni, 2. nedelja v oktobru prejšnjega leta, 3.30 po srednjeevropskem času.

4. ENTSO za električno energijo vsako leto do 15. julija objavi skupni seznam scenarijev za naslednje leto, vključno z njihovim opisom in obdobjem, v katerem naj bi se uporabljali.

Člen 66

Posamezni modeli omrežja za leto vnaprej

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja določi posamezni model omrežja za leto vnaprej za vsak scenarij, pripravljen v skladu s členom 65, na podlagi svojih najboljših ocen spremenljivk iz člena 65(1). Vsak sistemski operater prenosnega omrežja objavi svoje posamezne modele omrežja za leto vnaprej v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo v skladu s členom 114(1).

2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri opredelitvi svojega posameznega modela omrežja za leto vnaprej:
 - (a) sklene dogovor s sosednjimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij glede ocenjenega pretoka moči na sistemih HVDC, ki povezujejo njihova regulacijska območja;
 - (b) za vsak scenarij izravna vsoto:
 - (i) neto izmenjav prek vodov za izmenični tok;
 - (ii) ocenjenih pretokov moči na sistemih HVDC;
 - (iii) obremenitve, vključno z oceno izgub, ter
 - (iv) proizvodnje.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja v svoje posamezne modele omrežja za leto vnaprej vključi agregirano izhodno moč za objekte za proizvodnjo električne energije, priključene na distribucijske sisteme. Navedena agregirana izhodna moč:
 - (a) je usklajena s strukturnimi podatki, zagotovljenimi v skladu z zahtevami iz členov 41, 43, 45 in 48;
 - (b) usklajena s scenariji, pripravljenimi v skladu s členom 65, ter
 - (c) upošteva vrsto primarnega vira energije.

Člen 67

Skupni modeli omrežja za leto vnaprej

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe skupaj oblikujejo predlog metodologije za oblikovanje skupnih modelov omrežja za leto vnaprej iz posameznih modelov omrežja, določenih v skladu s členom 66(1), in za njihovo shranjevanje. Metodologija upošteva in po potrebi dopolnjuje obratovalne razmere metodologije skupnega modela omrežja, oblikovane v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2015/1222 in členom 18 Uredbe (EU) 2016/1719, kar zadeva naslednje elemente:
 - (a) roke za zbiranje posameznih modelov omrežja za leto vnaprej, njihovo združevanje v skupni model omrežja ter shranjevanje posameznih in skupnih modelov omrežja;
 - (b) nadzor kakovosti posameznih in skupnih modelov omrežja, ki se izvede za zagotovitev njihove celovitosti in usklajenosti ter
 - (c) popravke in izboljšave posameznih in skupnih modelov omrežja, pri katerih se izvede vsaj nadzor kakovosti iz točke (b).
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja ima pravico, da od drugega systemskega operaterja prenosnega omrežja zahteva informacije o spremembah topologije omrežja ali obratovalnih dogovorih, kot so zelene vrednosti za zaščito ali sheme za zaščito sistema, enopolne sheme in konfiguracija postaj ali dodatni modeli omrežja, ki so pomembni za točen prikaz prenosnega sistema, za izvedbo sigurnostne analize obratovanja.

Člen 68

Posodobitve posameznih in skupnih modelov omrežja za leto vnaprej

1. Kadar sistemski operater prenosnega omrežja spremeni svoje najboljše ocene spremenljivk, uporabljene za določitev svojega posameznega modela omrežja za leto vnaprej, vzpostavljenega v skladu s členom 66(1), ali ugotovi njihovo spremembo in je ta pomembna za obratovalno sigurnost, posodobi svoj posamezni model omrežja za leto vnaprej in ga objavi v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo.
2. Kadar se posodobi posamezen model omrežja, se ustrezno posodobi skupni model omrežja za leto vnaprej, pri čemer se uporabi metodologija, določena v skladu s členom 67(1).

Člen 69

Posamezni in skupni modeli omrežja za teden vnaprej

1. Kadar se dvema ali več sistemskim operaterjem prenosnih omrežij zdi potrebno, določijo najbolj reprezentativne scenarije za usklajevanje sigurnostne analize obratovanja svojega prenosnega sistema za časovno obdobje za teden vnaprej ter za združevanje posameznih modelov omrežja razvijejo podobno metodologijo kot za oblikovanje skupnega modela omrežja za leto vnaprej iz posameznih modelov omrežja za leto vnaprej v skladu s členom 67(1).
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja iz odstavka 1 oblikuje ali posodobi svoj posamezni model omrežja za teden vnaprej v skladu s scenariji, določenimi v skladu z odstavkom 1.
3. Sistemski operaterji prenosnih omrežij iz odstavka 1 ali tretje osebe, na katere je bila prenesena naloga iz odstavka 1, oblikujejo skupne modele omrežja za teden vnaprej z uporabo metodologije, razvite v skladu z odstavkom 1, in posameznih modelov omrežja, oblikovanih v skladu z odstavkom 2.

Člen 70

Metodologija za oblikovanje skupnih modelov omrežja za časovni obdobji dan vnaprej in znotraj dneva

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe skupaj oblikujejo predlog metodologije za oblikovanje skupnih modelov omrežja za dan vnaprej in znotraj dneva iz posameznih modelov omrežja ter za njihovo shranjevanje. Metodologija upošteva in po potrebi dopolnjuje obratovalne razmere metodologije skupnega modela omrežja, oblikovane v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2015/1222, kar zadeva naslednje elemente:
 - (a) opredelitev časovnih značk;
 - (b) roke za zbiranje posameznih modelov omrežja, njihovo združevanje v skupni model omrežja ter shranjevanje posameznih in skupnih modelov omrežja. Roki so usklajeni z regionalnimi postopki, določenimi za pripravo in aktivacijo popravilnih ukrepov;
 - (c) nadzor kakovosti posameznih modelov omrežja in skupnega modela omrežja, ki se izvede za zagotovitev njihove celovitosti in usklajenosti;
 - (d) popravke in izboljšave posameznih in skupnih modelov omrežja, pri katerih se izvede vsaj nadzor kakovosti iz točke (c), ter
 - (e) obravnavo dodatnih informacij glede na obratovalne dogovore, kot so želene vrednosti za zaščito ali sheme za zaščito sistema, enopolne sheme in konfiguracija postaj, za upravljanje obratovalne sigurnosti.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja oblikuje posamezne modele omrežja za časovni obdobji dan vnaprej in znotraj dneva v skladu z odstavkom 1 in jih objavi v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri oblikovanju posameznih modelov omrežja za časovni obdobji dan vnaprej ali znotraj dneva iz odstavka 2 vključuje:
 - (a) najnovejše prognoze glede obremenitve in proizvodnje;
 - (b) razpoložljive rezultate postopkov na trgu za časovni obdobji dan vnaprej in znotraj dneva;
 - (c) razpoložljive rezultate nalog za vozne rede, opisanih v naslovu 6 dela III;
 - (d) za objekte za proizvodnjo električne energije, priključene na distribucijske sisteme, agregirano izhodno delovno moč, razvrščeno glede na vrsto primarnega vira energije na podlagi podatkov, zagotovljenih v skladu s členi 40, 43, 44, 48, 49 in 50;
 - (e) najnovejšo topologijo prenosnega sistema.

4. Vsi popravni ukrepi, o katerih je že bilo odločeno, se vključijo v posamezne modele omrežja za časovni obdobji dan vnaprej ali znotraj dneva ter se jasno ločijo od injekcij in odjemov, vzpostavljenih v skladu s členom 40(4) in topologijo omrežja brez uporabe popravnih ukrepov.
5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja oceni točnost spremenljivk iz odstavka 3 s primerjavo spremenljivk in njihovih dejanskih vrednosti, pri čemer upošteva načela, določena v skladu s členom 75(1)(c).
6. Če sistemski operater prenosnega omrežja po oceni iz odstavka 5 meni, da spremenljivke niso dovolj točne za oceno obratovalne sigurnosti, ugotovi vzroke za netočnost. Če so ti odvisni od postopkov sistema operaterja prenosnega omrežja za vzpostavitev posameznih modelov omrežja, navedeni sistemski operater prenosnega omrežja pregleda navedene postopke, da bi dobil točnejše rezultate. Če so vzroki odvisni od spremenljivk, ki jih zagotovijo druge stranke, si navedeni sistemski operater prenosnega omrežja skupaj z navedenimi drugimi strankami prizadeva zagotoviti točnost zadevnih spremenljivk.

Člen 71

Nadzor kakovosti modelov omrežja

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij pri opredelitvi nadzora kakovosti v skladu s členom 67(1)(b) in členom 70(1)(c) skupaj določijo kontrole, pri katerih se pregleda vsaj:

- (a) usklajenost statusa povezave povezovalnih daljnovodov;
- (b) ali so vrednosti napetosti v okviru običajnih obratovalnih vrednosti za tiste elemente prenosnega sistema, ki vplivajo na druga regulacijska območja;
- (c) usklajenost dovoljenih prehodnih preobremenitev povezovalnih daljnovodov ter
- (d) ali so injekcije ali odjemi delovne in jalove moči skladni z običajnimi obratovalnimi vrednostmi.

NASLOV 2

SIGURNOSTNA ANALIZA OBRATOVANJA

Člen 72

Sigurnostna analiza obratovanja pri načrtovanju obratovanja

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja izvede usklajene sigurnostne analize obratovanja vsaj za naslednja časovna obdobja:
 - (a) za leto vnaprej;
 - (b) kadar je ustrezno, za teden vnaprej v skladu s členom 69;
 - (c) za dan vnaprej ter
 - (d) znotraj dneva.
2. Sistemski operater prenosnega omrežja pri izvajanju usklajene sigurnostne analize obratovanja uporablja metodologijo, sprejeto v skladu s členom 75.
3. Za izvedbo sigurnostnih analiz obratovanja vsak sistemski operater prenosnega omrežja v N-situaciji izvede simulacijo vsakega nepredvidenega dogodka s svojega seznama nepredvidenih dogodkov, izdelanega v skladu s členom 33, ter preveri, ali so na njegovem regulacijskem območju meje obratovalne sigurnosti, opredeljene v skladu s členom 25, v situaciji (N-1) presežene.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri sigurnostnih analizah obratovanja uporablja vsaj skupne modele omrežja, oblikovane v skladu s členi 67, 68 in 70, po potrebi pa tudi tiste, oblikovane v skladu s členom 69, ter pri njih upošteva načrtovane izklope.
5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja rezultate svoje sigurnostne analize obratovanja deli vsaj s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, katerih elementi so vključeni v njegovo opazovano območje in na katere v skladu z navedeno sigurnostno analizo obratovanja vpliva, ter jim tako omogoči, da preverijo, ali so na njihovih regulacijskih območjih zadevne meje obratovalne sigurnosti upoštewane.

Člen 73

Sigurnostna analiza obratovanja za leto vnaprej do vključno za teden vnaprej

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja izvede sigurnostne analize obratovanja za leto vnaprej, po potrebi pa tudi za teden vnaprej, da odkrije vsaj naslednje omejitve:
 - (a) pretoke moči in napetosti, ki presegajo meje obratovalne sigurnosti;
 - (b) prekoračitve meja stabilnosti prenosnega sistema, opredeljenih v skladu s členom 38(2) in (6), ter
 - (c) prekoračitve pragov prenosnega sistema za kratkostični tok.
2. Kadar sistemski operater prenosnega omrežja odkrije morebitno omejitev, načrtuje popravne ukrepe v skladu s členi od 20 do 23. Če popravni ukrepi brez stroškov niso na voljo in je omejitev povezana z načrtovano nerazpoložljivostjo nekaterih ključnih sredstev, omejitev pomeni nezdružljivost načrtovanih izklopov, sistemski operater prenosnega omrežja pa začne usklajevanje izklopa v skladu s členom 95 ali členom 100, odvisno od časa v letu, ko se začne ta ukrep.

Člen 74

Sigurnostna analiza obratovanja za časovni obdobji dan vnaprej in znotraj dneva ter blizu realnega časa

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja izvede sigurnostne analize obratovanja za časovni obdobji dan vnaprej in znotraj dneva ter blizu realnega časa, da odkrije morebitne omejitve ter pripravi in aktivira popravne ukrepe, z drugimi zadevnimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, po potrebi pa tudi s prizadetimi sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij ali pomembnimi uporabniki omrežja.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja spremlja prognoze obremenitve in proizvodnje. Kadar je iz navedenih prognoz razvidno pomembno odstopanje obremenitve ali proizvodnje, sistemski operater prenosnega omrežja posodobi svojo sigurnostno analizo obratovanja.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri izvajanju sigurnostne analize obratovanja blizu realnega časa na svojem opazovanem območju uporabi oceno stanja.

Člen 75

Metodologija za usklajevanje sigurnostne analize obratovanja

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij v 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe skupaj oblikujejo predlog metodologije za usklajevanje sigurnostne analize obratovanja. Navedena metodologija je namenjena standardizaciji sigurnostne analize obratovanja vsaj za sinhrono območje in vključuje vsaj:
 - (a) metode za oceno vpliva elementov prenosnega sistema in pomembnih uporabnikov omrežja, ki so zunaj regulacijskega območja sistema operaterja prenosnega omrežja, da se opredelijo tisti elementi, ki so vključeni v njegovo opazovano območje, in pragi vpliva nepredvidenega dogodka, nad katerimi nepredvideni dogodki, povezani z navedenimi elementi, pomenijo zunanje nepredvidene dogodke;
 - (b) načela za skupno oceno tveganja, ki za nepredvidene dogodke iz člena 33 zajema vsaj:
 - (i) povezano verjetnost;
 - (ii) dovoljene prehodne preobremenitve ter
 - (iii) vpliv nepredvidenih dogodkov;
 - (c) načela za oceno in obravnavo negotovosti v zvezi s proizvodnjo in obremenitvijo, pri čemer se v skladu s členom 22 Uredbe (EU) 2015/1222 upošteva rezerva za zanesljivost;
 - (d) zahteve glede usklajevanja in izmenjave informacij med regijskimi koordinatorji sigurnega obratovanja v zvezi z nalogami iz člena 77(3);

(e) vlogo ENTSO za električno energijo pri upravljanju skupnih orodij, izboljšanju pravil o kakovosti podatkov, spremljanju metodologije za usklajeno sigurnostno analizo obratovanja in skupnih določb za regionalno upravljanje sigurnosti obratovanja na vsakem območju določanja zmogljivosti.

2. Metode iz točke (a) odstavka 1 omogočajo opredelitev vseh elementov opazovanega območja systemskega operaterja prenosnega omrežja, ki so elementi omrežja drugih systemskih operaterjev prenosnih omrežij ali systemskih operaterjev distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, ali elektroenergijski moduli ali odjemni objekti, priključeni na prenosno omrežje. Navedene metode upoštevajo naslednje elemente prenosnega sistema in karakteristike pomembnih uporabnikov omrežja:

(a) status povezave ali električne vrednosti (kot so napetosti, pretoki moči, kot), ki pomembno vplivajo na točnost rezultatov ocene stanja za regulacijsko območje systemskega operaterja prenosnega omrežja, nad skupnimi pragi;

(b) status povezave ali električne vrednosti (kot so napetosti, pretoki moči, kot), ki pomembno vplivajo na točnost rezultatov sigurnostne analize obratovanja systemskega operaterja prenosnega omrežja, nad skupnimi pragi ter

(c) zahtevo za zagotovitev ustreznega prikaza priključenih elementov na opazovanem območju systemskega operaterja prenosnega omrežja.

3. Vrednosti iz točk (a) in (b) odstavka 2 se določijo na podlagi situacij, ki predstavljajo različne razmere, ki jih je mogoče pričakovati, označujejo pa jih spremenljivke, kot so obseg in vzorec proizvodnje, obseg čezmejnih izmenjav električne energije in izklopi sredstev.

4. Metode iz točke (a) odstavka 1 omogočajo opredelitev vseh elementov s seznama zunanjih nepredvidenih dogodkov systemskega operaterja prenosnega omrežja z naslednjimi karakteristikami:

(a) vsak element ima vplivni faktor na električne vrednosti na regulacijskem območju systemskega operaterja prenosnega omrežja, kot so napetosti, pretoki moči in kot, ki presega skupne prage vpliva nepredvidenega dogodka, kar pomeni, da lahko izklop tega elementa pomembno vpliva na rezultate analize nepredvidenega dogodka systemskega operaterja prenosnega omrežja;

(b) z izbiro pragov vpliva nepredvidenega dogodka se čim bolj zmanjša tveganje, da bi lahko pojav nepredvidenega dogodka, ki je odkrit na regulacijskem območju drugega systemskega operaterja prenosnega omrežja in ga ni na seznamu zunanjih nepredvidenih dogodkov systemskega operaterja prenosnega omrežja, povzročil obnašanje sistema systemskega operaterja prenosnega omrežja, ki se šteje za nesprejemljivo za kateri koli element z njegovega seznama notranjih nepredvidenih dogodkov, kot je krizno stanje;

(c) ocena takšnega tveganja temelji na situacijah, ki predstavljajo različne razmere, ki jih je mogoče pričakovati, označujejo pa jih spremenljivke, kot so: obseg in vzorec proizvodnje, obsegi izmenjav, izklopi sredstev.

5. Načela za skupno oceno tveganja iz točke (b) odstavka 1 določajo merila za oceno sigurnosti interkonekcijskega sistema. Navedena merila se določijo s sklicevanjem na harmonizirano stopnjo največjega sprejemljivega tveganja med sigurnostnimi analizami različnih systemskih operaterjev prenosnih omrežij. Navedena načela se nanašajo na:

(a) skladnost pri opredelitvi izrednih nepredvidenih dogodkov;

(b) oceno verjetnosti in vpliva izrednih nepredvidenih dogodkov ter

(c) upoštevanje izrednih nepredvidenih dogodkov na seznamu nepredvidenih dogodkov systemskega operaterja prenosnega omrežja, kadar njihova verjetnost presega skupni prag.

6. Načela za oceno in obravnavo negotovosti iz točke (c) odstavka 1 zagotavljajo ohranitev vpliva negotovosti glede proizvodnje ali odjema pod sprejemljivo in harmonizirano najvišjo stopnjo za sigurnostno analizo obratovanja vsakega systemskega operaterja prenosnega omrežja. Navedena načela določajo:

(a) harmonizirane pogoje, pod katerimi systemski operater prenosnega omrežja posodobi svojo sigurnostno analizo obratovanja. Pri pogojih se upoštevajo ustrezni vidiki, kot so časovno obdobje prognoze proizvodnje in odjema, stopnja spremembe prognoziranih vrednosti na regulacijskem območju systemskega operaterja prenosnega omrežja ali drugih systemskih operaterjev prenosnih omrežij, lokacija proizvodnje in odjema, prejšnji rezultati njegove sigurnostne analize obratovanja, ter

(b) najmanjšo pogostost posodobitev prognoz proizvodnje in odjema glede na njihovo spremenljivost in nameščeno zmogljivost proizvodnje brez možnosti dispečiranja.

Člen 76

Predlog regionalnega usklajevanja sigurnosti obratovanja

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega območja določanja zmogljivosti v treh mesecih po odobritvi metodologije za analizo usklajevanja sigurnosti obratovanja iz člena 75(1) skupaj oblikujejo predlog skupnih določb za regionalno usklajevanje sigurnosti obratovanja, ki jih bodo uporabljali regijski koordinatorji sigurnega obratovanja in sistemski operaterji prenosnih omrežij z območja določanja zmogljivosti. Predlog upošteva metodologije za usklajevanje sigurnostne analize obratovanja, razvite v skladu s členom 75(1), in po potrebi dopolnjuje metodologije, razvite v skladu s členoma 35 in 74 Uredbe (EU) 2015/1222. Predlog določa:

- (a) pogoje in pogostost analize usklajevanja sigurnosti obratovanja za časovno obdobje znotraj dneva in posodobitve skupnega modela omrežja, ki jih izvedejo regijski koordinatorji sigurnega obratovanja;
- (b) metodologijo za usklajeno pripravo popravilnih ukrepov z upoštevanjem njihovega čezmejnega pomena, kot je določen v skladu s členom 35 Uredbe (EU) 2015/1222, ob upoštevanju zahtev iz členov od 20 do 23, pri čemer se določijo vsaj:
 - (i) postopek za izmenjavo informacij o razpoložljivih popravilnih ukrepih med zadevnimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij in regijskim koordinatorjem sigurnega obratovanja;
 - (ii) razvrstitev omejitev in popravilnih ukrepov v skladu s členom 22;
 - (iii) opredelitev najučinkovitejših in ekonomsko smotrnih popravilnih ukrepov v primeru kršitev obratovalne sigurnosti iz člena 22;
 - (iv) priprava in aktivacija popravilnih ukrepov v skladu s členom 23(2);
 - (v) delitev stroškov popravilnih ukrepov iz člena 22, po potrebi z dopolnjevanjem skupne metodologije, razvite v skladu s členom 74 Uredbe (EU) 2015/1222. Praviloma stroške upravljanja pomembnih prezasedenosti, ki niso čezmejne, krije sistemski operater prenosnega omrežja, ki je pristojen za zadevno regulacijsko območje, stroške sprostitev pomembnih čezmejnih prezasedenosti pa sistemski operaterji prenosnih omrežij, pristojni za regulacijska območja, in sicer sorazmerno z negativnim učinkom izmenjave energije med regulacijskimi območji na prezasedenem elementu omrežja.

2. Pri ugotavljanju, ali ima prezasedenost čezmejni pomen, sistemski operaterji prenosnih omrežij upoštevajo prezasedenost, do katere bi prišlo ob odsotnosti izmenjave energije med regulacijskimi območji.

Člen 77

Organizacija za regionalno usklajevanje sigurnosti obratovanja

1. Predlog vseh sistemskih operaterjev prenosnih omrežij z območja določanja zmogljivosti za skupne določbe za regionalno usklajevanje sigurnosti obratovanja v skladu s členom 76(1) vključuje tudi skupne določbe v zvezi z organizacijo regionalnega usklajevanja sigurnosti obratovanja, ki vključuje vsaj:

- (a) imenovanje regijskih koordinatorjev sigurnega obratovanja, ki bodo za navedeno območje določanja zmogljivosti izvajali naloge iz odstavka 3;
- (b) pravila o urejanju in delovanju regijskih koordinatorjev sigurnega obratovanja, ki zagotavljajo enakopravno obravnavo vseh članskih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij;
- (c) kadar sistemski operaterji prenosnih omrežij predlagajo imenovanje več kot enega regijskega koordinatorja sigurnega obratovanja v skladu s pododstavkom (a):
 - (i) predlog za skladno porazdelitev nalog med regijskimi koordinatorji sigurnega obratovanja, ki bodo delovali na navedenem območju določanja zmogljivosti. V predlogu se v celoti upošteva potreba po usklajevanju različnih nalog, dodeljenih regijskim koordinatorjem sigurnega obratovanja;

- (ii) presojo, ki dokazuje, da sta predlagana vzpostavitev regijskih koordinatorjev sigurnega obratovanja in razdelitev nalog učinkoviti, uspešni in skladni z regijskim usklajenim določanjem zmogljivosti na podlagi členov 20 in 21 Uredbe (EU) 2015/1222;
 - (iii) učinkovit postopek usklajevanja in odločanja za reševanje nasprotujočih si stališč med regijskimi koordinatorji sigurnega obratovanja na območju določanja zmogljivosti.
2. Pri oblikovanju predloga skupnih določb v zvezi z organizacijo za regionalno usklajevanje sigurnosti obratovanja iz odstavka 1 so izpolnjene naslednje zahteve:
- (a) vsakega systemskega operaterja prenosnega omrežja pokriva vsaj en regijski koordinator sigurnega obratovanja;
 - (b) vsi systemski operaterji prenosnih omrežij zagotovijo, da regijskih koordinatorjev sigurnega obratovanja v Uniji ni skupaj več kot šest.
3. Systemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega območja določanja zmogljivosti predlagajo prenos naslednjih nalog v skladu z odstavkom 1:
- (a) regionalno usklajevanje sigurnosti obratovanja v skladu s členom 78 za podporo systemskim operaterjem prenosnih omrežij pri izpolnjevanju njihovih obveznosti za časovna obdobja za leto vnaprej, za dan vnaprej in znotraj dneva iz člena 34(3) ter členov 72 in 74;
 - (b) oblikovanje skupnega modela omrežja v skladu s členom 79;
 - (c) regionalno usklajevanje izklopov v skladu s členom 80 za podporo systemskim operaterjem prenosnih omrežij pri izpolnjevanju njihovih obveznosti iz členov 98 in 100;
 - (d) ocenjevanje regionalne zadostnosti v skladu s členom 81 za podporo systemskim operaterjem prenosnih omrežij pri izpolnjevanju njihovih obveznosti iz člena 107.
4. Regijski koordinator sigurnega obratovanja pri izvajanju svojih nalog upošteva podatke, ki zajemajo vsaj vsa območja določanja zmogljivosti, za katera so mu bile dodeljene naloge, vključno z opazovanimi območji vseh systemskih operaterjev prenosnih omrežij na navedenih območjih določanja zmogljivosti.
5. Vsi regijski koordinatorji sigurnega obratovanja usklajujejo izvajanje svojih nalog, da olajšajo izpolnitev ciljev te uredbe. Vsi regijski koordinatorji sigurnega obratovanja zagotovijo harmonizacijo procesov, in če podvajanja ne upravičuje učinkovitost ali potreba po zagotovitvi neprekinjenosti storitve, oblikovanje skupnih orodij za zagotovitev učinkovitega sodelovanja regijskih koordinatorjev in njihovega usklajevanja.

Člen 78

Regionalno usklajevanje sigurnosti obratovanja

1. Vsak systemski operater prenosnega omrežja regijskemu koordinatorju sigurnega obratovanja zagotovi vse informacije in podatke, potrebne za usklajeno regionalno sigurnostno oceno obratovanja, vključno vsaj s:
- (a) posodobljenim seznamom nepredvidenih dogodkov, izdelanim v skladu z merili, opredeljenimi v metodologiji za usklajevanje sigurnostne analize obratovanja, sprejete v skladu s členom 75(1);
 - (b) posodobljenim seznamom morebitnih popravniških ukrepov iz kategorij, navedenih v členu 22, in njihovih predvidenih stroškov, predloženim v skladu s členom 35 Uredbe (EU) 2015/1222, če popravni ukrep vključuje ponovno dispečiranje ali kompenzacijske posle za olajšanje omejitve, ugotovljene v regiji, ter
 - (c) meje obratovalne sigurnosti, določene v skladu s členom 25.
2. Vsak regijski koordinator sigurnega obratovanja:
- (a) izvaja usklajeno regionalno sigurnostno oceno obratovanja v skladu s členom 76 na podlagi skupnih modelov omrežja, oblikovanih v skladu s členom 79, seznama nepredvidenih dogodkov in meja obratovalne sigurnosti, ki jih zagotovi vsak systemski operater prenosnega omrežja v skladu z odstavkom 1. Rezultate usklajene regionalne

sigurnostne ocene obratovanja posreduje vsaj vsem sistemskim operaterjem prenosnih omrežij z območja določanja zmogljivosti. Kadar odkrije omejitve, zadevnim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij priporoči najučinkovitejše in ekonomsko smotrne popravne ukrepe, pri čemer lahko poleg popravilnih ukrepov, ki jih predložijo sistemski operaterji prenosnih omrežij, priporoči tudi druge. Temu priporočilu za popravne ukrepe je dodano tudi pojasnilo.

(b) usklajuje pripravo popravilnih ukrepov s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij in med njimi v skladu s členom 76(1)(b), da lahko sistemski operaterji prenosnih omrežij usklajeno aktivirajo popravne ukrepe v realnem času.

3. Vsak regijski koordinator sigurnega obratovanja se pri izvajanju usklajene regionalne sigurnostne ocene obratovanja in opredelitvi ustreznih popravilnih ukrepov usklajuje z drugimi regijskimi koordinatorji sigurnega obratovanja.

4. Kadar sistemski operater prenosnega omrežja od zadevnega regijskega koordinatorja sigurnega obratovanja prejme rezultate usklajene regionalne sigurnostne ocene obratovanja in predlog popravilnega ukrepa, oceni priporočeni popravilni ukrep glede na elemente, ki so vključeni v navedeni popravilni ukrep in so na njegovem regulacijskem območju. Pri tem uporabi določbe člena 20. O izvedbi priporočenega popravilnega ukrepa odloči sistemski operater prenosnega omrežja. Če se odloči, da se priporočeni popravilni ukrep ne izvede, svojo odločitev obrazloži regijskemu koordinatorju sigurnega obratovanja. Če se sistemski operater prenosnega omrežja odloči izvesti priporočeni popravilni ukrep, uporabi ta ukrep za elemente na svojem regulacijskem območju, če ta ustreza razmeram v realnem času.

Člen 79

Oblikovanje skupnega modela omrežja

1. Vsak regijski koordinator sigurnega obratovanja pregleda kakovost posameznih modelov omrežja, s čimer prispeva k oblikovanju skupnega modela omrežja za vsako navedeno časovno obdobje v skladu z metodologijama iz člena 67(1) in člena 70(1).

2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja da svojemu regijskemu koordinatorju sigurnega obratovanja na voljo posamezni model omrežja, potreben za oblikovanje skupnega modela omrežja, za vsako časovno obdobje prek podatkovnega okolja za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo.

3. Kadar je potrebno, vsak regijski koordinator sigurnega obratovanja od zadevnih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij zahteva, naj popravijo svoje posamezne modele omrežja, da se uskladijo z nadzorom kakovosti in izboljšajo.

4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja popravi svoje posamezne modele omrežja, potem ko preveri, ali je morda potreben popravek, na podlagi zahtev regijskega koordinatorja sigurnega obratovanja ali drugega sistema operaterja prenosnega omrežja.

5. V skladu z metodologijama iz člena 67(1) in člena 70(1) ter v skladu s členom 28 Uredbe (EU) 2015/1222 vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij imenujejo regijskega koordinatorja sigurnega obratovanja, da oblikuje skupni model omrežja za vsako časovno obdobje in ga shrani v podatkovno okolje za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo.

Člen 80

Regionalno usklajevanje izklopov

1. Regije za usklajevanje izklopov, v katerih sistemski operaterji prenosnih omrežij usklajujejo izklope, so vsaj enake območjem določanja zmogljivosti.

2. Na podlagi dogovora med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij iz dveh ali več regij za usklajevanje izklopov se lahko te združijo v eno regijo za usklajevanje izklopov. V tem primeru za opravljanje nalog iz člena 77(3) določijo regijskega koordinatorja sigurnega obratovanja.

3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi regijskemu koordinatorju sigurnega obratovanja informacije, potrebne za odkrivanje in reševanje regionalnih nezdružljivosti načrtovanih izklopov, vključno vsaj z:

(a) načrti razpoložljivosti svojih notranjih ključnih sredstev, shranjenimi v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo;

- (b) najnovejšimi načrti razpoložljivosti za vsa sredstva, ki niso ključna, na svojem regulacijskem območju, ki so:
- (i) sposobna vplivati na rezultate analize nezdružljivosti načrtovanih izklopov;
 - (ii) vključena v posamezne modele omrežja, ki se uporabljajo za oceno nezdružljivosti izklopov;
- (c) scenariji, po katerih je treba preiskati nezdružljivosti načrtovanih izklopov in jih uporabiti za oblikovanje ustreznih skupnih modelov omrežja, izdelanih na podlagi skupnih modelov omrežja za različna časovna obdobja, določenih v skladu s členoma 67 in 79.
4. Vsak regijski koordinator sigurnega obratovanja izvede sigurnostne analize obratovanja na podlagi informacij, ki jih zagotovijo zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij, da odkrije morebitno nezdružljivost načrtovanih izklopov. Vsem sistemskim operaterjem prenosnih omrežij iz regije za usklajevanje izklopov predloži seznam odkritih nezdružljivosti načrtovanih izklopov in predlaganih rešitev.
5. Vsak regijski koordinator sigurnega obratovanja pri izpolnjevanju svojih obveznosti na podlagi odstavka 4 usklajuje svoje analize z drugimi regijskimi koordinatorji sigurnega obratovanja.
6. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij pri izpolnjevanju svojih obveznosti v skladu s členom 98(3) in členom 100(4)(b) upoštevajo rezultate ocene, ki jih regijski koordinator sigurnega obratovanja zagotovi v skladu z odstavkoma 3 in 4.

Člen 81

Ocena regionalne zadostnosti

1. Vsak regijski koordinator sigurnega obratovanja izvede ocene regionalne zadostnosti vsaj za teden vnaprej.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi regijskemu koordinatorju sigurnega obratovanja informacije, potrebne za izvedbo ocen regionalne zadostnosti iz odstavka 1, vključno s:
 - (a) pričakovano skupno obremenitvijo in razpoložljivimi viri za prilagajanje odjema;
 - (b) razpoložljivostjo modulov za proizvodnjo električne energije ter
 - (c) mejami obratovalne sigurnosti.
3. Vsak regijski koordinator sigurnega obratovanja izvede ocene zadostnosti na podlagi informacij, ki jih zagotovijo zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij, da bi se odkrile situacije, v katerih se pričakuje nezadostnost na katerem koli regulacijskem območju ali na regionalni ravni, pri čemer se upoštevajo morebitne čezmejne izmenjave in meje obratovalne sigurnosti. Rezultate skupaj s predlogi ukrepov za zmanjšanje tveganj predloži sistemskim operaterjem prenosnih omrežij z območja določanja zmogljivosti. Navedeni ukrepi vključujejo predloge popravnih ukrepov, ki omogočajo povečanje čezmejnih izmenjav.
4. Vsak regijski koordinator sigurnega obratovanja se pri izvajanju ocene regionalne zadostnosti usklajuje z drugimi regijskimi koordinatorji sigurnega obratovanja.

NASLOV 3

USKLAJEVANJE IZKLOPOV

POGLAVJE 1

Regije za usklajevanje izklopov, ključna sredstva

Člen 82

Cilj usklajevanja izklopov

Vsak sistemski operater prenosnega omrežja s podporo regijskega koordinatorja sigurnega obratovanja za primere, navedene v tej uredbi, usklajuje izklope v skladu z načeli tega naslova, da spremlja status razpoložljivosti ključnih sredstev in usklajuje načrte razpoložljivosti, da zagotovi obratovalno sigurnost prenosnega sistema.

Člen 83

Regionalno usklajevanje

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz regije za usklajevanje izklopov skupaj oblikujejo obratovalni postopek za regionalno usklajevanje, da bi se določili operativni vidiki za izvajanje usklajevanja izklopov v vsaki regiji, vključno s:
 - (a) pogostostjo, obsegom in vrsto usklajevanja, vsaj za časovni obdobji za leto vnaprej in teden vnaprej;
 - (b) določbami v zvezi z uporabo ocen, ki jih regijski koordinator sigurnega obratovanja izvede v skladu s členom 80;
 - (c) praktičnimi ureditvami za potrditev načrtov razpoložljivosti ključnih elementov omrežja za leto vnaprej, kot se zahteva s členom 98.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja sodeluje pri usklajevanju izklopov v svojih regijah za usklajevanje izklopov in uporablja obratovalne postopke za regionalno usklajevanje, določene v skladu z odstavkom 1.
3. Če se med različnimi regijami za usklajevanje izklopov pojavijo nezdružljivosti načrtovanih izklopov, se vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij in regijski koordinatorji sigurnega obratovanja iz navedenih regij uskladijo, da rešijo navedene nezdružljivosti.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi drugim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij iz iste regije za usklajevanje izklopov vse ustrezne informacije, ki jih ima na voljo, o infrastrukturnih projektih, povezanih s prenosnim sistemom, distribucijskimi sistemi, zaprtimi distribucijskimi sistemi, elektroenergijskimi moduli ali odjemnimi objekti, ki bi lahko vplivali na obratovanje regulacijskega območja drugega sistema operaterja prenosnega omrežja v regiji za usklajevanje izklopov.
5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi sistemskim operaterjem distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, ki so na njegovem regulacijskem območju, vse ustrezne informacije, ki jih ima na voljo, o infrastrukturnih projektih, povezanih s prenosnim sistemom, ki bi lahko vplivali na obratovanje distribucijskega sistema teh sistemskih operaterjev distribucijskih omrežij.
6. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi sistemskim operaterjem zaprtih distribucijskih omrežij, priključenih na prenosno omrežje, ki so na njegovem regulacijskem območju, vse ustrezne informacije, ki jih ima na voljo, o infrastrukturnih projektih, povezanih s prenosnim sistemom, ki bi lahko vplivali na obratovanje zaprtega distribucijskega sistema navedenih sistemskih operaterjev zaprtih distribucijskih omrežij.

Člen 84

Metodologija za oceno pomembnosti sredstev za usklajevanje izklopov

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij v 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe skupaj oblikujejo metodologijo vsaj za vsako sinhrono območje, da se oceni pomembnost elektroenergijskih modulov, odjemnih objektov in elementov omrežja v prenosnem sistemu ali distribucijskem sistemu, vključno z zaprtimi distribucijskimi sistemi, za usklajevanje izklopov.
2. Metodologija iz odstavka 1 temelji na kvalitativnih in kvantitativnih vidikih, s katerimi se na regulacijskem območju sistema operaterja prenosnega omrežja opredeli vpliv na status razpoložljivosti elektroenergijskih modulov, odjemnih objektov ali elementov omrežja, ki so v prenosnem ali distribucijskem sistemu, vključno z zaprtim distribucijskim sistemom, in so neposredno ali posredno priključeni na regulacijsko območje drugega sistema operaterja prenosnega omrežja, zlasti na:
 - (a) kvantitativnih vidikih, ki temeljijo na oceni sprememb električnih vrednosti, kot so napetosti, pretoki moči in kot, vsaj enega elementa omrežja na regulacijskem območju sistema operaterja prenosnega omrežja zaradi spremembe statusa razpoložljivosti morebitnega ključnega sredstva na drugem regulacijskem območju. Navedena ocena se izvede na podlagi skupnih modelov omrežja za leto vnaprej;
 - (b) pragih za občutljivost električnih vrednosti iz točke (a), na podlagi katerih se oceni pomembnost sredstva. Navedeni pragi so harmonizirani vsaj za sinhrono območje;
 - (c) zmogljivosti morebitnih ključnih elektroenergijskih modulov ali odjemnih objektov, da se opredelijo kot pomembni uporabniki omrežja;

- (d) kvalitativnih vidikov, kot so velikost morebitnih ključnih elektroenergijskih modulov, odjemnih objektov ali elementov omrežja ter njihova oddaljenost od meja regulacijskega območja;
 - (e) sistematičnem pomenu vseh elementov omrežja, ki so v prenosnem ali distribucijskem sistemu in povezujejo različna regulacijska območja, in
 - (f) sistematičnem pomenu vseh kritičnih elementov omrežja.
3. Metodologija, razvita v skladu z odstavkom 1, je usklajena z metodami iz člena 75(1)(a) za oceno vpliva elementov prenosnega sistema in pomembnih uporabnikov omrežja, ki so zunaj regulacijskega območja systemskega operaterja prenosnega omrežja.

Člen 85

Seznami ključnih elektroenergijskih modulov in odjemnih objektov

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij vsake regije za usklajevanje izklopov v treh mesecih po odobritvi metodologije za oceno pomembnosti sredstev za usklajevanje izklopov iz člena 84(1) skupaj ocenijo pomembnost elektroenergijskih modulov in odjemnih objektov za usklajevanje izklopov na podlagi te metodologije ter za vsako regijo za usklajevanje izklopov sestavijo enoten seznam ključnih elektroenergijskih modulov in odjemnih objektov.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij posamezne regije za usklajevanje izklopov skupaj dajo v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo na voljo seznam ključnih elektroenergijskih modulov in odjemnih objektov navedene regije za usklajevanje izklopov.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja predloži svojemu regulativnemu organu seznam ključnih elektroenergijskih modulov in odjemnih objektov za vsako regijo za usklajevanje izklopov, v kateri sodeluje.
4. Sistemski operater prenosnega omrežja za vsako notranje ključno sredstvo, ki je elektroenergijski modul ali odjemni objekt:
 - (a) obvesti lastnika ključnega elektroenergijskega modula ali odjemnega objekta, da je vključen na seznam;
 - (b) obvesti systemske operaterje distribucijskih omrežij o ključnih elektroenergijskih modulih in odjemnih objektih, ki so priključeni na njihove distribucijske sisteme, ter
 - (c) obvesti systemske operaterje zaprtih distribucijskih omrežij o ključnih elektroenergijskih modulih in odjemnih objektih, ki so priključeni na njihove zaprte distribucijske sisteme.

Člen 86

Posodobitev seznamov ključnih elektroenergijskih modulov in odjemnih objektov

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij vsake regije za usklajevanje izklopov vsako leto pred 1. julijem skupaj znova ocenijo pomembnost elektroenergijskih modulov in odjemnih objektov za usklajevanje izklopov na podlagi metodologije, razvite v skladu s členom 84(1).
2. Po potrebi vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij vsake regije za usklajevanje izklopov vsako leto pred 1. avgustom skupaj sprejmejo odločitev o posodobitvi seznama ključnih elektroenergijskih modulov in odjemnih objektov navedene regije za usklajevanje izklopov.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij posamezne regije za usklajevanje izklopov dajo v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo na voljo posodobljeni seznam za navedeno regijo za usklajevanje izklopov.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja iz regije za usklajevanje izklopov o vsebini posodobljenega seznama obvesti osebe iz člena 85(4).

Člen 87

Seznam ključnih elementov omrežja

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij vsake regije za usklajevanje izklopov najpozneje 3 mesece po odobritvi metodologije za oceno pomembnosti sredstev za usklajevanje izklopov iz člena 84(1) na njeni podlagi skupaj ocenijo pomembnost elementov omrežja, ki so v prenosnem ali distribucijskem sistemu, vključno z zaprtim distribucijskim sistemom, za usklajevanje izklopov ter za vsako regijo za usklajevanje izklopov sestavijo enotni seznam ključnih elementov omrežja.
2. Seznam ključnih elementov omrežja posamezne regije za usklajevanje izklopov vsebuje vse elemente omrežja prenosnega ali distribucijskega sistema, vključno z zaprtim distribucijskim sistemom v navedeni regiji za usklajevanje izklopov, ki se ob uporabi metodologije iz člena 84(1) opredelijo kot ključni.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij posamezne regije za usklajevanje izklopov skupaj dajo seznam ključnih elementov omrežja na voljo v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja predloži svojemu regulativnemu organu seznam ključnih elementov omrežja za vsako regijo za usklajevanje izklopov, v kateri sodeluje.
5. Sistemski operater prenosnega omrežja za vsako notranje ključno sredstvo, ki je element omrežja:
 - (a) obvesti lastnika ključnega elementa omrežja o vključitvi na seznam;
 - (b) obvesti sistemske operaterje distribucijskih omrežij o ključnih elementih omrežja, ki so priključeni na njihove distribucijske sisteme, ter
 - (c) obvesti sistemske operaterje zaprtih distribucijskih omrežij o ključnih elementih omrežja, ki so priključeni na njihove zaprte distribucijske sisteme.

Člen 88

Posodobitev seznama ključnih elementov omrežja

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij vsake regije za usklajevanje izklopov vsako leto pred 1. julijem na podlagi metodologije, določene v skladu s členom 84(1), skupaj znova ocenijo pomembnost elementov omrežja, ki so v prenosnem ali distribucijskem sistemu, vključno z zaprtim distribucijskim sistemom, za usklajevanje izklopov.
2. Po potrebi vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij posamezne regije za usklajevanje izklopov vsako leto pred 1. avgustom skupaj sprejmejo odločitev o posodobitvi seznama ključnih elementov omrežja navedene regije za usklajevanje izklopov.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz regije za usklajevanje izklopov dajo posodobljeni seznam na voljo v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja iz regije za usklajevanje izklopov o vsebini posodobljenega seznama obvesti osebe iz člena 85(4).

Člen 89

Imenovanje agentov za načrtovanje izklopov

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja deluje kot agent za načrtovanje izklopov za vsak ključni element omrežja, ki ga upravlja.
2. Za vsa druga ključna sredstva kot agent za načrtovanje izklopov deluje njihov lastnik ali oseba, ki jo imenuje lastnik in o tem obvesti svojega sistemskega operaterja prenosnega omrežja.

Člen 90

Obravnavanje ključnih sredstev, ki so v distribucijskem ali zaprtem distribucijskem sistemu

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja se s sistemskim operaterjem distribucijskega omrežja usklajuje pri načrtovanju izklopov notranjih ključnih sredstev, priključenih na njegov distribucijski sistem.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja se s sistemskim operaterjem zaprtega distribucijskega omrežja usklajuje pri načrtovanju izklopov notranjih ključnih sredstev, priključenih na njegov zaprti distribucijski sistem.

POGLAVJE 2

Razvoj in posodobitev načrtov razpoložljivosti ključnih sredstev

Člen 91

Spremembe rokov za usklajevanje izklopov za leto vnaprej

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na posameznem sinhronem območju lahko na podlagi skupnega dogovora sprejmejo in izvedejo časovni okvir za usklajevanje izklopov za leto vnaprej, ki odstopa od časovnih okvirov iz členov 94, 97 in 99, če to ne vpliva na usklajevanje izklopov drugih sinhronih območij.

Člen 92

Splošne določbe v zvezi z načrti razpoložljivosti

1. Ključno sredstvo ima enega od naslednjih statusov razpoložljivosti:
 - (a) „razpoložljivo“, ki pomeni, da je ključno sredstvo sposobno in pripravljeno zagotavljati storitve ne glede na to, ali obratuje;
 - (b) „nerazpoložljivo“, ki pomeni, da ključno sredstvo ni sposobno ali pripravljeno zagotavljati storitve;
 - (c) „preskušanje“, ki pomeni, da se sposobnost ključnega sredstva za zagotavljanje storitve preskuša.
2. Status „preskušanje“ se uporabi samo, kadar obstaja možnost vpliva na prenosni sistem, ter za naslednje časovne periode:
 - (a) med prvo priključitvijo in končnim začetkom obratovanja ključnega sredstva ter
 - (b) neposredno po vzdrževanju ključnega sredstva.
3. Načrti razpoložljivosti vsebujejo vsaj naslednje informacije:
 - (a) razlog za to, da ima ključno sredstvo status „nerazpoložljivo“;
 - (b) pogoje, ki jih je treba izpolniti pred uporabo statusa „nerazpoložljivo“ za ključno sredstvo v realnem času, kadar so takšni pogoji opredeljeni;
 - (c) čas, potreben za povrnitev ključnega sredstva v obratovanje, kadar je potrebno, da se ohrani obratovalna sigurnost.
4. Status razpoložljivosti za vsako ključno sredstvo se v časovnem obdobju za leto vnaprej zagotovi s časovno ločljivostjo enega dne.
5. Kadar se sistemskemu operaterju prenosnega omrežja predložijo vozni redi proizvodnje in vozni redi odjema v skladu s členom 111, je časovna ločljivost statusov razpoložljivosti usklajena z navedenimi voznimi redi.

Člen 93

Dolgoročni okvirni načrti razpoložljivosti

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja v dveh letih pred začetkom usklajevanja izklopov za leto vnaprej oceni ustrezne okvirne načrte razpoložljivosti za notranja ključna sredstva, ki jih zagotovijo agenti za načrtovanje izklopov v skladu s členi 4, 7 in 15 Uredbe (EU) št. 543/2013, ter predloži svoje predhodne pripombe, vključno z morebitnimi odkritimi nezdružljivostmi načrtovanih izklopov, vsem prizadetim agentom za načrtovanje izklopov.
2. Do začetka usklajevanja izklopov za leto vnaprej vsak sistemski operater prenosnega omrežja vsako leto izvede oceno okvirnih načrtov razpoložljivosti za notranja ključna sredstva iz odstavka 1.

Člen 94

Predložitev predlogov načrtov razpoložljivosti za leto vnaprej

1. Agent za načrtovanje izklopov, ki ni sistemski operater prenosnega omrežja, ki sodeluje v regiji za usklajevanje izklopov, sistemski operater distribucijskega omrežja ali sistemski operater zaprtega distribucijskega omrežja, vsako leto pred 1. avgustom predloži načrt razpoložljivosti, ki zajema naslednje koledarsko leto, za vsako od svojih ključnih sredstev sistemskim operaterjem prenosnih omrežij, ki sodelujejo v regiji za usklajevanje izklopov, po potrebi pa tudi sistemskim operaterjem distribucijskih omrežij ali sistemskim operaterjem zaprtih distribucijskih omrežij.
2. Sistemski operaterji prenosnih omrežij iz odstavka 1 si prizadevajo proučiti zahteve za spremembo načrta razpoložljivosti ob prejemu. Kadar to ni mogoče, proučijo zahteve za spremembo načrta razpoložljivosti po končanju usklajevanja izklopov za leto vnaprej.
3. Sistemski operaterji prenosnih omrežij iz odstavka 1 proučijo zahteve za spremembo načrta razpoložljivosti po končanju usklajevanja izklopov za leto vnaprej:
 - (a) po vrstnem redu, po katerem so prejeli zahteve za spremembo, in
 - (b) na podlagi postopka, določenega v skladu s členom 100.

Člen 95

Usklajevanje statusa razpoložljivosti za leto vnaprej za ključna sredstva, za katera agent za načrtovanje izklopov ni sistemski operater prenosnega omrežja, ki sodeluje v regiji za usklajevanje izklopov, ali sistemski operater distribucijskega omrežja ali sistemski operater zaprtega distribucijskega omrežja

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja za časovno obdobje za leto vnaprej oceni, ali na podlagi načrtov razpoložljivosti, prejetih v skladu s členom 94, nastanejo nezdružljivosti načrtovanih izklopov.
2. Kadar sistemski operater prenosnega omrežja odkrije nezdružljivosti načrtovanih izklopov, izvede naslednji postopek:
 - (a) vsakega prizadetega agenta za načrtovanje izklopov obvesti o pogojih, ki jih bo izpolnil za ublažitev odkritih nezdružljivosti načrtovanih izklopov;
 - (b) sistemski operater prenosnega omrežja lahko zahteva, naj en ali več agentov za načrtovanje izklopov predloži alternativni načrt razpoložljivosti v skladu s pogoji iz točke (a), in
 - (c) sistemski operater prenosnega omrežja ponovi oceno v skladu z odstavkom 1, da ugotovi, ali je ostala kakršna koli nezdružljivost načrtovanih izklopov.
3. Če agent za načrtovanje izklopov po zahtevi sistema operaterja prenosnega omrežja v skladu s točko (b) odstavka 2 ne predloži alternativnega načrta razpoložljivosti za ublažitev vseh nezdružljivosti načrtovanih izklopov, sistemski operater prenosnega omrežja izdelava alternativni načrt razpoložljivosti, pri čemer:
 - (a) upošteva vpliv, ki ga sporočijo prizadeti agenti za načrtovanje izklopov ter po potrebi sistemski operater distribucijskega omrežja ali sistemski operater zaprtega distribucijskega omrežja;

- (b) omeji spremembe v alternativnem načrtu razpoložljivosti na tisto, kar je nujno potrebno za ublažitev nezdružljivosti načrtovanih izklopov, in
- (c) obvesti svoj regulativni organ, prizadete sistemske operaterje distribucijskih omrežij in sistemske operaterje zaprtih distribucijskih omrežij, če obstajajo, ter prizadete agente za načrtovanje izklopov o alternativnem načrtu razpoložljivosti, vključno z razlogi za njegovo pripravo, ter vplivu, ki so ga sporočili prizadeti agenti za načrtovanje izklopov ter po potrebi sistemske operaterje distribucijskih omrežij ali sistemske operaterje zaprtih distribucijskih omrežij.

Člen 96

Usklajevanje statusa razpoložljivosti za leto vnaprej za ključna sredstva, za katera je agent za načrtovanje izklopov sistemski operater prenosnega omrežja, ki sodeluje v regiji za usklajevanje izklopov, ali sistemski operater distribucijskega omrežja ali sistemski operater zaprtega distribucijskega omrežja

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja načrtuje status razpoložljivosti ključnih elementov omrežja, ki povezujejo različna regulacijska območja in za katera deluje kot agent za načrtovanje izklopov, ob usklajevanju s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij iz iste regije za usklajevanje izklopov.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja, sistemski operater distribucijskega omrežja in sistemski operater zaprtega distribucijskega omrežja načrtuje status razpoložljivosti ključnih elementov omrežja, za katere opravlja naloge agenta za načrtovanje izklopov in ki ne povezujejo različnih regulacijskih območij, na podlagi načrtov razpoložljivosti, izdelanih v skladu z odstavkom 1.
3. Sistemski operater prenosnega omrežja, sistemski operater distribucijskega omrežja in sistemski operater zaprtega distribucijskega omrežja pri določanju statusa razpoložljivosti ključnih elementov omrežja v skladu z odstavkoma 1 in 2:
 - (a) čim bolj zmanjšajo vpliv na trg ob ohranjanju obratovalne sigurnosti in
 - (b) kot osnovo uporabijo načrte razpoložljivosti, predložene in izdelane v skladu s členom 94.
4. Kadar sistemski operater prenosnega omrežja odkrije nezdružljivost načrtovanih izklopov, lahko predlaga spremembo načrtov razpoložljivosti notranjih ključnih sredstev, za katera agent za načrtovanje izklopov ni sistemski operater prenosnega omrežja, ki sodeluje v regiji za usklajevanje izklopov, niti sistemski operater distribucijskega omrežja ali sistemski operater zaprtega distribucijskega omrežja, ter z uporabo razpoložljivih sredstev in ob usklajevanju z agenti za načrtovanje izklopov, zadevnimi sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij in sistemskimi operaterji zaprtih distribucijskih omrežij opredeli rešitev.
5. Kadar po sprejetju ukrepov iz odstavka 4 status „nerazpoložljivo“ ključnega elementa omrežja ni načrtovan in bi bila brez takšnega načrtovanja obratovalna sigurnost ogrožena, sistemski operater prenosnega omrežja:
 - (a) sprejme ukrepe, potrebne za načrtovanje statusa „nerazpoložljivo“, pri čemer zagotovi obratovalno sigurnost ob upoštevanju vpliva, ki mu ga sporočijo prizadeti agenti za načrtovanje izklopov;
 - (b) obvesti vse prizadete osebe o ukrepih iz točke (a) in
 - (c) zadevne regulativne organe, prizadete sistemske operaterje distribucijskih omrežij ali sistemske operaterje zaprtih distribucijskih omrežij, če obstajajo, ter prizadete agente za načrtovanje izklopov obvesti o sprejetih ukrepih, vključno z njihovo utemeljitvijo, ter vplivu, ki so ga sporočili prizadeti agenti za načrtovanje izklopov ter po potrebi sistemski operaterji distribucijskih omrežij ali sistemski operaterji zaprtih distribucijskih omrežij.
6. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja da v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo na voljo vse razpoložljive informacije o pogojih, povezanih z omrežjem, ki jih je treba izpolniti, ter popravnih ukrepih, ki jih je treba pripraviti in aktivirati pred izvedbo statusa „nerazpoložljivo“ ali „preskušanje“ za ključni element omrežja.

Člen 97

Predložitev predhodnih načrtov razpoložljivosti za leto vnaprej

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja vsako leto pred 1. novembrom prek podatkovnega okolja za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo vsem drugim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij zagotovi predhodne načrte razpoložljivosti za leto vnaprej za naslednje koledarsko leto za vsa notranja ključna sredstva.
2. Sistemski operater prenosnega omrežja vsako leto pred 1. novembrom za vsako notranje ključno sredstvo, ki je v distribucijskem sistemu, sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja zagotovi predhodni načrt razpoložljivosti za leto vnaprej.

3. Sistemski operater prenosnega omrežja vsako leto pred 1. novembrom za vsako notranje ključno sredstvo, ki je v zaprtem distribucijskem sistemu, sistemskemu operaterju zaprtega distribucijskega omrežja zagotovi predhodni načrt razpoložljivosti za leto vnaprej.

Člen 98

Potrditev načrtov razpoložljivosti za leto vnaprej v regijah za usklajevanje izklopov

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja analizira, ali ob upoštevanju vseh predhodnih načrtov razpoložljivosti za leto vnaprej nastane kakršna koli nezdružljivost načrtovanih izklopov.
2. Če ne, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij posamezne regije za usklajevanje izklopov skupaj potrdijo načrte razpoložljivosti za leto vnaprej za vsa ključna sredstva navedene regije za usklajevanje izklopov.
3. Če sistemski operater prenosnega omrežja odkrije nezdružljivost načrtovanih izklopov, zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij iz regij za usklajevanje izklopov skupaj opredelijo rešitev, pri čemer uporabijo razpoložljiva sredstva, se usklajujejo z zadevnimi agenti za načrtovanje izklopov, sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij in sistemskimi operaterji zaprtih distribucijskih omrežij ter kar najbolj upoštevajo načrte razpoložljivosti, ki so jih predložili agenti za načrtovanje izklopov, ki niso sistemski operater prenosnega omrežja, ki sodeluje v regiji za usklajevanje izklopov, niti sistemski operater distribucijskega omrežja niti sistemski operater zaprtega distribucijskega omrežja, in so bili izdelani v skladu s členoma 95 in 96. Kadar se rešitev opredeli, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz zadevnih regij za usklajevanje izklopov posodobijo in potrdijo načrte razpoložljivosti za leto vnaprej za vsa ključna sredstva.
4. Kadar se ne najde rešitev za nezdružljivost načrtovanih izklopov, vsak zadevni sistemski operater prenosnega omrežja, če to odobri pristojni regulativni organ, kadar država članica tako določi:
 - (a) vse statuse „nerazpoložljivo“ ali „preskušanje“ prisilno spremeni v „razpoložljivo“ za ključna sredstva, vključena v nezdružljivost načrtovanih izklopov za zadevno periodo, in
 - (b) zadevne regulativne organe, prizadete sistemske operaterje distribucijskih omrežij ali sistemske operaterje zaprtih distribucijskih omrežij, če obstajajo, ter prizadete agente za načrtovanje izklopov obvesti o sprejetih ukrepih, vključno z njihovo utemeljitvijo, ter vplivu, ki so ga sporočili prizadeti agenti za načrtovanje izklopov ter po potrebi sistemski operaterji distribucijskih omrežij ali sistemski operaterji zaprtih distribucijskih omrežij.
5. Posledično vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz zadevnih regij za usklajevanje izklopov posodobijo in potrdijo načrte razpoložljivosti za leto vnaprej za vsa ključna sredstva.

Člen 99

Končni načrti razpoložljivosti za leto vnaprej

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja vsako leto pred 1. decembrom:
 - (a) konča usklajevanje izklopov za leto vnaprej za notranja ključna sredstva in
 - (b) konča načrte razpoložljivosti za leto vnaprej za notranja ključna sredstva in jih shrani v podatkovno okolje za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo.
2. Sistemski operater prenosnega omrežja vsako leto pred 1. decembrom svojemu agentu za načrtovanje izklopov predloži končni načrt razpoložljivosti za leto vnaprej za vsako notranje ključno sredstvo.
3. Sistemski operater prenosnega omrežja vsako leto pred 1. decembrom zadevnemu sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja predloži končni načrt razpoložljivosti za leto vnaprej za vsako notranje ključno sredstvo v distribucijskem sistemu.
4. Sistemski operater prenosnega omrežja vsako leto pred 1. decembrom zadevnemu sistemskemu operaterju zaprtega distribucijskega omrežja predloži končni načrt razpoložljivosti za leto vnaprej za vsako notranje ključno sredstvo v zaprtem distribucijskem sistemu.

Člen 100

Posodobitve končnih načrtov razpoložljivosti za leto vnaprej

1. Agent za načrtovanje izklopov lahko začne postopek za spremembo končnega načrta razpoložljivosti za leto vnaprej v obdobju med končanjem usklajevanja izklopov za leto vnaprej in njegovo izvedbo v realnem času.

2. Agent za načrtovanje izklopov, ki ni sistemski operater prenosnega omrežja, ki sodeluje v regiji za usklajevanje izklopov, lahko zadevnim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij predloži zahtevo za spremembo končnega načrta razpoložljivosti za leto vnaprej za ključna sredstva, za katera je pristojen.
3. V primeru zahteve za spremembo v skladu z odstavkom 2 se uporabi naslednji postopek:
 - (a) sistemski operater prenosnega omrežja, ki je prejel zahtevo, potrdi prejem in takoj, ko je izvedljivo, oceni, ali sprememba povzroča nezdružljivosti načrtovanih izklopov;
 - (b) kadar se odkrijejo nezdružljivosti načrtovanih izklopov, zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij iz regije za usklajevanje izklopov skupaj opredelijo rešitev, pri čemer uporabijo razpoložljiva sredstva in se usklajujejo z zadevnimi agenti za načrtovanje izklopov, po potrebi pa tudi s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij in sistemskimi operaterji zaprtih distribucijskih omrežij;
 - (c) kadar se nezdružljivost načrtovanih izklopov ne odkrije ali če ni več nobene nezdružljivosti načrtovanih izklopov, sistemski operater prenosnega omrežja, ki je prejel zahtevo, potrdi zahtevano spremembo, nato pa zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij obvestijo vse prizadete osebe in posodobijo končni načrt razpoložljivosti za leto vnaprej v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo, in
 - (d) kadar se ne najde rešitev za nezdružljivosti načrtovanih izklopov, sistemski operater prenosnega omrežja, ki je prejel zahtevo, zahtevano spremembo zavrne.
4. Kadar sistemski operater prenosnega omrežja, ki sodeluje v regiji za usklajevanje izklopov, namerava spremeniti končni načrt razpoložljivosti za leto vnaprej za ključno sredstvo, za katero deluje kot agent za načrtovanje izklopov, začne naslednji postopek:
 - (a) sistemski operater prenosnega omrežja, ki zahteva spremembo, pripravi predlog spremembe načrta razpoložljivosti za leto vnaprej, vključno z oceno, ali bi lahko sprememba povzročila nezdružljivosti načrtovanih izklopov, ter ga predloži vsem drugim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij iz svojih regij za usklajevanje izklopov;
 - (b) kadar se odkrijejo nezdružljivosti načrtovanih izklopov, zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij iz regije za usklajevanje izklopov skupaj opredelijo rešitev, pri čemer uporabijo razpoložljiva sredstva in se usklajujejo z zadevnimi agenti za načrtovanje izklopov, po potrebi pa tudi s sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij in sistemskimi operaterji zaprtih distribucijskih omrežij;
 - (c) kadar se ne odkrije nobena nezdružljivost načrtovanih izklopov ali če se opredeli rešitev nezdružljivosti načrtovanih izklopov, zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij potrdijo zahtevano spremembo, o njej obvestijo vse prizadete osebe in posodobijo končni načrt razpoložljivosti za leto vnaprej v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo;
 - (d) kadar se ne najde rešitev za nezdružljivosti načrtovanih izklopov, sistemski operater prenosnega omrežja, ki je zahteval spremembo, ustavi postopek za spremembo.

POGLAVJE 3

Izvedba načrtov razpoložljivosti

Člen 101

Upravljanje statusa „preskušanje“ ključnih sredstev

1. Agent za načrtovanje izklopov ključnega sredstva, katerega status razpoložljivosti je bil opredeljen kot „preskušanje“, sistemskemu operaterju prenosnega omrežja, in če je ključno sredstvo priključeno na distribucijski sistem, vključno z zaprtim distribucijskim omrežjem, sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja ali sistemskemu operaterju zaprtega distribucijskega omrežja v enem mesecu pred začetkom statusa „preskušanje“ predloži:
 - (a) podroben načrt preskusa;
 - (b) okvirni vozni red proizvodnje ali odjema, če je zadevno ključno sredstvo ključni elektroenergijski modul ali ključni odjemni objekt, in
 - (c) spremembe topologije prenosnega ali distribucijskega sistema, če je zadevno ključno sredstvo ključni element omrežja.
2. Agent za načrtovanje izklopov posodobi informacije iz odstavka 1 takoj, ko se kakor koli spremenijo.

3. Sistemski operater prenosnega omrežja ključnega sredstva, katerega status razpoložljivosti je bil opredeljen kot „preskušanje“, vsem drugim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij iz svojih regij za usklajevanje izklopov na njihovo zahtevo predloži informacije, prejete v skladu z odstavkom 1.

4. Kadar je ključno sredstvo iz odstavka 1 ključni element omrežja, ki povezuje dve ali več regulacijskih območij, se sistemski operaterji prenosnih omrežij z zadevnih regulacijskih območij dogovorijo o informacijah, ki se predložijo v skladu z odstavkom 1.

Člen 102

Postopek za obravnavo nujnih izklopov

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja razvije postopek za obravnavo primera, ko bi nujni izklop ogrozil njegovo obratovalno sigurnost. Na podlagi postopka lahko sistemski operater prenosnega omrežja spremeni status drugih ključnih sredstev na svojem regulacijskem območju iz „razpoložljivo“ v „nerazpoložljivo“ oziroma iz „nerazpoložljivo“ v „razpoložljivo“.

2. Sistemski operater prenosnega omrežja izvede postopek iz odstavka 1 samo, kadar z agenti za načrtovanje izklopov ne doseže dogovora o rešitvah za nujne izklope. Pri tem ustrezno obvesti regulativni organ.

3. Sistemski operater prenosnega omrežja pri izvedbi postopka kar najbolj upošteva tehnične omejitve ključnih sredstev.

4. Agent za načrtovanje izklopov o nujnem izklopu enega ali več svojih ključnih sredstev čim hitreje po začetku izklopa obvesti sistemskega operaterja prenosnega omrežja, če je ključno sredstvo priključeno na distribucijski sistem ali zaprti distribucijski sistem, pa tudi sistemskega operaterja distribucijskega omrežja oziroma sistemskega operaterja zaprtega distribucijskega omrežja.

5. Agent za načrtovanje izklopov v obvestilo o nujnem izklopu vključi naslednje informacije:

(a) razlog za nujni izklop;

(b) predvideno trajanje nujnega izklopa in

(c) kadar je ustrezno, vpliv nujnega izklopa na status razpoložljivosti drugih ključnih sredstev, za katera je agent prav tako pristojen.

6. Če sistemski operater prenosnega omrežja ugotovi, da bi lahko en ali več nujnih izklopov iz odstavka 1 povzročili prenehanje normalnega obratovalnega stanja prenosnega sistema, prizadete agente za načrtovanje izklopov obvesti o roku, po izteku katerega ni več mogoče ohraniti obratovalne sigurnosti, če se status ključnih sredstev v stanju nujnega izklopa ne povrne na „razpoložljivo“. Agenti za načrtovanje izklopov sistemskega operaterja prenosnega omrežja obvestijo o tem, ali lahko upoštevajo navedeni rok, kadar ga ne morejo, pa zagotovijo tehtno utemeljitev.

7. Zadevni sistemski operater prenosnega omrežja po morebitnih spremembah načrta razpoložljivosti zaradi nujnih izklopov in v skladu s časovnimi okviri, določenimi v členih 7, 10 in 15 Uredbe (EU) št. 543/2013, posodobi informacije v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo.

Člen 103

Izvedba načrtov razpoložljivosti v realnem času

1. Vsak lastnik objekta za proizvodnjo električne energije zagotovi, da so vsi ključni elektroenergijski moduli v njegovi lasti, katerih status razpoložljivosti je opredeljen kot „razpoložljivo“, pripravljene za proizvodnjo električne energije v skladu s svojimi prijavljenimi tehničnimi zmogljivostmi, če je to potrebno za ohranitev obratovalne sigurnosti, razen v primeru nujnih izklopov.

2. Vsak lastnik objekta za proizvodnjo električne energije zagotovi, da nobeden od ključnih elektroenergijskih modulov v njegovi lasti, katerih status razpoložljivosti je opredeljen kot „nerazpoložljivo“, ne proizvaja električne energije.

3. Vsak lastnik odjemnih objektov zagotovi, da nobeden od ključnih odjemnih objektov v njegovi lasti, katerih status razpoložljivosti je opredeljen kot „nerazpoložljivo“, ne odjema električne energije.

4. Vsak lastnik ključnih elementov omrežja zagotovi, da so vsi ključni elementi omrežja v njegovi lasti, katerih status razpoložljivosti je opredeljen kot „razpoložljivo“, pripravljeni za prenos električne energije v skladu s prijavljenimi tehničnimi zmogljivostmi, če je to potrebno za ohranitev obratovalne sigurnosti, razen v primeru nujnih izklopov.
5. Vsak lastnik ključnih elementov omrežja zagotovi, da nobeden od ključnih elementov omrežja v njegovi lasti, katerih status razpoložljivosti je opredeljen kot „nerazpoložljivo“, ne prenaša električne energije.
6. Kadar se uporabljajo posebni pogoji, povezani z omrežjem, za izvedbo statusa „nerazpoložljivo“ ali „preskušanje“ v zvezi s ključnim elementom omrežja v skladu s členom 96(6), zadevni sistemski operater prenosnega omrežja, sistemski operater distribucijskega omrežja ali sistemski operater zaprtega distribucijskega omrežja pred izvedbo navedenega statusa oceni izpolnjevanje navedenih pogojev. Če niso izpolnjeni, lastniku ključnega elementa omrežja ukaže, naj ne izvede statusa „nerazpoložljivo“ ali statusa „preskušanje“ ali njegovega dela.
7. Kadar sistemski operater prenosnega omrežja ugotovi, da izvedba statusa „nerazpoložljivo“ ali „preskušanje“ v zvezi s ključnim sredstvom povzroči ali bi lahko povzročila prenehanje normalnega obratovalnega stanja prenosnega sistema, ukaže lastniku ključnega sredstva, kadar je to priključeno na prenosni sistem, ali sistemskemu operaterju distribucijskega omrežja ali sistemskemu operaterju zaprtega distribucijskega omrežja, če je ključno sredstvo priključeno na distribucijski sistem ali zaprti distribucijski sistem, naj kolikor je mogoče in v skladu z navodili odloži izvedbo navedenega statusa ob upoštevanju tehničnih in varnostnih omejitev.

NASLOV 4

USTREZNOST

Člen 104

Prognoza za analizo zadostnosti regulacijskega območja

Vsak sistemski operater prenosnega omrežja da na voljo vsako prognozo, uporabljeno za analize zadostnosti regulacijskega območja v skladu s členoma 105 in 107, vsem drugim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij prek podatkovnega okolja za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo.

Člen 105

Analiza zadostnosti regulacijskega območja

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja izvede analizo zadostnosti regulacijskega območja na podlagi ocene možnosti, da vsota proizvodnje na njegovem regulacijskem območju in čezmejnih uvoznih zmogljivosti zadosti celotni obremenitvi na navedenem območju po različnih scenarijih obratovanja, pri čemer se upošteva zahtevani obseg rezerv delovne moči, določen v členih 118 in 119.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja pri izvajanju analize zadostnosti regulacijskega območja v skladu z odstavkom 1:
 - (a) uporabi najnovejše načrte razpoložljivosti in najnovejše razpoložljive podatke za:
 - (i) zmogljivosti elektroenergijskih modulov, zagotovljenih v skladu s členom 43(5) ter členoma 45 in 51;
 - (ii) zmogljivost med trgovalnimi območji;
 - (iii) morebitno prilagajanje odjema, zagotovljeno v skladu s členoma 52 in 53;
 - (b) upošteva prispevke proizvodnje iz obnovljivih virov energije in obremenitev;
 - (c) oceni verjetnost in pričakovano trajanje nezadostnosti ter pričakovano nedobavljeno energijo zaradi take nezadostnosti.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja po oceni nezadostnosti na svojem regulacijskem območju o nezadostnosti čim prej obvesti svoj regulativni organ ali drug pristojni organ, če je tako izrecno predvideno v nacionalni zakonodaji, po potrebi pa tudi vse prizadete osebe.

4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja po oceni nezadostnosti na svojem regulacijskem območju prek podatkovnega okolja za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo o tem čim prej obvesti vse sistemske operaterje prenosnih omrežij.

Člen 106

Zadostnost regulacijskega območja za časovno obdobje do vključno za teden vnaprej

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja prispeva k vseevropski letni poletni in zimski napovedi glede zadostnosti proizvodnje iz člena 8(3)(f) Uredbe (ES) št. 714/2009, za kar uporabi metodologijo, ki jo sprejme ENTSO za električno energijo.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja dvakrat letno izvede analizo zadostnosti regulacijskega območja za naslednje poletje oziroma zimo, pri čemer upošteva vseevropske scenarije, skladne z vseevropskimi letnimi poletnimi in zimskimi napovedmi glede zadostnosti proizvodnje.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja posodobi svojo analizo zadostnosti regulacijskega območja, če ugotovi verjetne spremembe statusa razpoložljivosti elektroenergijskih modulov, ocen obremenitve, ocen obnovljivih virov energije ali prenosnih zmogljivosti med trgovalnimi območji, ki bi lahko pomembno vplivale na pričakovano zadostnost.

Člen 107

Zadostnost regulacijskega območja za časovni obdobji dan vnaprej in znotraj dneva

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja izvede analizo zadostnosti regulacijskega območja za časovni obdobji dan vnaprej in znotraj dneva na podlagi:
 - (a) voznih redov iz člena 111;
 - (b) prognozirane obremenitve;
 - (c) prognozirane proizvodnje iz obnovljivih virov energije;
 - (d) rezerv delovne moči v skladu s podatki, zagotovljenimi v skladu s členom 46(1)(a);
 - (e) uvoznih in izvoznih zmogljivosti regulacijskega območja, usklajenih s prenosnimi zmogljivostmi med trgovalnimi območji, ki se po potrebi izračunajo v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2015/1222;
 - (f) zmogljivosti elektroenergijskih modulov v skladu s podatki, zagotovljenimi v skladu s členom 43(4) ter členoma 45 in 51, in njihovih statusov razpoložljivosti in
 - (g) zmogljivosti odjemnih objektov s prilagajanjem odjema v skladu s podatki, zagotovljenimi v skladu s členoma 52 in 53, in njihovih statusov razpoložljivosti.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja oceni:
 - (h) najmanjši obseg uvoza in največji obseg izvoza, ki sta skladna z njegovo zadostnostjo regulacijskega območja;
 - (i) pričakovano trajanje morebitne nezadostnosti in
 - (j) količino nedobavljene energije v primeru nezadostnosti.
3. Kadar se po analizi iz odstavka 1 izkaže, da zadostnost ni dosežena, vsak sistemski operater prenosnega omrežja o nezadostnosti obvesti svoj regulativni organ ali drug pristojni organ. Sistemski operater prenosnega omrežja svojemu regulativnemu organu ali drugemu pristojnemu organu predloži analizo razlogov za nezadostnost in predlaga blažilne ukrepe.

NASLOV 5

POMOŽNE STORITVE

Člen 108

Pomožne storitve

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja spremlja razpoložljivost sistemskih storitev.
2. Kar zadeva storitve delovne in jalove moči, vsak sistemski operater prenosnega omrežja po potrebi ob usklajevanju z drugimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij:
 - (a) načrtuje, vzpostavi in upravlja nabavo sistemskih storitev;
 - (b) na podlagi podatkov, zagotovljenih v skladu z naslovom 2 dela II, spremlja obseg in lokacijo razpoložljivih sistemskih storitev, da preveri, ali omogočajo zagotavljanje obratovalne sigurnosti, ter
 - (c) uporabi vsa razpoložljiva gospodarsko učinkovita in izvedljiva sredstva za nabavo potrebnega obsega sistemskih storitev.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja objavi obsege rezervnih zmogljivosti, potrebne za ohranjanje obratovalne sigurnosti.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja drugim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij na zahtevo sporoči razpoložljivi obseg rezerv delovne moči.

Člen 109

Sistemske storitve jalove moči

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja za vsako časovno obdobje, za katero se načrtuje obratovanje, na podlagi svojih prognoz oceni, ali razpoložljive sistemske storitve jalove moči zadostujejo za ohranjanje obratovalne sigurnosti prenosnega sistema.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja za povečanje učinkovitosti obratovanja svojih elementov prenosnega sistema spremlja:
 - (a) razpoložljive zmogljivosti proizvodnje jalove moči pri objektih za proizvodnjo električne energije;
 - (b) razpoložljive zmogljivosti proizvodnje jalove moči pri odjemnih objektih, priključenih na prenosno omrežje;
 - (c) razpoložljive zmogljivosti proizvodnje jalove moči pri sistemskih operaterjih distribucijskih omrežij;
 - (d) razpoložljivo opremo, ki je priključena na prenosno omrežje in namenjena zagotavljanju jalove moči, ter
 - (e) razmerja delovne moči in jalove moči na stični točki med prenosnim sistemom in distribucijskimi sistemi, priključenimi na prenosno omrežje.
3. Kadar obseg sistemskih storitev jalove moči ne zadostuje za ohranjanje obratovalne sigurnosti, vsak sistemski operater prenosnega omrežja:
 - (a) o tem obvesti sosednje sistemske operaterje prenosnih omrežij ter
 - (b) pripravi in aktivira popravne ukrepe v skladu s členom 23.

NASLOV 6

NAČRTOVANJE VOZNEGA REDA

Člen 110

Določitev postopkov za načrtovanje voznih redov

1. Sistemski operaterji prenosnih omrežij pri določanju postopka za načrtovanje voznih redov upoštevajo in po potrebi dopolnjujejo obratovalne pogoje iz metodologije podatkov o proizvodnji in obremenitvi, oblikovane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) 2015/1222.

2. Kadar trgovalno območje zajema samo eno regulacijsko območje, je geografski obseg območja voznih redov enak trgovalnemu območju. Kadar regulacijsko območje zajema več trgovalnih območij, je geografski obseg območja voznih redov enak trgovalnemu območju. Kadar trgovalno območje zajema več regulacijskih območij, se lahko sistemski operaterji prenosnih omrežij na navedenem trgovalnem območju skupaj odločijo, da bodo uporabljali enoten postopek načrtovanja voznih redov, v nasprotnem primeru pa se vsako regulacijsko območje na navedenem trgovalnem območju šteje za ločeno območje voznih redov.
3. Za vsak objekt za proizvodnjo električne energije in odjemni objekt, za katerega veljajo zahteve za vozne rede, določene v nacionalnih pogojih, zadevni lastnik deluje kot agent za vozne rede ali imenuje agenta za vozne rede.
4. Vsak udeleženec na trgu in tržni zastopnik, za katerega veljajo zahteve za vozne rede, določene v nacionalnih pogojih, deluje kot agent za vozne rede ali imenuje agenta za vozne rede.
5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja, ki upravlja območje voznih redov, vzpostavi dogovore, potrebne za obdelavo voznih redov, ki jih zagotovijo agenti za vozne rede.
6. Kadar območje voznih redov zajema več kot eno regulacijsko območje, se sistemski operaterji prenosnih omrežij, pristojni za regulacijska območja, dogovorijo o tem, kateri sistemski operater prenosnega omrežja upravlja območje voznih redov.

Člen 111

Obveščanje o vozni redih na območjih vozni redov

1. Vsak agent za vozne rede, razen agentov za vozne rede, ki jih imenujejo tržni zastopniki, sistemskemu operaterju prenosnega omrežja, ki upravlja območje vozni redov, če to zahteva sistemski operater prenosnega omrežja, in po potrebi tretji osebi predloži naslednje vozne rede:
 - (a) vozne rede proizvodnje;
 - (b) vozne rede odjema;
 - (c) notranje komercialne vozne rede ter
 - (d) zunanje komercialne vozne rede.
2. Vsak agent za vozne rede, ki ga imenuje tržni zastopnik ali, kjer je ustrezno, centralna nasprotna stranka, sistemskemu operaterju prenosnega omrežja, ki upravlja območje vozni redov, zajeto v spajanje trgov, če to zahteva zadevni sistemski operater prenosnega omrežja, in po potrebi tretji osebi predloži naslednje vozne rede:
 - (a) zunanje komercialne vozne rede kot:
 - (i) večstranske izmenjave med območjem vozni redov in skupino drugih območij vozni redov;
 - (ii) dvostranske izmenjave med območjem vozni redov in drugim območjem vozni redov;
 - (b) notranje komercialne vozne rede med tržnim zastopnikom in osrednjimi strankami;
 - (c) notranje komercialne vozne rede med tržnim zastopnikom in drugimi tržnimi zastopniki.

Člen 112

Usklajenost vozni redov

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja, ki upravlja območje vozni redov, preveri, ali so vozni redi proizvodnje, odjema in zunanje komercialne izmenjave ter zunanji vozni redi sistema operaterja na njegovem območju na splošno izravnani.
2. V zvezi z zunanjimi vozni redi sistema operaterja prenosnega omrežja se vsak sistemski operater prenosnega omrežja dogovori o vrednostih voznega reda z zadevnim sistemskim operaterjem prenosnega omrežja. Če dogovora ne dosežeta, se uporabi nižja vrednost.

3. V zvezi z dvostranskimi izmenjavami med dvema območjema voznih redov se vsak sistemski operater prenosnega omrežja dogovori o zunanjih komercialnih voznih redih z zadevnim sistemskim operaterjem prenosnega omrežja. Če dogovora o vrednostih komercialnih voznih redov ne dosežeta, se uporabi nižja vrednost.
4. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki upravljajo območja voznih redov, preverijo, ali so vsi agregirani neto zunanji vozni redi med vsemi območji voznih redov na sinhronem območju izravnani. Če se pojavi neskladje in se sistemski operaterji prenosnih omrežij ne dogovorijo o vrednostih agregiranih neto zunanjih voznih redov, se uporabijo nižje vrednosti.
5. Vsak agent za vozne rede, ki ga imenuje tržni zastopnik ali, kjer je ustrezno, centralna nasprotna stranka, sistemskim operaterjem prenosnih omrežij na njihovo zahtevo zagotovi vrednosti zunanjih komercialnih voznih redov za vsako območje voznih redov, vključeno v spajanje trgov, v obliki agregiranih neto zunanjih voznih redov.
6. Vsak izvajalec izračunavanja načrtovane izmenjave sistemskim operaterjem prenosnih omrežij na njihovo zahtevo zagotovi vrednosti načrtovanih izmenjav v zvezi z območji voznih redov, vključenimi v spajanje trgov, v obliki agregiranih neto zunanjih voznih redov, vključno z dvostranskimi izmenjavami med dvema območjema voznih redov.

Člen 113

Zagotavljanje informacij drugim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij

1. Sistemski operater prenosnega omrežja na zahtevo drugega sistema operaterja prenosnega omrežja izračuna in zagotovi:
 - (a) agregirane neto zunanje vozne rede ter
 - (b) netiran vozni red AC-izmenjav, kadar je območje voznih redov povezano z drugimi območji voznih redov prek prenosnih vodov za izmenični tok.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja, ki upravlja območje voznih redov, vsakemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja na zahtevo zagotovi naslednje, če je to potrebno za oblikovanje skupnih modelov omrežja v skladu s členom 70(1):
 - (a) vozne rede proizvodnje in
 - (b) vozne rede odjema.

NASLOV 7

PODATKOVNO OKOLJE ZA NAČRTOVANJE OBRATOVANJA ENTSO ZA ELEKTRIČNO ENERGIJO

Člen 114

Splošne določbe za podatkovno okolje za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo

1. ENTSO za električno energijo v 24 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe v skladu s členi 115, 116 in 117 izvede in upravlja podatkovno okolje za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo za shranjevanje, izmenjavo in upravljanje vseh ustreznih informacij.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe opredelijo harmoniziran format podatkov za izmenjavo podatkov, ki je sestavni del podatkovnega okolja za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij in regijski koordinatorji sigurnega obratovanja imajo dostop do vseh informacij v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo.
4. Do izvedbe podatkovnega okolja za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo lahko vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij med seboj in z regijskimi koordinatorji sigurnega obratovanja izmenjujejo ustrezne podatke.
5. ENTSO za električno energijo izdela načrt neprekinjenega poslovanja, ki se uporabi v primeru nerazpoložljivosti njegovega podatkovnega okolja za načrtovanje obratovanja.

Člen 115

Posamezni modeli omrežja, skupni modeli omrežja in sigurnostna analiza obratovanja

1. V podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo se hranijo vsi posamezni modeli omrežja in povezane ustrezne informacije za vsa zadevna časovna obdobja, določena v tej uredbi, v členu 14(1) Uredbe (EU) 2015/1222 in v členu 9 Uredbe (EU) 2016/1719.
2. Informacije o posameznih modelih omrežja v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo omogočajo njihovo združevanje v skupne modele omrežja.
3. Skupni model omrežja, vzpostavljen za vsako od časovnih obdobj, se da na voljo v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo.
4. Za časovno obdobje za leto vnaprej so v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo na voljo naslednje informacije:
 - (a) posamezni model omrežja za leto vnaprej na systemskega operaterja prenosnega omrežja in na scenarij, določen v skladu s členom 66, in
 - (b) skupni model omrežja za leto vnaprej na scenarij, opredeljen v skladu s členom 67.
5. Za časovni obdobji dan vnaprej in znotraj dneva so v podatkovnem okolju za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo na voljo naslednje informacije:
 - (a) posamezni modeli omrežja za časovni obdobji dan vnaprej in znotraj dneva na systemskega operaterja prenosnega omrežja in glede na časovno ločljivost, opredeljeno v skladu s členom 70(1);
 - (b) načrtovane izmenjave v zadevnih časovnih obdobjih na območje voznih redov ali na mejo območja voznih redov, glede na to, kaj systemski operaterji prenosnih omrežij opredelijo kot pomembno, ter na sistem HVDC, ki povezuje območja voznih redov;
 - (c) skupni modeli omrežja za časovni obdobji dan vnaprej in znotraj dneva v skladu s časovno ločljivostjo, opredeljeno v skladu s členom 70(1), in
 - (d) seznam pripravljenih in dogovorjenih popravilnih ukrepov, opredeljenih za obvladovanje omejitev s čezmejnimi pomenom.

Člen 116

Usklajevanje izklopov

1. Podatkovno okolje za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo vsebuje modul za shranjevanje in izmenjavo vseh ustreznih informacij za usklajevanje izklopov.
2. Informacije iz odstavka 1 vključujejo vsaj status razpoložljivosti ključnih sredstev in informacije o načrtih razpoložljivosti iz člena 92.

Člen 117

Zadostnost sistema

1. Podatkovno okolje za načrtovanje obratovanja ENTSO za električno energijo vsebuje modul za shranjevanje in izmenjavo vseh ustreznih informacij za izvedbo usklajene analize zadostnosti.
2. Informacije iz odstavka 1 vključujejo vsaj:
 - (a) podatke o zadostnosti sistema za sezono vnaprej, ki jih zagotovi vsak systemski operater prenosnega omrežja;
 - (b) poročilo o analizi zadostnosti sistema za sezono vnaprej na vseevropski ravni;
 - (c) prognoze za zadostnost v skladu s členom 104 in
 - (d) informacije o nezadostnosti v skladu s členom 105(4).

DEL IV

REGULACIJA DELOVNE MOČI IN FREKVENCE TER REZERVE

NASLOV 1

OBRATOVALNI SPORAZUMI

Člen 118

Obratovalni sporazumi sinhronih območij

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja v 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe skupaj razvijejo skupne predloge za:
- (a) pravila o določanju obsega za RVF v skladu s členom 153;
 - (b) dodatne lastnosti RVF v skladu s členom 154(2);
 - (c) parametre, ki določajo kakovost frekvence, in ciljne parametre kakovosti frekvence v skladu s členom 127;
 - (d) za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope ciljne parametre odstopanja regulacije pri povrnitvi frekvence za vsak blok RDMF v skladu s členom 128;
 - (e) metodologijo za oceno tveganja in razvoja tveganja izčrpanja RVF za sinhrono območje v skladu s členom 131(2);
 - (f) nadzornika sinhronega območja v skladu s členom 133;
 - (g) izračun programa regulacije na podlagi netiranega voznega reda AC-izmenjav s skupnim obdobjem spreminjanja moči za izračun odstopanja regulacijskega območja za sinhrono območje z več kot enim območjem RDMF v skladu s členom 136;
 - (h) po potrebi omejitve izhodne delovne moči povezovalnih daljnovodov HVDC med sinhronimi območji v skladu s členom 137;
 - (i) strukturo RDMF v skladu s členom 139;
 - (j) po potrebi metodologijo za zmanjšanje odstopanja sinhronega časa v skladu s členom 181;
 - (k) kadar sinhrono območje upravlja več kot en sistemski operater prenosnega omrežja, posebno dodelitev odgovornosti med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij v skladu s členom 141;
 - (l) obratovalne postopke v primeru izčrpanih RVF v skladu s členom 152(7);
 - (m) za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske ukrepe za zagotovitev obnovitve zbiralnikov energije v skladu s členom 156(6)(b);
 - (n) obratovalne postopke za zmanjšanje odstopanja sistemske frekvence za povrnitev sistema v normalno obratovalno stanje in omejitev tveganja prehoda v krizno stanje v skladu s členom 152(10);
 - (o) vloge in odgovornosti sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, ki izvajajo postopek netiranja odstopanj, proces čezmejne aktivacije RPF ali proces čezmejne aktivacije RN, v skladu s členom 149(2);
 - (p) zahteve v zvezi z razpoložljivostjo, zanesljivostjo in redundanco tehnične infrastrukture v skladu s členom 151(2);
 - (q) skupna pravila za obratovanje v normalnem obratovalnem stanju in stanju pripravljenosti v skladu s členom 152(6) ter ukrepe iz člena 152(15);
 - (r) za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope najkrajšo periodo aktivacije, ki jo morajo dobavitelji RVF zagotoviti v skladu s členom 156(10);
 - (s) za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope domneve in metodologijo za analizo stroškov in koristi v skladu s členom 156(11);

- (t) če je primerno, za sinhrona območja, ki niso sinhrono območje celinske Evrope, omejitve za izmenjavo RVF med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij v skladu s členom 163(2);
- (u) vloge in odgovornosti sistema operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, sistema operaterja prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, ter prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja v zvezi z izmenjavo RPF in RN, opredeljene v skladu s členom 165(1);
- (v) vloge in odgovornosti regulacijsko zmogljivost zagotavljajočega sistema operaterja prenosnega omrežja, regulacijsko zmogljivost prejemajočega sistema operaterja prenosnega omrežja ter prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja za souporabo RPF in RN, opredeljene v skladu s členom 166(1);
- (w) vloge in odgovornosti sistema operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, sistema operaterja prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, ter prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja za izmenjavo rezerv med sinhronimi območji ter vloge in odgovornosti regulacijsko zmogljivost zagotavljajočega sistema operaterja prenosnega omrežja, regulacijsko zmogljivost prejemajočega sistema operaterja prenosnega omrežja ter prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja za souporabo rezerv med sinhronimi območji, opredeljene v skladu s členom 171(2);
- (x) metodologijo za določanje omejitev obsega souporabe RVF med sinhronimi območji, opredeljeno v skladu s členom 174(2);
- (y) za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske metodologijo za določitev najmanjše zagotovljene zmogljivosti rezerve za RVF v skladu s členom 174(2)(b);
- (z) metodologijo za določanje omejitev obsega izmenjave RPF med sinhronimi območji, opredeljeno v skladu s členom 176(1), in metodologijo za določanje omejitev obsega souporabe RPF med sinhronimi območji, opredeljeno v skladu s členom 177(1), in
- (aa) metodologijo za določanje omejitev obsega izmenjave RN med sinhronimi območji, opredeljeno v skladu s členom 178(1), in metodologijo za določanje omejitev obsega souporabe RN med sinhronimi območji, opredeljeno v skladu s členom 179(1).

2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja predložijo metodologije in pogoje, navedene v členu 6(3)(d), v odobritev vsem regulativnim organom z zadevnega sinhronega območja. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja v enem mesecu po odobritvi teh metodologij in pogojev sklenejo obratovalni sporazum sinhronega območja, ki začne veljati v treh mesecih po odobritvi metodologij in pogojev.

Člen 119

Obratovalni sporazumi bloka RDMF

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz vsakega bloka RDMF v 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe skupaj oblikujejo skupne predloge za:
 - (a) če je blok RDMF sestavljen iz več kot enega območja RDMF, ciljne parametre ORPF za vsako območje RDMF, opredeljene v skladu s členom 128(4);
 - (b) nadzornika bloka RDMF v skladu s členom 134(1);
 - (c) omejitve spreminjanja moči za izhodno delovno moč v skladu s členom 137(3) in (4);
 - (d) če blok RDMF upravlja več kot en sistemski operater prenosnega omrežja, posebno dodelitev odgovornosti med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij v bloku RDMF v skladu s členom 141(9);
 - (e) če je ustrezno, imenovanje sistema operaterja prenosnega omrežja, pristojnega za naloge iz člena 145(6);
 - (f) dodatne zahteve za razpoložljivost, zanesljivost in redundanco tehnične infrastrukture, opredeljene v skladu s členom 151(3);
 - (g) obratovalne postopke v primeru izčrpanih RPF ali RN v skladu s členom 152(8);
 - (h) pravila o določanju obsega RPF, opredeljena v skladu s členom 157(1);
 - (i) pravila o določanju obsega RN, opredeljena v skladu s členom 160(2);

- (j) če blok RDMF upravlja več kot en sistemski operater prenosnega omrežja, posebno dodelitev odgovornosti, določeno v skladu s členom 157(3), po potrebi pa tudi posebno dodelitev odgovornosti, določeno v skladu s členom 160(6);
- (k) postopek stopnjevanja, opredeljen v skladu s členom 157(4), po potrebi pa tudi postopek stopnjevanja, opredeljen v skladu s členom 160(7);
- (l) zahteve glede razpoložljivosti RPF, zahteve glede kakovosti regulacije, opredeljene v skladu s členom 158(2), po potrebi pa tudi zahteve glede razpoložljivosti RN in zahteve glede kakovosti regulacije, opredeljene v skladu s členom 161(2);
- (m) če je ustrezno, morebitne omejitve izmenjave RVF med območji RDMF različnih blokov RDMF na sinhronem območju celinske Evrope ter izmenjave RPF ali RN med RDMF območji bloka RDMF s sinhronega območja, sestavljenega iz več kot enega bloka RDMF, opredeljene v skladu s členom 163(2), členom 167 in členom 169(2);
- (n) vloge in odgovornosti sistema operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, sistema operaterja prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, ter prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja za izmenjavo RPF in/ali RN s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij iz drugih blokov RDMF, opredeljene v skladu s členom 165(6);
- (o) vloge in odgovornosti regulacijsko zmogljivost zagotavljajočega sistema operaterja prenosnega omrežja, regulacijsko zmogljivost prejemajočega sistema operaterja prenosnega omrežja ter prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja za souporabo RPF in RN, opredeljenih v skladu s členom 166(7);
- (p) vloge in odgovornosti regulacijsko zmogljivost zagotavljajočega sistema operaterja prenosnega omrežja, regulacijsko zmogljivost prejemajočega sistema operaterja prenosnega omrežja ter prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja za souporabo RPF in/ali RN med sinhronimi območji v skladu s členom 175(2);
- (q) ukrepe za usklajevanje za zmanjšanje ORPF v skladu s členom 152(14) in
- (r) ukrepe za zmanjšanje ORPF z zahtevo za spremembe proizvodnje ali odjema delovne moči pri elektroenergijskih modulih in odjemnih enotah v skladu s členom 152(16).

2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz vsakega bloka RDMF predložijo metodologije in pogoje, navedene v členu 6(3)(e), v odobritev vsem regulativnim organom iz zadevnega bloka RDMF. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz vsakega bloka RDMF v enem mesecu po odobritvi teh metodologij in pogojev sklenejo obratovalni sporazum bloka RDMF, ki začne veljati v treh mesecih po odobritvi metodologij in pogojev.

Člen 120

Obratovalni sporazum območja RDMF

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega območja RDMF v 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe oblikujejo obratovalni sporazum območja RDMF, ki vključuje vsaj:

- (a) posebno dodelitev odgovornosti med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij na območju RDMF v skladu s členom 141(8);
- (b) imenovanje sistema operaterja prenosnega omrežja, odgovornega za izvedbo in upravljanje procesa povrnitve frekvence v skladu s členom 143(4).

Člen 121

Obratovalni sporazum območja nadzora

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega območja nadzora v 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe dosežejo obratovalni sporazum območja nadzora, ki vključuje vsaj dodelitev odgovornosti med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij z istega območja nadzora v skladu s členom 141(7).

Člen 122

Sporazum o netiranju odstopanj

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri istem postopku netiranja odstopanj, dosežejo sporazum o netiranju odstopanj, ki vključuje vsaj vloge in odgovornosti sistemskih operaterjev prenosnih omrežij v skladu s členom 149(3).

*Člen 123***Sporazum o čezmejni aktivaciji RPF**

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri istem procesu čezmejne aktivacije RPF, dosežejo sporazum o čezmejni aktivaciji RPF, ki vsebuje vsaj vloge in odgovornosti sistemskih operaterjev prenosnih omrežij v skladu s členom 149(3).

*Člen 124***Sporazum o čezmejni aktivaciji RN**

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri istem procesu čezmejne aktivacije RN, dosežejo sporazum o čezmejni aktivaciji RN, ki vsebuje vsaj vloge in odgovornosti sistemskih operaterjev prenosnih omrežij v skladu s členom 149(3).

*Člen 125***Sporazum o souporabi**

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri istem postopku souporabe RPF, RPF ali RN, oblikujejo sporazum o souporabi, ki vključuje vsaj:

- (a) v primeru souporabe RPF ali RN na sinhronem območju vloge in odgovornosti regulacijsko zmogljivost prejema-jočega sistema operaterja prenosnega omrežja, regulacijsko zmogljivost zagotavljaljočega sistema operaterja prenosnega omrežja in prizadetih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij v skladu s členom 165(3) ali
- (b) v primeru souporabe rezerv med sinhronimi območji vloge in odgovornosti regulacijsko zmogljivost prejema-jočega sistema operaterja prenosnega omrežja in regulacijsko zmogljivost zagotavljaljočega sistema operaterja prenosnega omrežja v skladu s členom 171(4) ter postopke za primer, če souporaba rezerv med sinhronimi območji ni izvedena v realnem času v skladu s členom 171(9).

*Člen 126***Sporazum o izmenjavi**

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri isti izmenjavi RPF, RPF ali RN, oblikujejo sporazum o izmenjavi, ki vključuje vsaj:

- (a) v primeru izmenjave RPF ali RN na sinhronem območju vloge in odgovornosti sistema operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistema operaterja prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, v skladu s členom 165(3) ali
- (b) v primeru izmenjave rezerv med sinhronimi območji vloge in odgovornosti sistema operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistema operaterja prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, v skladu s členom 171(4) ter postopke za primer, če izmenjava rezerv med sinhronimi območji ni izvedena v realnem času v skladu s členom 171(9).

NASLOV 2

KAKOVOST FREKVENCE*Člen 127***Parametri, ki določajo kakovost frekvence, in ciljni parametri**

1. Parametri, ki določajo kakovost frekvence, so:
 - (a) nazivna frekvenca za vsa sinhrona območja;
 - (b) standardno frekvenčno območje za vsa sinhrona območja;

- (c) največje trenutno odstopanje frekvence za vsa sinhrona območja;
 - (d) največje stacionarno odstopanje frekvence za vsa sinhrona območja;
 - (e) čas povrnitve frekvence za vsa sinhrona območja;
 - (f) čas obnovitve frekvence za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske;
 - (g) območje za povrnitev frekvence za sinhrona območja Velike Britanije, Irske in Severne Irske ter severne Evrope;
 - (h) območje za obnovev frekvence za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske in
 - (i) čas sprožitve stanja pripravljenosti za vsa sinhrona območja.
2. Nazivna frekvenca je 50 Hz za vsa sinhrona območja.
3. Privzete vrednosti parametrov, ki določajo kakovost frekvence, iz odstavka 1 so določene v preglednici 1 Priloge III.
4. Ciljni parameter kakovosti frekvence je največje število minut zunaj standardnega frekvenčnega območja na leto za posamezno sinhrono območje, njegova privzeta vrednost za posamezno sinhrono območje pa je določena v preglednici 2 Priloge III.
5. Uporabljajo se vrednosti parametrov, ki določajo kakovost frekvence, iz preglednice 1 Priloge III in ciljnega parametra kakovosti frekvence iz preglednice 2 Priloge III, razen če vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronnega območja ne predlagajo drugih vrednosti v skladu z odstavki 6, 7 in 8.
6. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronih območij celinske Evrope in severne Evrope imajo pravico, da v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja predlagajo drugačne vrednosti, kot so določene v preglednicah 1 in 2 Priloge III, v zvezi s:
- (a) časom sprožitve stanja pripravljenosti;
 - (b) največjim številom minut zunaj standardnega frekvenčnega območja.
7. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronih območij Velike Britanije ter Irske in Severne Irske imajo pravico, da v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja predlagajo drugačne vrednosti, kot so določene v preglednicah 1 in 2 Priloge III, v zvezi s:
- (a) časom povrnitve frekvence;
 - (b) časom sprožitve stanja pripravljenosti in
 - (c) največjim številom minut zunaj standardnega frekvenčnega območja.
8. Predlog spremembe vrednosti v skladu z odstavkoma 6 in 7 temelji na oceni evidentiranih vrednosti sistemske frekvence za vsaj enoletno obdobje in razvoju sinhronnega območja ter izpolnjuje naslednje pogoje:
- (a) predlagana sprememba parametrov, ki določajo kakovost frekvence, iz preglednice 1 Priloge III ali ciljnega parametra kakovosti frekvence iz preglednice 2 Priloge III upošteva:
 - (i) velikost sistema, ki temelji na odjemu in proizvodnji sinhronnega območja ter njegovi vztrajnosti;
 - (ii) referenčni incident;
 - (iii) strukturo omrežja in/ali topologijo omrežja;
 - (iv) obnašanje obremenitve in proizvodnje;
 - (v) število in odziv elektroenergijskih modulov z omejenim frekvenčno občutljivim načinom – nadfrekvenčni in omejenim frekvenčno občutljivim načinom – podfrekvenčni, kot so opredeljeni v členu 13(2) in členu 15(2)(c) Uredbe (EU) 2016/631;

- (vi) število in odziv odjemnih enot, ki obratujejo z aktivno regulacijo omrežne frekvence v okviru prilagajanja odjema ali zelo hitro regulacijo delovne moči v okviru prilagajanja odjema, kot so opredeljene v členih 29 in 30 Uredbe (EU) 2016/1388, in
 - (vii) tehnične zmogljivosti elektroenergijskih modulov in odjemnih enot;
- (b) Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja izvedejo javno posvetovanje v zvezi s tem, kakšen vpliv na zainteresirane strani ima predlagana sprememba parametrov, ki določajo kakovost frekvence, iz preglednice 1 Priloge III ali ciljnega parametra kakovosti frekvence iz preglednice 2 Priloge III.
9. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij si prizadevajo zagotoviti skladnost z vrednostmi za parametre, ki določajo kakovost frekvence, ali ciljnim parametrom kakovosti frekvence. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij vsaj enkrat na leto preverijo izpolnjevanje ciljnega parametra kakovosti frekvence.

Člen 128

Ciljni parametri ORPF

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronih območij celinske Evrope in severne Evrope v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo vrednosti 1. stopnje območja ORPF in 2. stopnje območja ORPF za vsak blok RDMF na navedenih sinhronih območjih vsaj enkrat na leto.
2. Če sta sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope sestavljeni iz več kot enega bloka RDMF, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z navedenih sinhronih območij zagotovijo, da sta 1. stopnja območij ORPF in 2. stopnja območij ORPF za bloke RDMF navedenih sinhronih območij sorazmerni s kvadratnim korenom vsote prvotnih obveznosti RVF sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, ki sestavljajo bloke RDMF, v skladu s členom 153.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronih območij celinske Evrope in severne Evrope si prizadevajo zagotoviti skladnost z naslednjimi ciljnim parametrom ORPF za vsak blok RDMF sinhronega območja:
 - (a) letno število časovnih intervalov zunaj 1. stopnje območja ORPF, ki so enaki času povrnitve frekvence, je manjše od 30 % letnih časovnih intervalov in
 - (b) letno število časovnih intervalov zunaj 2. stopnje območja ORPF, ki so enaki času povrnitve frekvence, je manjše od 5 % letnih časovnih intervalov.
4. Če je blok RDMF sestavljen iz več kot enega območja RDMF, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo vrednosti ciljnih parametrov ORPF za vsako območje RDMF.
5. Za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske je 1. stopnja območja ORPF enaka ali večja od 200 mHz, 2. stopnja območja ORPF pa enaka ali večja od 500 mHz.
6. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronih območij Velike Britanije ter Irske in Severne Irske si prizadevajo zagotoviti skladnost z naslednjimi ciljnim parametrom ORPF za posamezno sinhrono območje:
 - (a) največje število časovnih intervalov zunaj 1. stopnje območja ORPF je manjše ali enako vrednosti iz preglednice Priloge IV ter je izraženo kot delež časovnih intervalov na leto;
 - (b) največje število časovnih intervalov zunaj 2. stopnje območja ORPF je manjše ali enako vrednosti iz preglednice Priloge IV ter je izraženo kot delež časovnih intervalov na leto.
7. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij vsaj enkrat na leto preverijo doseganje ciljnih parametrov ORPF.

Člen 129

Postopek za uporabo meril

Postopek za uporabo meril vključuje:

- (a) zbiranje podatkov za oceno kakovosti frekvence in
- (b) izračun meril za oceno kakovosti frekvence.

Člen 130

Podatki za oceno kakovosti frekvenca

1. Podatki za oceno kakovosti frekvenca so:
 - (a) za sinhrono območje:
 - (i) podatki o trenutni frekvenci in
 - (ii) podatki o trenutnem odstopanju frekvenca;
 - (b) za vsak blok RDMF sinhronega območja podatki o trenutnem ORPF.
2. Točnost meritve podatkov o trenutni frekvenci in podatkov o trenutnem ORPF je 1 MHz ali boljša, kadar se merijo v hercih.

Člen 131

Merila za oceno kakovosti frekvenca

1. Merila za oceno kakovosti frekvenca vključujejo:
 - (a) za sinhrono območje v normalnem obratovalnem stanju ali stanju pripravljenosti v skladu s členom 18(1) in (2) za podatke o trenutni frekvenci na mesečni ravni:
 - (i) aritmetično sredino;
 - (ii) standardno odstopanje;
 - (iii) 1., 5., 10., 90., 95. in 99. percentil;
 - (iv) celotni čas, v katerem je bila absolutna vrednost trenutnega odstopanja frekvenca večja od standardnega odstopanja frekvenca, pri čemer se razlikuje med negativnim in pozitivnim trenutnim odstopanjem frekvenca;
 - (v) celotni čas, v katerem je bila absolutna vrednost trenutnega odstopanja frekvenca večja od največjega trenutnega odstopanja frekvenca, pri čemer se razlikuje med negativnim in pozitivnim trenutnim odstopanjem frekvenca;
 - (vi) število dogodkov, pri katerih je absolutna vrednost trenutnega odstopanja frekvenca sinhronega območja presegala 200 % standardnega odstopanja frekvenca ter se trenutno odstopanje frekvenca v času povrnitve frekvenca ni povrnilo na 50 % standardnega odstopanja frekvenca za sinhrono območje celinske Evrope in na območje za povrnitev frekvenca za sinhrona območja Velike Britanije, Irske in Severne Irske ter severne Evrope. V podatkih se razlikuje med negativnim in pozitivnim odstopanjem frekvenca;
 - (vii) za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske število dogodkov, pri katerih je bila absolutna vrednost trenutnega odstopanja frekvenca zunaj območja za obnovitev frekvenca in se v času obnovitve frekvenca ni povrnila na območje za obnovitev frekvenca, pri čemer se razlikuje med negativnim in pozitivnim odstopanjem frekvenca;
 - (b) za vsak blok RDMF sinhronih območij celinske Evrope in severne Evrope v normalnem obratovalnem stanju ali stanju pripravljenosti v skladu s členom 18(1) in (2) na mesečni ravni:
 - (i) za nabor podatkov, ki vsebuje povprečne vrednosti ORPF bloka RDMF v časovnih intervalih, enakih času povrnitve frekvenca:
 - aritmetično sredino;
 - standardno odstopanje;
 - 1., 5., 10., 90., 95. in 99. percentil;
 - število časovnih intervalov, v katerih je bila povprečna vrednost ORPF zunaj 1. stopnje območja ORPF, pri čemer se razlikuje med negativnim in pozitivnim ORPF, in
 - število časovnih intervalov, v katerih je bila povprečna vrednost ORPF zunaj 2. stopnje območja ORPF, pri čemer se razlikuje med negativnim in pozitivnim ORPF;

- (ii) za nabor podatkov, ki vsebuje povprečne vrednosti ORPF bloka RDMF v enominutnih časovnih intervalih: število dogodkov na mesečni osnovi, pri katerih je ORPF presegalo 60 % zmogljivosti rezerve za RPF in se v času povrnitve frekvence ni povrnilo na 15 % zmogljivosti rezerve za RPF, pri čemer se razlikuje med negativnim in pozitivnim ORPF;
- (c) za bloke RDMF sinhronih območij Velike Britanije ter Irske in Severne Irske v normalnem obratovalnem stanju ali stanju pripravljenosti v skladu s členom 18(1) in (2) na mesečni osnovi za nabor podatkov, ki vsebuje povprečne vrednosti ORPF bloka RDMF v enominutnih časovnih intervalih: število dogodkov, pri katerih je absolutna vrednost ORPF presegala največje stacionarno odstopanje frekvence in se ORPF v času povrnitve frekvence ni povrnilo na 10 % največjega stacionarnega odstopanja frekvence, pri čemer se razlikuje med negativnim in pozitivnim ORPF.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo skupno metodologijo za oceno tveganja in razvoja tveganja izčrpanja RVF na sinhronem območju. Navedena metodologija se izvede vsaj enkrat na leto in temelji vsaj na preteklih podatkih o trenutni sistemski frekvenci za vsaj eno leto. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja zagotovijo vhodne podatke, potrebne za to oceno.

Člen 132

Postopek zbiranja in zagotavljanja podatkov

1. Postopek zbiranja in zagotavljanja podatkov vključuje:
 - (a) meritve sistemske frekvence;
 - (b) izračun podatkov za oceno kakovosti frekvence in
 - (c) zagotavljanje podatkov za oceno kakovosti frekvence za postopek uporabe meril.
2. Postopek zbiranja in zagotavljanja podatkov izvede nadzornik sinhronega območja, imenovan v skladu s členom 133.

Člen 133

Nadzornik sinhronega območja

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja v obratovalnem sporazumu sinhronega območja imenujejo enega sistemskega operaterja prenosnega omrežja z navedenega sinhronega območja za nadzornika sinhronega območja.
2. Nadzornik sinhronega območja izvede postopek zbiranja in zagotavljanja podatkov za sinhrono območje iz člena 132.
3. Nadzornik sinhronega območja izvede postopek uporabe meril iz člena 129.
4. Nadzornik sinhronega območja vsake tri mesece in v treh mesecih po koncu analiziranega obdobja zbere podatke za oceno kakovosti frekvence za svoja sinhrona območja in izvede postopek uporabe meril, vključno z izračunom meril za oceno kakovosti frekvence.

Člen 134

Nadzornik bloka RDMF

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF imenujejo enega sistemskega operaterja prenosnega omrežja iz navedenega bloka RDMF za nadzornika bloka RDMF.

2. Nadzornik bloka RDMF zbira podatke za oceno kakovosti frekvence za blok RDMF v skladu s postopkom uporabe meril iz člena 129.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja z območja RDMF nadzorniku bloka RDMF zagotovi meritve, ki so povezane z območjem RDMF in potrebne za zbiranje podatkov za oceno kakovosti frekvence za blok RDMF.
4. Nadzornik bloka RDMF vsake tri mesece in v dveh mesecih po koncu analiziranega obdobja zagotovi podatke za oceno kakovosti frekvence bloka RDMF in njegovih območij RDMF.

Člen 135

Informacije o obnašanju obremenitve in proizvodnje

Vsak sistemski operater prenosnega omrežja s priključkom ima v skladu s členom 40 pravico, da od pomembnih uporabnikov omrežja zahteva informacije, potrebne za spremljanje obnašanja obremenitve in proizvodnje v zvezi z odstopanji. Navedene informacije lahko zajemajo:

- (a) želeno vrednost delovne moči s časovno značko za obratovanje v realnem času in prihodnje obratovanje in
- (b) skupno izhodno delovno moč s časovno značko.

Člen 136

Obdobje spreminjanja moči na sinhronem območju

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja z več kot enim območjem RDMF v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo skupno obdobje spreminjanja moči agregiranih neto vozniških redov med območji RDMF na sinhronem območju. Izračun programa regulacije na podlagi netiranega voznege reda AC-izmenjav za izračun odstopanja regulacijskega območja se izvede s skupnim obdobjem spreminjanja moči.

Člen 137

Omejitve spreminjanja moči za izhodno delovno moč

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z dveh sinhronih območij imajo pravico, da v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo omejitve za izhodno delovno moč povezovalnih daljnovodov HVDC med sinhronima območjema, da omejijo njihov vpliv na izpolnjevanje ciljnih parametrov kakovosti frekvence sinhronega območja, in sicer tako, da določijo skupni največji gradient spreminjanja moči za vse povezovalne daljnovode HVDC, ki eno sinhrono območje povezujejo z drugim sinhronim območjem.
2. Omejitve iz odstavka 1 se ne uporabljajo za netiranje odstopanj, spajanje frekvence ali čezmejno aktivacijo RPF in RN prek povezovalnih daljnovodov HVDC.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s priključenim povezovalnim daljnovodom HVDC imajo pravico, da v obratovalnem sporazumu bloka RDMF določijo skupne omejitve za izhodno delovno moč navedenega povezovalnega daljnovoda HVDC, da omejijo njegov vpliv na izpolnjevanje ciljnega parametra ORPF priključenih blokov RDMF, in sicer tako, da se dogovorijo o obdobjih spreminjanja moči in/ali največjih gradientih spreminjanja moči za ta povezovalni daljnovod HVDC. Navedene skupne omejitve se ne uporabljajo za netiranje odstopanj, spajanje frekvence ali čezmejno aktivacijo RPF in RN prek povezovalnih daljnovodov HVDC. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja uskladijo te ukrepe na sinhronem območju.
4. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF imajo pravico, da v obratovalnem sporazumu bloka RDMF določijo naslednje ukrepe za podporo izpolnjevanju ciljnega parametra ORPF bloka RDMF in zmanjšajo bistvena odstopanja frekvence, pri čemer upoštevajo tehnološke omejitve elektroenergijskih modulov in odjemnih enot:
 - (a) obveznosti glede obdobja spreminjanja moči in/ali največjih gradientov spreminjanja moči za elektroenergijske module in/ali odjemne enote;

- (b) obveznosti glede posameznih začetnih časov spreminjanja moči za elektroenergijske module in/ali odjemne enote v bloku RDMF in
- (c) usklajevanje spreminjanja moči med elektroenergijskimi moduli, odjemnimi enotami in odjemom delovne moči v bloku RDMF.

Člen 138

Ublažitev

Kadar vrednosti, izračunane za eno koledarsko leto v zvezi s ciljnim parametri kakovosti frekvence ali ciljnim parametri ORPF, niso skladne s cilji, določenimi za sinhrono območje ali blok RDMF, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z zadevnega sinhronega območja ali iz zadevnega bloka RDMF:

- (a) analizirajo, ali bodo ciljni parametri kakovosti frekvence ali ciljni parametri ORPF ostali neskladni s cilji, določenimi za sinhrono območje ali blok RDMF, ter ob utemeljenem tveganju nadaljnje neskladnosti analizirajo vzroke in pripravijo priporočila in
- (b) razvijejo blažilne ukrepe za zagotovitev, da se lahko cilji za sinhrono območje ali blok RDMF v prihodnje izpolnijo.

NASLOV 3

STRUKTURA REGULACIJE DELOVNE MOČI IN FREKVENCE

Člen 139

Osnovna struktura

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo strukturo regulacije delovne moči in frekvence za sinhrono območje. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja je odgovoren za izvajanje strukture regulacije delovne moči in frekvence svojega sinhronega območja ter obratovanje v skladu z njo.
2. Struktura regulacije delovne moči in frekvence vsakega sinhronega območja vključuje:
 - (a) strukturo aktivacije procesov v skladu s členom 140 in
 - (b) strukturo odgovornosti pri procesih v skladu s členom 141.

Člen 140

Struktura aktivacije procesov

1. Struktura aktivacije procesov vključuje:
 - (a) PVF v skladu s členom 142;
 - (b) PPF v skladu s členom 143 in
 - (c) za sinhrono območje celinske Evrope proces regulacije sinhronega časa v skladu s členom 181.
2. Struktura aktivacije procesov lahko vključuje:
 - (a) PNR v skladu s členom 144;
 - (b) postopek netiranja odstopanj v skladu s členom 146;
 - (c) proces čezmejne aktivacije RPF v skladu s členom 147;
 - (d) proces čezmejne aktivacije RN v skladu s členom 148 in
 - (e) za sinhrono območje, ki ni sinhrono območje celinske Evrope, proces regulacije sinhronega časa v skladu s členom 181.

Člen 141

Struktura odgovornosti pri procesih

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja pri opredelitvi strukture odgovornosti pri procesih upoštevajo vsaj naslednja merila:
 - (a) velikost ter skupno vztrajnost, vključno s sintetično vztrajnostjo, sinhronnega območja;
 - (b) strukturo omrežja in/ali topologijo omrežja in
 - (c) obnašanje obremenitve, proizvodnje in HVDC.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronnega območja v štirih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe skupaj pripravijo skupni predlog v zvezi z določitvijo blokov RDMF, ki izpolnjuje naslednje zahteve:
 - (a) območje nadzora ustreza samo enemu območju RDMF ali je del samo enega območja RDMF;
 - (b) območje RDMF ustreza samo enemu bloku RDMF ali je del samo enega bloka RDMF;
 - (c) blok RDMF ustreza samo enemu sinhronemu območju ali je del samo enega sinhronnega območja in
 - (d) vsak element omrežja je del samo enega območja nadzora, samo enega območja RDMF in samo enega bloka RDMF.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega območja nadzora stalno izračunavajo in spremljajo izmenjavo delovne moči na območju nadzora v realnem času.
4. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega območja RDMF:
 - (a) stalno spremljajo ORPF na območju RDMF;
 - (b) izvajajo in upravljajo PPF za območje RDMF;
 - (c) si prizadevajo izpolnjevati ciljne parametre ORPF za območje RDMF, kakor so opredeljeni v členu 128, in
 - (d) imajo pravico, da izvedejo enega ali več procesov iz člena 140(2).
5. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz vsakega bloka RDMF:
 - (a) si prizadevajo izpolnjevati ciljne parametre ORPF za blok RDMF, kakor so opredeljeni v členu 128, in
 - (b) upoštevajo pravila o določanju obsega RPF v skladu s členom 157 in pravila o določanju obsega RN v skladu s členom 160.
6. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja:
 - (a) izvajajo in upravljajo PVF za sinhrono območje;
 - (b) upoštevajo pravila o določanju obsega RVF v skladu s členom 153 in
 - (c) si prizadevajo izpolnjevati ciljne parametre kakovosti frekvence v skladu s členom 127.
7. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega območja nadzora v obratovalnem sporazumu območja nadzora opredelijo dodelitev odgovornosti med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij na območju nadzora za izpolnjevanje obveznosti iz odstavka 3.
8. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega območja RDMF v obratovalnem sporazumu območja RDMF opredelijo dodelitev odgovornosti med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij na območju RDMF za izpolnjevanje obveznosti iz odstavka 4.
9. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz vsakega bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo dodelitev odgovornosti med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij v bloku RDMF za izpolnjevanje obveznosti iz odstavka 5.
10. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja opredelijo dodelitev odgovornosti med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij na sinhronem območju za izpolnjevanje obveznosti iz odstavka 6.
11. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z dveh ali več območji RDMF, povezanih s povezovalnimi daljnovodi, imajo pravico, da oblikujejo blok RDMF, če so izpolnjene zahteve zanj iz odstavka 5.

Člen 142

Proces vzdrževanja frekvenca

1. Cilj regulacije PVF je stabilizacija sistemske frekvenca z aktivacijo RVF.
2. Splošna karakteristika aktivacije RVF na sinhronem območju kaže monotono zmanjševanje aktivacije RVF kot funkcijo odstopanja frekvenca.

Člen 143

Proces povrnitve frekvenca

1. Cilj regulacije PPF je:
 - (a) usmerjanje ORPF proti nič v času povrnitve frekvenca;
 - (b) za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope postopna nadomestitev aktivirane RVF z aktivacijo RPF v skladu s členom 145.
2. ORPF je:
 - (a) odstopanje regulacijskega območja območja RDMF, kadar sinhrono območje obsega več območij RDMF, ali
 - (b) odstopanje frekvenca, kadar območje RDMF ustreza bloku RDMF in sinhronemu območju.
3. Odstopanje regulacijskega območja območja RDMF se izračuna kot vsota produkta faktorja K območja RDMF in odstopanja frekvenca ter razlike med:
 - (a) skupnim pretokom delovne moči po povezovalnem daljnovodu in navideznem povezovalnem daljnovodu in
 - (b) programom regulacije v skladu s členom 136.
4. Kadar je območje RDMF sestavljeno iz več kot enega območja nadzora, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z območja RDMF v obratovalnem sporazumu območja RDMF imenujejo enega sistemskega operaterja prenosnega omrežja, ki je pristojen za izvajanje in upravljanje procesa povrnitve frekvenca.
5. Kadar je območje RDMF sestavljeno iz več kot enega območja nadzora, proces povrnitve frekvenca na tem območju RDMF omogoča regulacijo izmenjave delovne moči vsakega območja nadzora na vrednost, določeno kot varno na podlagi sigurnostne analize obratovanja v realnem času.

Člen 144

Proces nadomestitve rezerve

1. Cilj regulacije PNR je izpolnitev vsaj enega od naslednjih ciljev z aktivacijo RN:
 - (a) postopna povrnitev aktiviranih RPF;
 - (b) podpora aktivaciji RPF;
 - (c) za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske postopna povrnitev aktiviranih RVF in RPF.
2. PNR se upravlja na podlagi navodil za aktivacijo ročne RN, da se izpolni cilj regulacije v skladu z odstavkom 1.

Člen 145

Avtomatski in ročni proces povrnitve frekvenca

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja z vsakega območja RDMF izvaja avtomatski proces povrnitve frekvenca (aPPF) in ročni proces povrnitve frekvenca (rPPF).

2. Sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronih območij Velike Britanije ter Irske in Severne Irske lahko v dveh letih po začetku veljavnosti te uredbe svojim pristojnim regulativnim organom predložijo predlog zahteve, naj se aPPF ne izvaja. Navedeni predlogi vključujejo analizo stroškov in koristi, ki dokazuje, da bi stroški izvajanja aPPF presegali koristi. Če pristojni regulativni organi odobrijo predlog, zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij in regulativni organi tako odločitev znova ocenijo vsaj vsaka štiri leta.
3. Če je območje RDMF sestavljeno iz več kot enega območja nadzora, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z območja RDMF v obratovalnem sporazumu območja RDMF določijo postopek za izvajanje aPPF in rPPF. Kadar je blok RDMF sestavljen iz več kot enega območja RDMF, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z območij RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF določijo postopek za izvajanje rPPF.
4. aPPF se izvaja po načelu zaprte zanke, pri čemer je ORPF vhodni signal, zelena vrednost za aktivacijo avtomatske RPF pa izhodni signal. Zelena vrednost za aktivacijo avtomatske RPF se izračuna z enim regulatorjem za povrnitev frekvence, ki ga upravlja sistemski operater prenosnega omrežja na svojem območju RDMF. Za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope je regulator za povrnitev frekvence:
 - (a) avtomatska regulacijska naprava za zmanjšanje ORPF na nič;
 - (b) deluje proporcionalno-integralno;
 - (c) vključuje nadzorni algoritem, ki preprečuje akumulacijo odstopanja regulacije in zasičenje integralnega člena proporcionalno-integralnega regulatorja, in
 - (d) ima funkcionalnosti za izredne načine obratovanja za stanje pripravljenosti in krizno stanje.
5. rPPF se izvaja na podlagi navodil za aktivacijo ročne RPF, da se izpolni cilj regulacije v skladu s členom 143(1).
6. Poleg izvajanja aPPF na območjih RDMF imajo vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF, sestavljenega iz več kot enega območja RDMF, pravico, da v obratovalnem sporazumu bloka RDMF imenujejo enega sistemskega operaterja prenosnega omrežja iz bloka RDMF za:
 - (e) izračun in spremljanje ORPF za celotni blok RDMF in
 - (f) da za izračun zelene vrednosti za aktivacijo avtomatske RPF upošteva ORPF celotnega bloka RDMF v skladu s členom 143(3) in ORPF svojega območja RDMF.

Člen 146

Postopek netiranja odstopanj

1. Cilj regulacije postopka netiranja odstopanj je, da se z izmenjavo moči za netiranje odstopanj zmanjša obseg sočasne in nasprotno delujočih aktivacij RPF različnih sodelujočih območij RDMF.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja ima pravico, da s sklenitvijo sporazuma o netiranju odstopanj izvede postopek netiranja odstopanj za območja RDMF v istem bloku RDMF, med različnimi bloki RDMF ali med različnimi sinhronimi območji.
3. Sistemski operaterji prenosnih omrežij izvedejo postopek netiranja odstopanj tako, da ta ne vpliva na:
 - (a) stabilnost PVF sinhronnega območja ali sinhronih območij, vključenih v postopek netiranja odstopanj;
 - (b) stabilnost PPF in PNR vsakega območja RDMF, ki ga upravljajo sodelujoči ali prizadeti sistemski operaterji prenosnih omrežij, in
 - (c) obratovalno sigurnost.
4. Sistemski operaterji prenosnih omrežij izvedejo izmenjavo moči za netiranje odstopanj med območji RDMF s sinhronnega območja na vsaj enega od naslednjih načinov:
 - (a) z opredelitvijo pretoka delovne moči prek navideznega povezovalnega daljnovoda, ki se vključi v izračun ORPF;
 - (b) prilagoditvijo pretokov delovne moči prek povezovalnih daljnovodov HVDC.

5. Sistemski operaterji prenosnih omrežij izvedejo izmenjavo moči za netiranje odstopanj med območji RDMF različnih sinhronih območij s prilagoditvijo pretokov delovne moči prek povezovalnih daljnovodov HVDC.
6. Sistemski operaterji prenosnih omrežij izvedejo izmenjavo moči za netiranje odstopanj za območje RDMF tako, da ta ne presega dejanskega obsega aktivacije RPF, potrebnega za usmerjanje ORPF navedenega območja RDMF na nič brez izmenjave moči za netiranje odstopanj.
7. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri istem postopku netiranja odstopanj, zagotovijo, da je vsota vseh izmenjav moči za netiranje odstopanj enaka nič.
8. Postopek netiranja odstopanj vključuje nadomestni mehanizem, s katerim se zagotovi, da je izmenjava moči za netiranje odstopanj vsakega območja RDMF enaka nič ali omejena na vrednost, pri kateri se lahko zajamči obratovalna sigurnost.
9. Kadar je blok RDMF sestavljen iz več kot enega območja RDMF, zmogljivost rezerve za RPF in zmogljivost rezerve za RN pa se izračunata na podlagi odstopanj bloka RDMF, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz istega bloka RDMF izvedejo postopek netiranja odstopanj in si z drugimi območji RDMF v istem bloku RDMF izmenjajo največji obseg moči za netiranje odstopanj, opredeljen v odstavku 6.
10. Kadar se postopek netiranja odstopanj izvede za območja RDMF z različnih sinhronih območij, si vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z drugimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij z istega sinhronnega območja, ki sodelujejo pri navedenem postopku netiranja odstopanj, izmenjajo največji obseg moči za netiranje odstopanj, opredeljen v odstavku 6.
11. Kadar se postopek netiranja odstopanj izvede za območja RDMF, ki niso del istega bloka RDMF, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz zadevnih blokov RDMF upoštevajo obveznosti iz člena 141(5) ne glede na izmenjavo moči za netiranje odstopanj.

Člen 147

Proces čezmejne aktivacije RPF

1. Cilj regulacije procesa čezmejne aktivacije RPF je, da se sistemskemu operaterju prenosnega omrežja omogoči, da izvede PPF z izmenjavo moči za povrnitev frekvence med območji RDMF.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja ima pravico, da s sklenitvijo sporazuma o čezmejni aktivaciji RPF izvede proces čezmejne aktivacije RPF za območja RDMF v istem bloku RDMF, med različnimi bloki RDMF ali med različnimi sinhronimi območji.
3. Sistemski operaterji prenosnih omrežij proces čezmejne aktivacije RPF izvedejo tako, da ta ne vpliva na:
 - (a) stabilnost PVF sinhronnega območja ali sinhronih območij, vključenih v proces čezmejne aktivacije RPF;
 - (b) stabilnost PPF in PNR vsakega območja RDMF, ki ga upravljajo sodelujoči ali prizadeti sistemski operaterji prenosnih omrežij, in
 - (c) obratovalno sigurnost.
4. Sistemski operaterji prenosnih omrežij izvedejo izmenjavo moči za povrnitev frekvence med območji RDMF z istega sinhronnega območja z enim od naslednjih ukrepov:
 - (a) z opredelitvijo pretoka delovne moči prek navideznega povezovalnega daljnovoda, ki se vključi v izračun ORPF, kadar je aktivacija RPF avtomatizirana;
 - (b) s prilagoditvijo programa regulacije ali opredelitvijo pretoka delovne moči prek navideznega povezovalnega daljnovoda med območji RDMF, kadar je aktivacija RPF ročna, ali
 - (c) prilagoditvijo pretokov delovne moči prek povezovalnih daljnovodov HVDC.
5. Sistemski operaterji prenosnih omrežij izvedejo izmenjavo moči za povrnitev frekvence med območji RDMF z različnih sinhronih območij s prilagoditvijo pretokov delovne moči prek povezovalnih daljnovodov HVDC.

6. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri istem procesu čezmejne aktivacije RPF, zagotovijo, da je vsota vseh izmenjav moči za povrnitev frekvence enaka nič.
7. Proces čezmejne aktivacije RPF vključuje nadomestni mehanizem, s katerim se zagotovi, da je izmenjava moči za povrnitev frekvence vsakega območja RDMF enaka nič ali omejena na vrednost, pri kateri se lahko zajamči obratovalna sigurnost.

Člen 148

Proces čezmejne aktivacije RN

1. Cilj regulacije procesa čezmejne aktivacije RN je, da se sistemskemu operaterju prenosnega omrežja omogoči, da s programom regulacije med območji RDMF izvede PNR.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja ima pravico, da s sklenitvijo sporazuma o čezmejni aktivaciji RN izvede proces čezmejne aktivacije RN za območja RDMF v istem bloku RDMF, med različnimi blokii RDMF ali med različnimi sinhronimi območji.
3. Sistemski operaterji prenosnih omrežij proces čezmejne aktivacije RN izvedejo tako, da ta ne vpliva na:
 - (a) stabilnost PVF sinhronega območja ali sinhronih območij, vključenih v proces čezmejne aktivacije RN;
 - (b) stabilnost PPF in PNR vsakega območja RDMF, ki ga upravljajo sodelujoči ali prizadeti sistemski operaterji prenosnih omrežij, in
 - (c) obratovalno sigurnost.
4. Sistemski operaterji prenosnih omrežij izvedejo program regulacije med območji RDMF z istega sinhronega območja z izvedbo vsaj enega od naslednjih ukrepov:
 - (a) z opredelitvijo pretoka delovne moči prek navideznega povezovalnega daljnovoda, ki se vključi v izračun ORPF;
 - (b) s prilagoditvijo programa regulacije ali
 - (c) prilagoditvijo pretokov delovne moči prek povezovalnih daljnovodov HVDC.
5. Sistemski operaterji prenosnih omrežij izvedejo program regulacije med območji RDMF z različnih sinhronih območij s prilagoditvijo pretokov delovne moči prek povezovalnih daljnovodov HVDC.
6. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri istem procesu čezmejne aktivacije RN, zagotovijo, da je vsota vseh programov regulacije enaka nič.
7. Proces čezmejne aktivacije RN vključuje nadomestni mehanizem, s katerim se zagotovi, da je program regulacije vsakega območja RDMF enak nič ali omejen na vrednost, pri kateri se lahko zajamči obratovalna sigurnost.

Člen 149

Splošne zahteve za postopke čezmejne regulacije

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri izmenjavi ali souporabi RPF ali RN, po potrebi izvedejo proces čezmejne aktivacije RPF ali RN.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo vloge in odgovornosti sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, ki izvajajo postopek netiranja odstopanj, proces čezmejne aktivacije RPF ali proces čezmejne aktivacije RN med območji RDMF iz različnih blokov RDMF ali z različnih sinhronih območij.

3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri istem postopku netiranja odstopanj, istem procesu čezmejne aktivacije RPF ali istem procesu čezmejne aktivacije RN, v zadevnih sporazumih opredelijo vloge in odgovornosti vseh sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, vključno z:

- (a) zagotavljanjem vseh vhodnih podatkov, potrebnih za:
 - (i) izračun izmenjave moči v zvezi z mejami obratovalne sigurnosti in
 - (ii) sigurnostno analizo obratovanja v realnem času, ki jo izvedejo sodelujoči in prizadeti sistemski operaterji prenosnih omrežij;
- (b) odgovornostjo za izračun izmenjave moči in
- (c) izvedbo obratovalnih postopkov za zagotovitev obratovalne sigurnosti.

4. Brez poseganja v člen 146(9), (10) in (11) ter v okviru sporazumov iz členov 122, 123 in 124 imajo vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki sodelujejo pri istem postopku netiranja odstopanj, procesu čezmejne aktivacije RPF ali procesu čezmejne aktivacije RN, pravico, da za izračun izmenjave moči opredelijo zaporeden pristop. Zaporeden izračun izmenjave moči vsaki skupini sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, ki upravljajo območja RDMF ali bloke RDMF, povezane s povezovalnimi daljnovodi, omogoča medsebojno izmenjavo moči za netiranje odstopanj, povrnitev frekvence ali nadomestitev rezerve moči pred izmenjavo z drugimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij.

Člen 150

Obveščanje sistemskih operaterjev prenosnih omrežij

1. Sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki nameravajo uveljaviti pravico do izvedbe postopka netiranja odstopanj, procesa čezmejne aktivacije RPF, procesa čezmejne aktivacije RN, izmenjave rezerv ali souporabe rezerv, tri mesece pred uveljavitvijo takšne pravice obvestijo vse druge sistemske operaterje prenosnih omrežij z istega sinhronega območja o:

- (a) udeleženi sistemskih operaterjih prenosnih omrežij;
- (b) predvidenem obsegu izmenjave moči zaradi postopka netiranja odstopanj, procesa čezmejne aktivacije RPF ali procesa čezmejne aktivacije RN;
- (c) vrsti rezerv in največjem obsegu izmenjave ali souporabe rezerv in
- (d) časovnem obdobju izmenjave ali souporabe rezerv.

2. Kadar se postopek netiranja odstopanj, proces čezmejne aktivacije RPF ali proces čezmejne aktivacije RN izvede za območja RDMF, ki niso del istega bloka RDMF, ima vsak sistemski operater prenosnega omrežja z zadevnih sinhronih območij pravico, da se v enem mesecu po prejemu obvestila v skladu z odstavkom 1 na podlagi sigurnostne analize obratovanja vsem drugim sistemskim operaterjem prenosnih omrežij na sinhronem območju prikladi kot prizadeti sistemski operater prenosnega omrežja.

3. Prizadeti sistemski operater prenosnega omrežja ima pravico:

- (a) zahtevati, naj se mu zagotavljajo vrednosti v realnem času v zvezi z izmenjavo moči za netiranje odstopanj, izmenjavo moči za povrnitev frekvence in programom regulacije, ki so potrebne za sigurnostno analizo obratovanja v realnem času, in
- (b) zahtevati izvedbo obratovalnega postopka, ki mu omogoča, da določi omejitve za izmenjavo moči za netiranje odstopanj, izmenjavo moči za povrnitev frekvence in program regulacije med posameznimi območji RDMF na podlagi sigurnostne analize obratovanja v realnem času.

Člen 151

Infrastruktura

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij ocenijo, katera tehnična infrastruktura je potrebna za izvajanje in upravljanje procesov iz člena 140 in se šteje za kritično v skladu z varnostnim načrtom iz člena 26.

2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja v obratovalnem sporazumu sinhronega območja določijo minimalne zahteve za razpoložljivost, zanesljivost in redundanco tehnične infrastrukture iz odstavka 1, vključno s:
 - (a) točnostjo, ločljivostjo, razpoložljivostjo in redundanco meritev pretoka delovne moči in navideznega povezovalnega daljnovoda;
 - (b) razpoložljivostjo in redundanco digitalnih regulacijskih sistemov;
 - (c) razpoložljivostjo in redundanco komunikacijske infrastrukture in
 - (d) komunikacijskimi protokoli.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF določijo dodatne zahteve za razpoložljivost, zanesljivost in redundanco tehnične infrastrukture.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja z območja RDMF:
 - (a) zagotovi ustrezno kakovost in razpoložljivost izračuna ORPF;
 - (b) izvaja spremljanje kakovosti izračuna ORPF v realnem času;
 - (c) ukrepa v primeru napačnega izračuna ORPF in
 - (d) kadar se ORPF določi na podlagi odstopanja regulacijskega območja, najmanj enkrat na leto izvede naknadno spremljanje kakovosti izračuna ORPF na podlagi primerjave ORPF z referenčnimi vrednostmi.

NASLOV 4

DELOVANJE REGULACIJE DELOVNE MOČI IN FREKVENCE

Člen 152

Stanja sistema v povezavi s sistemsko frekvenco

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja upravlja svoje regulacijsko območje z zadostno pozitivno in negativno rezervo delovne moči, ki lahko vključuje rezerve v souporabi ali rezerve, pridobljene z izmenjavo, da obravnava neravnovesja med povpraševanjem in ponudbo na svojem regulacijskem območju. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja nadzira ORPF v skladu s členom 143, da bi se dosegla zahtevana kakovost frekvence na sinhronem območju, pri čemer sodeluje z vsemi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij na istem sinhronem območju.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja blizu realnega časa spremlja vozne rede proizvodnje in izmenjave, pretoke moči, injektorje in odjeme na vozliščih ter druge parametre na svojem regulacijskem območju, ki so pomembni za predvidevanje tveganja odstopanja frekvence, in ob usklajevanju z drugimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij s svojega sinhronega območja sprejme ukrepe, da omeji negativne učinke navedenih parametrov na ravnovesje med proizvodnjo in povpraševanjem.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja določijo izmenjavo podatkov v realnem času v skladu s členom 42, ki vključuje:
 - (a) stanje prenosnega sistema v skladu s členom 18 in
 - (b) podatke o meritvah v realnem času v zvezi z ORPF v blokih RDMF in na območjih RDMF s sinhronega območja.
4. Nadzornik sinhronega območja določi stanje sistema v zvezi s sistemsko frekvenco v skladu s členom 18(1) in (2).
5. Nadzornik sinhronega območja zagotovi obveščanje vseh sistemskih operaterjev prenosnih omrežij z vseh sinhronih območij, če odstopanje sistemske frekvence izpolnjuje eno od meril za stanje pripravljenosti iz člena 18.
6. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo skupna pravila za delovanje regulacije delovne moči in frekvence v normalnem obratovalnem stanju in stanju pripravljenosti.
7. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronih območij Velike Britanije ter Irske in Severne Irske v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo obratovalne postopke za primer izčrpanih RVF. V okviru navedenih obratovalnih postopkov imajo sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja pravico, da zahtevajo spremembe proizvodnje ali odjema delovne moči pri elektroenergijskih modulih in odjemnih enotah.

8. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo obratovalne postopke za primere izčrpanih RPF ali RN. V okviru navedenih obratovalnih postopkov imajo sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF pravico, da zahtevajo spremembe proizvodnje ali odjema delovne moči pri elektroenergijskih modulih in odjemnih enotah.
9. Sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF si prizadevajo preprečiti ORPF, ki trajajo dlje od časa povrnitve frekvence.
10. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja v obratovalnem sporazumu sinhronega območja določijo obratovalne postopke za stanje pripravljenosti zaradi kršitve meja sistemske frekvence. Namen obratovalnih postopkov je zmanjšati odstopanje sistemske frekvence, da se stanje sistema povrne v normalno obratovalno stanje in da se omeji tveganje prehoda v krizno stanje. Obratovalni postopki vključujejo pravico sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, da odstopajo od obveznosti iz člena 143(1).
11. Če je prenosni sistem v stanju pripravljenosti zaradi nezadostnih rezerv delovne moči v skladu s členom 18, sistemski operaterji prenosnih omrežij iz zadevnih blokov RDMF v tesnem sodelovanju s preostalimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja in sistemskimi operaterji prenosnih omrežij z drugih sinhronih območij ukrepajo, da povrnejo in nadomestijo potrebne obsege rezerv delovne moči. V ta namen imajo sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF pravico, da zahtevajo spremembe proizvodnje ali odjema delovne moči pri elektroenergijskih modulih ali odjemnih enotah na svojem regulacijskem območju, da se zmanjša ali odpravi neizpolnjevanje zahtev v zvezi z rezervo delovne moči.
12. Če enominutno povprečje ORPF bloka RDMF presega 2. stopnjo območja ORPF vsaj med časom, potrebnim za povrnitev frekvence, in kadar sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF ne pričakujejo, da se bo ORPF ustrezno zmanjšalo z ukrepi iz odstavka 15, imajo sistemski operaterji prenosnih omrežij pravico, da zahtevajo spremembe proizvodnje ali odjema delovne moči pri elektroenergijskih modulih in odjemnih enotah na svojih zadevnih območjih, da zmanjšajo ORPF, kot je opredeljeno v odstavku 16.
13. Kadar na sinhronih območjih celinske Evrope in severne Evrope ORPF v bloku RDMF več kot 30 zaporednih minut presega 25 % referenčnega incidenta sinhronega območja in če sistemski operaterji prenosnih omrežij iz navedenega bloka RDMF ne pričakujejo, da bodo ORPF ustrezno zmanjšali z ukrepi, sprejetimi v skladu z odstavkom 15, sistemski operaterji prenosnih omrežij zahtevajo spremembe proizvodnje ali odjema delovne moči pri elektroenergijskih modulih in odjemnih enotah na svojih zadevnih območjih, da zmanjšajo ORPF, kot je opredeljeno v odstavku 16.
14. Nadzornik bloka RDMF je odgovoren za opredelitev kakršnih koli kršitev meja iz odstavkov 12 in 13 ter:
- o tem obvesti druge sistemske operaterje prenosnih omrežij iz bloka RDMF in
 - skupaj z njimi izvede usklajene ukrepe za zmanjšanje ORPF, ki se opredelijo v obratovalnem sporazumu bloka RDMF.
15. Za primere iz odstavkov od 11 do 13 vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo ukrepe, ki sistemskim operaterjem prenosnih omrežij iz bloka RDMF omogočijo, da s čezmejno aktivacijo rezerv dejavno zmanjšajo odstopanje frekvence. V primerih iz odstavkov od 11 do 13 si sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja prizadevajo, da se sistemskim operaterjem prenosnih omrežij iz zadevnega bloka RDMF omogoči zmanjšanje njihovega ORPF.
16. Sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo ukrepe za zmanjšanje ORPF z zahtevami za spremembe proizvodnje ali odjema delovne moči pri elektroenergijskih modulih in odjemnih enotah na svojem območju.

NASLOV 5

REZERVE ZA VZDRŽEVANJE FREKVENCE

Člen 153

Določanje obsega RVF

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja najmanj enkrat na leto določijo zmogljivost rezerve za RVF, potrebno za sinhrono območje in prvotno obveznost RVF vsakega sistema operaterja prenosnega omrežja v skladu z odstavkom 2.

2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja določijo pravila o določanju obsega v skladu z naslednjimi merili:
- (a) zmogljivost rezerve za RVF, potrebna za sinhrono območje, zajema najmanj referenčni incident, za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope pa tudi rezultate verjetnostnega pristopa k določanju obsega za RVF, ki se izvaja v skladu s točko (c);
 - (b) velikost referenčnega incidenta se določi v skladu z naslednjimi pogoji:
 - (i) za sinhrono območje celinske Evrope je referenčni incident 3 000 MW v pozitivno smer in 3 000 MW v negativno smer;
 - (ii) za sinhrona območja Velike Britanije, Irske in Severne Irske ter severne Evrope je referenčni incident največje odstopanje, ki lahko nastane zaradi trenutne spremembe delovne moči, kot je sprememba enega elektroenergijskega modula, odjemnega objekta ali povezovalnega daljnovoda HVDC ali izklopa voda za izmenični tok, ali največja trenutna izguba odjema delovne moči zaradi izklopa ene ali več priključnih točk. Referenčni incident se določi posebej za pozitivno in negativno smer;
 - (c) na sinhronih območjih celinske Evrope in severne Evrope imajo vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij pravico, da opredelijo verjetnosti pristop k določanju obsega RVF, pri čemer upoštevajo vzorec obremenitve, proizvodnje in vztrajnosti, vključno s sintetično vztrajnostjo, ter razpoložljiva sredstva za uporabo najmanjše vztrajnosti v realnem času v skladu z metodologijo iz člena 39, s ciljem, da bi se verjetnost nezadostnih RVF zmanjšala na največ enkrat na 20 let, in
 - (d) deleži zmogljivosti rezerve za RVF, potrebni za vsakega sistemkega operaterja prenosnega omrežja kot prvotna obveznost RVF, temeljijo na vsoti neto proizvodnje in odjema njegovega regulacijskega območja, ki se deli z vsoto neto proizvodnje in odjema sinhronnega območja v enem letu.

Člen 154

Minimalne tehnične zahteve za RVF

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv zagotovi, da RVF ustreza lastnostim, navedenim za njegovo sinhrono območje v preglednici Priloge V.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s posameznega sinhronnega območja imajo pravico, da v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja določijo skupne dodatne lastnosti RVF, potrebne za zagotavljanje obratovalne sigurnosti na sinhronem območju, na podlagi sklopa tehničnih parametrov in na območjih iz člena 15(2)(d) Uredbe (EU) 2016/631 ter členov 27 in 28 Uredbe (EU) 2016/1388. Pri navedenih skupnih dodatnih lastnostih RVF se upoštevajo nameščena zmogljivost, struktura ter vzorec odjema in proizvodnje sinhronnega območja. Sistemski operaterji prenosnih omrežij uporabijo prehodno obdobje za uvedbo dodatnih lastnosti, ki se opredeli ob posvetovanju z zadevnimi dobavitelji RVF.
3. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ima pravico, da določi dodatne zahteve za skupine za zagotavljanje RVF, pri čemer upošteva območja iz člena 15(2)(d) Uredbe (EU) 2016/631 ter členov 27 in 28 Uredbe (EU) 2016/1388, in tako zagotovi obratovalno sigurnost. Navedene dodatne zahteve temeljijo na tehničnih razlogih, kot je geografska porazdelitev elektroenergijskih modulov ali odjemnih enot, ki pripadajo skupini za zagotavljanje RVF. Dobavitelj RVF zagotovi, da je mogoče spremljati aktivacijo RVF pri enotah za zagotavljanje RVF v skupini za zagotavljanje rezerv.
4. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ima pravico, da izključi skupine za zagotavljanje RVF iz zagotavljanja RVF in tako zagotovi obratovalno sigurnost. Ta izključitev temelji na tehničnih razlogih, kot je geografska porazdelitev elektroenergijskih modulov ali odjemnih enot, ki pripadajo skupini za zagotavljanje RVF.
5. Vsaka enota za zagotavljanje RVF in vsaka skupina za zagotavljanje RVF ima samo enega sistemkega operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv.
6. Vsaka enota za zagotavljanje RVF in vsaka skupina za zagotavljanje RVF zagotavlja skladnost z lastnostmi, ki se zahtevajo za RVF, iz preglednice Priloge V in z vsemi dodatnimi lastnostmi ali zahtevami, določenimi v skladu z odstavkoma 2 in 3, ter aktivira dogovorjeno RVF z uporabo proporcionalnega regulatorja, ki se odziva na odstopanja frekvence, ali na podlagi monotone odsekoma linearne karakteristike moč-frekvenca za relejno krmiljeno RVF. Sposobna je aktivirati RVF v okviru frekvenčnih območij iz člena 13(1) Uredbe (EU) 2016/631.

7. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja s sinhronega območja celinske Evrope zagotovi, da združena reakcija RVF z območja RDMF izpolnjuje naslednje zahteve:

- (a) aktivacija RVF se ne odlašaja po nepotrebnem, ampak se začne takoj, ko je mogoče, po začetku odstopanja frekvence;
- (b) če je odstopanje frekvence enako ali večje od 200 mHz, se najpozneje po 15 sekundah zagotovi najmanj 50 % celotne zmogljivosti RVF;
- (c) če je odstopanje frekvence enako ali večje od 200 mHz, se najpozneje po 30 sekundah zagotovi 100 % celotne zmogljivosti RVF;
- (d) če je odstopanje frekvence enako ali večje od 200 mHz, se aktivacija celotne zmogljivosti RVF stopnjuje vsaj linearno od 15 do 30 sekund, in
- (e) če je odstopanje frekvence manjše od 200 mHz, je povezana aktivirana zmogljivost RVF vsaj sorazmerna pri enakem časovnem okviru kot v točkah od (a) do (d).

8. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv spremlja svoj prispevek k PVF in svojo aktivacijo RVF v zvezi s svojo obveznostjo za RVF, vključno z enotami za zagotavljanje RVF in skupinami za zagotavljanje RVF. Vsak dobavitelj RVF da sistemskemu operaterju prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv na voljo vsaj naslednje informacije za vsako od svojih enot za zagotavljanje RVF in skupin za zagotavljanje RVF:

- (a) status s časovno značko, ki kaže, ali je RVF aktivirana ali ne;
- (b) podatke o delovni moči s časovno značko, potrebne za preverjanje aktivacije RVF, vključno s trenutno delovno močjo s časovno značko;
- (c) statiko regulatorja za elektroenergijske module tipa C in tipa D, kot so opredeljeni v členu 5 Uredbe (EU) 2016/631 in ki delujejo kot enote za zagotavljanje RVF, ali ekvivalenten parameter za skupine za zagotavljanje RVF, sestavljene iz elektroenergijskih modulov tipa A in/ali tipa B, kot so opredeljeni v členu 5 Uredbe (EU) 2016/631, in/ali odjemnih enot z regulacijo delovne moči v okviru prilagajanja odjema, kot so opredeljene v členu 28 Uredbe (EU) 2016/1388.

9. Vsak dobavitelj RVF ima pravico, da agregira zadevne podatke za več kot eno enoto za zagotavljanje RVF, če je največja moč agregiranih enot manjša od 1,5 MW in je aktivacijo RVF mogoče jasno preveriti.

10. Dobavitelj RVF na zahtevo sistema operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv da informacije iz odstavka 9 na voljo v realnem času s časovno ločljivostjo najmanj 10 sekund.

11. Dobavitelj RVF na zahtevo sistema operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in kadar je potrebno za preverjanje aktivacije RVF, da na voljo podatke iz odstavka 9 v zvezi s tehničnimi napravami, ki so del iste enote za zagotavljanje RVF.

Člen 155

Postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti RVF

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja v 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe oblikuje postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti RVF in javno objavi podrobnosti o navedenem postopku.

2. Morebitni dobavitelj RVF sistemskemu operaterju prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv dokaže, da izpolnjuje tehnične in dodatne zahteve iz člena 154 tako, da uspešno opravi postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti morebitnih enot za zagotavljanje RVF ali skupin za zagotavljanje RVF, opisan v odstavkih od 3 do 6 tega člena.

3. Morebitni dobavitelj RVF sistemskemu operaterju prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv predloži uradno vlogo skupaj z zahtevanimi informacijami o morebitnih enotah za zagotavljanje RVF ali skupinah za zagotavljanje RVF. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv v osmih tednih po prejemu vloge sporoči, ali je ta popolna. Kadar sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv meni, da vloga ni popolna, morebitni dobavitelj RVF v štirih tednih od prejema zahteve za dodatne informacije predloži zahtevane dodatne informacije. Kadar jih ne predloži v navedenem roku, se šteje, da je vloga umaknjena.

4. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv v treh mesecih od potrditve popolnosti vloge oceni prejete informacije in odloči, ali morebitne enote za zagotavljanje RVF ali skupine za zagotavljanje RVF izpolnjujejo merila za predhodno ugotavljanje sposobnosti RVF. O svoji odločitvi obvesti morebitnega dobavitelja RVF.
5. Kadar je sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv že preveril skladnost z nekaterimi zahtevami te uredbe, se to prizna pri predhodnem ugotavljanju sposobnosti.
6. Sposobnost enot za zagotavljanje RVF ali skupin za zagotavljanje RVF se znova oceni:
 - (a) vsaj enkrat vsakih pet let;
 - (b) v primeru sprememb tehničnih zahtev ali zahtev glede razpoložljivosti ali sprememb opreme ter
 - (c) v primeru posodobitve opreme v zvezi z aktivacijo RVF.

Člen 156

Zagotavljanje RVF

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotavlja razpoložljivost vsaj svojih obveznosti za RVF, o katerih se dogovorijo vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z istega sinhronnega območja, v skladu s členi 153, 163, 173 in 174.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronnega območja vsaj na letni ravni določijo velikost faktorja K sinhronnega območja ob upoštevanju vsaj naslednjih dejavnikov:
 - (a) zmogljivosti rezerve za RVF, deljene z največjim stacionarnim odstopanjem frekvence;
 - (b) avtomatske regulacije proizvodnje;
 - (c) samoregulacije bremena, pri čemer se upošteva prispevek v skladu s členoma 27 in 28 Uredbe (EU) 2016/1388;
 - (d) frekvenčnega odziva povezovalnih daljnovodov HVDC iz člena 172 ter
 - (e) aktivacije OFON in FON v skladu s členoma 13 in 15 Uredbe (EU) 2016/631.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronnega območja, sestavljenega iz več kot enega območja RDME, v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja določijo deleže faktorja K za vsako območje RDME, ki temeljijo vsaj na:
 - (a) začetnih obveznostih RVF;
 - (b) avtomatski regulaciji proizvodnje;
 - (c) samoregulaciji bremena;
 - (d) spajanju frekvence prek HVDC med sinhronimi območji;
 - (e) izmenjavi RVF.
4. Dobavitelj RVF zagotovi neprekinjeno razpoložljivost RVF, razen v primeru nujnega izklopa enote za zagotavljanje RVF v časovni periodi, ko velja njena obveznost zagotavljanja RVF.
5. Vsak dobavitelj RVF svojega systemskega operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv takoj, ko je mogoče, obvesti o vseh spremembah dejanske razpoložljivosti svoje enote za zagotavljanje RVF in/ali svoje skupine za zagotavljanje RVF ali njenega dela, ki so pomembne za predhodno ugotavljanje sposobnosti.
6. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi ali od svojih dobaviteljev RVF zahteva, naj zagotovijo, da izguba enote za zagotavljanje RVF ne ogrozi obratovalne sigurnosti, in sicer tako da:
 - (a) omeji delež RVF, ki jo zagotavlja posamezna enota za zagotavljanje RVF, na 5 % zmogljivosti rezerve za RVF, zahtevane za vsako od celotnih sinhronih območij celinske Evrope in severne Evrope;

- (b) izključi RVF, ki jo zagotavlja enota in ustreza referenčnemu incidentu sinhronega območja, iz postopka določanja obsega za sinhrona območja Velike Britanije, Irske in Severne Irske ter severne Evrope in
- (c) nadomesti RVF, ki postanejo nerazpoložljive zaradi nujnega izklopa ali nerazpoložljivosti enote za zagotavljanje RVF ali skupine za zagotavljanje RVF, takoj, ko je tehnično mogoče, in v skladu s pogoji, ki jih opredeli sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv.

7. Enota za zagotavljanje RVF ali skupina za zagotavljanje RVF z zbiralnikom energije, ki ne omejuje njene sposobnosti zagotavljanja RVF, aktivira svojo RVF za tako dolgo, dokler traja odstopanje frekvence. Za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske enota za zagotavljanje RVF ali skupina za zagotavljanje RVF z zbiralnikom energije, ki ne omejuje njene sposobnosti zagotavljanja RVF, aktivira svojo RVF, dokler ne aktivira svoje RPF, ali za obdobje, določeno v obratovalnem sporazumu sinhronega območja.

8. Enota za zagotavljanje RVF ali skupina za zagotavljanje RVF z zbiralnikom energije, ki omejuje njeno sposobnost zagotavljanja RVF, aktivira svoje RVF za tako dolgo, dokler traja odstopanje frekvence, če njen zbiralnik energije ni izčrpan v pozitivni ali negativni smeri. Za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske enota za zagotavljanje RVF ali skupina za zagotavljanje RVF z zbiralnikom energije, ki omejuje njeno sposobnost zagotavljanja RVF, aktivira svojo RVF, dokler ne aktivira svoje RPF, ali za obdobje, določeno v obratovalnem sporazumu sinhronega območja.

9. Za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope vsak dobavitelj RVF zagotovi neprekinjeno razpoložljivost RVF v normalnem obratovalnem stanju pri svojih enotah ali skupinah za zagotavljanje RVF z omejenimi zbiralniki energije. Za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope, od sprožitve stanja pripravljenosti in med njegovim trajanjem, vsak dobavitelj RVF zagotovi, da so njegove enote ali skupine za zagotavljanje RVF z omejenimi zbiralniki energije sposobne ohraniti polno aktivacijo RVF brez prekinitve za časovno periodo, ki se določi v skladu z odstavkoma 10 in 11. Če ni bila določena periodo v skladu z odstavkoma 10 in 11, vsak dobavitelj RVF zagotovi, da so v stanju pripravljenosti njegove enote ali skupine za zagotavljanje RVF z omejenimi zbiralniki energije sposobne ohraniti polno aktivacijo RVF brez prekinitve vsaj 15 minut, v primeru odstopanj frekvence, manjših od odstopanja frekvence, pri katerem je potrebna polna aktivacija RVF, pa za enakovredno dolgo periodo ali periodo, ki jo določi vsak sistemski operater prenosnega omrežja in ni daljša od 30 minut ali krajša od 15 minut.

10. Za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij oblikujejo predlog v zvezi z najkrajšo periodo aktivacije, ki jo morajo zagotoviti dobavitelji RVF. Določena periodo ni daljša od 30 minut ali krajša od 15 minut. V predlogu se v celoti upoštevajo rezultati analize stroškov in koristi, izvedene v skladu z odstavkom 11.

11. Sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronih območij celinske Evrope in severne Evrope v šestih mesecih po začetku veljavnosti te uredbe predlagajo domneve in metodologijo za analizo stroškov in koristi, ki jo je treba izvesti, da se oceni časovna periodo, ki je potrebna, da enote ali skupine za zagotavljanje RVF z omejenimi zbiralniki energije ostanejo na voljo med stanjem pripravljenosti. Sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronih območij celinske Evrope in severne Evrope v 12 mesecih po tem, ko vsi regulativni organi zadevne regije odobrijo domneve in metodologijo, predložijo rezultate svoje analize stroškov in koristi zadevnim regulativnim organom, pri čemer predlagajo časovno periodo, ki ni daljša od 30 minut ali krajša od 15 minut. Pri analizi stroškov in koristi se upoštevajo vsaj:

- (a) izkušnje, pridobljene z različnimi časovnimi okviri in deleži nastajajočih tehnologij v različnih blokih RDMF;
- (b) vpliv opredeljene časovne periode na skupne stroške rezerv RVF na sinhronem območju;
- (c) vpliv opredeljene časovne periode na tveganja za stabilnost sistema, zlasti z dolgotrajnimi ali ponavljajočimi se dogodki v zvezi s frekvenco;
- (d) vpliv na tveganja za stabilnost sistema in skupne stroške RVF v primeru povečanja skupnega obsega RVF;
- (e) vpliv tehnološkega razvoja na stroške period razpoložljivosti za RVF enot ali skupin za zagotavljanje RVF z omejenimi zbiralniki energije.

12. Dobavitelj RVF opredeli omejitve zbiralnikov energije svojih enot za zagotavljanje RVF ali skupin za zagotavljanje RVF v postopku predhodnega ugotavljanja sposobnosti v skladu s členom 155.

13. Dobavitelj RVF, ki uporablja enote za zagotavljanje RVF ali skupine za zagotavljanje RVF z zbiralnikom energije, ki omejuje njihovo sposobnost zagotavljanja RVF, zagotovi obnovitev zbiralnikov energije v pozitivni ali negativni smeri v skladu z naslednjimi merili:

- (a) za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske dobavitelj RVF uporablja metode, opredeljene v obratovalnem sporazumu sinhronega območja;
- (b) za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope dobavitelj RVF zagotovi čimprejšnjo obnovitev zbiralnikov energije v dveh urah po koncu stanja pripravljenosti.

NASLOV 6

REZERVE ZA POVRNITEV FREKVENCE

Člen 157

Določanje obsega RPF

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF določijo pravila o določanju obsega RPF.
2. Pravila o določanju obsega RPF vključujejo vsaj naslednje:
 - (a) vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF na sinhronih območjih celinske Evrope in severne Evrope določijo zahtevano zmogljivost rezerve za RPF za blok RDMF na podlagi zaporednih preteklih evidenc, ki vključujejo najmanj pretekle vrednosti odstopanj bloka RDMF. Vzorčenje navedenih evidenc zajema vsaj čas povrnitve frekvence. Časovna perioda, ki se upošteva za navedene evidence, je reprezentativna in vključuje vsaj eno celoletno periodo, končano ne prej kot šest mesecev pred datumom izračuna;
 - (b) vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF na sinhronih območjih celinske Evrope in severne Evrope določijo zadostno zmogljivost rezerve za RPF za blok RDMF, da se upoštevajo sedanji ciljni parametri ORPF iz člena 128 za časovno periodo iz točke (a), ki temeljijo vsaj na verjetnostni metodologiji. Sistemski operaterji prenosnih omrežij pri uporabi navedene verjetnostne metodologije upoštevajo v sporazumih opredeljene omejitve glede souporabe ali izmenjave rezerv zaradi morebitnih kršitev obratovalne sigurnosti in zahteve glede razpoložljivosti RPF. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF upoštevajo vse pričakovane pomembne spremembe porazdelitve odstopanj bloka RDMF ali druge pomembne vplivne faktorjev v zvezi z obravnavano časovno periodo;
 - (c) vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF za izpolnitev zahteve iz odstavka (b) določijo razmerje avtomatske RPF, ročne RPF, časa za polno aktivacijo avtomatske RPF in časa za polno aktivacijo ročne RPF. V ta namen čas za polno aktivacijo avtomatske RPF za blok RDMF in čas za polno aktivacijo ročne RPF za blok RDMF ni daljši od časa za povrnitev frekvence;
 - (d) sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF določijo velikost referenčnega incidenta, ki je največje odstopanje, ki lahko nastane zaradi trenutne spremembe delovne moči enega elektroenergijskega modula, odjemnega objekta ali povezovalnega daljnovoda HVDC ali zaradi izklopa voda za izmenični tok v bloku RDMF;
 - (e) vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF določijo pozitivno zmogljivost rezerve za RPF, ki ni manjša od incidenta za določanje pozitivnega obsega za blok RDMF;
 - (f) vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF določijo negativno zmogljivost rezerve za RPF, ki ni manjša od incidenta za določanje negativnega obsega za blok RDMF;
 - (g) vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF za upoštevanje meja obratovalne sigurnosti določijo zmogljivost rezerve za RPF za blok RDMF, morebitne geografske omejitve za njeno porazdelitev v bloku RDMF ter morebitne geografske omejitve za izmenjavo ali souporabo rezerv z drugimi bloki RDMF;
 - (h) vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF zagotovijo, da pozitivna zmogljivost rezerve za RPF ali kombinacija zmogljivosti rezerve za RPF in RN na podlagi preteklih evidenc, opredeljenih v točki (a), zadostuje za kritje pozitivnih odstopanj bloka RDMF v vsaj 99 % primerov;

- (i) vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF zagotovijo, da negativna zmogljivost rezerve za RPF ali kombinacija zmogljivosti rezerve za RPF in RN na podlagi preteklih evidenc iz točke (a) zadostuje za kritje negativnih odstopanj bloka RDMF v vsaj 99 % primerov;
 - (j) vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF lahko zmanjšajo pozitivno zmogljivost rezerve za RPF za blok RDMF, določeno po postopku določanja obsega RPF, s sklenitvijo sporazuma o souporabi RPF z drugimi bloki RDMF v skladu z določbami iz naslova 8. Za navedeni sporazum o souporabi se uporabljajo naslednje zahteve:
 - (i) za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope je zmanjšanje pozitivne zmogljivosti rezerve za RPF za blok RDMF omejeno na razliko med velikostjo incidenta za določanje pozitivnega obsega in zmogljivostjo rezerve za RPF, potrebno za kritje pozitivnih odstopanj bloka RDMF v 99 % časa na podlagi preteklih evidenc iz točke (a), če je navedena razlika pozitivna. Zmanjšanje pozitivne rezervne zmogljivosti ne presega 30 % velikosti incidenta za določanje pozitivnega obsega;
 - (ii) za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF stalno ocenjujejo pozitivno zmogljivost rezerve za RPF in tveganje, da zaradi souporabe ne bo zagotovljena;
 - (k) vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF lahko zmanjšajo negativno zmogljivost rezerve za RPF za blok RDMF, določeno po postopku določanja obsega RPF, s sklenitvijo sporazuma o souporabi RPF z drugimi bloki RDMF v skladu z določbami iz naslova 8. Za navedeni sporazum o souporabi se uporabljajo naslednje zahteve:
 - (i) za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope je zmanjšanje negativne zmogljivosti rezerve za RPF za blok RDMF omejeno na razliko med velikostjo incidenta za določanje negativnega obsega in zmogljivostjo rezerve za RPF, potrebno za kritje negativnih odstopanj bloka RDMF v 99 % časa na podlagi preteklih evidenc iz točke (a), če je navedena razlika pozitivna.
 - (ii) za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF stalno ocenjujejo negativno zmogljivost rezerve za RPF in tveganje, da zaradi souporabe ne bo zagotovljena;
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF, ki obsega več kot enega sistemskega operaterja prenosnega omrežja, v obratovalnem sporazumu bloka RDMF določijo posebno dodelitev odgovornosti med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij z območij RDMF za izpolnjevanje obveznosti iz odstavka 2.
4. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF imajo v skladu s pravili o določanju obsega RPF vedno zadostno zmogljivost rezerve za RPF. Sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF določijo postopek stopnjevanja za primere velikega tveganja nezadostne zmogljivosti rezerve za RPF v bloku RDMF.

Člen 158

Minimalne tehnične zahteve za RPF

1. Minimalne tehnične zahteve za RPF so:
 - (a) vsaka enota za zagotavljanje RPF in vsaka skupina za zagotavljanje RPF je priključena na samo enega sistemskega operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv;
 - (b) enota za zagotavljanje RPF ali skupina za zagotavljanje RPF aktivira RPF v skladu z želeno vrednostjo, prejeto od sistemskega operaterja prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerve;
 - (c) sistemski operater prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerve, je sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali sistemski operater prenosnega omrežja, ki ga sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv imenuje v sporazumu o izmenjavi RPF v skladu s členom 165(3) ali členom 171(4);
 - (d) zakasnitev aktivacije avtomatske RPF pri enoti za zagotavljanje RPF ali skupini za zagotavljanje RPF za avtomatsko RPF je največ 30 sekund;

- (e) dobavitelj RPF zagotovi, da je mogoče spremljati aktivacijo RPF pri enotah za zagotavljanje RPF v skupini za zagotavljanje rezerv. V ta namen je dobavitelj RPF sposoben sistemskemu operaterju prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistemskemu operaterju prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerve, zagotavljati meritve v realnem času na priključni točki ali drugi točki interakcije, o kateri se dogovori s sistemskim operaterjem prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, in sicer v zvezi z:
- (i) voznim redom izhodne delovne moči s časovno značko;
 - (ii) trenutno delovno močjo s časovno značko za:
 - vsako enoto za zagotavljanje RPF;
 - vsako skupino za zagotavljanje RPF in
 - vsak elektroenergijski modul ali odjemno enoto skupine za zagotavljanje RPF, katerega največja izhodna delovna moč je enaka ali večja od 1,5 MW;
- (f) enota za zagotavljanje RPF ali skupina za zagotavljanje RPF za avtomatsko RPF je sposobna aktivirati svojo polno avtomatsko zmogljivost rezerve za RPF v času za polno aktivacijo avtomatske RPF;
- (g) enota za zagotavljanje RPF ali skupina za zagotavljanje RPF za ročno RPF je sposobna aktivirati svojo polno ročno zmogljivost rezerve za RPF v času za polno aktivacijo ročne RPF;
- (h) dobavitelj RPF izpolnjuje zahteve glede razpoložljivosti RPF in
- (i) enota za zagotavljanje RPF ali skupina za zagotavljanje RPF izpolnjuje zahteve bloka RDMF glede gradienta spreminjanja moči.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v skladu s členom 119 v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo zahteve glede razpoložljivosti RPF in zahteve glede kakovosti regulacije pri enotah za zagotavljanje RPF in skupinah za zagotavljanje RPF.
3. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv sprejme tehnične zahteve za priključitev enot za zagotavljanje RPF in skupin za zagotavljanje RPF, da zagotovi sigurno in varno oskrbo z RPF.
4. Vsak dobavitelj RPF:
- (a) zagotovi, da njegove enote za zagotavljanje RPF in skupine za zagotavljanje RPF izpolnjujejo minimalne tehnične zahteve za RPF, zahteve glede razpoložljivosti RPF in zahteve glede gradienta spreminjanja moči iz odstavkov od 1 do 3 in
 - (b) takoj, ko je mogoče, obvesti svojega sistemskega operaterja prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerv, o zmanjšanju dejanske razpoložljivosti svoje enote za zagotavljanje RPF ali skupine za zagotavljanje RPF ali dela svoje skupine za zagotavljanje RPF.
5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerve, zagotovi spremljanje skladnosti z minimalnimi tehničnimi zahtevami za RPF iz odstavka 1, zahtevami glede razpoložljivosti RPF iz odstavka 2, zahtevami glede gradienta spreminjanja moči iz odstavka 1 in zahtevami za priključitev iz odstavka 3 pri svojih enotah za zagotavljanje RPF in skupinah za zagotavljanje RPF.

Člen 159

Postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti RPF

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja v 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe oblikuje postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti RPF ter pojasni in javno objavi podrobnosti o navedenem postopku.
2. Morebitni dobavitelj RPF sistemskemu operaterju prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali sistemskemu operaterju prenosnega omrežja, ki ga v sporazumu o izmenjavi RPF imenuje sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, dokaže, da izpolnjuje minimalne tehnične zahteve za RPF iz člena 158(1), zahteve glede razpoložljivosti RPF iz člena 158(2), zahteve glede gradienta spreminjanja moči iz člena 158(1) in zahteve za priključitev iz člena 158(3) tako, da uspešno opravi postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti morebitnih enot za zagotavljanje RPF ali skupin za zagotavljanje RPF, opisan v odstavkih od 3 do 6 tega člena.

3. Morebitni dobavitelj RPF zadevnemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali imenovanemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja predloži uradno vlogo skupaj z zahtevanimi informacijami o morebitnih enotah za zagotavljanje RPF ali skupinah za zagotavljanje RPF. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali imenovani sistemski operater prenosnega omrežja v osmih tednih po prejemu vloge sporoči, ali je ta popolna. Kadar sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali imenovani sistemski operater prenosnega omrežja meni, da vloga ni popolna, zahteva dodatne informacije, morebitni dobavitelj RPF pa jih predloži v štirih tednih od prejema zahteve. Kadar jih ne predloži v navedenem roku, se šteje, da je vloga umaknjena.
4. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali imenovani sistemski operater prenosnega omrežja najpozneje v treh mesecih od potrditve popolnosti vloge oceni prejete informacije in odloči, ali morebitne enote za zagotavljanje RPF ali skupine za zagotavljanje RPF izpolnjujejo merila za predhodno ugotavljanje sposobnosti RPF. O svoji odločitvi obvesti morebitnega dobavitelja RPF.
5. Sposobnost enot za zagotavljanje RPF ali skupin za zagotavljanje RPF, ki jo ugotovi sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali imenovani sistemski operater prenosnega omrežja, velja za celoten blok RDMF.
6. Sposobnost enot za zagotavljanje RPF ali skupin za zagotavljanje RPF se znova oceni:
 - (a) vsaj enkrat vsakih pet let in
 - (b) kadar se spremenijo tehnične zahteve ali zahteve glede razpoložljivosti ali oprema.
7. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ima pravico, da skupine za zagotavljanje RPF izključi iz zagotavljanja RPF iz tehničnih razlogov, kot je geografska porazdelitev elektroenergijskih modulov ali odjemnih enot, ki pripadajo skupini za zagotavljanje RPF, da se zagotavlja obratovalna sigurnost.

NASLOV 7

REZERVE ZA NADOMESTITEV

Člen 160

Določanje obsega RN

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF imajo pravico izvesti proces nadomestitve rezerve.
2. Da bi zagotovili skladnost s ciljnim parametri ORPF iz člena 128, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF s PNR, ki za izpolnitev zahtev iz člena 157(2) izvajajo združen postopek določanja obsega RPF in RN, v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo pravila o določanju obsega RN.
3. Pravila o določanju obsega RN vključujejo vsaj naslednje zahteve:
 - (a) za sinhroni območji severne Evrope in celinske Evrope pozitivna zmogljivost rezerve za RN zadostuje za povrnitev zahtevanega obsega pozitivne RPF. Za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske pozitivna zmogljivost rezerve za RN zadostuje za povrnitev zahtevanega obsega pozitivne RVF in pozitivne RPF;
 - (b) za sinhroni območji severne Evrope in celinske Evrope negativna zmogljivost rezerve za RN zadostuje za povrnitev zahtevanega obsega negativne RPF. Za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske negativna zmogljivost rezerve za RN zadostuje za povrnitev zahtevanega obsega negativne RVF in negativne RPF;
 - (c) potrebna je zadostna zmogljivost rezerve za RN, kadar se to upošteva za določanje obsega zmogljivosti rezerve za RPF, da se upošteva cilj za kakovost ORPF za zadevno časovno periodo, in
 - (d) skladnost z obratovalno sigurnostjo v bloku RDMF za določanje zmogljivosti rezerve za RN.

4. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF lahko zmanjšajo pozitivno zmogljivost rezerve za RN za blok RDMF, določeno po postopku določanja obsega RN, s pripravo sporazuma o souporabi RN za navedeno pozitivno zmogljivost rezerve za RN z drugimi bloki RDMF v skladu z določbami iz naslova 8 dela IV. Regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja omeji zmanjšanje svoje pozitivne zmogljivosti rezerve za RN, da zagotovi:

- (a) da lahko še naprej izpolnjuje svoje ciljne parametre ORPF, določene v členu 128;
- (b) da obratovalna sigurnost ni ogrožena in
- (c) da zmanjšanje pozitivne zmogljivosti rezerve za RN ne presega preostanka pozitivne zmogljivosti rezerve za RN v bloku RDMF.

5. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF lahko zmanjšajo negativno zmogljivost rezerve za RN za blok RDMF, določeno po postopku določanja obsega RN, s pripravo sporazuma o souporabi RN za navedeno negativno zmogljivost rezerve za RN z drugimi bloki RDMF v skladu z določbami iz naslova 8 dela IV. Regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja omeji zmanjšanje svoje negativne zmogljivosti rezerve za RN, da zagotovi:

- (a) da lahko še naprej izpolnjuje svoje ciljne parametre ORPF, določene v členu 128;
- (b) da obratovalna sigurnost ni ogrožena in
- (c) da zmanjšanje negativne zmogljivosti rezerve za RN ne presega preostanka negativne zmogljivosti rezerve za RN v bloku RDMF.

6. Kadar blok RDMF upravlja več kot en sistemski operater prenosnega omrežja in če je za blok RDMF postopek potreben, vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz navedenega bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo dodelitev odgovornosti med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij z različnih območij RDMF za izvedbo pravil o določanju obsega iz odstavka 3.

7. Sistemski operater prenosnega omrežja ima v skladu s pravili o določanju obsega RN vedno zadostno zmogljivost rezerve za RN. Sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo postopek stopnjevanja za primere velikega tveganja nezadostne zmogljivosti rezerve za RN v bloku RDMF.

Člen 161

Minimalne tehnične zahteve za RN

1. Enote za zagotavljanje RN in skupine za zagotavljanje RN izpolnjujejo naslednje minimalne tehnične zahteve:
 - (a) priključitev na samo enega sistemskega operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv;
 - (b) aktivacija RN v skladu z želeno vrednostjo, prejeto od sistemskega operaterja prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerve;
 - (c) sistemski operater prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerve, je sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali sistemski operater prenosnega omrežja, ki ga sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv imenuje v sporazumu o izmenjavi RN v skladu s členom 165(3) ali členom 171(4);
 - (d) aktivacija polne zmogljivosti rezerve za RN v času za aktivacijo, ki ga opredeli sistemski operater prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerve;
 - (e) deaktivacija RN v skladu z želeno vrednostjo, prejeto od sistemskega operaterja prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerve;
 - (f) dobavitelj RN zagotovi, da je mogoče spremljati aktivacijo RN pri enotah za zagotavljanje RN v skupini za zagotavljanje rezerv. V ta namen je dobavitelj RN sposoben sistemskemu operaterju prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistemskemu operaterju prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerve, zagotavljati meritve v realnem času na priključni točki ali drugi točki interakcije, o kateri se dogovori s sistemskim operaterjem prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, in sicer v zvezi z:
 - (i) voznim redom izhodne delovne moči s časovno značko za vsako enoto in skupino za zagotavljanje RN ter za vsak elektroenergijski modul ali odjemno enoto skupine za zagotavljanje RN, katere največja izhodna delovna moč je enaka ali večja kot 1,5 MW;
 - (ii) trenutno delovno močjo s časovno značko za vsako enoto in skupino za zagotavljanje RN ter za vsak elektroenergijski modul ali odjemno enoto skupine za zagotavljanje RN, katere največja izhodna delovna moč je enaka ali večja od 1,5 MW;

(g) izpolnjevanje zahtev glede razpoložljivosti RN.

2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo zahteve glede razpoložljivosti RN in zahteve glede kakovosti regulacije pri enotah za zagotavljanje RN in skupinah za zagotavljanje RN.

3. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv v opisu postopka predhodnega ugotavljanja sposobnosti sprejme tehnične zahteve za priključitev enot za zagotavljanje RN in skupin za zagotavljanje RN, da zagotovi sigurno in varno oskrbo z RN.

4. Vsak dobavitelj RN:

(a) zagotovi, da njegove enote za zagotavljanje RN in skupine za zagotavljanje RN izpolnjujejo minimalne tehnične zahteve za RN in zahteve glede razpoložljivosti RN iz odstavkov od 1 do 3, in

(b) takoj, ko je mogoče, obvesti svojega sistemskega operaterja prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerv, o zmanjšanju dejanske razpoložljivosti ali nujnem izklopu svoje enote za zagotavljanje RN ali skupine za zagotavljanje RN ali dela svoje skupine za zagotavljanje RN.

5. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerv, zagotovi skladnost s tehničnimi zahtevami za RN, zahtevami glede razpoložljivosti RN in zahtevami za priključitev iz tega člena v zvezi s svojimi enotami za zagotavljanje RN in skupinami za zagotavljanje RN.

Člen 162

Postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti RN

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja iz bloka RDMF, ki izvaja PNR, v 12 mesecih po začetku veljavnosti te uredbe oblikuje postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti RN ter pojasni in javno objavi podrobnosti o navedenem postopku.

2. Morebitni dobavitelj RN sistemskemu operaterju prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali sistemskemu operaterju prenosnega omrežja, ki ga v sporazumu o izmenjavi RN imenuje sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, dokaže, da izpolnjuje minimalne tehnične zahteve za RN, zahteve glede razpoložljivosti RN in zahteve za priključitev iz člena 161, tako da uspešno opravi postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti morebitnih enot za zagotavljanje RN ali skupin za zagotavljanje RN, opisan v odstavkih od 3 do 6.

3. Morebitni dobavitelj RN zadevnemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali imenovanemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja predloži uradno vlogo skupaj z zahtevanimi informacijami o morebitnih enotah za zagotavljanje RN ali skupinah za zagotavljanje RN. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali imenovani sistemski operater prenosnega omrežja v osmih tednih po prejemu vloge sporoči, ali je ta popolna. Kadar sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali imenovani sistemski operater prenosnega omrežja meni, da vloga ni popolna, morebitni dobavitelj RN v štirih tednih od prejema zahteve za dodatne informacije predloži zahtevane dodatne informacije. Kadar jih ne predloži v navedenem roku, se šteje, da je vloga umaknjena.

4. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ali imenovani sistemski operater prenosnega omrežja v treh mesecih od potrditve popolnosti vloge oceni prejete informacije in odloči, ali morebitne enote za zagotavljanje RN ali skupine za zagotavljanje RN izpolnjujejo merila za predhodno ugotavljanje sposobnosti RN. O svoji odločitvi obvesti morebitnega dobavitelja RN.

5. Sposobnost enot za zagotavljanje RN ali skupin za zagotavljanje RN se znova oceni:

(a) vsaj enkrat vsakih pet let in

(b) kadar se spremenijo tehnične zahteve ali zahteve glede razpoložljivosti ali oprema.

6. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ima pravico, da zaradi zagotovitve obratovalne sigurnosti zavrne zagotavljanje RN s strani skupin za zagotavljanje RN iz tehničnih razlogov, kot je geografska porazdelitev elektroenergijskih modulov ali odjemnih enot, ki sestavljajo skupino za zagotavljanje RN.

NASLOV 8

IZMENJAVA IN SOUPORABA REZERV

POGLAVJE 1

Izmenjava in souporaba rezerv na sinhronem območju

Člen 163

Izmenjava RVF na sinhronem območju

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, vključeni v izmenjavo RVF na sinhronem območju, izpolnjujejo zahteve iz odstavkov od 2 do 9. Izmenjava RVF pomeni prenos obveznosti za RVF s sistemkega operaterja prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, na sistemkega operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv za ustrezno zmogljivost rezerve za RVF.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, vključeni v izmenjavo RVF na sinhronem območju, upoštevajo omejitve in zahteve za izmenjavo RVF na sinhronem območju, opredeljene v preglednici Priloge VI.
3. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, priglasita izmenjavo RVF v skladu s členom 150.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, ali prizadeti sistemski operater prenosnega omrežja, vključen v izmenjavo RVF, lahko izmenjavo RVF zavrne, če bi ta povzročila pretoke moči, ki presegajo meje obratovalne sigurnosti, ko se aktivira zmogljivost rezerve za RVF, ki je predmet izmenjave RVF.
5. Vsak prizadeti sistemski operater prenosnega omrežja preveri, ali njegova rezerva za zanesljivost, določena v skladu s členom 22 Uredbe (EU) 2015/1222, zadostuje za prilagoditev na pretoke moči, ki jih povzroči aktivacija zmogljivosti rezerve za RVF, ki je predmet izmenjave RVF.
6. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij na območju RDMF prilagodijo parametre svojega izračuna ORPF, da upoštevajo izmenjavo RVF.
7. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv je odgovoren za zahteve iz členov 154 in 156 v zvezi z zmogljivostjo rezerve za RVF, ki je predmet izmenjave RVF.
8. Enota ali skupina za zagotavljanje RVF je odgovorna svojemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv za aktivacijo RVF.
9. Zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij zagotovijo, da izmenjava RVF nobenemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja ne prepreči izpolnjevanja zahtev za rezerve iz člena 156.

Člen 164

Souporaba RVF na sinhronem območju

Sistemski operater prenosnega omrežja ne souporablja RVF z drugimi sistemskimi operaterji prenosnih omrežij s svojega sinhronnega območja, da bi izpolnil svojo obveznost za RVF in zmanjšal celotni obseg RVF sinhronnega območja v skladu s členom 153.

Člen 165

Splošne zahteve za izmenjavo RPF in RN na sinhronem območju

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronnega območja v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja opredelijo vloge in odgovornosti sistemkega operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, sistemkega operaterja prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, in prizadetega sistemkega operaterja prenosnega omrežja za izmenjavo RPF in/ali RN.
2. Kadar se izvede izmenjava RPF/RN, jo sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, priglasita v skladu z zahtevami za obveščanje iz člena 150.

3. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, ki sodelujeta pri izmenjavi RPF/RN, v sporazumu o izmenjavi RPF ali RN opredelita svoje vloge in odgovornosti, vključno z:
- odgovornostjo sistema operaterja prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerv, za zmogljivost rezerve za RPF in RN, ki je predmet izmenjave RPF/RN;
 - obsegom zmogljivosti rezerve za RPF in RN, ki je predmet izmenjave RPF/RN;
 - izvedbo procesa čezmejne aktivacije RPF/RN v skladu s členoma 147 in 148;
 - minimalnimi tehničnimi zahtevami za RPF/RN v zvezi s procesom čezmejne aktivacije RPF/RN, kadar sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv ni sistemski operater prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerv;
 - izvedbo predhodnega ugotavljanja sposobnosti RPF/RN za zmogljivost rezerve za RPF in RN, ki je predmet izmenjave, v skladu s členoma 159 in 162;
 - odgovornostjo za spremljanje izpolnjevanja tehničnih zahtev za RPF/RN in zahtev glede razpoložljivosti RPF/RN za zmogljivost rezerve za RPF in RN, ki je predmet izmenjave, v skladu s členom 158(5) in členom 161(5) in
 - postopki za zagotovitev, da izmenjava RPF/RN ne povzroči pretokov moči, ki presegajo meje obratovalne sigurnosti.
4. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, ali prizadeti sistemski operater prenosnega omrežja, vključen v izmenjavo RPF ali RN, lahko zavrne izmenjavo iz odstavka 2, če bi ta povzročila pretoke moči, ki presegajo meje obratovalne sigurnosti, ko se aktivira zmogljivost rezerve za RPF in RN, ki je predmet izmenjave RPF ali RN.
5. Zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij zagotovijo, da izmenjava RPF/RN nobenemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja ne prepreči izpolnjevanja zahtev za rezerve, določenih v okviru pravil o določanju obsega RPF ali RN v členih 157 in 160.
6. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo vloge in odgovornosti sistema operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, sistema operaterja prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, in prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja za izmenjavo RPF in/ali RN s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij iz drugih blokov RDMF.

Člen 166

Splošne zahteve za souporabo RPF in RN na sinhronem območju

- Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo vloge in odgovornosti regulacijsko zmogljivost zagotavljačega sistema operaterja prenosnega omrežja, regulacijsko zmogljivost prejemajočega sistema operaterja prenosnega omrežja in prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja za souporabo RPF/RN.
- Kadar poteka souporaba RPF/RN, jo regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja in regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja prigrasita v skladu z zahtevami glede obveščanja iz člena 150.
- Regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja in regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja, ki sodelujeta pri souporabi RPF/RN, v sporazumu o souporabi RPF ali RN opredelita svoje vloge in odgovornosti, vključno z:
 - obsegom zmogljivosti rezerve za RPF in RN, ki je predmet souporabe RPF/RN;
 - izvedbo procesa čezmejne aktivacije RPF/RN v skladu s členoma 147 in 148;
 - postopki za zagotovitev, da aktivacija zmogljivosti rezerve za RPF in RN, ki je predmet souporabe RPF/RN, ne povzroči pretokov moči, ki presegajo meje obratovalne sigurnosti.

4. Vsak regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja, regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja ali prizadeti sistemski operater prenosnega omrežja, vključen v souporabo RPF/RN, lahko to zavrne, če bi povzročila pretoke moči, ki presegajo meje obratovalne sigurnosti, ko se aktivira zmogljivost rezerve za RPF in RN, ki je predmet souporabe RPF/RN.

5. V primeru souporabe RPF/RN regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja da na voljo regulacijsko zmogljivost prejemajočemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja delež svoje zmogljivosti rezerve za RPF in RN, potrebne za izpolnitev svojih zahtev za RPF in/ali RN v skladu s pravili o določanju obsega RPF/RN iz členov 157 in 160. Regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja je lahko:

- (a) sistemski operater prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerv, za zmogljivost rezerve za RPF in RN, ki je predmet souporabe RPF/RN, ali
- (b) sistemski operater prenosnega omrežja, ki ima dostop do svoje zmogljivosti rezerve za RPF in RN, ki je predmet souporabe RPF/RN, z izvedenim procesom čezmejne aktivacije RPF/RN v okviru sporazuma o izmenjavi RPF/RN.

6. Vsak regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja je odgovoren za obvladovanje incidentov in odstopanj v primeru nerazpoložljivosti zmogljivosti rezerve za RPF in RN, ki je predmet souporabe RPF/RN, zaradi:

- (a) omejitev pri zagotavljanju povrnitve frekvence ali prilagajanju programa regulacije v zvezi z obratovalno sigurnostjo in
- (b) ker regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja uporabi celotno zmogljivost rezerve za RPF in RN ali njen del.

7. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo vloge in odgovornosti regulacijsko zmogljivost zagotavljajočega sistema operaterja prenosnega omrežja, regulacijsko zmogljivost prejemajočega sistema operaterja prenosnega omrežja in prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja za souporabo RPF in RN s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij iz drugih blokov RDMF.

Člen 167

Izmenjava RPF na sinhronem območju

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja, sestavljenega iz več kot enega bloka RDMF, ki so vključeni v izmenjavo RPF na sinhronem območju, izpolnjujejo zahteve in omejitve za izmenjavo RPF, določene v preglednici 1 Priloge VII.

Člen 168

Souporaba RPF na sinhronem območju

Vsak sistemski operater prenosnega omrežja iz bloka RDMF ima pravico do souporabe RPF z drugimi bloki RDMF s svojega sinhronega območja v okviru omejitev, določenih v pravilih o določanju obsega RPF iz člena 157(1), in v skladu s členom 166.

Člen 169

Izmenjava RN na sinhronem območju

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja, sestavljenega iz več kot enega bloka RDMF, ki so vključeni v izmenjavo RN na sinhronem območju, upoštevajo zahteve in omejitve za izmenjavo RN, določene v preglednici 1 Priloge VIII.

Člen 170

Souporaba RN na sinhronem območju

Vsak sistemski operater prenosnega omrežja iz bloka RDMF ima pravico do souporabe RN z drugimi bloki RDMF z istega sinhronega območja v okviru omejitev, določenih v pravilih o določanju obsega RN iz člena 160(4) in (5), ter v skladu s členom 166.

POGLAVJE 2

Izmenjava in souporaba rezerv med sinhronimi območji

Člen 171

Splošne zahteve

1. Vsak operater in/ali lastnik povezovalnega daljnovoda HVDC, ki povezuje sinhrona območja, sistemskim operaterjem prenosnih omrežij, ki so nanj priključena, zagotovi zmogljivost za izmenjavo in souporabo RVF, RPF in RN, če je ta tehnologija nameščena.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo vloge in odgovornosti sistema operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, sistema operaterja prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, in prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja za izmenjavo rezerv ter regulacijsko zmogljivost zagotavljajočega sistema operaterja prenosnega omrežja, regulacijsko zmogljivost prejemajočega sistema operaterja prenosnega omrežja in prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja za souporabo rezerv med sinhronimi območji.
3. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, ali regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja in regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja priglasita izmenjavo oziroma souporabo RVF, RPF ali RN v skladu s členom 150.
4. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, ki sodelujeta pri izmenjavi rezerv, v sporazumu o izmenjavi opredelita svoje vloge in odgovornosti, vključno z:
 - (a) odgovornostjo sistema operaterja prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerv, za rezervno zmogljivost izmenjave rezerv;
 - (b) obsegom rezervne zmogljivosti, ki je predmet izmenjave rezerv;
 - (c) izvedbo procesa čezmejne aktivacije RPF/RN v skladu s členoma 147 in 148;
 - (d) izvedbo predhodnega ugotavljanja sposobnosti za rezervno zmogljivost, ki je predmet izmenjave rezerv, v skladu s členi 155, 159 in 162;
 - (e) odgovornostjo za spremljanje skladnosti s tehničnimi zahtevami in zahtevami glede razpoložljivosti za rezervno zmogljivost, ki je predmet izmenjave rezerv, v skladu s členom 158(5) in členom 161(5) in
 - (f) postopki za zagotovitev, da izmenjava rezerv ne povzroči pretokov moči, ki presegajo meje obratovalne sigurnosti.
5. Regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja in regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja, ki sta vključena v souporabo rezerv, v sporazumu o souporabi opredelita svoje vloge in odgovornosti, vključno z:
 - (a) obsegom rezervne zmogljivosti, ki je predmet souporabe rezerv;
 - (b) izvedbo procesa čezmejne aktivacije RPF/RN v skladu s členoma 147 in 148 in
 - (c) postopki za zagotovitev, da souporaba rezerv ne povzroči pretokov moči, ki presegajo meje obratovalne sigurnosti.
6. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, ki sodelujeta pri izmenjavi rezerv, ali regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja in regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja, ki sodelujeta pri souporabi rezerv, pripravita in sprejmeta sporazum o obratovanju HVDC in usklajevanju z lastniki in/ali operaterji povezovalnih daljnovodov HVDC ali s pravnimi subjekti, sestavljenimi iz lastnikov in/ali operaterjev povezovalnih daljnovodov HVDC, vključno z:
 - (a) interakcijami v vseh časovnih okvirih, vključno z načrtovanjem in aktivacijo;
 - (b) faktorjem občutljivosti MW/Hz, linearnim/dinamičnim ali statičnim/skočnim odzivom vsakega povezovalnega daljnovoda HVDC, ki povezuje sinhrona območja, in
 - (c) deležem/interakcijo teh funkcij po več poteh HVDC med sinhronimi območji.
7. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv, sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja, regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja ali prizadeti sistemski operater prenosnega omrežja, vključen v izmenjavo ali souporabo rezerv, lahko to zavrne, če bi povzročila pretoke moči, ki presegajo meje obratovalne sigurnosti, ko se aktivira rezervna zmogljivost, ki je predmet izmenjave ali souporabe.

8. Vključeni sistemski operaterji prenosnih omrežij zagotovijo, da izmenjava rezerv med sinhronimi območji nobenemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja ne preprečuje izpolnjevanja zahtev za rezerve iz členov 153, 157 in 160.

9. Sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, ter regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja in regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja v sporazumu o izmenjavi oziroma sporazumu o souporabi opredelijo postopke za primere, kadar izmenjave ali souporabe rezerv med sinhronimi območji ni mogoče izvesti v realnem času.

Člen 172

Spajanje frekvence med sinhronimi območji

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronih območij, povezanih prek povezovalnega daljnovoda HVDC, imajo pravico izvesti postopek spajanja frekvence, da zagotovijo vzajemen frekvenčni odziv. Sistemski operaterji prenosnih omrežij lahko uporabijo postopek spajanja frekvence, da omogočijo izmenjavo in/ali souporabo RVF med sinhronimi območji.

2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja opredelijo tehnično zasnovano postopka spajanja frekvence. Pri njem se upoštevajo:

(d) obratovalni vpliv med sinhronimi območji;

(a) stabilnost PVF sinhronnega območja;

(b) sposobnost sistemskih operaterjev prenosnih omrežij s sinhronnega območja, da zagotovijo skladnost s ciljnim parametri kakovosti frekvence, opredeljenimi v skladu s členom 127, in

(c) obratovalno sigurnost.

3. Vsak operater povezovalnega daljnovoda HVDC nadzira pretok delovne moči po povezovalnem daljnovodu HVDC v skladu z izvedenim postopkom spajanja frekvence.

Člen 173

Izmenjava RVF med sinhronimi območji

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronnega območja, vključenega v postopek spajanja frekvence, imajo pravico uporabiti postopek izmenjave RVF za izmenjavo RVF med sinhronimi območji.

2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronih območij, ki so vključeni v izmenjavo RVF med sinhronimi območji, organizirajo izmenjavo tako, da sistemski operaterji prenosnih omrežij z enega sinhronnega območja prejmejo z drugega sinhronnega območja delež celotne zmogljivosti rezerve za RVF, ki se zahteva za njihovo sinhrono območje v skladu s členom 153.

3. Delež celotne zmogljivosti rezerve za RVF, ki se zahteva za sinhrono območje, kjer se izmenja, se zagotovi na drugem sinhronem območju poleg celotne zmogljivosti rezerve za RVF, ki se zahteva za navedeno drugo sinhrono območje v skladu s členom 153.

4. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronnega območja v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja opredelijo omejitve za izmenjavo RVF.

5. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vključenih sinhronih območij oblikujejo sporazum o izmenjavi RVF, v katerem določijo pogoje za izmenjavo RVF.

Člen 174

Souporaba RVF med sinhronimi območji

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronnega območja, vključenega v postopek spajanja frekvence, imajo pravico uporabiti navedeni postopek za souporabo RVF med sinhronimi območji.

2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo omejitve za souporabo RVF v skladu z naslednjimi merili:
 - (a) za sinhroni območji celinske Evrope in severne Evrope vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij zagotovijo, da vsota RVF, zagotovljenih na sinhronem območju in prejetih z drugih sinhronih območij v okviru izmenjave RVF, pokriva vsaj referenčni incident;
 - (b) za sinhroni območji Velike Britanije ter Irske in Severne Irske vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij določijo metodologijo za določitev najmanjše zagotovljene zmogljivosti rezerve za RVF na sinhronem območju.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vključenih sinhronih območij v svojih zadevnih obratovalnih sporazumih sinhronih območij opredelijo pogoje za souporabo RVF med vključenimi sinhronimi območji.

Člen 175

Splošne zahteve za souporabo RPF in RN med sinhronimi območji

1. V primeru souporabe RPF ali RN regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja da na voljo regulacijsko zmogljivost prejemajočemu sistemskemu operaterju prenosnega omrežja delež svoje zmogljivosti rezerve za RPF in RN, potrebne za izpolnitev zahtev za RPF in/ali RN, ki izhajajo iz pravil o določanju obsega RPF/RN iz členov 157 in 160. Regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja je lahko:
 - (a) sistemski operater prenosnega omrežja, ki poda navodilo glede rezerv, za zmogljivost rezerve za RPF in RN, ki je predmet souporabe RPF ali RN, ali
 - (b) sistemski operater prenosnega omrežja, ki ima dostop do svoje zmogljivosti rezerve za RPF in RN, ki je predmet souporabe RPF/RN, z izvedenim procesom čezmejne aktivacije RPF/RN v okviru sporazuma o izmenjavi RPF/RN.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo vloge in odgovornosti regulacijsko zmogljivost zagotavljajočega sistema operaterja prenosnega omrežja, regulacijsko zmogljivost prejemajočega sistema operaterja prenosnega omrežja in prizadetega sistema operaterja prenosnega omrežja za souporabo RPF in RN s sistemskimi operaterji prenosnih omrežij iz drugih blokov RDMF na drugih sinhronih območjih.

Člen 176

Izmenjava RPF med sinhronimi območji

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo metodo za določitev omejitev za izmenjavo RPF z drugimi sinhronimi območji. Pri njej se upoštevajo:
 - (a) obratovalni vpliv med sinhronimi območji;
 - (b) stabilnost PPF sinhronega območja;
 - (c) sposobnost sistemskih operaterjev prenosnih omrežij s sinhronega območja, da zagotovijo skladnost s ciljnim parametri kakovosti frekvence, opredeljenimi v skladu s členom 127, in ciljnim parametri ORPF, opredeljenimi v skladu s členom 128, in
 - (d) obratovalno sigurnost.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz blokov RDMF, vključenih v izmenjavo RPF med sinhronimi območji, organizirajo navedeno izmenjavo tako, da lahko sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF na prvem sinhronem območju prejmejo delež celotne zmogljivosti rezerve za RPF, ki se zahteva za njihov blok RDMF v skladu s členom 157(1), iz bloka RDMF na drugem sinhronem območju.
3. Delež celotne zmogljivosti rezerve za RPF, ki se zahteva za blok RDMF na sinhronem območju, na katerem se izvaja izmenjava, se zagotovi iz bloka RDMF na drugem sinhronem območju poleg celotne zmogljivosti rezerve za RPF, ki se zahteva za navedeni drugi blok RDMF v skladu s členom 157(1).

4. Vsak operater povezovalnega daljnovoda HVDC nadzira pretok delovne moči po povezovalnem daljnovodu HVDC po navodilih, prejetih bodisi od sistemkega operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv bodisi od sistemkega operaterja prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, v skladu z minimalnimi tehničnimi zahtevami za RPF iz člena 158.

5. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz blokov RDMF, ki jim pripadata sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, določijo pogoje za izmenjavo RPF v sporazumu o izmenjavi RPF.

Člen 177

Souporaba RPF med sinhronimi območji

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja opredelijo metodologijo za določitev omejitev za souporabo RPF z drugimi sinhronimi območji. Pri njej se upoštevajo:

- (a) obratovalni vpliv med sinhronimi območji;
- (b) stabilnost PPF sinhronnega območja;
- (c) največje zmanjšanje RPF zaradi souporabe RPF, ki se lahko upošteva pri določanju obsega RPF v skladu s členom 157;
- (d) sposobnost sinhronih območij, da zagotovijo skladnost s ciljnimi parametri kakovosti frekvence, opredeljenimi v skladu s členom 127, in ciljnimi parametri ORPF, opredeljenimi v skladu s členom 128, in
- (e) obratovalno sigurnost.

2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz blokov RDMF, vključenih v souporabo RPF med sinhronimi območji, organizirajo navedeno souporabo tako, da lahko sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF na prvem sinhronem območju prejmejo delež celotne zmogljivosti rezerve za RPF, ki se zahteva za njihov blok RDMF v skladu s členom 157(1), iz bloka RDMF na drugem sinhronem območju.

3. Vsak operater povezovalnega daljnovoda HVDC nadzira pretok delovne moči po povezovalnem daljnovodu HVDC po navodilih, prejetih bodisi od regulacijsko zmogljivost zagotavljajočega sistemkega operaterja prenosnega omrežja bodisi od regulacijsko zmogljivost prejemajočega sistemkega operaterja prenosnega omrežja, v skladu z minimalnimi tehničnimi zahtevami za RPF iz člena 158(1).

4. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz blokov RDMF, ki jim pripadajo regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja in regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operaterji prenosnih omrežij, določijo pogoje za souporabo RPF v sporazumu o souporabi RPF.

Člen 178

Izmenjava RN med sinhronimi območji

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja opredelijo metodo za določitev omejitev za izmenjavo RN z drugimi sinhronimi območji. Pri njej se upoštevajo:

- (a) obratovalni vpliv med sinhronimi območji;
- (b) stabilnost PNR sinhronnega območja;
- (c) sposobnost sinhronnega območja, da zagotovi skladnost s ciljnimi parametri kakovosti frekvence, opredeljenimi v skladu s členom 127, in ciljnimi parametri ORPF, opredeljenimi v skladu s členom 128, in
- (d) obratovalno sigurnost.

2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz blokov RDMF, vključenih v izmenjavo RN med sinhronimi območji, organizirajo navedeno izmenjavo tako, da lahko sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF na prvem sinhronem območju prejmejo delež celotne zmogljivosti rezerve za RN, ki se zahteva za njihov blok RDMF v skladu s členom 160(2), iz bloka RDMF na drugem sinhronem območju.

3. Delež celotne zmogljivosti rezerve za RN, ki se zahteva za blok RDMF na sinhronem območju, kjer se izvaja izmenjava, se zagotovi iz bloka RDMF na drugem sinhronem območju poleg celotne zmogljivosti rezerve za RN, ki se zahteva za navedeni drugi blok RDMF v skladu s členom 160(2).
4. Vsak operater povezovalnega daljnovoda HVDC nadzira pretok delovne moči po povezovalnem daljnovodu HVDC po navodilih, prejetih bodisi od sistemkega operaterja prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv bodisi od sistemkega operaterja prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, v skladu z minimalnimi tehničnimi zahtevami za RN iz člena 161.
5. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz blokov RDMF, ki jim pripadata sistemski operater prenosnega omrežja s priključenimi viri rezerv in sistemski operater prenosnega omrežja, ki prejema rezerve, določijo pogoje za izmenjavo RN v sporazumu o izmenjavi RN.

Člen 179

Souporaba RN med sinhronimi območji

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja opredelijo metodo za določitev omejitev za souporabo RN z drugimi sinhronimi območji. Pri njej se upoštevajo:
 - (a) obratovalni vpliv med sinhronimi območji;
 - (b) stabilnost PNR sinhronnega območja;
 - (c) največje zmanjšanje RN zaradi souporabe RN, ki se lahko upošteva v pravilih o določanju obsega RN v skladu s členom 160;
 - (d) sposobnost sistemskih operaterjev prenosnih omrežij s sinhronnega območja, da zagotovijo skladnost s ciljnim parametri kakovosti frekvence, opredeljenimi v skladu s členom 127, in sposobnost blokov RDMF, da zagotovijo skladnost s ciljnim parametri odstopanja ORPF v skladu s členom 128, in
 - (e) obratovalno sigurnost.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz blokov RDMF, vključenih v souporabo RN med sinhronimi območji, organizirajo navedeno souporabo tako, da lahko sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF na prvem sinhronem območju prejmejo delež celotne zmogljivosti rezerve za RN, ki se zahteva za njihov blok RDMF v skladu s členom 160(2), iz bloka RDMF na drugem sinhronem območju.
3. Vsak operater povezovalnega daljnovoda HVDC nadzira pretok delovne moči po povezovalnem daljnovodu HVDC po navodilih, prejetih bodisi od regulacijsko zmogljivost zagotavljajočega sistemkega operaterja prenosnega omrežja bodisi od regulacijsko zmogljivost prejemajočega sistemkega operaterja prenosnega omrežja, v skladu z minimalnimi tehničnimi zahtevami za RN iz člena 161.
4. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz vsakega bloka RDMF, ki mu pripadata regulacijsko zmogljivost zagotavljajoči sistemski operater prenosnega omrežja in regulacijsko zmogljivost prejemajoči sistemski operater prenosnega omrežja, določijo pogoje za souporabo RN v sporazumu o souporabi RN.

POGLAVJE 3

Proces čezmejne aktivacije za RPF/RN

Člen 180

Proces čezmejne aktivacije za RPF/RN

Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, vključeni v čezmejno aktivacijo RPF in RN na istem ali različnih sinhronih območjih, izpolnjujejo zahteve iz členov 147 in 148.

NASLOV 9

PROCES REGULACIJE SINHRONEGA ČASA

Člen 181

Proces regulacije sinhronnega časa

1. Cilj regulacije procesa regulacije sinhronnega časa je usmeritev povprečne vrednosti systemske frekvence na nazivno frekvenco.
2. Vsi systemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronnega območja po potrebi v obratovalnem sporazumu sinhronnega območja opredelijo metodologijo za popravek odstopanja sinhronnega časa, ki vključuje:
 - (a) časovne okvire, v katerih si systemski operaterji prenosnih omrežij prizadevajo ohraniti odstopanje sinhronnega časa;
 - (b) prilagoditve želene vrednosti frekvence, da se odstopanje sinhronnega časa povrne na nič, in
 - (c) ukrepe za povečanje ali zmanjšanje povprečne systemske frekvence z rezervami delovne moči.
3. Nadzornik sinhronnega območja:
 - (a) spremlja odstopanje sinhronnega časa;
 - (b) izračuna prilagoditve želene vrednosti frekvence in
 - (c) usklajuje ukrepe iz procesa regulacije sinhronnega časa.

NASLOV 10

SODELOVANJE S SISTEMSKIMI OPERATERJI DISTRIBUCIJSKIH OMREŽIJ

Člen 182

Skupine ali enote za zagotavljanje rezerv, priključene na omrežje systemskega operaterja distribucijskega omrežja

1. Systemski operaterji prenosnih omrežij in systemski operaterji distribucijskih omrežij sodelujejo, da lajšajo in omogočajo dobavo rezerv delovne moči, ki jih zagotovijo skupine za zagotavljanje rezerv ali enote za zagotavljanje rezerv, ki so v distribucijskih sistemih.
2. Za postopke predhodnega ugotavljanja sposobnosti za RVF iz člena 155, RPF iz člena 159 in RN iz člena 162 vsak systemski operater prenosnega omrežja v dogovoru s svojimi systemskimi operaterji distribucijskih omrežij, na katere so priključeni viri rezerv, in vmesnimi systemskimi operaterji distribucijskih omrežij pripravi in določi pogoje za izmenjavo informacij, potrebnih za te postopke predhodnega ugotavljanja sposobnosti za enote ali skupine za zagotavljanje rezerv, ki so v distribucijskih sistemih, in dobavo rezerv delovne moči. Postopki predhodnega ugotavljanja sposobnosti za RVF iz člena 155, RPF iz člena 159 in RN iz člena 162 opredelijo informacije, ki jih morajo predložiti morebitne enote ali skupine za zagotavljanje rezerv in ki vključujejo:
 - (a) nivoje napetosti in priključne točke enot ali skupin za zagotavljanje rezerv;
 - (b) vrsto rezerv delovne moči;
 - (c) največjo rezervno zmogljivost, ki jo na vsaki priključni točki zagotavljajo enote ali skupine za zagotavljanje rezerv, in
 - (d) največjo hitrost spremembe delovne moči za enote ali skupine za zagotavljanje rezerv.
3. Postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti temelji na dogovorjenem časovnem načrtu in pravilih v zvezi z izmenjavami informacij in dobavo rezerv delovne moči med systemskim operaterjem prenosnega omrežja, systemskim operaterjem distribucijskega omrežja, na katerega je priključen vir rezerve, in vmesnimi systemskimi operaterji distribucijskih omrežij. Postopek predhodnega ugotavljanja sposobnosti traja največ tri mesece od predložitve popolne uradne vloge, ki jo predloži enota ali skupina za zagotavljanje rezerv.
4. Vsak systemski operater distribucijskega omrežja, na katerega je priključen vir rezerve, in vsak vmesni systemski operater distribucijskega omrežja ima pravico, da med predhodnim ugotavljanjem sposobnosti enote ali skupine za zagotavljanje rezerv, priključene na njegov distribucijski sistem, v sodelovanju s systemskim operaterjem prenosnega omrežja določi omejitve za dobavo rezerv delovne moči s svojega distribucijskega sistema ali izključi njihovo dobavo iz tehničnih razlogov, kot je geografska lokacija enot za zagotavljanje rezerv in skupin za zagotavljanje rezerv.

5. Vsak sistemski operater distribucijskega omrežja, na katerega je priključen vir rezerve, in vsak vmesni sistemski operater distribucijskega omrežja ima pravico, da v sodelovanju s sistemskim operaterjem prenosnega omrežja pred aktivacijo rezerv določičasne omejitve za dobavo rezerv delovne moči, ki so v njegovem distribucijskem sistemu. Zadevni sistemski operaterji prenosnih omrežij se s svojimi sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij, na katere so priključeni viri rezerv, in vmesnimi sistemskimi operaterji distribucijskih omrežij dogovorijo o postopkih, ki se uporabljajo.

NASLOV 11

PREGLEDNOST INFORMACIJ

Člen 183

Splošne zahteve glede preglednosti

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij zagotovijo, da čas in format objave informacij, navedenih v tem naslovu, ne ustvarjata dejanske ali morebitne konkurenčne prednosti ali slabšega položaja za nobeno posamezno osebo ali kategorijo oseb ter da se pri objavi ustrezno upoštevajo občutljive poslovne informacije.
2. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja uporabi razpoložljivo znanje in orodja za uspešno odpravo tehničnih omejitev ter zagotovitev razpoložljivosti in točnosti informacij, ki se dajo na voljo ENTSO za električno energijo v skladu s členom 16 in členom 185(3).
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja zagotovi razpoložljivost in točnost informacij, ki se dajo na voljo ENTSO za električno energijo v skladu s členi od 184 do 190.
4. Vse gradivo za objavo, navedeno v členih od 184 do 190, se da na voljo ENTSO za električno energijo vsaj v angleškem jeziku. ENTSO za električno energijo to gradivo objavi na platformi za preglednost informacij, vzpostavljeni v skladu s členom 3 Uredbe Komisije (EU) št. 543/2013.

Člen 184

Informacije o obratovalnih sporazumih

1. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja vsebino svojega obratovalnega sporazuma sinhronega območja posreduje svojemu regulativnemu organu ali po potrebi drugemu pristojnemu organu najpozneje en mesec pred začetkom njegove veljavnosti.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja vsebino svojih obratovalnih sporazumov sinhronega območja priglasijo ENTSO za električno energijo za objavo najpozneje en teden po začetku njihove veljavnosti.
3. Vsak sistemski operater prenosnega omrežja z vsakega bloka RDMF vsebino svojega obratovalnega sporazuma bloka RDMF posreduje svojemu regulativnemu organu ali po potrebi drugemu pristojnemu organu.

Člen 185

Informacije o kakovosti frekvence

1. Kadar sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja predlagajo spremembo vrednosti za parametre, ki določajo kakovost frekvence, ali ciljnega parametra kakovosti frekvence v skladu s členom 127, spremenjene vrednosti priglasijo ENTSO za električno energijo za objavo najmanj en mesec pred začetkom veljavnosti obratovalnega sporazuma sinhronega območja.
2. Po potrebi vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja priglasijo vrednosti ciljnih parametrov ORPF za vsak blok RDMF in vsako območje RDMF ENTSO za električno energijo za objavo najmanj en mesec pred začetkom njihove uporabe.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja metodologijo za določitev tveganja izčrpanja RVF priglasijo ENTSO za električno energijo za objavo najpozneje tri mesece pred začetkom uporabe obratovalnega sporazuma sinhronega območja.

4. Nadzornik sinhronega območja z vsakega sinhronega območja rezultate postopka uporabe meril za svoje sinhrono območje prihlasi ENTSO za električno energijo za objavo v treh mesecih po zadnji časovni znački periode meritev in vsaj štirikrat na leto. Navedeni rezultati vključujejo vsaj:
- (a) vrednosti meril za oceno kakovosti frekvence, izračunane za sinhrono območje in vsak blok RDMF na sinhronem območju v skladu s členom 133(3), in
 - (b) ločljivost meritev, točnost meritev in metodo izračuna, opredeljeno v skladu s členom 132.
5. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja obdobje spreminjanja moči, opredeljeno v skladu s členom 136, prihlasi ENTSO za električno energijo za objavo najmanj tri mesece pred začetkom njegove uporabe.

Člen 186

Informacije o strukturi regulacije delovne moči in frekvence

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja ENTSO za električno energijo najmanj tri mesece pred uporabo obratovalnega sporazuma sinhronega območja prihlasi naslednje informacije za objavo:
- (a) informacije o strukturi aktivacije procesov sinhronega območja, vključno vsaj z informacijami o opredeljenih območjih nadzora, območjih RDMF in blokih RDMF ter njihovih ustreznih sistemskih operaterjih prenosnih omrežij, in
 - (b) informacije o strukturi odgovornosti pri procesih sinhronega območja, vključno vsaj z informacijami o procesih, oblikovanih v skladu s členom 140(1) in (2).
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij, ki izvedejo postopek netiranja odstopanj, objavijo informacije v zvezi z navedenim postopkom, ki vključujejo vsaj seznam sodelujočih sistemskih operaterjev prenosnih omrežij in datum začetka postopka netiranja odstopanj.

Člen 187

Informacije o RVF

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja prihlasi pristop k določanju obsega RVF, določen za njihovo sinhrono območje v skladu s členom 153(2), ENTSO za električno energijo za objavo najmanj en mesec pred začetkom njegove uporabe.
2. Po potrebi vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja ENTSO za električno energijo prihlasi celotni obseg zmogljivosti rezerve za RVF in deleže zmogljivosti rezerve za RVF, ki se zahtevajo za vsakega sistemskega operaterja prenosnega omrežja in so v skladu s členom 153(1) opredeljeni kot prvotna obveznost RVF, za objavo najmanj en mesec pred začetkom njihove uporabe.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja lastnosti RVF, določene za njihovo sinhrono območje v skladu s členom 154(2), ter dodatne zahteve za enote za zagotavljanje RVF v skladu s členom 154(3) prihlasi ENTSO za električno energijo za objavo najmanj tri mesece pred začetkom njihove uporabe.

Člen 188

Informacije o RPF

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz vsakega bloka RDMF zahteve glede razpoložljivosti RPF in zahteve glede kakovosti regulacije, opredeljene v skladu s členom 158(2), ter tehnične zahteve za priključitev, opredeljene v skladu s členom 158(3), za svoj blok RDMF prihlasi ENTSO za električno energijo za objavo najmanj tri mesece pred začetkom njihove uporabe.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz vsakega bloka RDMF pravila o določanju obsega RPF, opredeljena za njihov blok RDMF v skladu s členom 157(1), prihlasi ENTSO za električno energijo za objavo najmanj tri mesece pred začetkom uporabe obratovalnega sporazuma bloka RDMF.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronega območja vsako leto do 30. novembra ENTSO za električno energijo za objavo prihlasi napoved rezervnih zmogljivosti RPF vsakega bloka RDMF za naslednje leto.

4. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja v 30 dneh po koncu četrtertletja ENTSO za električno energijo za objavo prigrasijo dejanske rezervne zmogljivosti RPF vsakega bloka RDMF v preteklem četrtertletju.

Člen 189

Informacije o RN

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij iz vsakega bloka RDMF, v katerem se izvaja proces nadomestitve rezerve, zahteve glede razpoložljivosti RN, opredeljene v skladu s členom 161(2), in tehnične zahteve za priključitev, opredeljene v skladu s členom 161(3), za svoj blok RDMF prigrasijo ENTSO za električno energijo za objavo v treh mesecih pred začetkom njihove uporabe.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja vsako leto do 30. novembra ENTSO za električno energijo za objavo prigrasijo napoved rezervnih zmogljivosti RN vsakega bloka RDMF za naslednje leto.
3. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja v 30 dneh po koncu četrtertletja ENTSO za električno energijo za objavo prigrasijo dejanske rezervne zmogljivosti RN vsakega bloka RDMF v preteklem četrtertletju.

Člen 190

Informacije o souporabi in izmenjavi

1. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja v skladu s členom 188(3) in členom 189(2) ENTSO za električno energijo za objavo prigrasijo letne zbirke sporazumov o souporabi RPF in souporabi RN za vsak blok RDMF na sinhronem območju. Navedene zbirke vključujejo vsaj naslednje informacije:
 - (a) opredelitev blokov RDMF, v zvezi s katerimi se uporablja sporazum o souporabi RPF ali RN, in
 - (b) zmanjšani delež RPF in RN zaradi vsakega sporazuma o souporabi RPF ali RN.
2. Vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij z vsakega sinhronnega območja v skladu s členom 187(1) ENTSO za električno energijo za objavo prigrasijo informacije o souporabi RVF med sinhronimi območji. Navedene informacije vključujejo:
 - (a) obseg zmogljivosti rezerve za RVF v souporabi med sistemskimi operaterji prenosnih omrežij, ki so sklenili sporazume o souporabi RVF, in
 - (b) vplive, ki jih ima souporaba RVF na zmogljivost rezerve za RVF pri vključenih sistemskih operaterjih prenosnih omrežij.
3. Po potrebi vsi sistemski operaterji prenosnih omrežij objavijo informacije o izmenjavi RVF, RPF in RN.

DEL V

KONČNE DOLOČBE

Člen 191

Spremembe pogodb in splošnih pogojev

Vse zadevne določbe pogodb in splošnih pogojev sistemskih operaterjev prenosnih omrežij, sistemskih operaterjev distribucijskih omrežij in pomembnih uporabnikov omrežja, povezane z obratovanjem sistema, so v skladu z zahtevami iz te uredbe. V ta namen se navedene pogodbe in splošni pogoji ustrezno spremenijo.

Člen 192

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Členi od 41 do 53 se uporabljajo 18 mesecev po začetku veljavnosti te uredbe. Če je v drugih členih predvidena predložitev ali uporaba podatkov, kot je opisana v členih od 41 do 53, v obdobju med začetkom veljavnosti te uredbe in začetkom uporabe členov od 41 do 53, se uporabijo najnovejši razpoložljivi enakovredni podatki v formatu, ki ga določi subjekt, odgovoren za predložitev podatkov, razen če ni dogovorjeno drugače.

Člen 54(4) se uporablja od datuma začetka uporabe člena 41(2) Uredbe (EU) 2016/631 in od datuma začetka uporabe člena 35(2) Uredbe (EU) 2016/1388.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 2. avgusta 2017

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA I

Določbe, ki se ne uporabljajo za sistemske operaterje prenosnih omrežij Litve, Latvije in Estonije v skladu s členom 2(4):

- (1) pododstavki (d), (e) in (f) odstavka 2 člena 16;
 - (2) člen 38(2);
 - (3) člen 39(3);
 - (4) člen 118;
 - (5) člen 119;
 - (6) člen 125;
 - (7) člen 126;
 - (8) odstavki 1(i), 3, 4, 5 in 9 člena 127;
 - (9) odstavka 4 in 7 člena 128;
 - (10) člen 130(1)(b);
 - (11) člen 131;
 - (12) člen 132(2);
 - (13) od člena 133 do člena 140;
 - (14) odstavki 1, 2, 4(c), 5, 6, 9, 10 in 11 člena 141;
 - (15) člen 142;
 - (16) člen 143(3);
 - (17) odstavki 1, 2, 3, 4 in 6 člena 145;
 - (18) člen 149(3);
 - (19) člen 150;
 - (20) člen 151(2);
 - (21) členi 152 do 181;
 - (22) člen 184(2);
 - (23) člen 185;
 - (24) člen 186(1);
 - (25) člen 187;
 - (26) odstavka 1 in 2 člena 188 ter
 - (27) člen 189(1).
-

PRILOGA II

Območja napetosti iz člena 27:

Preglednica 1

Območja napetosti na priključni točki med 110 kV in 300 kV

Sinhrono območje	Območje napetosti
Celinska Evropa	0,90–1,118 pu
Severna Evropa	0,90–1,05 pu
Velika Britanija	0,90–1,10 pu
Irska in Severna Irska	0,90–1,118 pu
Baltik	0,90–1,118 pu

Preglednica 2

Območja napetosti na priključni točki med 300 kV in 400 kV

Sinhrono območje	Območje napetosti
Celinska Evropa	0,90–1,05 pu
Severna Evropa	0,90–1,05 pu
Velika Britanija	0,90–1,05 pu
Irska in Severna Irska	0,90–1,05 pu
Baltik	0,90–1,097 pu

PRILOGA III

Parametri, ki določajo kakovost frekvence, iz člena 127:

Preglednica 3

Parametri, ki določajo kakovost frekvence, sinhronih območij

	CE	VB	I/SI	SE
standardno frekvenčno območje	± 50 mHz	± 200 mHz	± 200 mHz	± 100 mHz
največje trenutno odstopanje frekvence	800 mHz	800 mHz	1 000 mHz	1 000 mHz
največje stacionarno odstopanje frekvence	200 mHz	500 mHz	500 mHz	500 mHz
čas obnovitve frekvence	se ne uporablja	1 minuta	1 minuta	se ne uporablja
območje za obnovitev frekvence	se ne uporablja	± 500 mHz	± 500 mHz	se ne uporablja
čas povrnitve frekvence	15 minut	15 minut	15 minut	15 minut
območje za povrnitev frekvence	se ne uporablja	± 200 mHz	± 200 mHz	± 100 mHz
čas sprožitve stanja pripravljenosti	5 minut	10 minut	10 minut	5 minut

Ciljni parametri kakovosti frekvence iz člena 127:

Preglednica 2

Ciljni parametri kakovosti frekvence sinhronih območij

	CE	VB	I/SI	SE
največje število minut zunaj standardnega frekvenčnega območja	15 000	15 000	15 000	15 000

PRILOGA IV

Ciljni parametri odstopanja RPF iz člena 128:

Preglednica

Ciljni parametri ORPF za VB ter I/SI

	VB	I/SI
1. stopnja	3 %	3 %
2. stopnja	1 %	1 %

PRILOGA V

Minimalne tehnične zahteve za RVF iz člena 154:

Preglednica

Lastnosti RVF na različnih sinhronih območjih

Najmanjša točnost meritve frekvenca	CE, VB, I/SI in SE	10 mHz ali industrijski standard, če je boljši
Največji skupni učinek inherentne neobčutljivosti frekvenčnega odziva in morebitnega namernega mrtvega pasa frekvenčnega odziva regulatorja enot za zagotavljanje RVF ali skupin za zagotavljanje RVF	CE	10 mHz
	VB	15 mHz
	I/SI	15 mHz
	SE	10 mHz
Čas za polno aktivacijo RVF	CE	30 s
	VB	10 s
	I/SI	15 s
	SE	30 s, če je sistemska frekvenca zunaj standardnega frekvenčnega območja
Odstopanje frekvenca pri polni aktivaciji RVF	CE	± 200 mHz
	VB	± 500 mHz
	I/SI	Dinamična RVF ± 500 mHz
		Statična RVF ± 1 000 mHz
	SE	± 500 mHz

PRILOGA VI

Omejitve in zahteve za izmenjavo RVF iz člena 163:

Preglednica

Omejitve in zahteve za izmenjavo RVF

Sinhrono območje	Izmenjava RVF dovoljena med:	Omejitve za izmenjavo RVF
Sinhrono območje SE	sistemskimi operaterji prenosnih omrežij iz sosednjih blokov RDMF	<ul style="list-style-type: none"> — sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF zagotovijo, da se v njihovem bloku RDMF fizično zagotovi najmanj 30 % njihovih skupnih prvotnih obveznosti RVF, in — obseg zmogljivosti rezerve za RVF, ki se fizično nahaja v bloku RDMF zaradi izmenjave RVF z drugimi bloki RDMF, je omejen na največ: <ul style="list-style-type: none"> — 30 % vseh skupnih prvotnih obveznosti RVF sistemskih operaterjev prenosnih omrežij iz bloka RDMF, na katerega je fizično priključena zmogljivost rezerve za RVF, in — 100 MW zmogljivosti rezerve za RVF.
	sistemskimi operaterji prenosnih omrežij z območij RDMF istega bloka RDMF	<ul style="list-style-type: none"> — sistemski operaterji prenosnih omrežij z območij RDMF, ki sestavljajo blok RDMF, imajo pravico, da v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo notranje omejitve za izmenjavo RVF med območji RDMF istega bloka RDMF, da: <ul style="list-style-type: none"> — preprečijo notranje prezasedenosti v primeru aktivacije RVF; — zagotovijo enakomerno porazdelitev zmogljivosti rezerve za RVF za primer ločitve omrežja in — preprečijo vpliv na stabilnost PVF ali obratovalno sigurnost.
Druga sinhrona območja	sistemskimi operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja	<ul style="list-style-type: none"> — sistemski operaterji prenosnih omrežij s sinhronega območja imajo pravico, da v obratovalnem sporazumu sinhronega območja opredelijo omejitve za izmenjavo RVF, da: <ul style="list-style-type: none"> — preprečijo notranje prezasedenosti v primeru aktivacije RVF; — zagotovijo enakomerno porazdelitev RVF v primeru ločitve omrežja in — preprečijo vpliv na stabilnost PVF ali obratovalno sigurnost.

PRILOGA VII

Zahteve in omejitve za izmenjavo RPF na sinhronem območju iz člena 167:

Preglednica

Zahteve in omejitve za izmenjavo RPF na sinhronem območju

Sinhrono območje	Izmenjava RPF dovoljena med:	Omejitve za izmenjavo RPF
Vsa sinhrona območja, sestavljena iz več kot enega bloka RDMF	sistemskimi operaterji prenosnih omrežij iz različnih blokov RDMF	— sistemski operaterji prenosnih omrežij iz bloka RDMF zagotovijo, da v njihovem bloku RDMF ostane najmanj 50 % vse njihove skupne zmogljivosti rezerve za RPF, določene na podlagi pravil o določanju obsega RPF iz člena 157(1) in pred kakršnim koli zmanjšanjem zaradi souporabe RPF v skladu s členom 157(2).
	sistemskimi operaterji prenosnih omrežij z območij RDMF istega bloka RDMF	— sistemski operaterji prenosnih omrežij z območij RDMF, ki sestavljajo blok RDMF, imajo pravico, da po potrebi v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo notranje omejitve za izmenjavo RPF med območji RDMF iz bloka RDMF, da: <ul style="list-style-type: none"> — preprečijo notranje prezasedenosti zaradi aktivacije zmogljivosti rezerve za RPF, ki je predmet izmenjave RPF; — zagotovijo enakomerno porazdelitev RPF po celotnem sinhronem območju in blokih RDMF v primeru ločitve omrežja; — preprečijo vpliv na stabilnost PPF ali obratovalno sigurnost.

PRILOGA VIII

Zahteve in omejitve za izmenjavo RN na sinhronem območju iz člena 169:

Preglednica

Zahteve in omejitve za izmenjavo RN na sinhronem območju

Sinhrono območje	Izmenjava RN dovoljena med:	Omejitve za izmenjavo RN
Vsa sinhrona območja, sestavljena iz več kot enega bloka RDMF	sistemskimi operaterji prenosnih omrežij iz različnih blokov RDMF	— sistemski operaterji prenosnih omrežij z območij RDMF, ki sestavljajo blok RDMF, zagotovijo, da v njihovem bloku RDMF ostane najmanj 50 % vse njihove skupne zmogljivosti rezerve za RN, določene na podlagi pravil o določanju obsega RN iz člena 160(3) ter pred kakršnim koli zmanjšanjem zmogljivosti rezerve za RN zaradi souporabe RN v skladu s členom 160(4) in (5).
	sistemskimi operaterji prenosnih omrežij z območij RDMF istega bloka RDMF	— sistemski operaterji prenosnih omrežij z območij RDMF, ki sestavljajo blok RDMF, imajo pravico, da po potrebi v obratovalnem sporazumu bloka RDMF opredelijo notranje omejitve za izmenjavo RN med območji RDMF iz bloka RDMF, da: <ul style="list-style-type: none"> — preprečijo notranje prezasedenosti zaradi aktivacije zmogljivosti rezerve za RN, ki je predmet izmenjave RN; — zagotovijo enakomerno porazdelitev RN po vseh sinhronih območjih v primeru ločitve omrežja in — preprečijo vpliv na stabilnost PNR ali obratovalno sigurnost.